

ప్రాణ శేక్తి ఒక అమ్మాల్యమైన్ విభూతి

(The Basis of Evolution)

హిందీ మూలం

యుగ బుధి, వేదమూర్తి, తపోవిష్ట
పండిత శ్రీరామసుర్కృతి ఆచార్య

అనువాదం

డా॥ మారెళ్ళ శ్రీరామకృష్ణ, ఎమ్మెస్సి, పిహెచ్డి.

GAYATRI PARIWAR WEBSITES

www.awgpsouth.org | www.th8revolution.com
www.awgp.org | www.dsvv.org

Book Name	: The Basis of Evolution
Language	: Telugu
Book Code	: TL0306
Author by	: Yugarishi Vedmoorti Taponishtha Pandit Sriram Sharma Acharya
Translated by	: Dr Marella Sriramakrishna, M.Sc., Ph.D.
Edition & Copies	: First - 3,000
Month & Year	: 20th September 2011 (<i>on the occasion of Pandit Sriram Sharma Acharya Birth Centenary</i>)

© Copyright reserved with the publishers

Price	: Rs. 40.00
Publishers	: Shri Vedamata Gayatri Trust - Hyderabad
Zonal Office	: Gayatri Chetna Kendra H.No. 5-283, Near Aswini House Bharat Nagar Bus Stop, H.P. Road Moosapet, Hyderabad - 500 018 E-mail : gckhyderabad@gmail.com Ph : 040-23700722, 99491 11175

A. P. Centres :

Gayatri Shakti Peeth, Narakoduru - 0863-2534440, 95428 16999
 Yug Shakti Gayatri Kendra, Vijayawada-0866-6616570, 93948 63262
 Yug Shakti Gayatri Kendra, Vizag - 99491 73022, 94901 32923
 Gayatri Pragya Peeth, Goshamahal, Hyd. - 040-24617643, 93930 02165
 Gayatri Pragya Peeth - Kamareddy 95502 85789, 80089 50908

Head Office	: Shantikunj, Haridwar, Uttarakhand - 249 411 Ph. : 01334-260602, 260403, Fax : 01334-260866 E-mail : south@awgp.org Website : www.awgp.org / www.dsvv.org
--------------------	--

ఉపోదాతము

పరమపూజ్య గురుదేవులు పండిత శ్రీరామశర్వాతచార్యగారు రచించిన 108 వాజ్యయాలలో “ప్రాణశక్తి ఒక అమూల్యమైన విభూతి” అను 17వ వాజ్యయమునకు సంక్లిష్టసారము.

మనిషి శరీరంలో 72 వేల సూక్ష్మనాడులు ఉన్నాయని బుషులకు తెలుసు. వారంతా నాడులమీద బహు పరిశోధనలు చేసి అనేక విషయాలను తెలుసుకున్నారు. ‘మనిషి శరీరంలోని ఈ నాడుల ప్రవాహం ఎప్పుడు క్రమం తప్పుతుందో అప్పుడు శరీరంలో రోగము-శోకము ఏర్పడతాయి. తద్వారా మనిషి బాధలలో, కష్టాలలో కూరుకుపోతాడు. వీటినుండి బయటపడటానికి మానవుడు నిరంతరము ప్రయత్నము చేస్తూవుంటాడు.’ ఇది బుషుల పరిశోధనా సత్యము. ఆ ప్రాణశక్తిని తిరిగి సరియైన రీతిలో ప్రవహింపజేయుటకు గాను బుషులు అనేక ప్రాణయామపద్ధతులను, సాధనలను అందించారు. మనిషి తనలోని ప్రాణశక్తిని పెంచుకొని ఆరోగ్యంగాను, బలంగాను ఉండటానికి బుషులు అందించిన రెండు ముఖ్య పద్ధతులు ఉన్నాయి.

1. ఉపాసన 2. సాధన. ఉపాసనా విధానంలో సాధకుడు శ్రద్ధతో ప్రాణశక్తిని గ్రహించి ధారణ చేస్తున్నానని తీవ్ర భావన చెయ్యాలి. సాధన ద్వారా ప్రాణశక్తికి ఆటంకాల్చి కలిగిస్తూ, ఆ భాండాగారాన్ని పాడుచేస్తూ వుండే చెడుతత్త్వాలను బయటకు నెట్టివేయాలి.

సద్యావలన మీద, రంగుల మీద ప్రత్యేకించి బంగారురంగులో మెత్తినే ఉదయించే సూర్యుడి యొక్క ధ్వనం ద్వారా ప్రాణాంగర్జు యొక్క వృద్ధి జరుగుతుంది. దీన్నే పరమపూజ్య గురుదేవులు శ్రీరామశర్వాతచార్యగారు ‘సవితాధ్వనం’గా మనకు అందించారు.

బ్రహ్మ ఏముహల్యార్తవులో నిద్రలేచి యథాశక్తి శలీరవు మనస్సులను కుట్టిపరచుకోని కనులు మూసుకుని ప్రాతికాలంలో ఉదయస్థున్న స్ఫుర్తిమసపితను ధ్వనము చేయాలి. ఆ స్ఫుర్తిమసపితను

సూర్యకిరణములు తమ జీరముల లోపతికి ప్రతేశించడము వల్ల వాటి స్థితి చంద్రుని వలి అవుతున్నదని భావన చెయ్యాలి. సూర్యునినుండి ప్రకాశమును గ్రహించిన చంద్రుడు తెఱుస్తూ, తన శితల ప్రకాశముతో రాత్రిలి ప్రకాశింపజేసి అవుతమును కులిపిస్తాడు. ధ్యానస్థితిలో భావన ఎలా ఉండాలి అంటే- సూర్య కిరణములు సాధకుని జీరములో ప్రతేశించినాయి. జీరములోని అంగ ప్రత్యంగములలో చంద్రుని అవుతజ్యోతి నిండిపోయించి. ఈ జ్యోతి ప్రపంచమంతా వ్యాపించి అవుతజ్యోతితో నిండిన వాతావరణమును నిర్మిస్తోంచి. దానితో పదార్థములు, శ్రాంకలు అనుశ్రాణితమవుతున్నాయి. ఉపయోగకర వాతావరణములు నిర్మించబడుతున్నాయి. అపాంచసీయతలు తొలిగిపోతున్నాయి.

గాయత్రీమంత్రము సూర్యమంత్రము. ఎవరికి గాయత్రీ మంత్రముపై శ్రద్ధ వ్యాపించి వారు తైన చెత్తిన ధ్యానముతో పాటు గాయత్రీమంత్రమును వ్యవసికింగా జితించవచ్చు.

(క్రాంతిధార్మి సాహిత్య పుస్తకమాలలో 21వ శతాబ్ది-ఉష్ణల భవిష్యత్తు - 2 (పుట సంఖ్య 61-62)

ప్రాణశక్తినే గాయత్రి అని అంటాము. మనిషి జీవించి ఉన్నాడు అంటే అతనిలో ప్రాణము ఉన్నట్లు. కనుక మనిషి తనలో ఉన్న ప్రాణశక్తిని సంరక్షించుకుంటూ, దానిని నిరంతరమూ పెంచుకుంటూపోవాలి. గాయత్రీ సాధన ముఖ్య ఉద్దేశ్యం ఈ ప్రాణశక్తిని అభివృద్ధిపరచటమే. ఈ శక్తిని సముప్ార్చించుకున్నాక మనిషి సామాన్య స్థితి నుంచి మహర్షి రాజర్షి దేవర్షి మరియు బ్రహ్మర్షి స్థాయికి ఎదుగుతాడు. జీవాత్మక క్రమంగా మహాత్మ, దేవాత్మ మరియు పరమాత్మ సామర్థ్యానికి ఎదగటానికి ఈ ప్రాణశక్తి చాలా అవసరం. అంతేకాక సమస్త సిద్ధులకు ఆధారము ప్రాణసాధనే. స్వరవిజ్ఞానము అనునది ప్రాణవిద్యలో ఒక భాగమే అన్నది సర్వవిదితము. ఈ స్వరవిజ్ఞానం తెలిసిన మహాపురుషులు అనేక చమత్కారములను ప్రదర్శిస్తారు.

ఆధ్యాత్మిక సాధన అంతాకూడా ప్రాణములమీద ఆధిపత్యము సాధించటమే అంటే అతిశయోక్తి కాదు. మహావతార్ బాబూజీ 'క్రియాయోగం' పేరిట ఈ ప్రాణవిద్యనే లాహిరీమహాశయ, పరమహంసయోగానందుల ద్వారా ప్రపంచానికి అందించారు. పరమపూజ్య గురుదేవులు దాన్నే 'గాయత్రీమంత్ర సాధన'గా ప్రపంచం నలుమూలలకు వ్యాపింపజేశారు.

ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యము అని మన బుషులు యుగాల క్రిందటే చెప్పారు. అది సత్యము అని ఈనాటి వైజ్ఞానికులు అంగీకరించక తప్పదు. బుషులు అందించిన వాటియొక్క శాస్త్రీయపద్ధతులను అనుగమించటం వల్ల ఆరోగ్యం చేకూరుతుందని ప్రపంచం అంగీకరిస్తున్నది. అంతేకాదు భారతీయులు ప్రాణవిద్యమీద కావించిన పరిశోధనలు, వాటి ఘలితాలను చూసి ప్రపంచము ముక్కుమీద వేలువేసుకొంటున్నది. ఒక్క భౌతిక ఆరోగ్యమే కాక, ఆధ్యాత్మిక జగత్తులో కూడా మనిషి దేవమానవుడుగా మారే మహాత్మపూర్ణమైన విధివిధానాలు కూడా ప్రాణవిద్యలో దాగివున్నాయి. ఆధునికకాలంలో మనిషి అనేక వ్యాధుల బారినపడి మూలుగుతున్నాడు. వీటినుండి తప్పించుకోవటానికి అనేక మార్గాలను, యోగ ప్రక్రియలను, ప్రాణాయామ విధానాలను అనుసరిస్తున్నాడు. వైజ్ఞానికయుగంలో నివసిస్తున్న నేటి మనిషి ఏది చెప్పినా సశాస్త్రీయముగా ఉండాలి అని వాంచిస్తున్నాడు. ప్రాణం గురించి కూడా ఆవిధంగానే ఆలోచిస్తాడు కనుక కొన్ని ఉదాహరణల ద్వారా ప్రాణశక్తి సంవర్ధన ఆవశ్యకమును ఆవిష్కరిస్తున్నాము.

మనిషి ముక్కు మూసేస్తే ఉన్న పళాన ప్రాణాలు గాల్లో కలిసిపోతాయి, అయితే సమాధిస్థితిలో ఉన్న ఒక యోగి ఉచ్ఛాస-నిచ్ఛాసాలు లేకుండా ఆసందమును అనుభవిస్తాడు. ఇది లోకవిదితము, సర్వసముత్సము. ఆధ్యాత్మికజగత్తు గురించి కనీస పరిచయము ఉన్నవారు దీనిని అంగీకరిస్తారు. మనిషి జీవించి వుండటానికి ప్రాణసంచారము జరుగుట ఎంతో అవసరం. కేవల సంచారము కంటే ఆ ప్రాణమును ఒక శాస్త్రీయపద్ధతిలో ప్రపహింపజేస్తే కోరికలు తీరటమేకాక అద్భుతాలు చేయవచ్చును అని బాబూ సినిమా చూసిన ప్రతివొక్కరు అంగీకరించక

తప్పదు. అలాగే ఒక యోగి ఆత్మకథ పుస్తకములో ప్రాణశక్తిసంపన్నడైన వ్యక్తి చేసే చమత్మారములను గురించి పలుచోట్ల ప్రస్తావించటం జరిగింది.

ప్రాణవిద్య (వాళ్యయం-17) గురించి పరమపూజ్య గురుదేవులు పండిత శ్రీరామశర్మాచార్యగారు రచించిన పుస్తకమును అనువాదమైన ఈ పుస్తకం ప్రాణవిద్యలో నిష్టతులు కావాలనుకునే సాధకులకు ఒక కరదీపిక. ఇందులో గురుదేవులు ‘ప్రాణం అంటే ఏమిటి? దానిని ఎలా వృద్ధి చేసుకోవాలి? ప్రాణశక్తిని పెంచుకోవటం వలన మనిషి పొందే అద్భుత మహిమలు ఏమిటి? ప్రాణాయాము పద్ధతులు ఏవి? వాటిని ఎలా చేయాలి’ ఇత్యాది పలు విషయములను ప్రస్తావించారు. పూజ్యగురుదేవులు అందించిన అద్భుతమైన పుస్తకాలలో ఇది ఒక ఆణిముత్యము.

ప్రాణశక్తిని వృద్ధిచేసుకుని అందము-ఆరోగ్యము-ఆనందము-ఆధ్యాత్మిక లాభాలను పొందాలనుకునేవారు ఈ పుస్తకమును ఆమూలాగ్రమూ చదివితే చాలు అద్భుత ఘలితాలను చవిచూస్తారు.

మీ
లక్ష్మీ రాజగోపాలు

విషయసూచిక

క్ర.సం.	విషయం	పుట సంఖ్య
1.	ప్రాణశక్తి ఒక అమూల్యమైన విభూతి	1
2.	ప్రాణచేతన యొక్క రహస్యము	20
3.	పంచ ప్రాణములు - పంచ దేవతలు	37
4.	ప్రాణవంతులు అయ్యె విధానము	53
5.	ప్రాణశక్తి అభివృద్ధి ద్వారా స్వస్థత - సంవర్ధనము	74
6.	ప్రాణ ఊర్జా యొక్క జాజ్యల్యమానమైన రూప ప్రకటీకరణ	112
7.	ప్రాణతత్త్వం యొక్క సదుపయోగాన్ని తెలుసుకుని లాభాన్ని పొందడం	115
8.	మానవీయ విద్యుత్తు యొక్క చమత్కారం	121
9.	మెస్కరిజం అంటే ఏమిటి?	138
10.	ప్రాణశక్తి నుంచి దివ్యశక్తులు ఉధ్వవించటం	145
11.	అతీంద్రియ శక్తులకు ఆధారం	149
12.	అతీంద్రియశక్తుల ఆవిర్భావం మరియు వికాసం	155
13.	నిద్రలో మెలుకువగా వుండటం ద్వారా భవిష్య జ్ఞానాన్ని తెలుసుకొనవచ్చు	159
14.	శారీరక సీమ	166
15.	దివ్యవిభూతులతో నిండివున్న ఈ మానవశక్తి	169
16.	ప్రాణగ్నిహంతోత్ర విధి ఆహాతులు	175

హిందీ మూలము : పండిత శ్రీరామశర్మ ఆచార్య గురుదేవులు

అనువాదం : డా॥ మారెళ్ళ శ్రీరామకృష్ణ, ఎమ్మెస్టి, హిమాచలి.

సహాయకులు : శ్రీమతి కాటూరి తేజశ్రీ

శ్రీమతి బి. రాజ్యలక్ష్మి

శ్రీ పి. శ్రీహరిరావు

శ్రీమతి లక్ష్మీరాజగోపాలు

శ్రీ బి. సత్యన్నారాయణ

శ్రీమతి వశ్లీప్రసాద్

కుమారి బి. అనూష్ఠీ

ప్రథమ ముద్రణ : పండిత శ్రీరామశర్మ ఆచార్య గురుదేవుల జన్మశతాబ్దిని పురస్కరించుకొని 20.09.2011న గురుదేవుల జన్మదిన కానుకగా ప్రచరించబడుతున్నది.

ప్రాణరేక్తి ఒక అమ్మాల్యమైన్ విభూతి

1.1 ప్రాణశక్తి : మానవులలో ప్రవహించే ప్రచండ విద్యుత్త్వవాహము:

‘ప్రాణం’ అనే శబ్దానికి అర్థం చేతనాశక్తి. జీవాన్ని కలిగి వున్నవాటిని ప్రాణాలు అంటారు. ప్రాణం అన్నా జీవం అన్నా ఒకటే అర్థం. ఆత్మ యొక్క గుణం - ప్రాణం.

చేతనాజగత్తులో దీనినే విచారణ (ఆలోచన) మరియు సంవేదన అని అనవచ్చు. ఇచ్చు, జ్ఞానము మరియు క్రియారూపాలలో ఇది జీవధారులలో పనిచేస్తుంది.

జడ చేతనా జగత్తులో ఈ ప్రాణశక్తి అత్యన్నత శక్తి అయినందువల్ల ప్రాణశక్తిని ప్రథమశక్తి మరియు అతి శ్రేష్ఠమైనశక్తి అంటారు.

1. సృష్టికి ముందు ఏముంటి?

జ. బుధులు ఉన్నారు.

2. బుధి అంటే ఏమిదీ?

జ. ప్రాణాన్ని కల్గినవాలనే బుధులు అంటారు.

ప్రశ్నోపనిషత్తులో ప్రాణం యొక్క ఉద్దమకేంద్రాన్ని సూర్యునిగా భావిస్తారు.

‘సం యేష త్రైవ్యాధరో విష్ణ రూపః ప్రాణోర్ లగ్న హృదయతే’ అనగా ప్రాణగ్ని విశ్వమంతా వ్యాపించివుంది. దీనియొక్క కేంద్రం ఉదయించే సూర్యుడు.

1.2 లోహపు సూదిని దారానికి కట్టి వ్రేలాడదీస్తే, దాని ఒక చివర ఉత్తరం వైపుకు మరియుక చివర దక్కించం వైపుకు ఉంటుంది. దిశానిర్దేశక యంత్రము

కంపాన్ ను దీని ఆధారంగానే తయారుచేస్తారు. ప్రాణలలో ఎన్నో క్రియాకలాపాలు ఈ అయస్కాంత ఆకర్షణాశక్తి మీదే ఆధారపడి పనిచేస్తున్నాయి.

నిద్రావస్థలో మన అచేతనా మస్తిష్కం ఆకాశం నుంచి ఎంత విద్యుత్తును స్వీకరిస్తుందంటే, ఆ శక్తితోనే శారీరిక, మానసిక క్రియాకలాపాలు సరిగ్గా జరుగుతాయి.

ఒక జీవ అయస్కాంతము ఉంటుంది, దీనినే వైజ్ఞానికుల భాషలో జంతు ఆకర్షక అయస్కాంతము అని అంటారు.

1.3 పెద్ద వయస్సువారిలో ఉన్న విద్యుత్ చిన్న వయస్సువారికి, సమర్థులలోనుంచి అనమర్థులలోనికి ఈ శక్తి యొక్క ప్రవాహం జరుగుతా వుంటుంది. ఈవిధంగా స్వర్థించడం వల్ల చిన్నవారు శక్తిని గ్రహించుకొనే లాభాన్ని, పెద్దవారు ఇవ్వటంలో ఉన్న సంతోషాన్ని పొందుతారు.

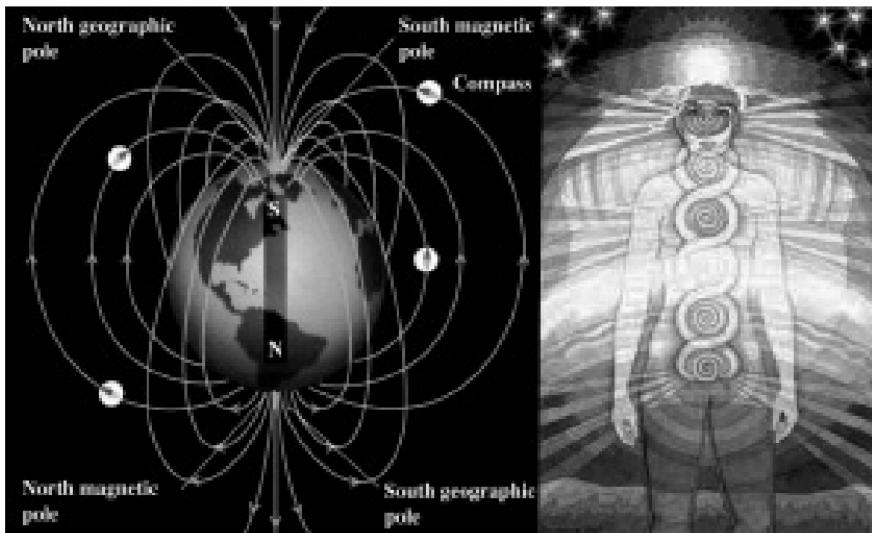
తేజోవలయము ఒక అమూల్యమైన ఆత్మయొక్క విభూతి :

ఆధ్యాత్మిక రహస్యాధ్యాటనలో నేత్రాలను సూర్యచంద్రులతో పోల్చారు. వాక్యాని సరస్వతితోను, నాసికను వాయువుతోను, చెవులను ఆకాశంతోను పోలుస్తారు. బృకుటి స్థానంలో ఉన్న నేత్రాన్ని తృతీయ నేత్రం లేక మూడవకన్ను అంటారు. ఈ నేత్రంతో అదృశ్యంగా ఉన్న దృశ్యాలను చూడవచ్చు. ప్రత్యేకమైనేత్రంతో పోలిస్తే దీనియొక్క తేజస్సు అపారం. ఈ నేత్రాన్ని తెరచే శివుడు మనుధుడిని అగ్నితో దహించి బూడిదగా మార్చాడు. త్రికాలదర్శులు దీని సహయంతోనే దూరదర్శనమే కాక భూత భవిష్యత్తులను కూడ దర్శించగల్లతారు. మస్తిష్కం లోపలున్న బ్రహ్మ రంధ్రమే సహస్రాచక్రం. వైష్ణవులు అంటే విష్ణువుని ఉపాసించేవారు. వీరు క్షీరసాగరంలో నిద్రిస్తున్న సహాప్త పదగలతో ఉన్న శేషనాగుగా దీనినే పూజిస్తారు. మరియు శిషోపాసకులు ఈ బ్రహ్మరంధ్రాన్ని కైలాసంగాను, దాని చుట్టూ ఉన్న క్షేత్రాన్ని మానస సరోవరంగానూ పూజిస్తారు.

ఈ స్థానంలో దృష్టిని ఉంచి గురువుని ధ్యానం చేస్తారు. ఈవిధంగా మస్తిష్కం యొక్క లోపలి భాగం దివ్యశక్తులతో నిండివుంది. జ్ఞానేంద్రియాలు నిర్మలంగా ఉంటే అవికూడా దైవతుల్యమే. ఈవిధంగా ముఖము మరియు మస్తిష్కమును దేవతా

శక్తుల నివాసస్ಥానంగా భావిస్తారు. వీటి ఉనికిని ముఖం మీద ఉన్న తేజస్వతో గుర్తించవచ్చు.

1.6 మనుష్యులలోని అయిన్స్యాంత తరంగ మహాసాగరము :

మస్తిష్కమూలంలో శక్తి యొక్క ఊర్ధ్వగామి ప్రవాహం కేంద్రికరింపబడి ఉంటుంది. “మానవ చుంబకం” (జీవఅయిన్స్యాంతము) యొక్క ఉత్తరధ్రువం మస్తిష్కమూలంలోను, దక్షిణ ధ్రువం జననేంద్రియ మూలంలోను ఉంటుంది. ఊర్ధ్వ (ఉన్నత ప్రాణశక్తి) యొక్క అధోగమన ప్రవాహం ఇక్కడే కేంద్రికరింపబడి ఉంటుంది. ప్రాణఊర్ధ్వ యొక్క ఊర్ధ్వగమనంలోనే ప్రఫురత (ప్రజ్జ) వున్నది.

1.9,1.10 మానవ సామర్థ్యం విద్యుదయానుల యొక్క క్రీడాకలాపమే :

శరీరంలో వేడికి అవసరమైనంత విద్యుత్తు వుంటే దాని ప్రచండ తేజస్వితలన, నిరోధకశక్తి వలన రోగకారక క్రిములు శరీరంలో ప్రవేశించలేవు, ప్రవేశించినా మాడిమసైపోతాయి. అనాచాదిత శరీరం మీద వేడి యొక్క ప్రభావం అధికంగా ఉంటుంది. అదేవిధంగా శరీరము మీద వస్తుములు లేనప్పుడు మనుష్యుల మీద ఇతరుల ఆకర్షణాశక్తి ప్రభావం అధికంగా ఉంటుంది.

చంపిన గొట్టె నుండి తీసిన ఊలు మరియు పట్టుపురుగులను చంపి తయారుచేసిన పట్టు ఆధ్యాత్మిక సాధనా ప్రక్రియలో ఉపయోగించరాదు. దానికంటే ఉత్తికిన నూలువస్తుం ఎంతో ఉన్నతమైనది. ఇది మన తేజోవలయాన్ని సాత్మిక సంపర్కంతో ఉంచి కనీసం నిర్వలంగానైనా ఉంచుతుంది.

1.11 ఈ తేజోవలయ సామీప్యత వలన అపరిచితులు కూడా ఆకర్షితులై చాలా చిరపరిచయం కలవారిగా అనుభూతి పొందుతారు. మరియు వారు ఒకరితో ఒకరు మాటల్లడకుండా, దగ్గరకు రాకుండా ఉండలేరు. ఈ అనాయాస ఆకర్షణ వెనుక పూర్వజ్ఞులలోని సంబంధం ఉండవచ్చు. కానీ ప్రత్యుష్ట కారణం ఇద్దరి తేజోవలయం సమానంగా ఉండటమే. ఇది ఒకరివైపుకి మరొకరిని ఆకర్షిస్తూ వుంటుంది. మాటలలోనే వారు ఒకరికొకరు అత్యంత అప్పులుగా మారిపోతారు.

1.12 జ్ఞానేంద్రియ ప్రభావ క్షేత్రంలోవన్న మూలాధార, స్వాధిష్టాన చక్రాలే గాక శక్తి కలిగిన మరికొన్ని మహాత్మపూర్వమైన స్థలాలు మరియు ప్రాణశక్తులు ఉన్నాయి. వీటిలో ముఖ్యమైనవి - వజ్రమేరుదండము, కశ్చప, కుండల, సర్పిణి, రుద్రగ్రంథి, సమాన మరియు సుషుమ్మ మొదలగునవి.

సాధారణ జనులు రత్నక్రియలో చాలా శక్తిని కోల్పోతారు. కానీ యోగ సాధనలో ఈ కేంద్రంలో నికిప్పంగావన్న శక్తివలయం వల్ల అన్నమయ, ప్రాణమయ కోశాల సూక్ష్మశక్తులను జాగృతపరచవచ్చు.

శారీరక సంబంధిత క్రియాకలాపాలు ఏ రూపంలో దృష్టి గోచరం గావించబడినా, నిజానికి అవి విద్యుత్ప్రవాహ రూపంలోనే జరుగుతాయి. నరాలు, నాడులలో రక్తప్రసరణ దీని ఆధారంగానే జరుగుతుంది. మస్తిష్టానికి, విఫిన్న అంగాలకు, అవయవాలకూ మధ్య సంబంధాలను వీటి సహాయంతోనే జరపటానికి జ్ఞానతంతువులు ఉపయోగపడతాయి. కండరాల సంకోచ, వ్యాకోచముల ప్రక్రియ దీని వల్లనే జరుగుతుంది. నిద్ర మరియు జాగృత స్థితులకు కూడా ఇదే మూల కారణము.

ఈ జీవవిద్యత్తుని ఆధ్యాత్మిక భాషలో ప్రాణశక్తి అని అంటారు. శరీరధారుల యొక్క శారీరిక, మానసిక మార్పులకు ఇదే ప్రధాన కారణము కావడం వల్ల వీటిని “ప్రాణలు” అని అంటారు.

1.15 మానవని తేజోవలయము :

మన జీవచైతన్యంలో ప్రాణం కొంత పరిధిలోనే నిండివుంది. దీనివలన కేవలం దైనందిన కార్యక్రమాలు మాత్రమే సాగుతాయి. భౌతికమైన సఫలతకు మరియు ఆత్మవిభూతి ఫలితాలను పొందేదుకు ఆంతరిక ప్రాణసంపదను నెమ్ముదిగా, పద్ధతి ప్రకారం పెంచుకొనే ప్రయత్నం చెయ్యాలి. ఇందుకోసం విరాట బ్రహ్మందములో విషుల పరిమాణంలో ఉన్న ప్రాణశక్తితో సంబంధాన్ని పెంచుకోవాలి. ప్రాణాయామం అంటే శ్యాసను తీవ్రతరం చెయ్యటం మాత్రమే కాదు. శ్యాసన్లో తాళ, లయ, క్రమబద్ధమైన మార్పులను తీసుకురావడం ద్వారా రకరకాల ప్రాణాయామాలు చేయవచ్చు. ప్రాణాయామ విధానాలు కొన్ని సరళమైనవి, మరికొన్ని కరిసమైనవి.

లోతుగా గాలిని పీల్చి మరియు పూర్తిగా గాలిని బయటకి వదలి ఊపిరితిత్తులను ఖాళీ చేసుకొనుట సరళమైన ప్రాణాయామము. శ్యాసను లోపలికి స్నేకరించేటప్పుడు - విశ్వమంతా నిండియున్న ప్రాణశక్తిని మనలోకి పీల్చుకుంటున్నట్లు మరియు ప్రాణశక్తి మన శరీరంలో నిలిచి యున్నట్లు భావన చెయ్యాలి.

శ్యాసను బయటకు వదిలేటప్పుడు దుర్భలత్వము, రుగ్మత మరియు ఆనైతికత యొక్క అన్ని తత్త్వాలు బయటకి వెళ్లిపోతున్నాయి, ఇంక ఎప్పుడూ మళ్ళీ తిరిగి మన దగ్గరకి రావు అనే భావన చెయ్యాలి. ఇది మొత్తం కలిపి ఒక ప్రాణాయామం. ఈ ప్రాణాయామాన్ని మొదట్లో మూడుసార్లు చెయ్యవచ్చు. నెమ్ముదిగా వారానికి ఒక ప్రాణాయామాన్ని పెంచుకుంటూ వెళ్ళాలి.

శ్యాసను లోపలికి తీసుకోవటం, వదలటమే ప్రాణాయామము కాదు అనే విషయం మనం గుర్తుంచుకోవాలి. దీనితోపాటు సంకల్పము, భావ తీవ్రత, విశ్యాసము కూడా జోడించుకొని చేయాలి.

1.16 జీవశక్తి యొక్క విద్యుదయస్థాంత క్షేత్రము :

కొన్ని పక్కలు, చేపలు వేలాదిమైళ్ళు ప్రయాణం చేస్తాయి. అదీ, రాత్రిపూట మరియు విభిన్న బుతువులలో ప్రయాణం చేస్తాయి. అయినా కానీ నియమిత స్థానానికి చేరుతాయి. జంతువులు ఆకర్షణ శక్తికి అనుగుణంగా ప్రయాణిస్తాయి.

1.18 భూగర్భంలో ఉన్న ఫెర్రన్ ఆక్సెడ్ వల్ల భూమి ఒక విశాల అయస్కాంతంగా పనిచేస్తుంది. మానవులు, జంతువులు వృధ్య యొక్క అయస్కాంతధారలకు ప్రభావితం కావడానికి కారణం లోహయుక్తమైన “హెమోగ్లోబిన్” ఉండటమే, కానీ ఈ రెండింటికి సూర్యుని యొక్క ప్రకాశ కిరణాలలోని విద్యుదాకర్షణ శక్తి ప్రధాన కారణము. అఖండజ్యోతి పత్రికలోని ఒక అంకంలో ‘రాయలో భగవంతుడు’ అనే శీర్షికలో ఏం చెప్పారంటే – “సూర్యుడి ప్రకాశకణాలు (ఫోటాన్స్) జీవనానికి ఆధారభూతమైనవి”. పురుషుల శరీరంలో కనబడే “హెమోగ్లోబిన్” ఈ ప్రాణమే. అది సూర్యుని నుంచి ప్రసాదించబడుతుంది. వాయువు ద్వారా, ఇచ్చాశక్తి ద్వారా మరియు ఆహారం ద్వారా అది మన శరీరంలోకి ప్రవేశిస్తుంది. స్త్రీల శరీరంలో దీన్నే “రయా” అంటారు. విషరీత త్రువసంచయం అవటం పలన స్ట్రైప్ పురుషుల పరస్పర ఆకర్షణ స్వభావమును గుర్తించవచ్చు. ఇప్పుడు మనకు జీవనశక్తి ఒక విద్యుదాకర్షణతత్త్వం అని తెలుసు. ఇది సూర్యులోకంతో సంబంధం కలిగివుందన్న సత్యాన్ని ప్రామాణికంగా వైజ్ఞానికులు గుర్తించారు. సూర్యుడిలో వున్న నల్లమచ్చులను చూసి వైజ్ఞానికులు ఈ విషయాన్ని ధృవీకరిస్తూ సూర్యులోకం యొక్క సంబంధం మరియుక సువిశాల గ్రహంతో అనగా బ్రహ్మందంతో కలిగివుందని గుర్తించారు.

మానవుని తేజోవలయము ఒక ఆధ్యాత్మిక సంపద :

జ్ఞానేంద్రియాల యొక్క మూలస్థానము మరియు మస్తిష్కం యొక్క విద్యుత్ భాందాగారము ఒకే ప్రదేశంలో ఉంటాయి. అందువల్ల ముఖం అన్నిటికంటే ఆకర్షణీయంగానూ మరియు ప్రభావితం చేసేది గానూ ఉంటుంది. ఏవిధంగానైతే విద్యుత్తు, తాపము, అయస్కాంతము వంటి ఊర్జా శక్తులు వాటి విశేషతలనుబట్టి వ్యక్తులు మరియు పదార్థాలమీద ప్రభావం చూపిస్తాయో, అదేవిధంగా తేజోవలయం యొక్క విద్యుత్తు మండలం సమీపక్షీత్రంలో ఉన్న వ్యక్తులలో, పదార్థాలలో దాని యొక్క ప్రకాశాన్ని, ప్రభావాన్ని విస్తరింపజేస్తుంది.

1.19 వ్యక్తిత్వం మీద తేజోవలయం యొక్క పెద్దముద్ర ఉంటుంది. ఇది జన్మజన్మాంతరాల ప్రయాస, అభ్యాసము మరియు సంస్కరాల మీద ఆధారపడి నిర్మించబడుతుంది. కానీ, మనమ్యులు వారి స్వతంత్ర చేతనను ఉపయోగించుకొని దీనిని మార్చుకోవచ్చు, పెంచుకోవచ్చు.

1.20 ఇకనుంచి మనమ్యలను ప్రభామండలము ద్వారా తెలుసుకుంటారు

బయటికి కన్నించినట్లుగా మనమ్యలు మాంసకండరాలతో చేసిన పిండం మాత్రమే కాదు. వారు చేతన యొక్క సూక్ష్మరూపం. ఏదైతే మృత్యువు తర్వాత కూడా శరీరం నల్లవైపులా వ్యాపించి వుంటుందో, మిగిలివుంటుందో ఆ సూక్ష్మచేతనా శక్తి యొక్క సూక్ష్మశరీరం గురించి తెలుసుకోనవచ్చు. మబ్బుల్లో ఉన్న ఉఱుము వలె దీని ప్రభావమును ప్రత్యక్షంగా చూడవచ్చు, అనుభవించవచ్చు. దీనికి తనదైన ఒక విశిష్టమైన ఆకర్షణ ఉంటుంది. మానవులలో ఉండే ఈ ఆకర్షణ యొక్క విశేషతను సాధనా క్షేత్రంలో ప్రభామండలం లేక తేజోవలయం రూపంలో తెలుసుకోగలము. అంగ్బభాషలో దీనినే “హాలో” లేక “ఆరా” అంటారు. శరీరంలోని కణకణములో ఇది వ్యాపించి వుంటుంది. కానీ ఇది కూడా వాక్కు లాగానే శరీరం నుండి బయటకి వచ్చి దూరక్కేత్రంలోకి వెళ్ళగానే దాని ప్రభావం తగ్గుతుంది.

1.21 థియోసఫీ విద్యాంసుల ప్రకారం ఈ ఆభామండలం “ఈథరిక్ డబుల్” రూపంలో భౌతికశరీరం నుంచి 1/4 వంతు బయటకి వచ్చివుంటుంది. కాని “ఫోర్స్ ఫీల్డ్” రూపంలో ఇది ఎన్నో అంగుళాలు అధికంగా బయటకి విస్తరించి వుంటుంది.

నోబుల్ పురస్కార విజేత ప్రించాడగలన్. ఎ. డిన్ గారి ప్రకారం మానవుల చేతివైశ్య, చేతులకు నాలుగువైపులా ఉన్న ఆభామండలంతో ఎవరు భవిష్యత్తులో రోగి అయ్యే అవకాశముందో తేలికగా గుర్తించి వారి ప్రభామండలాలను కొలిచి, రోగాలను తగ్గించడంలో వీరు సఫలీకృతులయ్యారు. దీనికి ఆయన నోబుల్ పురస్కారాన్ని అందుకున్నారు. ముందు ముందు “ఆరాను కొలిచే విధానం” చికిత్సా విజ్ఞానములో ఒక మహాత్మపూర్ణమైన స్థానాన్ని సంపాదించుకుంటుంది. ఇందులో ఏ మాత్రం ఆశ్చర్యం లేదు.

1.22 కొద్దికాలంలో రోగం వచ్చే అవకాశం వన్న వ్యక్తి యొక్క ప్రభామండలం లేక తేజోవలయంలో మార్పు వస్తుంది. దీని ఆధారంగా రాబోయే ప్రమాదాన్ని ముందుగానే గుర్తించి దానికి తగ్గ జాగ్రత్తలు తీసుకోవచ్చు.

1.23 ఈవిషయంలో చైనా వైజ్ఞానికవేత్త “సూలీ డి. మోరెంట్” ప్రకారం చైనాలో ‘యాంగీ’, ‘ఈన్’ యొక్క విచారణ మహాత్మపూర్ణమైనది. ప్రశాంత వాతావరణం

ధనాత్మకంగా ఉంటుంది. దీన్నే చైనీయులు “యాంగ్” అంటారు. ఇది సూర్యుడు, నక్షత్రాల కారణంగా ఉంటుంది. బుణాత్మకమైన ఆవేశం పృథివ్లల్ని కలుగుతుంది. దీన్నే వారు “శన్” అంటారు. 16వ శతాబ్దిలోని చైనా పుస్తకాల అనుసారం “యాంగ్” తేలికగా, శుద్ధంగా ఉంటుంది. ఈ శక్తి పైవైపుకు పెరుగుతుంది. దీనివల్లనే ఆకాశం ఏర్పడింది. “శన్” బరువుగా, లావుగా ఉంటుంది. దీనితో పృథివ్ ఏర్పడింది. ఆకాశం యొక్క శక్తి పైన ఉంటే, పృథివ్ శక్తి వనసంపదలలో క్రింద ఉంది. ఈ ప్రాణశక్తి, సమయాన్ని, స్థానాన్ని బట్టి పరిస్థితుల కనుగుణంగా పెరగటం లేక తరగటం జరుగుతుంది.

1.23 ప్రాణశక్తి పై శాస్త్రీయ దృక్పథం :

ప్రాణశక్తి యొక్క ముఖ్య ప్రవాహము సూర్యుడి యొక్క ‘విద్యుదయస్మాంతరేడియో ధార్యిక సూక్ష్మతరంగాలు’(పొర్ట్టవేవ్ ఎలక్ట్రో మాగ్నెటిక్ రేడియోఫ్సెన్). వీటి పరిణామమే “వాతావరణ క్రియాశీల బుఱుణ అయానులు.” ఇదే మానవులు, జంతువులు, వనస్పతులు, చెట్లు, మొక్కలు, అణువులు, పరమాణువులు, ప్రోటానులు, స్వాచ్ఛానులు అను సమస్త పదార్థములలో ప్రాణశక్తి(జీవశక్తి)గా ఉంది. అనంతంగా వచ్చే సూర్యకిరణాలలో ప్రాణవంతులకు శక్తివంతమైవున్న రెండవ ముఖ్య ఆధారము బుణాత్మకఅయాన్న. ఈ కిరణాలు పగలు, రాత్రి ఎల్లప్పుడు ప్రసరిస్తావుంటాయి. ఈ అత్యంత శక్తివంతమైన బుఱుణావేశ అయానులు నీటి యొక్క అలలు మరియు భాష్యేకరణము వల్ల ఎక్కువగా బయటకు వస్తాయి. అందువల్లనే సముద్రపుగాలి ఉత్సాహాన్ని పెంచుతుంది. చిరాకుగా, నీరసంగా ఉన్న వ్యక్తులకు సముద్రపుగాలి లాభాన్ని కలుగజేస్తుంది. ఈ క్రియాశీల అయానుల యొక్క శక్తిని గ్రహించి వివిధ అవయవాలకు ఆ శక్తిని సరఫరా చేస్తూ మరింత శక్తిని పెంపాందించడమే ప్రాణాయామము యొక్క ఉద్దేశ్యము. అన్నము, నీరు వివిధంగా శరీరానికి సరఫరా చేయబడుతున్నాయో, అంతే ప్రణాళికాబద్ధంగా విద్యుత్ సరఫరా కూడా జరుగుచున్నది.

1.24 ప్రాణశక్తి కేంద్రాలు - ఎంత స్వప్తమైనవి, ఎంత అద్భుతమైనవి ?

ప్రాణతత్త్వము ఒక చేతనత్వ ఊర్జాశక్తి అని చెప్పబడినది. భౌతిక విజ్ఞానానుసారము శక్తిని ఆరు రకాలుగా విభజించవచ్చు. అవి. 1. తాపము(హీట్)

2. ప్రకాశము(లైట్) 3. అయస్మాంతము (మాగ్నోటిక్) 4. విద్యుత్తు (ఎలక్ట్రిషిటీ)
5. శబ్దము (సొండ్) 6. ఫుర్చుణ (ఫ్రైక్సన్) లేక యాంత్రికత (మెకానికల్.)

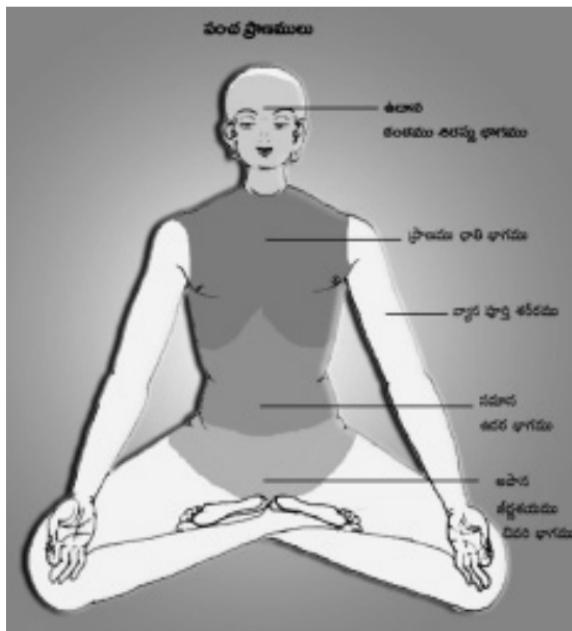
1.25 ఒక రూపంలో ఉన్న శక్తిని మరొక రూపం గల్గిన శక్తిగా మార్చుపచ్చ. శారీరక చేతనా సామర్థ్యము-ప్రాణశక్తి (లైఫ్ ఎనరీ) వైజ్ఞానిక పద్ధతులకు భిన్నంగా తోచినప్పటికీ, వీటిని మాధ్యమంగా చేసుకుని శక్తిని గురించి తెలుసుకుని ఆర్థం చేసుకోవచ్చ.

వైజ్ఞానికుల ప్రకారం శక్తి సప్టపోదు, అది కేవలం రూపాంతరం చెందుతుంది. శక్తి ఏ స్థాలపదార్థంతో వైనా సంబంధం పెట్టుకోగలదు. ఇలా జరిగినప్పటికీ దీని అస్తిత్వం వాటికి భిన్నంగానే ఉంటుంది. అంతేగాక ఒక పదార్థం నుంచి ఇంకొక పదార్థానికి స్థానాంతరీకరణ (ట్రాన్స్‌ఫర్) కూడా జరుగుతుంది. ప్రాణశక్తి యొక్క స్థానాంతరత గురించి భారతీయుల యొక్క దృష్టికోణం కూడా ఇదే. దీనిని పాశ్చాత్య వైజ్ఞానికులు కూడా ఒప్పుకుంటున్నారు. హృదయం పనిచేయడానికి సుమారు 20 వోల్టుల విద్యుత్థక్కి అవసరమౌతుంది. విద్యుత్తు హృదయంలోనే పుడుతుంది. గుండెలో ఏ క్లైట్రంలో విద్యుత్పుందనలు జనిస్టాయో ఆ స్థానాన్ని “పేన్మేకర్” అంటారు. ఒక ఆరోగ్యవంతుడైన మనిషిలో ఈ విద్యుత్ స్పందనలు పుట్టిన సుమారు 0.9 సెకండ్లలోనే హృదయమంతా వ్యాపిస్తాయి. ఇంతే సమయంలో హృదయము ఒక స్పందనను పూర్తిచేసుకుంటుంది. హృదయ స్పందన మరియు నియంత్రణ ఈ విద్యుత్ స్పందన వల్లే జరుగుతూంటుంది. హృదయ స్పందనల యొక్క తీరును “ఎలక్ట్రో కార్దియోగ్రాఫ్” (జ. సి. జి) అనే యంత్రం గుర్తిస్తుంది. గుండె జబ్బులను ఈ విద్యుత్ స్పందనల ఆధారంగానే నిర్ధారణ చేస్తారు.

1.26 వైజ్ఞానికులు చెప్పేదాన్నిబట్టి నేత్రాలలో కూడా విద్యుత్ కణంలాంటి వ్యవస్థ ఉన్నది. “ఫాటో ఎలక్ట్రిక్ సెల్” యొక్క విశిష్టత ఏమిటంటే అది వెలుతురును విద్యుత్రంగాలుగా మారుస్తుంది. నేత్రాలలో కూడా ఈ పద్ధతివల్ల విద్యుదుత్పాదనా సామర్థ్యము వస్తుందని వైజ్ఞానికుల అభిప్రాయం. నేత్ర రోగాల నిర్ధారణ, వర్గీకరణలకు నేత్రాలలో ఉత్పన్నమయ్యే విద్యుత్ స్పందనలను ఈ.ఆర్.జి. (ఎలక్ట్రో రెటినోగ్రాఫ్) యంత్రము ద్వారా గుర్తించవచ్చు.

శిరస్సులోని ప్రతిభాగంలోను మట్టిప్పుపు విద్యుత్తు యొక్క స్పందనలను ఇ.సి.జి ద్వారా నమోదు చేయవచ్చు. హృదయం యొక్క విద్యుత్ప్రభావం ఇ.సి.జి యంత్రం ద్వారా కాలి బోటనవేలు వరకు కూడా నమోదు చేయవచ్చు. హృదయానికి దగ్గరగా మరియు దూరంగా ఉన్న అన్ని అంగాలలో ఈ స్పందన సమానరూపంలో శక్తివంతంగా పనిచేస్తుంది.

1.27 శరీరంలోని అన్ని అంగాలమధ్య పై నుండి క్రింది భాగం వరకు జరిగే సంచారము విద్యుత్తు యొక్క ధన, బుణావేశ అయిస్త ప్రభావమే. దీనివల్లే శరీరం మొత్తంలో సంచారం జరుగుతుంది. వైజ్ఞానికుల పరిభాషలో దీనినే డిపోలరైజేషన్ ఆఫ్ సెల్ లేక 'రిపోలరైజేషన్ ఆఫ్ సెల్' అని అంటారు. ఈ ప్రక్రియను భారతీయులు పంచప్రాణాలలోని ఒక ప్రాణము "వ్యానం"గా వ్యవహరిస్తారు.

ప్రాణము : పేగులలో జరిగే విద్యుత్ ప్రక్రియను వైజ్ఞానికులు “సోడియం పంప్” అనే పేరుతో చెబుతారు. సోడియం కణాలలో బుణ, ధన ప్రభావాల మార్పువల్ల అది కణాల గోడల మధ్య అటూ, ఇటూ వస్తూ పోతూ ఉంటుంది. ఈ ప్రక్రియ వలన శరీర పోవక రసాల (గ్రూకోజ్, క్రొప్పు మొదలయినవి) లో వ్యతాపం

పెరుగుతుంది. అంతేగాక విద్యుత్తు కూడా రసాయనాలతో పాటు సంచరిస్తూ వుంటుంది. ఈ ప్రక్రియ పంచప్రాణాలలోని “ప్రాణ”గా చెప్పబడుతుంది.

సమానము : ప్రతికణం తనకు ఉపయుక్తమైన ఆహారాన్ని గ్రహించుకోవడమేగాక దానిని ఊర్జా యొక్క ఉష్ణశక్తిగా మారుస్తుంది. ఊర్జా యొక్క ఉష్ణశక్తి ఎప్పుడూ శరీరమంతటా ఆగకుండా ఉత్సుక్కమై సంచరిస్తూ వుంటుంది. అరగటం ప్రేగులలోనే కాకుండా శరీరంలోని ప్రతికణంలోను జరుగుతూ వుంటుంది. అందువల్లనే రసాలు శరీరంలో కణకణానికి పంపించబడతాయి. ఏ ప్రాణఊర్జా సహకారంతో ఈ ప్రక్రియ నడుస్తుందో దానిని భారతీయ బుయములు “సమాన” వాయువుగా చెప్పారు.

అపానము : ఇదేవిధంగా ప్రతి కోశంలోను రసపరిపాకత జరిగిన తరువాత పాత కణాల విఖండనవల్ల బహిర్గతమయ్యే మలినాల విసర్జనానికి అవసరమయ్యే విద్యుత్ రసాయనిక క్రియలు(ఎలక్ట్రో కెమికల్) కూడా బాధ్యత వహిస్తాయి. ప్రాణవిద్యలో దీనినే “అపానము” అంటారు.

ఉదానము : పంచప్రాణాలలో ఒక ప్రాణాన్ని “ఉదానము” అంటారు. శరీరం యొక్క అవయవాలను నిటారుగా ఉంచడం దీని పని. వైజ్ఞానిక భాషలో దీనిని “ఎలక్ట్రికల్ స్ట్రోమ్యులైజేషన్” అని అంటారు. శరీరగత విద్యుత్సుంవేగాలలో అన్నమయకోశపు కణజాలం అవసరాన్ని బట్టి ఏదైనా పని చెయ్యడానికి వీలుగా బలపడుతూ లేక బలహీనపడుతూ ఉంటాయి.

శరీరంలో చమత్కార పరివర్తనలు తీసుకువచ్చేందుకు ప్రాణప్రక్రియ ద్వారా ప్రాణమయకోశ పుద్ధి, శరీర ప్రాణఊర్జా శక్తి ప్రయోగం గూర్చి భారతీయ బుయములు నొక్కి చెప్పారు.

1.28 విశ్వ ప్రాణముతో వ్యక్తి ప్రాణము కలినే మంచి ఆవకాశము :

ప్రాణం యొక్క మరియుక రూపం దైవిచేతన. ఇది అత్యంత సూక్ష్మమైనది. ఇది ఒక దిశలోని శైతన్యవికిరణ రూపము. మనస్సు కూడా దీనియొక్క రూపమే. దేవతా శక్తులు ప్రాణమయములే. యోగంలో ఈ ప్రాణఊర్జా శక్తిని వశికరణ చేసుకుంటారు.

యోగవిద్యను చమత్కారాలు, విచిత్రాలతో కూడినదిగాను మరియు రహస్య విద్యగాను అజ్ఞానులు అనుకుంటారు. కాని నిజానికి యోగవిద్య ఒక శైష్మాయైన విద్యాపద్ధతి. దానికి ఒక లక్ష్యం ఉంది. ప్రాణాంగాల్ని యొక్క తాత్త్విక జ్ఞానాన్ని అర్థాన్ని గ్రహించి, దానిని చక్కగా ఉపయోగించుకోవటంలో సామర్థ్యాన్ని పొందాలి.

ప్రాణశక్తిని అధికముగా ఉపయోగించుకునే పద్ధతి యోగవిద్య అనే పేరుతో తెలియజేయబడినది.

యాంత్రిక పద్ధతులకంటే ఇది అధిక సామర్థ్యాన్ని, అధికశక్తిని మరియు అధికమైన పరిపూర్ణతను కలిగివుంది.

వ్యక్తి తన సామాన్య సాంసారిక గతివిధులలో బంధించబడి ఉన్నప్పుడు, ఆ సమయంలో అతని పిండంలోని శక్తిలో సక్రియ ముఖ్య ప్రాణప్రవాహమును తీవ్రసంవేగంతో ఒకే దిశలో నిర్దేశింపజేయవచ్చు. దానివల్ల శక్తి ఎంతో విస్మేటక రూపాన్ని ధారణ చేస్తుంది. దీనియొక్క ఒక ప్రమాణం కావువేగం. ఇది మనస్సును, బుద్ధిని మరియు ఇంద్రియాల సామాన్య వృత్తులను ఆ సమయంలో దిగజారుస్తుంది.

ఈ ప్రాణాన్ని వళీకరింపజేసుకునేందుకు మనస్సును నిర్వలముగా ఉంచుకొనుట ఆవశ్యకము. ఇందువల్లనే యమ, నియమాలు ప్రాణవిద్యకు ప్రథమ సోపానాలు. అహింస, సత్యము, అస్త్రీయము, బ్రహ్మావర్యము, అపరిగ్రహము- వీటిని “యమము” లని అంటారు. శౌచము, సంతోషము, తపము, స్వాధ్యాయము మరియు ఈశ్వరప్రణీధానములను “నియమము” లని అంటారు. ఈ యమ, నియమముల సాధనల వల్ల శరీరయంత్రశుద్ధి జరుగుతుంది. మనస్సు పవిత్రమవుతుంది. ప్రాణాంగాల్ని స్వరూపమును గూర్చి అర్థమాతుంది మరియు లక్ష్మీప్రాప్తి మీద శ్రద్ధ కలుగుతుంది. దీనితోపాటు ఆసనసిద్ధియొక్క అభ్యాసము ఆవశ్యకము. దీనివల్ల చాలినంత సమయము వరకు ఒక ముద్రలో స్థిరంగా ఉండి సాధన చేయవచ్చు.

“మర్మ ఏవ సితా, వాష్ప్మూతా ప్రాణః ప్రాణ” - బృందా. ఉ.1/5/7

అర్థము : మనస్సి తండ్రి, విచార ప్రక్రియ తల్లి సరస్వతి అనగ వాగ్దేవి మరియు ప్రాణం పిల్లలు లేక సంతతి. అంటే ప్రాణసాధనలో మనస్సు, ఆలోచనలు

మరియు ప్రాణప్రవాహము మూడింటి సాధనలు అంతర్వీహితంగా ఉంటాయి. మనస్సును, ఆలోచనలను ఒకే దిశలో ఉపయోగించడం వల్ల ప్రాణశక్తి ప్రవాహస్త్రాన్ని నియంత్రించే అభ్యాసాన్ని ప్రాణాయామము అంటారు.

1.29 ప్రబల ప్రాణసంవేగం వల్ల భౌతిక, ప్రాకృతిక పరివర్తన చేయవచ్చు మరియు ఇతరుల మానసిక స్థితినికూడా ప్రభావితం చేయవచ్చు.

మనస్సు, ఆలోచనలు అస్తవ్యస్తంగా ఉన్నప్పుడు తీవ్రమైన ప్రాణాయామ సాధన చేయుట అసంభవము. అస్తవ్యస్తమైన మానసిక స్థితిలో ప్రాణాయామం చేయుటవల్ల, అధిక సమయం దానిని అభ్యసించటం వల్ల మనమ్యలు పిచ్చివారు (మతిభ్రమణం) అయ్యే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి ప్రాణాయామము ఎల్లప్పుడు, గురు పర్యవేక్షణలో మరియు ధ్యాన-అభ్యాసముల ధ్యారా చేయవలెను.

మనస్సు యొక్క ప్రచండ సంకల్పశక్తిని ఒకే దిశలో ఉపయోగించకుండా, ప్రాణ సాధన చేయుటవల్ల శ్వాస-ప్రశ్వాసల సాధారణ వ్యాయామం మరియు ఊపిరితిత్తులకు కసరత్తు మాత్రమే జరుగుతుంది.

చిత్తచాంచల్యత, వాసనామయ ఆలోచనల వల్ల ప్రాణశక్తి స్థిరముగా ఉండదు. దీనివల్ల ప్రాణశక్తిని సక్రమమార్గంలో పూర్తిగా వినియోగించుకొనలేదు. యమ, నియమాల అభ్యాసము వ్యక్తిలో ఆ సామర్థ్యాన్ని పెంచుతుంది. దానివలన ప్రాణశక్తిని ఒక నియమిత పద్ధతిలో ఉపయోగించుకొనగలము.

ప్రాణశక్తి యొక్క ప్రచండ విద్యుత్పవాహము : భౌతికజగత్తులోనైనా, ఆధ్యాత్మికజగత్తులోనైనా అనేకములైన కోరికలు, కలలు ఉన్నప్పటికీ వాటిని సాధించుకుని లక్ష్యసిద్ధి పొందటానికి అవసరమైన కృషి, పట్టుదల, తీవ్రమైన తపన మానవుడికి లేకపోవటం విచారకరము మరియు హస్యాస్సుదము కదా!

1.30 ఏకాగ్రత యొక్క ప్రతిఫలము

మనోమయకోశ సాధన వ్యావహారిక జీవనాన్ని మంచి సంయువంతము గానూ, ఘలవంతముగానూ చేస్తుంది. మనోశక్తి జలము లాగా సాధారణంగా పైనుండి క్రిందకు ప్రవహిస్తూవుంటుంది. ఈ నీటినే విద్యుచ్ఛక్తిగా మార్చుకునేందుకు ప్రయత్నం చేస్తే అద్భుతంగా, చాలా ఘలవంతంగా ఉపయోగపడుతుంది. అంతేగాక నిరర్థకంగా

ప్రవహించే నీటిని అత్యంత లాభదాయకముగానూ, ఉపయోగకరముగానూ వాడుకున్నట్లపుతుంది. మనస్సులో నిండివున్న ప్రచండశక్తి యొక్క మహాత్మాన్ని ఎవరు తెలుసుకుంటారో వారు ఆ ప్రచండశక్తిని మనో నియంత్రణ కొరకు ఉపయోగించుకుంటారు. మనోచంచలతను నిరోధించి ఏకాగ్రతను పెంచుకుంటారు.

1.31 మనస్సే మిత్రుడు, మనస్సే శత్రువు

ఎవరైతే తమ మనస్సును జయించుతారో వారు మూడు లోకాలను జయించగల సామర్థ్యంగల వారోతారు. మనస్సు యొక్క సామ్రాజ్యమే చేతనా జగత్తంతా వ్యాపించివుంది.

మహాత్మాగాంధీ, బుద్ధబ్రహ్మవానుడు, శశి, మిసీస్ మొదలగువారు మనస్సుని జయించి మహాపురుషులయ్యారు. ఏరు ఎంతోమంది వ్యక్తుల జీవితాల్ని మార్చివేశారు. ఇది తెలియనివారు లేరుగదా!

మానసికశక్తి కంటే ప్రాణశక్తి చాలా మహత్తమమైనది మరియు సూక్ష్మమైనది. మనస్సు శరీరంలోని ఒక అంగం మాత్రమే. దీనిని పదకొండవ ఇంద్రియము అనికూడా అంటారు. కాని ప్రాణము, ప్రాణశక్తి ఒకటి కాదు. ప్రాణంకంటే ప్రాణశక్తి ప్రబలమైనది మరియు సూక్ష్మమైనది. అందువల్లనే మనము మానసిక శిక్షణ పూర్తి అయిన తర్వాత ప్రాణశక్తి శిక్షణము ఇస్తాము.

పరాప్రకృతి యొక్క చేతనాశక్తి :

సృష్టి పరాప్రకృతి, అపరాప్రకృతి అని రెండు విధాలుగా విభజించబడివుంది. ఒకదాన్ని జడశక్తిగాను మరియుక దాన్ని చేతనాశక్తిగానూ చెప్పవచ్చు. శరీరంలో మనసు యొక్క చేతనను పంచతత్త్వాలతో సమ్మిళితం చేయబడ్డ చేతనగా భావిస్తారు. ఆత్మలో ప్రకాశాన్ని పొందినపుటికి, ఆ ప్రకాశం శరీరానిది అని అనుకుంటారు. ఈ ప్రాణాన్నే జీవనశక్తి అని కూడా అంటారు. అది వాయువులో, ఆకాశంలో కలిసివుంటుంది. అయితే నిజానికిది వీటికి భిన్నమైనది. వీటిని జడప్రకృతి అని అంటారు. కానీ నిజానికి అది జడము కాదు. వీటిలో ప్రాణం స్వల్పంగా ఉంటుంది. మృతవస్తువు నిరుపయోగమే గాక వెంటనే నశించిపోతుంది. ప్రాణంలేని

ఏ వస్తువైనా తన స్వరూపధారణ చేయలేదు. అంతేగాక దాని స్వాభావిక గుణాలు కూడా స్థిరంగా ఉండవు.

ప్రాణాన్ని ఒకవిధమైన సజీవ విదుచ్ఛక్తి అని అనవచ్చు. ఇది సమస్త జగత్తులో వాయువు, ఆకాశము, అగ్ని మరియు ఈధర్మగా వ్యాపించివుంటుంది. ఈ ప్రాణమనే శక్తిని మనం ముఖసౌందర్యంలోను, మృదుభాషణలోను, ప్రతిభలోను, బుద్ధిలోను, కళాకాశలంలోను, భక్తిలోను, ఇతర రూపాలలో కూడా దర్శించవచ్చు.

శరీర స్వస్తతను పెంచుకునేందుకు వ్యాయామమెలాగ ఉపయోగపడుతుందో అలాగే ప్రాణశక్తిని పెంచుకునేందుకు ‘ప్రాణాయామము’ అవసరవోతుంది. స్వరవిజ్ఞానం కూడా ఈ శాస్త్రభాగమే.

పాలు, పంచదార అను రెండు వేరువేరు పదార్థాలు కలిసి కేవలం పాలలాగా కన్నించినట్లు, ప్రాణము మరియు వాయువు ఒకేలా కనిపించినప్పటికే నిజానికి అవి విభిన్నమైనవి. శ్వాసద్వారా లోపలికి తీసుకున్న వాయువులో గల ప్రాణవాయువు (అక్షిజన్) మొదలైన గుణాలను సాధారణ రీతిలోనే శరీరం గ్రహిస్తుంది. వాయువులో ప్రాణం కలిసివుండటం వల్ల ప్రాణాన్ని ఒక విశేషపద్ధతిలో ప్రాణాయామ ప్రక్రియ ద్వారా మాత్రమే ప్రాప్తింపజేసుకొనగలము.

ప్రాణశక్తి - జీవితఙ్సర్జు :

మస్తిష్కంలో జరిగే ఆలోచనల కంపనలు విద్యుత్త్వవాహ రూపంలో ప్రవహిస్తాయి. శరీరంలో జరిగే కార్యకలాపాలు నాడీమందలంలో ప్రవహించే విద్యుత్త్వవాహం ద్వారానే జరుగుతాయి. మస్తిష్కంలోని విద్యుత్తులో మనస్సు, బుద్ధుల ద్వారా చేసే అనేకానేక చమత్కారాలు రోజు మన కళ్యముందుకు వస్తాయి.

మామూలు విద్యుత్తుకి పౌర్కోట్టడం, ముందుకు ప్రవహించటం లాంటి గుణాలు ఉంటాయి. దీని యొక్క గణన “అశ్వశక్తి” (వోల్టేజి) రూపంలో చేయబడుతుంది. కానీ మానవ శరీరంలో ప్రవహించే విద్యుత్తు యొక్క క్రియాపద్ధతి దీనికి భిన్నంగా ఉంటుంది. వ్యక్తిత్వం యొక్క బహుముఖ ప్రజ్ఞావికాసాల వంటివి అనేకం దీనితో ముడిపడి వున్నాయి. అంతేగాక అది అన్యప్రాణుల మీదా, పదార్థాల మీదా మరియు వాతావరణం మీదా తన అసాధారణ ప్రభావం చూపుతుంది.

1.33 బ్రహ్మండమంతా వ్యాపించియన్న ఆకాశమహాపాతం మీద ఈ విద్యుదయస్వాంతరశక్తి యొక్క అధిపత్యం ఉంటుంది. ఈ శక్తి జడం కాదు. అది జడమే అయివుంటే, అఱవులు పరమాణువుల యొక్క నిర్మాణము మరియు వాటి కోలాహలములలో అద్భుత వ్యవస్థ కనిపించేది కాదు, దాని దర్శనం కూడా జరిగి వుండేది కాదు. ఇదే విద్యుదయస్వాంత ప్రాణము.

గ్రహశలో వాటివాటి గురుత్వాకర్షణశక్తి ఉంటుంది. అయినా అది వాటి స్వతసిద్ధమైనది కాదు. బ్రహ్మండమంతా వ్యాపించియన్న విద్యుదయస్వాంత సామర్థ్యంలో ఈ గ్రహసక్కత్రాలు వాటి భాగాన్ని పంచుకుంటాయి. మరియు వీటి గురుత్వాకర్షణశక్తి ఇతర శక్తుల సంచారంతో నిండివుంటుంది. ఇది సమ్మిళితశక్తి. విశ్వపరివారమంతా ఇందులోనుండి వాటివాటి భాగాన్ని పొంది, వాటి పనిని నడిపించుకుంటాయి. ఇదే విషయం ప్రాణశక్తికి కూడా వర్తిస్తుంది. “విశ్వాంతరాళ మహాప్రాణము” అనేదొక పరమసత్యము. దాని విశాల వైభవంలో భూమిమైన గల జీవధారులు వారివారి పౌత్రతను, అవసరాన్నిబట్టి భాగాన్ని పంచుకుంటాయి. మానవుల విషయంలో ప్రత్యేకత ఏమిటంటే ఈ సాధారణ పంపకంలో తమ నిర్మక్యంచేత దానిని పోగొట్టుకోవచ్చు లేదా ఉత్సాహాన్ని తెచ్చుకొని సంకల్పబలంతో ప్రయత్నంచేత అంతటా వ్యాపించియన్న ఆ ప్రాణశక్తిలో ఆత్మధిక భాగాన్ని పొందే అవకాశమూ ఉంది. ప్రస్తుతం మానవులు నిర్మక్యపు వైభరివల్ల తమ శక్తిభాగాన్ని పోగొట్టుకోవడం జరుగుతున్నది.

1.34 ప్రాణ యోగసాధన, ప్రాణాయామ ప్రక్రియ ఈ ప్రయోజనాన్ని పూర్తిజేసు కునేందుకు శాస్త్రీయమైన చక్కబీ అవకాశము. కొంతమంది వ్యక్తులు సామాన్య లోకగతికి భిన్నంగా తమ బాటలో ఒంటరిగా, స్వశక్తితో వారివారి సిద్ధాంతాలతో కార్యాన్నిఖులై, శార్యపరాక్రమాలు చూపిస్తే అటువంటివారిలో ఆత్మవిశ్వాసప్రాణశక్తి అత్యధికంగా పనిచేయడం మనం గమనిస్తాము. అలాగే మహాపురుషుల విజయము, సఫలతా కంటే ప్రదర్శించే సాహసము ముఖ్యము.

ఆత్మికక్షేత్రంలోని సిద్ధపురుషులందరి మార్గం ఈ ఉత్సాహము మరియు ప్రబలమైన పురుషార్థమే. దీనినే వైజ్ఞానికులు ప్రాణశక్తి యొక్క చమత్కారమని అంటారు.

1.35 అన్ని వేళలా, అన్నిచోట్లు, అన్నిరకాల సదుపాయాలు ఉన్నా అందరికీ అన్ని సమానంగావున్నా, ఏకొద్దిమంది మాత్రమో చరితార్థులోతూవుంటారు. తపస్సు, సహానముల యొక్క స్వేచ్ఛ సంకల్పము ఎంత కరినమైనదో, ఎంత జటిలమైనదో అర్థం చేసుకోవచ్చు. ప్రాణవంతులు తమ చుట్టూవున్న ఆటంకాలను అధిగమించి, త్యాగబలి దానముల గురించి కేవలము మాట్లాడటమేగాక, శక్తియుక్తులను కూడగట్టుకొని, లక్ష్మినిద్రికి నడుము బిగించి కృషి చేస్తారు. ప్రాణము - జడజగత్తు, చేతనా జగత్తు రెండిటిమీద సర్వోపరిశక్తిగా పనిచేస్తుంది. ఇది జీవనసారము. ప్రగతికి ఆధారం. శాస్త్రకారులు దీనిని “ఆది” మరియు “అనంతం” అంటారు. సృష్టి దీనినుండి జరుగుతుంది. ప్రశయకాలంలో దీనిలోనే అంతమవుతుంది. కలోపనిషత్తులో సృష్టియొక్క ప్రారంభం ప్రాణఊర్జ యొక్క కంపనలతో మొదలయ్యాండని చెప్పబడింది.

‘యదిద కించజగత్పర్వమ్ ప్రాణ ఎణతిరాఃఘ్నతమ్’

అనగా ఈ సంపూర్ణ ప్రపంచంలో ఏమి వుండో అది ప్రాణ కంపనల యొక్క అభివృక్తికరణ మాత్రమే.

1.36 “ప్రాణో హ భూతానామాయః తస్మాత్తర్వయుషముచ్యతే” - అనగా ప్రాణమే ప్రాణాలయొక్క ఆయువు. అందుకే దీనిని సర్వాయుష్మ అంటారు.

శరీరంలోని పంచభాగాలలో ఇది ఉండటం వల్ల దీనిని పంచప్రాణములు అని అంటాము. ఇవి ఐదు - ప్రాణము, ఉదానము, సమానము, అపానము మరియు వ్యానము. వీటికి ఐదు ఉపప్రాణములు కూడా వున్నాయి. అవి - దేవదత్తము, కృకలము, కూర్కలము, నాగము మరియు ధనంజయము. ఈ అయిదు ఉపప్రాణాలు ప్రధాన ప్రాణాలకు సహాయకారులుగా పనిచేస్తాయి. కొంతమంది వైజ్ఞానికులు వీటిని ‘ క్లవుడ్ ఆఫ్ అయాన్స్ ’ అని అంటారు. శరీర వైజ్ఞానికులు దీనినే “బయోప్లాస్టిక్ ఎనర్జీ” అనే పేరుతో చెబుతారు.

విభిన్న దేశాలలో వీటిని రకరకాల పేర్లతో పిలపడం, అర్థం చేసుకోవడం జరుగుతున్నది. ఎలా అంటే - చైనాలో “ చీ ఎనర్జీ ” అని, జపాన్లో “కీ ఎనర్జీ”, పాశ్చాత్య దేశాలలో “యూనిఫార్మ్యూల్ ఎనర్జీ”, “వైట్ల్ ఎనర్జీ” అని అంటున్నారు.

ఐన్స్టీన్ సిధ్ధాంతాల ఆధారంగా ఊర్జా యొక్క సమీళిత స్వరూపమే పదార్థం యొక్క రూపంలో కనిపిస్తుంది. దీనితో భారతీయ యోగశాస్త్రాలలో వర్ణించినట్లుగా

“ప్రాణము” మరియు “ఊర్జా” ఒకదానికొకటి పర్యాయపదాలు అని స్వప్తమవుతుంది. భోతికమైన ఊర్జాను ఎలాగయితే అయిస్నాంత్ర్యక్షేత్రము లేదా విద్యుత్క్షేత్రం ద్వారా ఆకర్షిస్తామో, అదే పద్ధతిలో ప్రాణ-ఊర్జాను మానసికశక్తితో ఆకర్షించి ప్రభావితం చేస్తాము. సమస్త ఇంద్రియ గతివిధులు మరియు మస్తిష్కము యొక్క ఆలోచనలు దీనిమీదే ఆధారపడివుంటాయి. మనమ్యల యొక్క సర్వోత్తమమైనశక్తి లేక ఉన్నతమైనశక్తి “ప్రాణఊర్జా” ఎక్కువబాగం వ్యర్థమైన కార్యకలాపాలకు, చెడ్డపనులు, దురాలోచనలు చేయడానికి ఖర్చుపోతున్నది.

1.37 మిత్రమైన ఆహారవ్యవహరాలకు, చింతనమననలకు, ఉత్సప్పమైన కార్యాలకు ఉపయోగించి, ఈ బహుమూల్యసంపద యొక్క కోశాన్ని అంతరంగశక్తిలో స్థాపించవచ్చు. అంతేకాక దీనిని తన మరియు ఇతరుల యొక్క విశిష్టమైన అవసరాలను తీర్చుకునేందుకు ఉపయోగించవచ్చు.

ప్రాణశక్తిని అనవసరముగా వినియోగించుట, అందువలన నష్టపోయిన శక్తిని తిరిగి పొందేందుకు, ప్రాణతత్త్వాన్ని ఎక్కువగా ఆకర్షించుకొని మన వ్యక్తిత్వాన్ని పెంచుకుని ఉన్నతమైన వ్యక్తులుగా ఎదిగేందుకు అవసరమైన సమగ్రసాధనా పద్ధతినే “ప్రాణవిద్య” లేక “ప్రాణాయామ సాధన” అని అంటారు. దీనియొక్క ఉత్సప్ప సాధననే “కుండలినీ జాగరణ” అంటారు. కుండలినీ సాధనలో అనివార్యంగా “సంకల్పం” ఉంటుంది. ఈ సంకల్పశక్తి సహాయంతో దాని ఆకర్షణశక్తిచేత బ్రహ్మండమంతా వ్యాపించియున్న సమిష్టిగత ప్రాణతత్త్వాన్ని ఆకాశం నుండి ఆకర్షించుకొని శ్రద్ధాభక్తితో దానిని మనలోకి ధారణ చేసుకోవచ్చు.

1.41 యోగవిద్యలోని సమాధిస్థితిలో రక్తప్రసరణ మరియు శ్వాస ప్రశ్వాసలు ఆగిపోతాయి. ఆ స్థితిలో మనిషి జీవించే ఉంటాడు. ఈ స్థితి గురించి ఇక్కడ వివరణ ఇవ్వడము లేదు. ఎందుకంటే అది చాలా గొప్ప సాధన. అంతేగాక ఆ సాధనలో నిష్టాత్మన సాధువుంగవులకు తప్ప సాధారణ వ్యక్తులకు అది అర్థమవదు. ఆ స్థితిలోకి వెళ్ళులేరు. తక్కువ శ్రేణికి చెందిన సమాధిస్థితి సాధారణ మనమ్యలు కూడా ప్రాప్తించవచ్చు. దీనికోసం సన్యాసం స్వీకరించాల్సిన వనిలేదు. హరయోగసాధనా పుస్తకాలలో సమాధి యొక్క ఏడు స్థితులను వర్ణించారు. అందులోని మొదటి దశలలోకి కొన్ని సాధనలద్వారా చాలామంది సాధకులు చేరుకోగలరు.

క్లియర వాయన్స్' (దివ్యదృష్టి) ను అభ్యసించడానికి కలిపమైన సాధనలు అవసరం లేదు. చిత్తాన్ని స్థిరంగా ఉంచుకొని, హృదయాన్ని పవిత్రంగా ఉంచుకుంటే ఈ రెండు గుణాలవల్ల మనము ఈ దిశలో ప్రయాణించగలుగుతాము.

1.42 చిత్తాన్ని ఏకాగ్రంగా ఉంచుకోవడం, అంతరంగశాంతిని కలిగివుండటం ద్వారా బాహ్యచేతనను అదుపులో ఉంచుకొనవచ్చును. దీనిద్వారానే సూక్ష్మంద్రియాల జాగరణ జరుగుతుంది. ఎవరైతే దీనిని అభ్యసించాలని అనుకుంటారో వారు వారికి ఇష్టమైన ఒక వస్తువుని ఎన్నుకొని ఆ వస్తువు మీదే చాలాసేపు మనస్సును నిలిపి ధ్యానం చేయటం అభ్యసం చేయాలి. ఉదాహరణకు మీకు వజ్రపుటుంగరము ఇష్టమైతే దానిని ముందుంచుకొని మనస్సును దానిమీద స్థిరంగావుంచి దానికి సంబంధించిన విషయాలనే స్వరణ చేయండి. ఈవిధంగా ప్రతిరోజు పది, పదిహేను నిమిషాలు అభ్యసం చేస్తే ఉంగరానికి, వజ్రానికి సంబంధించిన అతి సూక్ష్మమైన విషయాలు ధ్యానంలోకి రావడం మొదలవుతుంది. నిరంతరంగా ఆరువారాలు అలా అభ్యసం చేయడం ఎంతో లాభదాయకం.

మొదటగా ఏదైనా జడవస్తువుమీద అభ్యసం చేయాలి. ఆరువారాల తర్వాత మానసిక ధ్యానాన్ని చేయాలి.

మన ఇష్టదేవతా మూర్తిని మనస్సులో ధ్యానిస్తూ ఉండటం వల్ల వారి అంగ ప్రత్యంగాలను సుస్విష్టంగా దర్శించే అభ్యసం చేయడంవలన సూక్ష్మచేతన బాగా పుట్టపడి నెమ్ముదిగా అప్రత్యక్ష విషయాలను గురించి తెలియడం మొదలౌతుంది. 'క్లియర వాయన్స్' (దివ్యదృష్టి)ని సాధించటానికి గంజాయిలాంటి మత్తుకాదు, ఆత్మసాధన యొక్క పారవశ్యం ఉండాలి. సాంసారిక కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తూ కూడా వాటిలో కూరుకుపోకుండా ఆధ్యాత్మిక లోకంలోనే పరిఫ్రమించే అభ్యసం వల్ల ఈ దివ్యశక్తులు మనకు నెమ్ముదిగా లభిస్తాయి.

ప్రాణచేతన యొక్క రహస్యము

2.1 మనుషుల ప్రాణాంగాల మరియు దాని ఆఖీవృద్ధి :

శరీర యంత్రానికి కూడా శక్తి అవసరము. దీనికారకు ఈశ్వరుడు ప్రసాదించిన, స్వయంగా నడిచే యంత్రాంగం మన శరీరంలోనే ఉంది. శరీరమనే యంత్రం నడుస్తుంది. దాని తరువాత మిగిలినవన్ని వాటంతటవే తిరుగుతాయి.

ఈ చేతనయొక్క కేంద్రం ‘మస్తిష్కం’ అని అంగీకరింపబడింది మరియు రక్తవసరణ కేంద్రం గుండెగా చెప్పబడింది.

మనుషులు - తిరిగే అయస్కాంతాలు అని అనడంలో ఆశ్వర్యం లేదు. అయస్కాంతం యొక్క గుణం ఆకర్షించుకోవడం. తన కళ ద్వారా అది ఇతరలోహ వస్తువులను ఆకర్షించుకుంటుంది. వాటిని తనలాగా చేసుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తుంది. అయస్కాంతానికి మరొక విశేషం కూడా ఉంది. ఒకవేళ దానిని ముక్కలు ముక్కలుగా విభజించినప్పటికి ప్రతిముక్కా అదే విశేషతను కలిగివుంటుంది. ఎలాంటి పరిస్థితులు వచ్చినా దాని దశను అది మార్చుకోదు.

2.2 స్థిరత్వం అయస్కాంతం యొక్క సహజగుణం. దీని వ్యక్తిత్వంలో తరతమ భేదం లేదు. పక్షపాతం అనేది అసలే ఉండదు. ఒకే సూర్యుడు అనేక కుండలలోని నీటిలో ఒకే రూపంలో కనిపిస్తాడు.

అయస్కాంతం యొక్క మూడవ విశేషత ఏమిటంటే దాని దిశ స్థిరంగా ఉంటుంది. ఇదే స్థితి వికసించిన వ్యక్తిలో కూడా ఉంటుంది. సత్వవృత్తులను మేల్కాల్చితే, భావనలను మరియు వ్యక్తిత్వాన్ని పెంచుకుంటే, అలాగే ఉద్దేశ్యాన్ని, గంభీరంగా గ్రహించే శక్తిని పెంచుకుంటే మనుషులు వారి దిశనుండి ఎప్పుడూ ప్రక్కకు మరలలేరు అనేది నిశ్చయం. ఇతరులకు కూడా వారు సరియైన ప్రేరణను ఇప్పగలరు. ఇది కూడా అయస్కాంతం యొక్క ఒక గుణమే.

ఉత్తరమగుణాలు, విశేషతలు కలిగిన వ్యక్తులు కూడా దుపుర్వులు, దురాలోచనల కారణంచేత బురదగుంటలోకి దిగజారిపోవడమే గాక తన సమస్త విశిష్టతలను నెమ్ముదినెమ్ముదిగా కోల్పేతారు. ఏవిధంగానయితే అయస్యాంతాన్ని మాటిమాటికి విసిరేసి, పైకి క్రిందికి రుద్దటం వలన దానియొక్క ఆకర్షణాశక్తి లుప్తమైపోతుందో సరిగ్గా అదేవిధంగా మహాపురుషుల పుణ్యరాశి ప్రభావం కూడా పతనమవ్యటం, దిగజారదం వల్ల నష్టపోతుంది.

2.3 మానవీయ అయస్సాంతం అంతరిక్షం నుండి వర్రించే అనేక మంచి చెడు వరదానాలను తన అంతరంగస్థితిని అనుసరించి స్వీకరించడమో, తిరస్కరించడమో చేస్తుంది. అదేవిధంగా తనకున్న సహజసిద్ధ ఆకర్షణాశక్తితో ఈ విశ్వబ్రహ్మండంలో తనలాంటి సూక్ష్మధారా ప్రవాహాల నుండి సులభంగా శక్తి సముప్పార్చించుకుంటుంది.

(ప్రాణాలలో ప్రవహించే విద్యుత్తు బలహీనంగా ఉన్నప్పటికీ, సాధనలద్వారా తమ ఇచ్ఛాశక్తి, బుద్ధిశక్తులను బలపరచుకొని, తమ యోగ్యతను, చేతనత్వాన్ని పెంచుకోగల్లుతారు).

2.4 తల్లి గర్భములో ఉన్న అండము యొక్క ఆకృతి - ప్రకృతి ఏ జీవంతో ఉత్పన్నం అయివుంటుందో దాని నిర్ధారణ రసాయనిక సంరచనమీద ఆధారపడిగాక, “రజము” మరియు “శుక్ర” కణాలలో ఉండే చేతనత్వం మీద ఆధారపడివుంటుంది. ఈ అయస్సాంత ఆకర్షణాశక్తి వల్లనే గర్భశయంలో విశిష్టమైన పొరలలో ప్రాణాల ఆకృతి-ప్రకృతి దిగజారుతుంది. ఇలా జరగకపోతే ప్రపంచంలో ఉండే అన్ని ప్రాణాలు మొదట ఒకే ఆకృతి-ప్రకృతులతో ఉత్పన్నమవుతాయి. ఎందుకంటే ఆఱవుల పొరలు మొదట అన్ని ఒకేలాగా ఉంటాయి.

యోగసాధన ఉద్దేశ్యం ఈ చేతనా విద్యుచ్ఛక్తిని అభివృద్ధిపరచడం కూడా. దీనినే మనోబలం, ప్రాణబలం, ఆత్మబలం అని కూడా అంటారు. సంకల్పశక్తి లేదా ఇచ్ఛాశక్తి యొక్క రూపంలో వీటి యొక్క చమత్కారాన్ని మనం దర్శించవచ్చు.

2.5 ఆత్మసత్తాలో ప్రాణసత్తా యొక్క అవతరణ :

ఏది ప్రాణమో అదే ప్రజ్ఞ. ఏది ప్రజ్ఞో అదే ప్రాణము. ఈ ప్రాణశక్తినే గాయత్రి అని అంటాము. దీనియొక్క శక్తి స్నాల, సూక్ష్మ, కారణ శరీరాలలోని

కడకణాలలో వ్యాపించివుంది. కాని దీని కేంద్రం మల, మూత్ర, భిదాల మధ్యక్షేత్రంలో ఉన్న మూలాధారచక్ర గుహలో ఉందని అంటారు. ప్రాణశక్తిని ఈ మూలాధారచక్ర ద్వారాన్ని తట్టి తీసుకోవాలి. కోటలోకి ప్రవేశించేందుకు దానియొక్క ద్వారాలను తెరవాలి లేదా పగులగొట్టాలి. మూలాధారచక్ర సాధనవల్ల ఈ ప్రయోజనమే నెరవేరుతుంది.

గాయత్రి యొక్క ప్రాణశక్తి మూలాధారచక్రంతో అనుసంధానింపబడి ఉన్నదని గాయత్రీమంజరిలో వివరించారు.

**“యోగికానాం సమస్తానామ సాధనానామ తుషా ప్రియే
గాయత్రీన మాతారోక్ మాలాధారా విద్ హర్షః”** - గాయత్రీమంజరి

విద్వాంసుల దృష్టిలో సమస్త యోగసాధనలకు మూలాధారం గాయత్రియే.

తేజోవలయమనుగూర్చి శాస్త్రీయ ఆధారము :

మనుష్యులలో అంతర్గతంగా ఎల్లప్పుడూ దేవాసుర సంగ్రామం జరుగుతూనే వుంటుంది. రెండు రకాలైన స్పుందనలు ఎల్లప్పుడూ కలుగుతూవుంటాయి. మనస్సులో మరియు అంత:కరణలో ఆలోచనలు మరియు భావనలు అను రెండురకాల ధారలు కలిసి ప్రవహిస్తూ వుంటాయి. ఆలోచనల ధారలు జ్ఞానానికి సంబంధించినవి. దీనిలో బయటి పరిస్థితులు, వ్యాపారికజగత్తుకు సంబంధించిన విషయాలు కూడా సమ్మిళితమై వుంటాయి. మానవుడు వాతావరణం, సమాజం, శిక్షణ, స్వోధ్యాయం, సత్యంగాల ద్వారా లేక గురువుల నుంచి ఏ జ్ఞానాన్ని ఆర్జిస్తాడో దానికి అనుగుణంగా ఆ విషయాల చింతన, మనన, ఆలోచన, అర్థం చేసుకొనుట అనే ప్రక్రియ ఒక వృత్తాకార పరిధిలో ఎల్లప్పుడూ జరుగుతూవుంటుంది. మనస్సు - మస్తిష్కంలో ప్రవహించే ఈ ఆలోచనలే ఒక ధారారూపాన్ని పొందుతాయి. అంత:కరణంలో ప్రవహించే క్షుద్రభావనల ధారలను కషాయకల్పణాల ధారలు అనికూడా అంటాము. కామ, క్రోధ, మద, మాతృర్వ్య, మోహ, రాగ, ద్వేషాది వాసనల ధారలు మనుష్యుల సూక్ష్మ, కారణ జగత్తులలో ఎల్లప్పుడూ ప్రవహిస్తూనే వుంటాయి. కానీ సాధువులు, మహాపురుషులలో ఉడారత, ఆత్మియత, సహృదయత, కరుణ, పవిత్రత మొదలగు శుభప్రదమైన, కళ్యాణకారకమైన ధారలు ప్రవహిస్తూ వుంటాయి.

వైజ్ఞానికుల అభిప్రాయం ప్రకారం “ఆపరావిద్య” (విచారధార) మరియు “పరావిద్య” (భావధార) యొక్క ప్రవాహం వల్ల స్థాల, సూక్ష్మ, కారణ శరీరాల నిర్మాణంలో భాగం పంచుకునే తత్త్వాల ద్వారా సూక్ష్మ పరమాణువుల న్యూట్రాన్స్‌లో స్పుందన కలుగుతు వుంటుంది. దీనివల్లే ప్రాణఃర్జు నిర్మాణం జరుగుతుంది.

2.6 సద్యావలన మీద, రంగుల మీద విశేషించి బంగారురంగు మెఱువుతో ఉదయించే సూర్యుడి యొక్క ధ్యానం ద్వారా ప్రాణఃర్జు వృద్ధి చెందుతుంది.

2.7 ఈ రంగుల ధ్యానంలో రకరకాల ఆకృతులు కన్నులముందు కనిపిస్తాయి. ఈ రంగుల యొక్క విశేషమేమంటే వీటి ధ్యానం వల్ల నేత్రధృష్టి వృద్ధి చెందుతుంది.

మస్తిష్కంలోని సహస్రారచక్రం జాగ్రత్తమైతే సహస్రదళ కమలం నుండి సహస్ర - సహస్రాల (అనంత) ప్రకాశ కిరణాలు ప్రస్ఫుటిస్తాయి మరియు శిరస్సు యొక్క నలువైపులా వృత్తాకార రూపంలో ప్రభామందలం యొక్క నిర్మాణం జరుగుతుంది. దీని రంగు అత్యంత సుందరంగా బంగారం లాగా మెఱుస్తూ ఉంటుంది.

2.8. అది స్థిరమైనదిగా వుండి, పావనమూర్తుల చర్చక్కవులకు కూడా గోచరిస్తుంది.

2.10 అత్యస్మాతమైన, రహస్యమైన ప్రాణతత్త్వము :

ప్రాణవాయువులో ఉండే గాలిని ఆక్షిజన్ అని అంటాము. ప్రాణతత్త్వము సూక్ష్మచేతన. ఇందులో క్రియ, వ్యవస్థ, ఆలోచనలు మరియు భావనలు కలిసివుంటాయి. ఇవి ఉండటం వల్లే ప్రాణలు జీవించివుంటాయి. ప్రాణంపోతే మృత్యువు తప్పదు. అప్పుడు ఆక్షిజన్ మిశ్రితమైన వాయువును ఊపిరితిత్తులలోకి పంపించినప్పటికీ ప్రాణం తిరిగిరాదు. ప్రాణము ఆక్షిజన్ అనే పదార్థంతో కలిసివున్న ఒక చేతన.

అయస్మాంతశక్తి అదృశ్యక్షేత్రంలో ప్రవహించే సామర్థ్యం గల శక్తి అనే విషయం సర్వవిదితమే. అది సజాతీయతత్త్వాలను తన వైపుకు ఆకర్షిస్తుంది. శరీరగత ప్రాణశక్తి అయస్మాంత లాగా ఇతరులను ఆకర్షిస్తుంది. అంతేకాక వారిని ప్రభావితం చేస్తుంది.

2.11 ప్రాణం యొక్క వేరొక స్థాయి వల్ల సూక్ష్మశరీరం ప్రభావితం అవుతుంది. సూక్ష్మశరీరం అనగా చింతన, వివేచన, మంచి-చెడుల విచక్షణ మొదలయినవి. ప్రాణప్రక్రియ యొక్క విశిష్టత మనుష్యులను బుద్ధిమంతులుగాను, వివేకవంతులు గాను, వివేచనావంతులుగాను, ఆకర్షణీయులుగాను, ప్రతిభావంతులు గాను చేస్తుంది. మానవులలో మహానీయులను ఈవిధంగానే గుర్తిస్తాము. వారు సద్యావనలతో కూడిన వాతావరణాన్ని కలిగించి, బాగుచేస్తారు. అనంతాకాశంలో విస్తరించి ఉన్న జ్ఞానసంపదను క్రమపరచి, స్వేచ్ఛగా గ్రహిస్తారు.

ప్రాణం యొక్క ముఖాడవ స్థాయి భావనాపరిధి. దీనిని కారణ శరీరంలో “సన్నిహితము” అంటారు. దీని కేంద్రము హృదయము. ఆధ్యాత్మిక హృదయము రెండు ప్రకృతెముకలు కలిసే స్థానంలో వుండే గుండెకి కొంచెం ప్రకృగా ఉంటుంది. దానినే “హృదయ కుపారము” అంటారు. అందులో దివ్యజ్యోతి రూపంలో పరబ్రహ్మ దర్శనమవుతుంది.

ఈ సమస్త అంతరిక్షంలో గ్రహా, నక్షత్రాల వలె దివంగతులైనవారి ఆత్మలు సూక్ష్మశరీరాలతో భూత ప్రేతాల రూపంలో పరిభ్రమిస్తూ, సమాధిస్థితిలో నిదిస్తూ వుంటాయి. సముద్రంలో ఎగసిపడే అలలవలె ఇందులోనే దేవదానవులు కూడా ఉంటారు. దేవదానవులు మనుష్యులతో సంబంధాన్ని సాధించేందుకు ఆకర్షితులవుతుంటారు. అంతేగాక హృదయస్థ ప్రాణచేతన యొక్క ఆకర్షణాశక్తి చేత వారిని పిలువవచ్చు. ఈ తృతీయ శరీర అంతరాశాల యొక్క ఆకర్షణాశక్తిని తపస్సు, యోగసాధనల ద్వారా శక్తిసంపన్సుం చేసుకోవచ్చు.

కారణశరీరము భావనల యొక్క కేంద్రము. వాసనలు, తృప్తి మరియు అహంకారముల యొక్క ఆట మనసు-శరీరము కలిసి ఆడతాయి. కాని దివ్యభావనలు అంటే శ్రద్ధ, నిష్ఠ, ప్రజ్ఞ, దయ, కరుణ, ఉదారత, ఆత్మియత, విశ్వాసము మొదలగు రూపాలు హృదయ క్షేత్రంలోని కారణశరీరము యొక్క వరాలు. ఈ సుగుణాల గంగావతరణ పవిత్రమైన దివ్య అంతఃకరణాలలో జరుగుతుంది. ఏ వ్యక్తి అయినా ఆ దివ్య సుగుణాలను తన హృదయక్షేత్రంలో నింపుకుంటే అతను సాధువు, సంస్కర్త, అమరుడు, లోకసేవకుడు, పుణ్యత్వుడు, పరమార్థగా మారిపోగలడు. అలాకాకుండా భౌతికదృష్టి కలవారు ఎప్పుడూ సంకీర్ణతతోను, స్వార్థపరతతోను

ప్రభావితలై లోభము, మోహము మరియు దర్శముల ద్వారా ఎక్కువ లాభం పొందటానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. స్థాలశరీరము యొక్క కామమును, సూక్ష్మశరీరము యొక్క మనస్సును ప్రభావితం చేసే ప్రాణశక్తిని గ్రహించే అభ్యాసం దినచర్యగా చేసుకుంటే ఇది కరతలామలకమవుతుంది.

2.12 అతీంద్రియశక్తుల యొక్క బోధ భ్యకుటి మధ్య భాగంలో గల ఆజ్ఞాచక్రంలో జరుగుతుంది.

కాని దీని మూలకారణం శరీరము యొక్క హృదయకుహరంలో ఉంటుంది. ఇందుకు ప్రాణాయామ సాధన కూడా తీవ్రంగా చేయవలసి వుంటుంది. ఇందులో అత్యంత సులభమైనది సోంతామం సాధన. దీనివల్ల ఆత్మ యొక్క పొరలలో విశిష్టత ఉత్సవమౌతుంది. వ్యక్తులు భావనాశీలురుగాను, ఉదాత్త హృదయములుగాను మారతారు.

అతీంద్రియశక్తుల ప్రచండశక్తి కావాలంటే మూలధారచక్రంలో ఉన్న కుండలినీ ప్రాణగ్నిని ప్రజ్వలింపజేసి, జాజ్యల్యమానమైన వజ్రజేమేరుదండంలోని నుషుమ్మా మార్గంలో మస్తిష్కంలోని మధ్యకేంద్రంలో ఉన్న బ్రహ్మరంధ్రం వరకు చేర్చవలసివుంటుంది. అతీంద్రియ సామర్థ్యంలో దివ్యదృష్టి, దివ్యశ్రవణము, ఇతరుల ఆలోచనలను గ్రహించగల్లట, ప్రాణప్రహోరము, పరకాయప్రవేశము లాంటి సిద్ధులు ప్రాప్తిస్తాయి.

మానవ విద్యుచ్ఛక్తి యొక్క గరిమ మరియు ఉపయోగము :

నిద్రకు సంబంధించినంతవరకు మనకు తెలిసినదేమిటంటే, ఇది కేవలము శరీరము యొక్క అలసటను తీర్చుకునే సామాన్య రోజువారి ప్రక్రియ. ఇప్పుడు తెలుసుకున్నదేమిటంటే - మసిష్టంలోని సచేతన భాగం అచేతనస్థితికి ఎందుకు వెళుతుందంటే అంతరిక్షంలో ప్రవహించే విద్యుద్ధారల నుంచి మనకు ఉపయోగపడే అంశాలను స్వీకరించే అవకాశం కలుగుతుంది. నిద్రావస్థలో మన అచేతన మనస్సు అదే పని చేస్తూ వుంటుంది. తన శారీరక, మానసిక కార్యకలాపాలను నడుపుకోవటానికి కావల్సినంత విద్యుదాహరించాన్ని ఆకాశం నుండి గ్రహిస్తుంది. శారీరక, మానసిక స్థితిలో గడచిడ

జరగటానికి కారణం నిద్రలో అవసరమైనంత విద్యుదాహారం శరీరానికి లభించక పోవడమే. అందువలన అవసరమైనంత నిద్రపోవాల్సిందే.

2.14 మామూలు విద్యుత్తు ద్వారా రకరకాల ఉపయోగకరమైన యంత్రాలను నడపడం తెలుసుకొని మనం ఎంతో లాభాన్ని పొందుతాము. అలాగే మనం మానవ శరీరంలో విద్యుత్ సామర్థ్యం గురించి కూడా తెలుసుకొని ఉపయోగించుకోగలిగితే వ్యక్తిత్వ వికాసం కలుగుతుంది. ఇంతేగాక దీనిద్వారా ఎక్కువ శక్తి కలిగినవారు తక్కువ శక్తికలవారికి సహాయం చేయగల్లుతారు.

ప్రభామండల రూపంలో ఉన్న విద్యుత్సంపద యొక్క సదుపయోగం :

వైజ్ఞానికుల మతానుసారం మనుష్య శరీరం లేక మస్తిష్కం ఏ సూక్ష్మ రసప్రాపాలతో ప్రభావితం చేయబడుతుందో అది వారి చుట్టూవున్న వాతావరణంలో నిలిచివున్న బుణాలయాన్న యొక్క పరిమాణాల మీద ఆధారపడివుంటుంది. ఎప్పుడు ధనావేశం వ్యక్తి తేజోవలయం మీద పెరుగుతుందో అప్పుడు తామసప్రవృత్తులు చెలరేగడం మొదలెడతాయి. భేదాభిప్రాయాలు పుడతాయి. లేకపోతే “సైకో సాంమాటికా” లాంటి అనేక రోగాలు కలుగుతాయి.

బుణ అయాన్న ప్రకృతి సాహచర్యంలో వుండే వ్యక్తి యొక్క తేజోవలయంలో అధికమవుతాయి. అవే వ్యక్తికి స్ఫూర్తిని, చేతనాశక్తిని, సక్రియతను పెంచుతాయి.

విద్యుదావేశం ధన, బుణ అనే రెండు అయాన్లుగా విభజింపబడివుంటుంది. మనుష్యులలో బుణవిద్యుత్ అయాన్ పరిమాణంలో ఎక్కువ, తక్కువలు వారిలో పరివర్తనకి కారణమౌతాయి. ఈ బుణాలయాన్ల శాస్త్ర ద్వారా మరియు చర్యం ద్వారా కూడా లోపలికి ప్రవేశిస్తాయి. కొంతమంది వైజ్ఞానికుల అభిప్రాయం ప్రకారం ప్రకాశమార్గంలో సమానంగా నడిచే ప్రోటాస్ట్స్కి సమరూపంగాగల న్యూట్రాన్ కణాలు “మాయండాన్స్” కూడా సూక్ష్మరూపంలో, ఎలాంటి ఆటంకము లేకుండా శరీరంలోని, మస్తిష్కంలోని ఓ విద్యుత్ మండలంలో ఇచ్చిపుచ్చుకుంటూ వుంటాయి. (మార్పులు జరుగుతుంటాయి.)

కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం ‘బర్యులీ విశ్వవిద్యాలయం’ (కాలిఫోర్నియా) కి చెందిన అల్వార్ట్ పాల్ట్రూగర్స్” అనే వ్యక్తి ప్రతిపాదించినదాని ప్రకారం - శరీరం

లేక మస్తిష్కములోని సూక్ష్మ రసప్రావాల వృద్ధి, స్వార్థ మరియు సక్రియతకు బుణ అయిన్న వాయుమండలంలో ఉండటం మిక్కిలి అవసరం.

2.15 తల్లి గర్భం నుండి బయటికి రాగానే శిశువుకు నలువైపులా బుణాలు న్న ధారలు తయారవుతాయి. అంతేగాక చివరివరకు ఇవే ప్రాణశక్తిని తయారుచేస్తూ, జీవనశక్తిని నింపుతూ వుంటాయి. (అయిన్న అనగా స్వీకరించే గుణం లేక సమర్పణ అనవచ్చు. అందువల్ల బుణ అయిన్నను పొందేందుకు సరియైన మార్గం - సమర్పణ.)

వైజ్ఞానికులు కూడా శానిటోరియములలోనూ, ముఖ్యమైన నిర్ణయాలు తీసుకునే అధికారులు తమ అధికార కార్యాలయాలలోనూ, ఆ చుట్టూప్రక్కల కృతిమ జల యంత్రాలను ఏర్పాటు చేసుకుంటారు. (ఫోంటెన్లు, పూలగుత్తులు, పచ్చటి మొక్కలను ఉంచుతారు) ఎందుకంచే ప్రకృతి సహకారంతోనే ఈ కాంతిమండలము, అయిన్న పనిచేస్తాయి అని గ్రహించారు అనటానికి ఇది పెద్ద ఉదాహరణ.

2.16 తూర్పునుండి వీచే గాలిలో అప్పుడప్పుడు వాతావరణంలో ధనాత్మక అయిన్న ప్రవాహం ఎక్కువగా ఉంటుంది. దక్కిణపుగాలి రక్తము గడ్డకట్టటానికి పట్టే సమయాన్ని తగ్గిస్తుంది. కనుక దక్కిణపుగాలి వల్ల రక్తప్రావం (గాయాలవల్ల), పక్కవాతము మొదలగు రోగాలు అతి త్వరగా నయమైపోతాయి. ఆలోచనాధారలు పరిపూర్ణమౌంది, తేజోవలయ రూపంలో అంతఃస్థితి యొక్క ప్రకటీకరణ ‘వ్యక్తిత్వము లేక ప్రతిభ’ గా చక్కటి రూపాన్ని పొందుతాయి. మూసలో పోసిన రూపం వలె మనిషి మారిపోతాడు.

2.17 మన తేజోవలయం, ఆత్మబలం ఎలా పెంచుకోవాలి?

పిండ, బ్రహ్మందాలకు తమతమ స్వతంత్ర ఆకర్షణాక్షేత్రాలు ఉంటాయి. మనం ఏ గ్రహాగోళంలో ఉన్నామో దానికికూడా ఒక అయిస్థాంతక్షేత్రం ఉంటుంది. ఇందులో నివసించే సమస్త జీవ జంతువులకు, వృక్షవనస్పతులకు ఆకారములలో హెచ్చుతగ్గులను బట్టి కూడా విశిష్టమైన ఆకర్షణా ప్రభావం ఉంటుంది.

భూమికి స్థల భేదాన్నిబట్టి భూమి యొక్క ఆకర్షణాక్షేత్రంలో తేదాను గమనించవచ్చు. మనమ్యులలో ఈ ప్రభావము తక్కువైనప్పుడు, అంటే వీరు సమయానుకూలంగా ఏ భూభాగంలో ఉండాల్సిన అవసరమొస్తుందో అక్కడి

భూమ్యకర్షణాశక్తి తక్కువవుంటుంది కాబట్టి అది వారిని ప్రభావితం చేయకుండా ఉండలేదు.

2.18 మరి ఈ భూమాతకు ఏమి జరిగింది? ఏకారణం చేత భూమాత నిర్దీషించంగా, నిస్త్రాణించా అయిపోయింది?

విజ్ఞానులైన ఆధ్యాత్మికవేత్తలు ఒక కారణం చెప్పారు. దానికి కారణం జీవశక్తికి మిక్కిలిగా లోటు ఏర్పడటమే. పదార్థవిజ్ఞానము, ఆధ్యాత్మికవిజ్ఞానముల పరస్పర కలయిక ఇక్కడ కనిపిస్తుంది. అధునాతన విజ్ఞాన పరిశోధన తెలియజేసేదేమిటంటే - ఏ ప్రదేశంలో ఆకర్షణాశక్తి తక్కువగా వుంటుందో, దాని ప్రభావం అక్కడి వ్యక్తుల మనస్సు, మస్తిష్కాల మీద తప్పకుండా ఉంటుంది. ఇదే ఆధ్యాత్మికవిజ్ఞాన ప్రామాణికత.

(తీర్థస్థలాలకు వెళ్లినప్పుడు మన కోరికలు తీరటానికి ఆ స్థల ప్రభావము, వాతావరణము కారణములని - మాస్టర్ ఆర్.కె.ప్రవచించారు.)

మనమ్ములు శక్తిని పెంచుకొని ఆరోగ్యంగాను, బలంగాను ఉండటానికి రెండు పద్ధతులున్నాయి. అవి ఉపాసన మరియు సాధన.

ఉపాసనా పద్ధతిలో శ్రద్ధతో ప్రాణశక్తిని గ్రహించి ధారణ చేస్తున్నామని తీవ్ర భావన చెయ్యాలి మరియు సాధన ద్వారా ప్రాణశక్తికి ఆటంకాలని కలిగిస్తూ, ఆ భాండాగారాన్ని పాడుచేస్తూవుండే చెడుతత్త్వాలను బయటకు నెట్టివేయాలి.

2.19 ప్రాణశక్తి యొక్క చమత్కారమైన కార్యశక్తి :

శరీరం యొక్క అవయవాల కదలికకు, క్రియాకలాపాలకు రక్తము ప్రధాన పాత్ర వహిస్తుంది. ఇది మామూలుగా తెలిసిన విషయమే. కొంచెం లోతుకు వెళ్లి చూస్తే శరీరతంత్రంలో అనేక గతివిధుల ఉత్సేజిన, మస్తిష్కంలో నాడీతంతువుల ద్వారా అన్ని అవయవాల లోపల, బయట వ్యాపించివుండే నియమితమైన ఒక విశేషపద్ధతిలో ప్రవహించే విద్యుత్తు దానికి కారణమని విదితమవుతుంది. మోటారులో ఉండే బ్యాటరీ డైనమో మాదిరిగా శరీరంలో ఈ విద్యుత్తు పనిచేస్తూవుంటుంది. రక్తం శారీరిక యంత్రానికి పెట్రోలు వంటిది. జీవవిద్యుత్తు బ్యాటరీ వంటిది. ఈ రెండింటియొక్క సంయోగం వలన జీవనక్రియ కొనసాగుతుంది.

2.20 కౌషితాకిబ్రాహ్మణోపనిషత్తులో 2 వ అధ్యాయంలో ఇంద్రుడు ప్రతర్థనుడికి ప్రాణవిద్యను నేర్చించాడు. ఈ అధ్యాయంలో అనంత ప్రాణశక్తి ద్వారా ఇతరులకు అంతస్మేరణను, ఆలోచనలను పంపించటానికి చెందిన రఘస్య ఉద్ఘాటనను తమ చర్చలో ఈ విధంగా చెప్పారు.

అధ్యాయులు తస్మా దేతమేఖల్క ముఖాసీత్ |

యో వై పాణ్ణంః సా ప్రజ్ఞా యా వా ప్రజ్ఞా స ప్రా |

స యదా ప్రతిభుద్ధతే యదాడ్యగ్రేల్వస్ఫలింగే |

విప్రతిష్టసి ప్రాణేభ్య దేవా దేవేభ్య లోకా |

అనగా మనస్సెప్పుడైతే ఆలోచనిస్తుందో అప్పుడు మిగతా ప్రాణశక్తులు దానికి సహకరించి ఆలోచనామగ్నమౌతాయి. కళ్ళు ఏదైనా ఒక వస్తువును చూడటం మొదలెట్టగానే మిగతా ప్రాణశక్తులు గూడా దానికి సహకరిస్తాయి. వాక్కు ద్వారా ఏదైనా చెబుతూవుంటే మిగతా ప్రాణశక్తులు దానికి సహాయపడతాయి. ముఖ్యమైన ప్రాణశక్తుల యొక్క కార్యక్రమాలలో అనుబంధముగా మిగతా ప్రాణాల యొక్క సహకారము ఎల్లప్పుడూ ఉంటుంది.

చిన్నపిల్లల శరీరంలో ఎంతగా విద్యుత్తు ఉంటుందంటే ఆ విద్యుత్తుతో ఒక రైలు ఇంజనును నడిపించవచ్చు.

2.21 ఆధ్యాత్మిక చికిత్స, ప్రాణప్రసరణ ప్రక్రియను అర్థం చేసుకునేందుకు శరీరంలో అంతర్గతంగా ఉన్న మానసికశక్తిని అర్థం చేసుకోవడం అవసరం. ఏవిధంగానైతే ధ్వనితరంగాలను పట్టుకునేందుకు రేడియోలో ఒక విశిష్టమైన క్రిస్టల్ అమర్చబడి వుంటుందో అలాగే శరీర ఆధ్యాత్మికతకు కూడా ఒక క్రిస్టల్ ఉంది. శబ్దాన్ని తరంగాలు గాను, మరలా తరంగాలను శబ్దంగాను మార్చే పనిని విద్యుత్తు నిర్వహిస్తుంటుంది. అదేవిధంగా ఆధ్యాత్మిక చికిత్స మరియు ఆలోచనలను గ్రహించే విధానాన్ని (టెలిపతి) మనస్సు చేస్తుంది. శరీరమందలి ప్రతి కణములోను ఒక భిన్నమైన మనస్సు ఉంటుంది.

2.28 మనకి అన్నిటికీ మించిన సంపద ప్రాణశక్తి :

మానవ శరీరాన్ని ఒకరకంగా సముద్రంతో పోల్చువచ్చు. ఇందులో అసంఖ్యాకమైన నరాలు, నాడులు - నదులు, కాలువల వలె ప్రవహిస్తాపుంచూయి.

శ్వాసప్రశ్వాసల అలలు లేస్తాయి. మస్తిష్కము అనే జనరేటరు, గుండె అనే పంపతో కలిసి శక్తిని ఉత్పన్నం చేస్తుంది. దానికి మానవ విద్యుత్తు అనే నామాన్ని సహజంగా ఇవువచ్చు. శరీర విజ్ఞానక్షేత్రంలో సర్వవిదితమైన మానవవిద్యుత్తుతో పాటు ఒక చేతనావిద్యుత్తు కూడా కలిసివుంది. దీనినే ప్రాణము అంటారు.

మహోపురుషులు ఎప్పుడూ తమ మార్గాన్ని వీడరు. పవిత్ర వ్యక్తిత్వము గలవారు తమ జీవనవిలువలను ఎన్నటికీ విడనాడరు. వీరికి తనవారు, పరాయివారు అన్న పక్షపాతము ఈపణ్ణాతము ఉండదు. దిశానిర్దేశాన్ని మహోపురుషులు వారి జీవితంలో ఎప్పటికీ కోల్పోరు.

మనిషి కూడా అంతరిక్షం నుండి వర్షించే అనేక వరాలను తన అంతర్గతస్థితి ననుసరించి స్వీకరించటమో, తిరస్కరించటమో చేస్తూవుంటాడు. బ్రహ్మచేతనతో తాదాత్మం చెందిన ఆధ్యాత్మిక మహోపురుషులకు అనంతమైన శక్తిసామర్థ్యాలు అందించబడతాయి. లేకుంటే పృథివీ అంతా నిండివున్న నీచ అంతస్కరణాలు కలిగిన వ్యక్తులవల్ల వీరి పుణ్యరాశి కొల్లగొట్టబడి వీరు బికారులుగా అయ్యేవారు.

2.30 బ్రహ్మతేజస్సు యొక్క రూపాన్ని అర్థం చేసుకోవటానికి సంకల్పము, ధైర్యము, దృఢత, శ్రద్ధ, ధనాపేక్ష లేకుండుట, సాహసచరిత్ర, కృతనిశ్చయము మొదలగు గుణాలను పరీక్షించుకోవలసివస్తుంది. భయము, ప్రతోభాలను వదిలి, కోపాన్ని అధిగమించి లోకహితం కొరకు, మానవుడు సత్యాన్ని గ్రహించి, దానిని అనుసరించి ఆ మార్గంలో అనంత తీరాలకు నడవటానికి తయారుకావాలి. గుండెను మార్చి, అందులో కృత్రిమ సాధనాలద్వారా దానిని స్పందించేట్లు చేయవచ్చు. కానీ, మస్తిష్కంలో ఉన్న విద్యుత్పవహాన్ని అందులో కలపకపోతే జీవనము అసంభవము.

2.31 వృక్షజాతులు కూడా ఈప్రకారంగా మానవ తరగతికి చెందినవే. వాటిలో పోషక రసాయనాలు అధికంగావుండి, మనోరంజకమైన, ఉపయోగకరమైన పూలు, పళ్ళు ఇస్తూవుంటాయి. గాలి ప్రసరణ వాటి ముఖ్యమైన పని. మనుష్యుల వల్ల విసర్జింపబడిన బొగ్గుపులును వాయువు (కార్బన్-డై-ఆట్కెన్)ను అవి స్వయంగా గ్రహించి, ప్రాణవాయువు (ఆక్షిజన్)ను విడిచి మానవ పోషణ చేస్తున్నాయి. ఇది పూర్వం నుండి తెలిసిన విషయము. చెట్లలో కూడా విద్యుత్తు ఉన్నది. దానిని

బ్యాటరీసెల్ మాదిరిగా ఉపయోగించుకోవచ్చు. చెట్ల నీడలో ఇల్లు లేక కుటీరము కట్టుకొని నివసిస్తుంటే, అవి మనిషిలోకి విద్యుత్తును పంచి, ఉత్సాహాన్ని, సమర్థతని కలిగించి సహాయపడతాయి.

వృక్షాలకు సమీపంలో ఉండటం తల్లి దగ్గర పిల్లలు ఉన్నంత లాభదాయకం. పూర్వకాలంలో బుఘలు ఆధ్యాత్మిక, భౌతిక విధులను దివ్యభావనలతో చెట్ల మధ్య నిర్వహిస్తావుండేవారు. మహాకవి రహీంద్రనాథ్ రాగూరు ఈవిధంగానే శాంతినికేతన్నను స్థాపించారు. పూలతో కూడిన ఉద్యానవనంలో పచార్లు చేయడం వల్ల మనిషికి క్రొత్త ఉత్సాహం కలుగుతుంది. సువాసనలను, స్వచ్ఛమైన గాలిని పీల్చుకోవడమేగాక, ఆ క్లైట్రాలలో వీచే ప్రాణశక్తి యొక్క ఊర్జా నుండి లాభాన్ని పొందటానికి అవకాశం కలుగుతుంది.

2.32 మత్తి, రావి, ఉసిరి, బిల్వం, అశోక మొదలైన చెట్లను దైవ సమానంగా తలుస్తారు. వాటి సమీపంలో నివసించటం, మన నివాస ప్రదేశాల్లో వాటిని పెంచటం వలన, పరిశుద్ధతని, ఆరోగ్యాన్ని, ఆయుర్ వృద్ధిని పొందగలము. ప్రకృతి సాన్నిధ్యంలో ఉంటే దానినుండి వెలువదే తరంగాలు శారీరకమైన, మానసికమైన రోగాలు, వ్యాధుల నివారణకు ఉపయోగపడతాయి. చెట్లు పగలు వేడిని తగ్గిస్తాయి. రాత్రిపూట వేడిని ఇస్తాయి. ఉష్ణోగ్రతలో వచ్చే తేడాలవల్ల శరీరం మీద పడే దుప్పుభావాలను వృక్షాలు నిరోధిస్తాయి.

పంచత్వాలతో నిర్వితమైన రసాయనిక పదార్థాలతో శరీరం యొక్క కూర్చు, నిర్మాణం జరిగింది. దాని కార్యకలాపాల సంచాలనం విద్యుత్ చైతన్యం వల్ల జరుగుతు వుంటుంది. దాన్నే ఆధ్యాత్మిక పరిభాషలో ‘అన్నమయకోశము’ అంటారు. కాని, నిజానికి దాని సంచాలనాతంత్రం వేరుగావుంది. దానినే ‘ప్రాణమయకోశం’ అంటారు.

మనిషి బ్రహ్మందమంతా వ్యాపించివున్న ప్రాణమనే సచేతనా విద్యుత్ రాశి నుండి తన సామర్థ్యం మేరకు, భరించే శక్తి మేరకు మాత్రమే ఆ ఆకర్షణాశక్తిని తీసుకోగలడు. (తిథిధంగా త్రయైతే విద్యుత్థక్తి తీగిల ద్వారా ఒకచోటి నుండి ఇంకోచోటుకి త్రవ్యాప్తు వ్యాపుందో అదేవిధంగా ల్రోణాఊర్జా ఒకలి దేవాం నుండి ఏర్పొకలి దేవాంలోకి బట్టి అవగల స్థితిలో ఉంటుంది.)

పెద్దలకు చేసే పాదాభివందనము, పిన్నల శిరస్సును చేతితో స్పృశించటము, వీపు తట్టడము మొదలయిన చర్యల వెనుక ఉన్నది ఈ సిద్ధాంతమే.

(ఆధ్యాత్మికవేత్తలు ప్రకారము ప్రాణతత్త్వమే జీవనశక్తి, బ్రహ్మండంలో వ్యాపించి యున్న ప్రాణశక్తి నుండి ఎంత స్మీకరించి, ఎంత పరిమాణంలో సంరక్షించుకోగలమో అంత మాత్రమే నిలుపుకోగలము.)

స్త్రీ శరీరము బుఱాత్మకమైతే, పురుష శరీరము ధనాత్మకము. ఈ ప్రకారము స్త్రీ, పురుషుల సంయోగంలో పురుషుడు (వీర్యాన్ని లేక ప్రాణశక్తిని) నష్టపోతాడు. చుంబనము, ఆలింగనము కూడా ఒకవిధమైన సంయోగమే. ఇందువలన ఆధ్యాత్మిక ప్రయోజనాల కొరకు చేసే అనుష్టానాలలో ఈవిధమైన చేష్టలు నిపిధ్దము.

2.33 ఏప్రకారంగా ఊపిరితిత్తులలోకి గట్టిగా శ్యాస తీసుకొని అధిక పరిమాణంలో వాయువుని నింపుకొని అందులోనుండి స్వచ్ఛమైన ఆక్షిజన్సు పొందుతామో, అదేప్రకారము ప్రాణాయామ ప్రక్రియద్వారా అంతరాళంలో ఆక్షిజన్సు అధిక పరిమాణంలో నింపుకోగలుగుతాము.

శరీరంలో ఈ ప్రాణవిద్యుత్తు బ్రహ్మారంధ్రము లేక సహప్రార కమలము అనే స్థానంలో అవతరిస్తుంది. విద్యుత్యాదన జరిగే ఈ కేంద్రాన్ని వైజ్ఞానిక భాషలో రెటిక్యులర్ యూక్షివేటింగ్ సిస్టమ్ అంటారు. ఇక్కడినుండి సచేతనమైన కాంతులను విరజిమ్ము రవ్వలు అంటే ఎలక్ట్రికల్ ఇంపల్స్ ఉత్సన్మమై మస్తిష్కపుతంత్రము (టెక్నాలజి) ద్వారా మస్తిష్కమంతా వ్యాపిస్తాయి. అంతేగాక శరీరంలోని అన్ని అవయవాలకు తన తరంగాలను పంపుతుంది.

2.34 ఈ మానవ అయస్కాంతానికి రెండు ప్రవాహాలున్నాయి. ఒకటి పైకి పయనించేది, వేరొకటి క్రిందికి పయనించేది. ఊర్ధ్వగామి యొక్క కేంద్రము మస్తిష్కము. అథోగామి యొక్క కేంద్రము మర్మస్థలము. అదే మూలాధారచక్రము. వీటి ప్రభావంచేత వ్యక్తిత్వ వికాసము, ప్రతిభ కలుగుతాయి.

ఆదర్శవాదికి ఉండే బుద్ధికురలత, మనోబలం, శౌర్యము, సాహసము మొదలైన గుణాలలో కూడా ఈ విద్యుత్తే పనిచేస్తావుంటుంది. మనిషి ముఖానికి చుట్టూరా ఉండే తేజోవలయము (ఓజస్సు లేక ఆరా) ఈ ఊర్ధ్వగామి విద్యుత్తు

ప్రభావమేనని తెలుసుకోవలసివుంటుంది. ఆఫోగామి విద్యుత్తు యొక్క కేంద్రము జననేంద్రియాలలో ఉండి, రతి సుఖాన్ని ఇచ్చి సంతానోత్సత్తీకి ఉపయోగపడుతుంది. ఈ రకమైన ఆకర్షణాశక్తి వెనుక ఒక అంశగా విద్యుత్తు పనిచేస్తావుంటుంది.

2.35 అంతరిక్షంలో వ్యాపించియున్న మంచి, చెడు వరదానాలను మనుషులే తమతమ ఆకర్షణాశక్తి ద్వారా పొందటమో, పొందకపోవడమో జరుగుతుంటుంది. ఆ ఆకర్షణాశక్తి కేంద్రము మస్తిష్కమే.

2.38 విద్యుచ్ఛక్తి ఈ యుగపు అతిచోకగా లభించే శక్తి. ఇది కర్మగారాలలో ఒకరకమైన విష్ణువాన్ని (పెద్దమార్పు) తెచ్చింది. వేలాదిమంది వ్యక్తులు సంవత్సరాల తరబడి శ్రమించి సాధించలేని పనులను విద్యుచ్ఛక్తి కొన్ని గంటలలో పూర్తిచేసి చూపించగలదు. మానవ శరీరము కూడా ఒక విద్యుత్తు గృహము(పవర్హాన్). శిరస్సు నుండి గోళ్ళవరకు అన్ని శరీర భాగాలలో ప్రతి అంగుళం చల్లని, వేడి నాడులు (ఇపరెంట్ యండ్ ఆఫరెంట్ నెర్వ్) వ్యాపించివున్నాయి. ఈ నాడులు శరీరంలోని విద్యుచ్ఛక్తిని సరిగ్గా మామూలు విద్యుత్తు పనిచేసే విధంగానే ఉపయోగిస్తుంటాయి. కానీ, విచారించవలసిన విషయమేమంటే అటువంటి మహాత్మ పూర్ణమైన శారీరకశక్తిని, మనుషులు తమ సామాన్యమైన కోరికలను తీర్చుకోవటానికి ఉపయోగించుకుంటున్నారు.

అనంతమైన మానవ విద్యుత్తు యొక్క అంశ, వ్యవహారంలో అతి సామాన్యమైన రూపంలో శరీరంలోని కొన్ని విశిష్టమైన చక్రాలు, గ్రంథులు, ఉపత్థిక (నాడులలో వుండే కొన్ని ముడులు)లలో నిల్వ అయివుంటుంది. ఈ మహాత్మరమైన శక్తిస్థానాలను జాగ్రత్తం చేయడమే యోగసాధనల ముఖ్య ఉద్దేశ్యము.

2.39 గాయత్రి, ప్రాణము, విద్యుత్తు ఇవన్నీ ఒకే తత్త్వం గలవి. వీటిద్వారా ప్రపంచ వ్యవహారాలు నడుస్తాయి.

2.40 1882లో అమెరికాలో జరిగిన ఒక సంఘటన, ఇందులో ఉన్న సత్యాన్ని బుజువు చేస్తున్నది. మానవ విద్యుత్తును గనుక క్రమబద్ధికరించుకోగలిగితే, వాచా చెప్పినది జరిగి తీరుతుంది. న్యాయార్మ్య నగరంలో ఒక 22 సంవత్సరాల యువకుడి శరీరంలో విద్యుత్తు పొక్క కొడుతున్నదనే విషయం వైజ్ఞానికుల దృష్టికి వచ్చింది. ఆ

యువకుడి శరీరంలోని విద్యుత్తు పగలు పోయి రాత్రిపూట దానంతట అదే చార్జి అయ్యేది. ఎన్నో ప్రయోగాలు చేశాకకూడా వైజ్ఞానికులు దాని రహస్యాన్ని ఛేదించలేకపోయారు. తర్వాత 13 సంవత్సరాల కుమారి జేనీ మోరాన్ అనే ఒక బాలిక శరీరంలో కూడా ఈ శక్తి విజ్యంభించింది. ఒక వైజ్ఞానికుడు ప్రయోగాలు నిర్వహిస్తూ జేనీని తాకగానే కలిగిన విపరీతమైన షాక్టో అతడు చాలాసేపు స్పృహ కోల్పోయాడు. జేనీ ప్రేమికుడు యాంధోన్ ఎన్ క్రాప్లు ఆమెను గట్టిగా తాకటంతోటే కలిగిన విద్యుద్ఘాతానికి అతని వజ్రపుటుంగరం నల్లబడిపోయింది. ఒకసారి ఆమె తనకిష్టమైన పిల్లిని ఎత్తుకుని హృదయానికి హత్తుకోగానే పాపం ఆ పిల్లి స్పృహ కోల్పోవటమేగాక దానికి ప్రాణపాయస్థితి ఏర్పడింది. జేనీ చేతి స్పర్శవల్ల 100 వాట్ల బల్యు వెలిగేది. కొలరాడోకి చెందిన డాక్టరు డబ్బు. ఎ. జేస్స్ మరియు ఆయన మిత్రుడు డాక్టరు నార్కోలోంగ్ ఈ విషయాన్ని బాగా పరిశీలించిన తర్వాత ఈ విద్యుత్తు శరీరం యొక్క కణాలలో పున్సు కేంద్రము (స్యూక్షీయన్) లో ప్రవహించే విద్యుత్తు అని చెప్పారు. మరి అందరి శరీరాల్లో ఇలా ఎందుకు జరగట్టేదని అడిగితే, ఈ శక్తికేంద్రము శరీరంలో ఎక్కడో వుండివుండాలని, అది వైజ్ఞానికులకు కూడా అంతుపట్టని విషయమని తెలియజేశారు.

మానవశరీరము ప్రాణవిద్యుత్తు యొక్క భజానా అనే విషయాన్ని ఈ ఉండావారణలు బుజువు చేస్తున్నాయి. మనము సామాన్యమైన అహరవిహారాలు, సామాన్య శ్యాస్త, సంకల్పబలం (ఇచ్చాశక్తి) లేకపోవడమనే కారణాలవల్ల ఆ శక్తిని వృథా చేసుకుంటున్నాము. గొప్పగొప్ప పనుల కోసం దానిని ఉపయోగించుకోవటం లేదు. ఈ విద్యుత్తునే అనేకరకాల యోగసాధనల ద్వారా జాగ్రత్తం చేసుకొని, నియంత్రణ చేసుకొని యోగులు ఇహలోకము, పరలోకములు రెండింటినీ సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకుంటారు. సాధారణ వ్యక్తులకు అసాధ్యాలుగాను, చమత్కారాలుగాను అనిపించే పనులను వారు సులభంగా చేస్తారు.

2.41 సూక్ష్మ విషయాలను గ్రహించే యంత్రాలు, ఉపకరణాల ద్వారా సంవేదనల శరీరం మీద ప్రతిక్రియను అధ్యయనం చేసిన తర్వాత వైజ్ఞానికులు తెలుసుకున్న దేమిటంటే జీవించియున్న “ప్లోటో ప్లోజ్యూ” యొక్క వికాసం కొరకు అస్తవ్యస్తముగా ఉండి మరమ్మత్తులు అవసరమైన శరీరానికి ఈ జీవవిద్యుదాకర్షణ శక్తి మహత్తరమైన

భూమికను నిర్వహిస్తుంది. దీన్ని “శైవ ఫీల్డ్” అనే పేరుతో సంబోధిస్తారు. వీరి ప్రకారము ‘శైవ ఫీల్డ్’కి మానవుల యొక్క గుణకర్మస్వభావాలతో తిన్నగా సంబంధం ఉంది.

2.42 భావనాక్షేత్రంలో ఏ ఆకర్షణవైతే ప్రేమ అని అంటారో అది సమస్త జడములలోనూ, చైతన్యములలోనూ వ్యాపించివుంది. సౌరమండలంలోని గ్రహా, ఉపగ్రహాలు సూర్యుడితో కలిసి దాని ఆకర్షణ శక్తి చేత బంధింపబడివున్నాయి. పాలపుంతలో సౌరమండలము బంధింపబడివుంది. మహాసూర్యుడి యొక్క ధ్రువేంద్రంతో పాలపుంతలన్నీ కలుపబడివున్నాయి. మానవ సమాజమేకాదు, బ్రహ్మండంలోవున్న గ్రహాలు, నక్షత్రాలు అన్నింటినీ కూడా ఆకర్షణ అనే విశిష్టమైన సంకెళ్ళతో వాటివాటి కక్ష్యలలో క్రమబద్ధంగా నడిచే విధంగా ప్రకృతి కట్టేవడేసి వుంచింది.

2.43 బయోకెమిస్ట్రీ, విజ్ఞానశాస్త్రంలో పన్నెండు లవణాలతో వివిధ మోతాదులలో రోగాల ఉత్పత్తి అరికట్టబడుతున్నది. ఆ మందులను శరీరంలో ప్రవేశపెట్టి చికిత్స చేస్తున్నారు. సరిగ్గా అదేవిధంగా అయస్కాంతవిజ్ఞానవేత్తలు శరీరం యొక్క అన్ని కార్యకలాపాలు విధ్యద్మయమని చెబుతున్నారు.

2.44 ధరిత్రి మీద అమృత రసాస్నాదన జరగాలి. స్వచ్ఛమైన హృదయంలో నుండి అమృతమయమైన సానుభూతి వచనాల మాహోత్సుం మృతుడిని చైతన్య వంతము చేస్తుంది. ఎండిపోయిన కట్టేను చిగురింపజేస్తుంది.

రోగాలు రావటానికి ముఖ్య కారణం ప్రేమ లేని జీవితాలేగాని విటమినులు, ప్రోటీనుల లోపం కాదు.

భూమికి ఉన్నట్లుగానే అయస్కాంతానికి కూడా రెండు ధ్రువాలున్నాయి. శరీరం కూడా ఒక అయస్కాంతమే. అందులోనూ రెండు ధ్రువాలున్నాయి. మస్తిష్కం ఉత్తరధ్రువం, జననేంద్రియ కేంద్రం (మూలాధారచక్రం) దక్షిణధ్రువం. వాటిలో అనేక గొప్ప విశేషాలు దాగివున్నాయి. శరీరశాస్త్రం ప్రకారం ఉత్తరధ్రువం యొక్క పని జీవాణువుల కార్యములను నియంత్రించటం, దక్షిణధ్రువం పని శక్తిని పరిశీలించటం. ఈ రెండిటి యొక్క కలయిక వల్ల వివిధ శక్తిధారల పుట్టుక జరిగి, దాని ప్రభావంతో సమస్త కార్యకలాపాలు క్రమబద్ధంగా జరుగుతూవుంటాయి.

పని అంటే సేవ మాత్రమే కాదు, సాన్నిధ్యము, సామీష్యము మరియు సానుభూతుల గొప్ప మహాత్మము.

2.45 సాధుసంతులు ధునిలోని బూడిదను ఇచ్చి ఖరీదైన మందుల కంటే మంచి చికిత్స చేస్తారు. ఇది వారి ఆకర్షణీయమైన వ్యక్తిత్వము, మంచి భావనలచేత సుసంపన్నమైన అంతఃకరణ యొక్క ప్రభావం వల్లనే జరుగుతుంది.

అయస్కాంతపు చుప్ప యొక్క దక్కిణాద్రువాన్ని కనుబోమల మధ్య (భృకుటి స్థానంలో) భాగంలోపుంచి, చిన్నచిన్న మానసిక రోగాలను తగ్గించవచ్చు. దానితో నిద్రపట్టకపోవటం అనే బాధకి చికిత్స చేయవచ్చు. జ్ఞాపకశక్తిని, ఏకాగ్రతని పెంచుకోవటంలాంటి ప్రయోజనాలు దీనివల్ల పొందవచ్చు.

2.46 “కొలోరాడో”లోని “లేదబిలీ” నివాసి డబ్బ్లూపి జాన్స్ అనే వ్యక్తి భూమిలోపల ఉండే ఖనిజాలను తన శరీరం నుంచి వచ్చే సంకేతాల ఆధారంగా తెలుసుకోగలిగే వాడు. భూమిలోపుండే ఖనిజాన్ని బట్టి అతని శరీరంలో వివిధరకాల సంకేతాలు కలిగేవి. ఆ సంకేతాల ఆధారంగా అతను నిల్చున్న ప్రదేశంలో ఫలానా ఖనిజపు గని ఇంత పరిమాణంలో ఉన్నదని తేల్చి చెప్పగలిగేవాడు. మొదట అతను చెప్పిన విషయాలను ఆటకాయితనంగా తీసుకునేవారు. తర్వాత అతని మాటలు నిజమవటంతో చాలామంది భూస్వాములు అతని సహాయంతో బంగారం వంటి విలువైన ఖనిజాలను కూడా పొందారు. జోన్స్కి అందులో భాగం దొరికేది. అతను పేరుతోపాటు సంపదసుకూడా పొందాడు.

పీంచే ప్రాణమ్యలు - పీంచే దేవీతీలు

3.1 మనం బయటికి కనిపించే స్థాలశరీరం మాత్రమేనా?

స్మృతిలో ఒక ఆశ్చర్యకరమయిన సంఘటన జరిగింది. హోలా, మితగోల్ అనే ఇద్దరు బాలికలు ఒక బస్సులో ప్రయాణం చేస్తుండగా, దారిలో ఒక దుర్ఘటన జరిగింది. ఆ దుర్ఘటనలో మితగోల్ నలిగి చనిపోయింది. హోలాకి దెబ్బలేమి తగలలేదు, కాని భయం వలన స్పృహ కోల్పోయింది. కొంతసేపటితర్వాత స్పృహలోకి వచ్చింది. సంగతి తెలిసి వారి తల్లిదండ్రులు దుర్ఘటనా ప్రదేశానికి చేరుకున్నారు. హోలా తండ్రి ఆ అమ్మాయి దగ్గరికి వచ్చి, పేరుపెట్టి పిలిచాడు కాని ఆ అమ్మాయి నేను హోలాని కాదు మితగోల్ని అని చెప్పి, ఆమె మితగోల్ తండ్రి వైపు నడిచింది. ఆ అమ్మాయిల తల్లిదండ్రులు హోలాకి మతిధ్వమించిందని తలచి, అద్దంలో ముఖాన్ని చూపిస్తే, ట్రిమ తొలగుతుందేమోనని అద్దంలో ముఖాన్ని చూపించారు. కాని, అద్దంలో తన ముఖం చూసుకొని ఆశ్చర్యంగా అరె! మితగోల్ మన రూపాలెలా మారిపోయాయి అని అన్నది. హోలా తండ్రి వ్యవసాయదారుడు. పెద్దగా చదువుకోలేదు. మితగోల్ తండ్రి మతప్రచారకుడు. మితగోల్ కళాశాలలో చదువుతుండేది. చాలా విషయాల గురించి అవగాహన ఉండేది.

ప్రపంచ ప్రభూత చిత్రకారుడు గోయా యొక్క ఆత్మ అమెరికా లోని హైనరోట్ అనే విధవరాలిలో ప్రవేశించింది. ఈ సంఘటన అమెరికాలో చాలా ప్రచారం పొందింది. క్రొత్త శరీరంలోని గోయా, గ్ర్యలన్ అనే అతి సుందరమైన చిత్రాన్ని గీచాడు. హైనరోట్ అనే విధవరాలు ఎన్నడూ తన జీవిత కాలంలో చిత్రాలను గీయలేదు. అమెరికా వైజ్ఞానికులు ఆ వితంతువు విషయంలో గోయా యొక్క ఆత్మని గమనించగలిగారు.

3.5 స్వాలశరీరంలో మనిషి యొక్క సూక్ష్మశరీరపు ఉనికిని విజ్ఞానశాస్త్రం ధృవీకరిస్తున్నది.

బయోలాజికల్ ప్లాస్మా భాటీ (Biological Plasma Body)

3.9 (థేర్ విశ్వవిద్యాలయంలోని న్యారో అకాడమి ప్రాఫెసరు డా. హోరాల్డ్ వర్ ప్రతిప్రాణి, అది పురుగైనా సరే, ఎలక్ట్రోడైనమిక్ క్లైటంచేత ఆవరింపబడి ఉంటుందని సిద్ధాంతికరించాడు.)

తర్వాత ఈ విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన వైజ్ఞానికుడు డా. లియునార్డ్ రాబిత్ ఈ సిద్ధాంతాన్నే ఇంకొంచెం ముందుకు తీసికెళ్ళి, ఈ ఎలక్ట్రోడైనమిక్ క్లైటాన్ని మస్తిష్కం ద్వారా ప్రభావితం చేయవచ్చునని తెలిపారు. భారతీయ బుషులు ఈ శక్తుల వికాసానికి కారణమైన ధ్వని, ధారణా మార్గాన్ని చూపించారు.

3.10 స్వరూపరకాల యొక్క వర్షాన సూక్ష్మశరీరం ద్వారానే తెలుస్తుంది. పూర్వజన్మలో ఉన్న జ్ఞానము, సంస్కారాలు, గుణాలు, రుచులు మొదలుయనవాటిని తర్వాత జన్మలో పొందటానికి కారణం కూడా ఈ సూక్ష్మశరీరమే. భూతప్రేతాల ఉనికి ఈ పరోక్ష(సూక్ష్మ) శరీరం మీదనే ఆధారపడివుంటుంది. దివ్యానుభూతులు, యోగసైధ్యులు, స్వాప్నాలు నిజాలవటం మొదలైనని సూక్ష్మశరీరం వల్లనే జరుగుతాయి.

స్వాలమునందే కాక సూక్ష్మతయందు కూడా ధ్వనాన్ని ఉంచాలి:

3.11 ఈ విశ్వంలో కనిపిస్తున్నదంతా ఆ కనిపించని డాని యొక్క ప్రతిరూపమే. బయటకి కనిపిస్తున్నది ఈ విశ్వబ్రహ్మందంలో కనిపించకుండా ఆధ్యంగావన్న దాంట్లో లక్షలక్షోభ్ల వంతుకూడా లేదు. అంతేగాకుండా మనకి అనుభవంలోకి వస్తున్నది, ఇంద్రియాల అనుభవానికి రానిది ఆ విరాట్ స్వరూపంలో ఒక నలుసంత కూడా కాదు. ఈ అనంత బ్రహ్మందంలో వన్న ప్రచండమైన వేడిముందు సూర్యుడి వేడి ఒక గురువిందగింజ లేక ఆవగింజంతైనా ఉండదు. ఆ సూర్యుడి చుట్టూ విడుదలైన వేడిలో నుండి పృథ్వీ వైపు ప్రసరించి వక్రీకరించిపోయిన వేడిలో చాలా సూక్ష్మతి సూక్ష్మమైన పరిమాణం కలిగినదని మన అనుభవానికి వస్తున్నది.

మనిషి శరీరాన్నే తీసుకోండి. ఇంత పెద్ద మానవ శరీరం వస్తుతః చిన్న వీర్యకణం యొక్క న్యాక్లియన్లో ఉండే జన్మతత్త్వమే.

సూక్ష్మ, కారణ శరీరాల యొక్క స్థితి, శక్తి, కల్పన, ఉపయోగాల ప్రక్రియని అర్థం చేసుకోవాలంటే ప్రాచీన అనుభవజ్ఞుల అనుభవాల నుండి లాభం పొందాలని వుంటుంది. అంతరిక్ష సూక్ష్మ ప్రవాహ గమనంలో, గతకాలంలో జరిగిన మార్పులను, మానవ శరీర సామర్థ్యంలో వచ్చిన వ్యత్యాసాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని పరిశోధనలను కొనసాగించవలసి వుంటుంది.

కనిపిస్తున్న ఈ స్వాలశరీరపు గతివిధులకు హద్దు భూలోకం. అలాగే సూక్ష్మశరీరానికి భువర్లోకము, కారణశరీరానికి సువర్లోకము హద్దు. వీటివరకు సక్రియత వ్యాపించివుంది. ఈ భూః, భువః, సువః లోకాలను సామాన్యంగా గ్రహా, ఉపగ్రహా, నక్షత్ర లోకాలుగా అర్థం చేసుకొని మరచిపోతుంటారు. లోకము, గ్రహము రెండూ ఎప్పుడూ ఒకటి కాదు. గ్రహము స్వాలమైనది. లోకము సూక్ష్మమైనది (కనిపించనిది). స్వర్గవరకాల యొక్క వర్షన సూక్ష్మశరీరం ద్వారానే తెలుస్తుంది. పూర్వజన్మలో వున్న జ్ఞానము, సంస్కారాలు, గుణాలు, రుచులు మొదలయిన వాటిని తర్వాత జన్మలో పొందటానికి కారణం ఈ సూక్ష్మశరీరమే. భూతప్రేతాల ఉనికి ఈ పరోక్ష (సూక్ష్మ) రూపం మీదే ఆధారపడివుంటుంది. దివ్యానుభూతులు, యోగసిద్ధులు, స్వప్నాలు నిజాలవటం మొదలయినవి సూక్ష్మశరీరం వలననే జరుగుతాయి.

భూలోకం లోపల అదృశ్యస్థితిలో రెండు ఇతర లోకాలు కలిసివున్నాయి. అవే భువర్లోకము, సువర్లోకము. వాటి స్థితి భూలోకానికి భిస్సుమైనది. ఇక్కడ పదార్థము యొక్క ప్రాధాన్యత ఉంది. మనకు కలిగే సుఖాలు:భూలు అణుపదార్థాల మాధ్యమంలో కలుగుతుంటాయి. ఇక్కడ మనం కోరినవి పదార్థాల రూపంలోనే లభిస్తాయి. స్వాలశరీరము పదార్థముతో తయారైనది. అందువలన అది పదార్థాల వరకే చేరగలుగుతుంది. భువర్లోకము ఆలోచనా ప్రధానమైనది కాబట్టి, దాని అనుభూతులు, శక్తులు, సమర్థత, అవకాశములు వ్యక్తి యొక్క ఆలోచనా శక్తిమీద ఆధారపడి వుంటాయి.

3.12 సువర్లోకము భావనాలోకము. ఇది భావనా ప్రధానమైనది. భావనలలో రసం వుంది. ప్రేమరసం ముఖ్యమయినది. తల్లిపిల్లల మధ్య, భార్యాభర్తల మధ్య, మిత్రుల మధ్య ఉండే గాఢత, అన్యోన్యత, అత్మియత మనం ప్రత్యక్షంగా చూడగలము.

వారి సంయోగంవల్ల కలిగే సుఖాన్ని, వియోగం వల్ల కలిగే దుఃఖాన్ని ఎంతగా అనుభవిస్తారో, దానిని సహ్యదయుడైన వ్యక్తి, తన అనుభూతి ద్వారా చక్కగా తెలుసుకోగలడు. ఈ భావనలు ఎంతో గొప్పగావుండి, శరీరాన్ని, మనస్సుని ఎక్కడెక్కడికో తీసుకుపోగలుగుతాయి. శ్రద్ధ, విశ్వాసాలతో దేవతల్కు నమస్కరించి, తన భావపారవశ్యంచేత వారి వద్ద వరాలను పొందటం, ఇదంతా ఆ భావావేశపు చమత్కారమే. దేవతలున్నారో లేదో వారికి వరాలు ఇచ్చే శక్తి వుందో లేదో కాని ఈ సత్యాన్ని తెలుసుకునేందుకు మనిషి యొక్క భావనాశక్తి తీవ్రతను అర్థం చేసుకోవలసివస్తుంది. అందులో శ్రద్ధ యొక్క అపరిమితమైన బలం వుంది. ఎవరికి ఎంత శ్రద్ధ వుందో అంత గట్టి విశ్వాసం కలుగుతుంది. ఎవరికి ఎంత ప్రగాఢ సంకల్పం ఉందో అంత గొప్ప శక్తి మరియు భావనల సంవేదనలు కలుగుతాయి. దేవతలు ఆ భావనల నాణ్యతనుబట్టి శక్తి సంపన్నతగల వరాలను ప్రసాదిస్తారు.

వ్యాఘాతానాసరే శక్తి సూక్ష్మమయ్యేకొఢ్చి దాని తీవ్రత పెరుగుతూనే ఉంటుంది. అతి సూక్ష్మమైన అఱువులో ఉన్న శక్తి మట్టిలో లేదు. ఈథర్లో ఉన్న శక్తి గాలిలో లేదు. ఆవిరిలో ఉన్న శక్తి నీటిలో లేదు. నిరంతరం మన ప్రయత్నాలు సూలశరీరం యొక్క శోభ, తృప్తి, గొప్పుల కోసమే జరుగుతున్నాయి. సూక్ష్మ, కారణ శరీరాల నిద్రక్షీయంవల్ల కలిగే హానిని తెలుసుకొని, వాటిని కూడా సూలశరీరం మాదిరిగా ఉన్నతంగా చేసుకొనేందుకు ప్రయత్నం చేస్తే ఎట్లాంటి అధ్యుతమైన లాభాలు కలుగుతాయంటే దానివలన జీవితం ధన్యవాతుంది. భూలోకంలో భౌతిక పదార్థాలను పొందటంవలన కలిగే కొద్దిపొటి సుఖప్రాప్తికే మన జ్ఞానం కలవరం చెందుతూ వుంటుంది. భువర్, సువర్లోకాల విభూతులను అర్థం చేసుకొనగలిగితే నిజమైన సంపన్నులమంగలుగుతాము. మనుషులను అటువంటి అనంతమైన సంపదలకు వారసులుగా చేయటమే యోగ సాధనల యొక్క ప్రయోజనము.

సూక్ష్మశరీరము యొక్కప్రాథమిక ప్రాణము వెలుగులు చిమ్మె ప్రాణరవ్యలు:

మానవ శరీరము ఏ సూక్ష్మ అఱువులతో నిర్మింపబడినదో దానిని కణము(సెల్) అని అంటారు. ఒక కణమును రెండు భాగాలుగా విభజించవచ్చు. ఒకటి ‘సయిటో ప్లాజమ్’, రెండోది ‘స్యూక్లియన్’. సయిటో ప్లాజాన్ని కణము యొక్క రసాయన విభాగము, స్యూక్లియన్నని సంస్కర విభాగముగా చెప్పవచ్చు. జీవనంలో

ముఖ్య చైతన్యము ఈ న్యూక్లియస్‌లోని ప్రకాశము, వేడి, ఆకర్షణ, విద్యుత్తు, ధ్వని, గతుల రూపాల్లో ఉంటుంది. ఈ విధంగా శరీరపు అణవులలో వ్యాపించియున్న ఈ న్యూక్లియస్‌లో కలిసివున్న ఒక సమూహాన్ని సూక్ష్మశరీరము అంటారు. భారతీయ యోగశాస్త్రంలో ఈ తత్త్వాన్ని ప్రాణమనీ, దానితో తయారైన సూక్ష్మశరీరాన్ని ప్రాణమయకోశమనీ చెప్పారు. ముందు అధ్యాయంలో వర్ణించబడిన ‘బయోలాజికల్ ప్లాస్టాబూడి’ యే ఈ ప్రాణమయకోశము.

3.13 పరాప్రకృతి యొక్క చేతనాశక్తి :

విశ్వవ్యాప్తమైన పంచతత్త్వాల, పంచమహాభాతాల చేతనత్వమే ప్రాణము. ప్రాణాన్నే జీవనశక్తి అంటారు. అది వాయువు, ఆకాశాలతో కలిసివుంటుంది, కాని వాచికి భిన్నమైనది. దేనినైతే జడప్రకృతి అంటారో నిజానికి అది కూడా జడము కాదు. అందులో ప్రాణము కౌద్ది పరిమాణంలో నిండివుంటుంది. పూర్తిగా ప్రాణము లేనిది నిరుపయోగమేగాక నశించిపోతుంది. ప్రాణం లేకుండా ఏ వస్తువూ తన రూపాన్ని పొందలేదు. దాని సహజ గుణాలు కూడా స్థిరంగా ఉండవు. దుర్గాదేవి రూపంలో ఈ తత్త్వాన్నే (ప్రాణశక్తి) ఫూజ చేస్తారు. శక్తి అంటే అదే.

దుర్గాస్పృశతి లో ‘యా దేవి సర్వభూతేషు శక్తి రూపేణ సంస్థితా’ మొదలయిన శ్లోకాలలో అనేక రూపాలలో అదే తత్త్వానికి ‘నమస్సపై, నమస్సపై, నమస్సపై నమః’ అని అభివందన చెయ్యబడింది. విజయదశమి రోజున శక్తిపూజా రూపంలో మనము ఈ ప్రాణతత్త్వానికి నమస్కరించి, పూజిస్తాము. సృష్టిలో ఇమిడియున్న ఈ ప్రాణము దుర్ఘలమైపోతే హీనయుగం వస్తుంది. అప్పుడు మొత్తం జీవ-జంతుజాలము దుర్వలమైన శరీరంతో అల్పజీవులై, మందబుద్ధులై, హీనమైన ఆలోచనలు కలిగివుంటారు. ఆ ప్రాణమే బలంగావుంటే ఈ సృష్టిలో అన్ని ఉత్సాహంగానే ఉంటాయి. సత్యయుగము మరియు కలియుగముల వ్యత్యాసము ఈ విశ్వప్రాణము యొక్క బలము, తీవ్రతల మీద ఆధారపడివుంటుంది. ఎప్పుడైతే సృష్టిలో ఈ ప్రాణము పోనుపోను క్లీషంచి పరిసమాప్తస్థితికి చేరుతుందో అప్పుడు ప్రశయం వస్తుంది. పరమాణవులను ఒకదానికొకటి కలిపివుంచే అయస్కాంత ప్రాణశక్తి లేకుండాపోతే, అవి విస్మేటనం చెంది ధూళిలాగా చెల్లాచెదురైపోతాయి.

3.14 ప్రాణగ్ని స్వరూపం ఇలా నిరూపించబడింది.

'యేషాం అగ్ని ప్రత్యేషః సూర్య యేషః పర్వత్స్యో మధ్యవాహిషు
యేషః పృథివీ రయశ్చేవః సుఖమృతమ్ చయతు' ప్రశ్నాపూరిష్ట 2/5.

అనగా ఈ ప్రాణమే శరీరంలో అగ్ని రూపాన్ని ధరించి తాపము (వేడి) గా ఉన్నది. ఇదే సూర్యుడు, మేఘము, ఇంద్రుడు, వాయువు, పృథివీ మరియు భూత సముదాయము. ఇదే సత్యము, అసత్యము మరియు అమృత స్వరూపబ్రహ్మ కూడా.

ఈ ప్రాణము - వాయువు కాని, ఇంద్రియాలు కాని కాదు. శాస్త్రాలలో దీనినిగురించి రకరకాలుగా చెప్పబడివుంది. (ప్రశ్నాపనిషత్తులో దీనిని మరింత స్ఫురంగా చెప్పారు.)

'తాస్యర్థః ప్రాణ ఉనాచ మా మోహమా పథ్ ధా
అహమేషైతత్తుంచధాత్మాపుం పత్రిభజ్యేత్ ధాణమవప్తుభ్య విధారయామ' ప్రశ్నాపూరిష్ట 2.3

అనగా ఆ గొప్ప ప్రాణము - మనస్సు, ఇంద్రియములతో చెప్పింది - 'నీవు మోహములో పడవద్దు. నేనే పంచరూపాలలో ఈ శరీరాన్ని ధరించి యున్నాను'.

'ఎత్ స్తోర్యాయతేప్రాణో మధ్యః స్యేంత్రియాణిఽః' మాండుర్య 2.1.3

అనగా: ఈ ప్రాణము మనస్సు, ఇంద్రియాల కంటే భిన్నమైనది.

వైదిక వివేచనలో ప్రాణంతోపాటు వాయువు యొక్క విశ్లేషణ కూడా ఉంది. ఇది అనేకచోట్ల ప్రాణవాయువుగా చెప్పబడింది. విజ్ఞానవంతులు ఆ వాయు ప్రవాహంలో ప్రవహించే విద్యుత్ తరంగాలలో ఈ ప్రాణం ఉంటుందని అంటారు.

3.15 ప్రాణశక్తి యొక్క ప్రత్యక్ష ప్రమాణము :

కణాల యొక్క అంతర్గత కూర్చులోని ఒక మహత్తరమైన ఆధారం 'మైటో కాండ్రియా'. దీనినే కణాలయొక్క విద్యుత్ భాండాగారము లేక పవర్సాన్ అని చెప్పవచ్చు. ప్రతి ఒక్కరిలో ప్రవహిస్తున్న మానవీయ విద్యుత్తును ఆధ్యాత్మిక పరిభాషలో 'ప్రాణము' అంటారు.

3.19 (మాస్త్ర్ నివాసి కుమారి మాయిశేలోవా రష్యా వైజ్ఞానికుల ఆసక్తికర పరిశోధనా వస్తువుగా ఉండేది. ఆమె తన దృష్టి ప్రభావంచేత గడియారపు ముల్లును వెనకకి, ముందరికి కదిలించటం లాంటివి చేయగలిగేది. ఈ ప్రదర్శనలను సినిమా లాగా వీడియోకి ఎక్కించి చాలా ప్రయోగశాలలో పరిశోధనలు చేశారు. వైజ్ఞానికులు దానిని మస్తిష్కపు విద్యుత్తు యొక్క ఆకర్షణాశక్తి(ఎలట్రో మాగ్నెటిక్ ఫార్మ్) ప్రభావంగా నిరూపించారు. ఈవిధమైన శక్తి ప్రతి మనిషిలోనూ ఉంటుందనీ, పరిస్థితులను బట్టి అది ఎవరిలోనైనా అప్రయత్నంగా ప్రకటింపబడుతుందని, ప్రయత్నపూర్వకంగా ఆ శక్తిని పెంచుకోవచ్చునని వెల్లడించారు. రష్యా వైజ్ఞానికుడు ప్రతిమనిషి నుండి బయల్పుదే విద్యుత్తు కిరణాలను కొలిచే యంత్రాన్ని కూడా తయారుచేశాడు.)

ఈ ఉదాహరణ మనిషి శరీరం ప్రాణవిద్యుత్తు యొక్క ఖజానాగా తెలియజేస్తున్నది.

మానవీయ విద్యుత్తు యొక్క అనుభవాన్ని మనిషి ముఖం లోను, కళ్ళలోను అధికంగా ప్రకటించువటం చూడవచ్చు. అలాగే వాక్కులోని మృదుత్వం లేక కరింత్వములో కూడా ఆ శక్తి యొక్క ప్రభావాన్ని గమనించవచ్చు.

3.20 మానవ విద్యుత్తు ఊర్ధ్వగామి, అధోగామి అనే రెండు ప్రవాహాలుగా ఉంటుంది. మస్తిష్కము ఊర్ధ్వగామి ప్రవాహానికి కేంద్రము. అది మర్పుష్టలము (మూలాధారచక్రం) యొక్క ప్రభావంచేత వ్యక్తిత్వముగా వికసించి, ప్రతిభావంత మవుతుంది. బుద్ధికుశలత, మనోబలం రూపొల్లో శార్యము, సాహసము, ఆదర్శవంతమైన గొప్ప గుణాలలో కూడా ఈ విద్యుత్తు పనిచేస్తావుంటుంది. యోగాభ్యాసము, జ్ఞానసాధనల సమస్త ప్రయోజనాలు ఈ ఊర్ధ్వగామి కేంద్రము (మస్తిష్కము) ద్వారా సంపన్చవంతమౌతాయి. స్ఫుర్తము, ముక్తి యొక్క సిద్ధులు ఈ కేంద్రము యొక్క విద్యుత్తుతో జోడింపబడివుంటాయి. మనిషి ముఖంలో కనిపించే తేజస్వును ఈ ఊర్ధ్వగామి యొక్క చిహ్నముగా అర్థం చేసుకోవాలి. అధోగామి విద్యుత్తు జననేంద్రియాలలో కేంద్రిక్యతమైవుంటుంది. రతి సుఖాన్ని కలిగించి, సంతానోత్పత్తికి ఉపయోగపడుతూవుంటుంది. వివిధ కళావినోదాలు, ఆనందము ఇక్కడే ఉద్ఘావిస్తాయి. బ్రహ్మచర్యపాలన వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలు జననేంద్రియానికి సన్మిహితంగావన్న విద్యుత్తు యొక్క ప్రభావమే. మూలాధారచక్రంలోని కుండలినీశక్తిని జాగృతం చేసే సాధనతో మనిషి తన జ్యోతిర్మయ కాంతిని తేజోవంతం చేసుకోవచ్చు.

ఊర్ధ్వగామి, అధోగామి విద్యుత్తుల ప్రవాహాలు ఉత్తర, దక్షిణ గ్రూవాల మాదిరిగా భిన్న ప్రకృతులతో ఒకదానికొకటి దూరంగా ఉన్నప్పటికీ సాధనచేత మేరుదండము ద్వారా పరస్పరం కలుపబడి వున్నాయి. జననేంద్రియ ఉద్దీపనం వలన మస్తిష్కంలో ఏర్పడే సంక్లోభం ఉత్సుప్పమైన విచారణ ద్వారా కామవికారాలను అణచివేయవచ్చు. ఈ రెండు శక్తి ప్రవాహాలను సరియైన పద్ధతిలో కలిపి సమన్వయము చేసుకోగలిగితే, దాని ప్రభావంచేత వ్యక్తిత్వ వికాసంలో అద్భుతాలను చూడవచ్చు.

మానవ శరీరపు విద్యుత్తు ఒక ప్రత్యక్ష సత్యం. వెలిగే బల్యాలో ప్రకాశించే విద్యుత్తును కొలిచినట్లు, కళ్ళలో ప్రకాశించే విద్యుత్ ప్రకాశగరిమను చక్కగా అర్థం చేసుకోవచ్చును.

ప్రపంచంలో గొప్పగొప్ప యంత్రాలు చేసే పనిని మనిషి కేవలం తన ఇచ్ఛాశక్తి (సంకల్పబలం) చేత చేయగలుగుతున్నాడంటే ఆ శక్తి యొక్క ప్రచండత ఎంతటిదో తెలుస్తుంది. అంటే ప్రాణశక్తి యొక్క నియంత్రణ ఇచ్ఛాశక్తి వల్లే జరుగుతుంది. సామాన్యస్థితిలో ఆహారము, శాస్వద్వారా లభించే విద్యుత్తు పనిచేస్తూ వుంటుంది. ఎప్పుడైతే యోగాభ్యాసంచేత అంతరంగంలో దాని సామర్థ్యాన్ని తెలుసుకుంటాడో, అప్పుడు ఆ శక్తిని వృధ్ఘిచేసి సంకల్పబలం చేత, ఎటువంటి కోరికలనైనా సఫలము చేసుకుని, కోరుకున్నంత కాలము బ్రతుకగల శక్తిని కలిగివుంటాడు.

క్రిస్తాన్ అనే యునానీ వైద్యుదు తన ప్రేళ్ళలో ఉన్న ఇంద్రజాల శక్తి నువుపయోగించి హిట్టర్ యొక్క మృత్యుపాశాల్లో చిక్కుకున్న సుమారు లక్షమంది పాలస్తానీయులను విముక్తులను చేశాడు.

మనుష్యులు అపవాధులు కారు (లేదా) అపవాధులు మనుష్యులు కారు :

3.22 (చేపలలో తక్కువ వోల్టేజి విద్యుత్తు గలవి, ఎక్కువ వోల్టేజి విద్యుత్తు గలవి వుంటాయి.) వాటిలో ఒక విశిష్టమైన నాడీతంతువుల పట్టీలుంటాయి. ఆ పట్టీల మధ్య ఘర్షణవల్ల డైనమోలో లాగా విద్యుత్తు తయారవుతూవుంటుంది. ఆ చేపలు అవసరమైనప్పుడు ఆ నాడీతంతువుల పట్టీల మధ్య ఘర్షణ కలిగించి కోరుకున్నంత

విద్యుత్తును పుట్టించుకొని, ఆవసరాలకు ఉపయోగించుకొనగలవు. మిగతా సమయాలలో ఆ విశేషశక్తి నిస్టేజింగానే ఉంటుంది.

3.23 యోగసాధనల యొక్క ఒక ఉద్దేశ్యము ఈ చేతనా విద్యుత్తు యొక్క శక్తిని అభివృద్ధిపరచడం కూడా. దీనినే మనోబలం, ప్రాణబలం, ఆత్మబలం అని కూడా అంటారు. సంకల్పశక్తి లేదా ఇచ్చాశక్తుల రూపంలో దీని వింతలను చూడవచ్చు. అత్యశక్తి సంపన్ముడైన వ్యక్తి తన వ్యక్తిగత సంబంధాలను అనుకున్నవిధంగా నియంత్రించుకోగలదు. ముఖ్యంగా కామ సంబంధమైన సంపర్యాల నుండి దూరంగా వుండి తనను తాను రక్షించుకుంటాడు. అత్యంత మహాత్తరమైన తన శక్తిని తుచ్ఛమైన కోరికలను తీర్చుకొనుటకు కాక గొప్ప ప్రయోజనాల ఉపయోగార్థం దానిని సంరక్షించుకుంటాడు.

అత్యంత మహాత్తరమైన ఈ శక్తిని అవసరమైన గొప్ప పనుల నిర్వహణకొరకు దాచుకోవాలిగాని తుచ్ఛమైన మనోవికారాలకోసం దుర్యినియోగపరచకూడదు.

ఆధ్యాత్మిక శాస్త్రంలో ప్రాణవిద్య ఒక ప్రత్యేక ఆధ్యాయము లేక విధానము. దాని ఆధారంతో సాధనా సంసిద్ధుడైన మనిషి విద్యుత్తును (ప్రాణశక్తిని) అధిక ప్రమాణంలో సంపాదించి, దాని ప్రభావంచేత తనను ఉద్ధరించుకోవడమేగాక అనేకమందిని ఉద్ధరించగలదు.

పంచ ప్రాణాలు - పంచ శక్తిధారలు :

మానవ శరీరంలో ప్రాణాన్ని పది భాగాలుగా విభజించారు. అవి పంచప్రాణాలు, పంచ ఉపప్రాణాలు. ముఖ్యమైన ఐదు ప్రాణాలు 1. అపానము 2. సమానము 3. ప్రాణము 4. ఉదానము 5. వ్యానము. ఐదు ఉపప్రాణాలు 1. దేవదత్తము 2. కృకలము 3. కూర్చుము 4. నాగము 5. ధనంజయము.

1. అపానము: అపానయతి ప్రకర్షణ మలం నిస్సారయతి అపకర్షాతి చ శక్తింయతి అపానః:

అనగా: మలాన్ని బయటకి నెట్టివేయగల శక్తిగలదాన్ని అపానము అంటారు. మలమూత్రాలు, చెమట, కఫము, రజము, వీర్యము, ప్రసవము మొదలైన బయటకు నెట్టివేయబడే లేదా విస్ఱింపబడే క్రియలు అపానశక్తి యొక్క బలం చేతనే జరుగుతాయి.

2. సమానము: రసం సమం నయతి సమ్యక్ ప్రకారేణ నియతి యతి సమానః

అనగా: రసాలను చక్కగా యథాస్థానాలకు తీసుకొని వెళ్లి, పంపిణీ చేసేదాన్ని సమానము అంటారు. (ఆహారం) అరిగిన తర్వాత వచ్చే రసాల ఉత్సాదన, దాని యొక్క శక్తిని పంపిణీ చేయుట దీని పని.

3. ప్రాణము: ప్రకర్షేణ అనియతి ప్రక్రైణ వా బలం దదాతి ఆకర్షణి చ శక్తిం స ప్రాణః

అనగా: శ్యాస్త, ఆహారము మొదలయిన వాటిని గుంజాకునే దాన్ని, శరీరంలో బలాన్ని సంచరింపజేసేదాన్ని ప్రాణము అంటారు. శబ్దోచ్చారణలోని స్ఫుష్టత దీని ప్రభావమే.

4. ఉదానము: ఉన్నయతి యః ఉద్ ఆనయతి వాతదానః

అనగా: శరీరాన్ని ఎత్తివుంచి, నిటారుగా పడిపోకుండావుంచే దాన్ని ఉదానము అంటారు. ఉడ్ర్ధ్వగమనపు అనేక ప్రత్యక్ష, పరోక్ష క్రియలు దీని సంపన్నత వల్లనే జరుగుతాయి.

5. వ్యాప్తేతి శరీరం యః సద్యానః

అనగా: శరీరం మొత్తం వ్యాపించివున్నదాన్ని వ్యానము అంటారు. రక్తసంచారము, ఉచ్ఛాస నిశ్చాసాలు, జ్ఞానతంతువులు (సాడులు) మొదలయినవాటి ద్వారా ఈ వ్యానము శరీరం మొత్తాన్ని నియంత్రిస్తూవుంటుంది. మనస్సు, శారీరక గతివిధుల సంచాలనము దీని ద్వారా జరుగుతూవుంటుంది.

1. మొదటిది అపానము: శరీరంలో అనేక చోట్ల విడుదలయ్యే మలినాలను ప్రోగుచేసి, బయటికి నెట్టడం దీని పని. గుదము దీని స్థానము. ఇది నారింజ రంగులో ఉంటుంది. మూలాధారచక్రాన్ని ప్రభావితం చేస్తూ వుంటుంది.

2. రెండవది సమానము: ఆహారం నుండి రస, రక్త, సప్తధాతువులను అరగించి గ్రహిస్తుంది. నాభి దీని స్థానము. ఆకుపచ్చరంగులో ఉంటుంది. మణిపూరకచక్ర సంబంధంగా దీనిని వర్ణించారు.

3. మూడవది ప్రాణము: శ్వాస నిశ్చాసల స్థానము ఛాతీ. ధ్వనంలో దాని తత్త్వం అనుభవమవుతుంది. ఇది పసుపువర్షణలో ఉంటుంది. అనాహతచక్రాన్ని ప్రభావితం చేస్తూ వుంటుంది.

4. నాల్గవది ఉదానము: ఆకర్షించుట, అన్న పాసీయాలను, శ్వాసను, విద్యను గ్రహించటం దీని పని. బయటినుండి గ్రహించే ప్రక్రియలు దీనిద్వారానే జరుగుతాయి. నిద్రావస్థలోను, మృత్యువు తర్వాతి విశ్రాంతి దీని పనే. కంఠము దీని స్థానము. ఇది వంకాయరంగులో ఉంటుంది. దీని స్థానము విశుద్ధిచక్రము.

5. ఐదవది వ్యానము: రక్తపుసరణ మొదలయిన వాటిని ఒకచోటి నుండి మరొక చోటికి ఒదిలీచేయడం దీని పని. ఇది శరీరం అంతటా ఉంటుంది. గులాబీరంగులో ఉంటుంది. స్వాధిష్టానచక్రం దీని స్థానం.

పంచ ఉపప్రాణాలు కూడా ఐదు ముఖ్య ప్రాణాల వెంట మంత్రిగారి వెంటవుండే కార్యదర్శిలాగా కలిసేవుంటాయి.

నాగము ప్రాణము వెంబడి, కూర్కుము అపానము వెంబడి, కృకలము సమానము వెంబడి, దేవదత్తము ఉదానము వెంబడి, ధనంజయము వ్యానము వెంబడి సంబంధము కలిగివుంటాయి.

1. వాయు సంచారము, త్రైన్పులు, ఎక్కిక్కు, గుదావాయువు - ఇవి నాగము యొక్క పనులు. 2. కూర్కుము-నేత్రాల కార్యకలాపాలు, 3. కృకలము-ఆకలిదప్పులు, 4. దేవదత్తము-ఆవలింతలు, వళ్ళవిరుచుకొనుట 5. ధనంజయము-అన్ని అవయవాలను శుభ్రవరచటము చేస్తాయని చెప్పబడింది.

నిజానికి అవి ఈ చిన్న పనులను నిర్వహించటానికి లేవు. ముఖ్య ప్రాణాల విధులను వ్యవస్థిక్కతం చేయడంలో కూడా ఇవి సహాయపడుతుంటాయి. ఈ ప్రాణ, ఉపప్రాణాల మధ్య భేదాలను ఇంకా బాగా అర్థం చేసుకోవాలంటే పంచతన్మాత్రల, పంచజ్ఞానేంద్రియాల సంబంధాన్ని అవగాహన చేసుకోవాల్సివుంటుంది.

శబ్దతత్త్వాన్ని తెలుసుకోవటానికి చెవి, రూపతత్త్వాన్ని తెలుసుకోవటానికి కళ్ళు, రసతత్త్వం కొరకు జిహ్వ, గంధతత్త్వం(వాసన) కొరకు ముక్కు స్వర్ఘతత్త్వం కొరకు చర్మము, ఇవి ఏ పనులను నిర్వహిస్తాయా, అదేవిధంగా ప్రాణతత్త్వం ద్వారా కలిగే

సూక్ష్మ అనుభూతులను స్వాల అనుభూతులలో కలిపివుంచే పనిని ఈ ఉపప్రాణాలు నిర్వహిస్తుంటాయి. ఈ ప్రాణ ఉపప్రాణాల వర్గికరణ స్వాలముగా అవగాహన చేసుకొనేందుకు మాత్రమే చేయబడినది. పదిరకాల ఆకృతులు ప్రవృత్తులు ఉన్న పదిమంది వ్యక్తులను వర్ణించినట్లుగా వీటిని పదిరకాల శక్తులుగా తలచరాదు. ఒకే వ్యక్తి తండ్రిగా, కుమారుడిగా, సోదరుడిగా, మిత్రుడిగా, శత్రువుగా, నిద్రలో ఉన్నవాడిగా, మెలకువగా ఉన్నవాడిగా, మంచివాడుగా, చెడ్డవాడిగా ఎలాగ గుర్తించబడతాడో, అవిధంగానే ఈ పదితత్త్వాలను అర్థం చేసుకోవలసివుంటుంది.

అఖిల బ్రహ్మందములో ఉన్న ప్రాణతత్త్వం నుండి కోరినంత మేరకు దాన్ని ఆకర్షించి, దానిని కోరిన స్థానాల్లోకి చేర్చి విశిష్టమైన కళగా ప్రాణాయామన్ని అర్థం చేసుకోవలసి వుంటుంది. శ్యాస ప్రాణము కాదు. శ్యాసతోపాటు ప్రాణమును మిళితము చేసి శ్యాస యొక్క ఘూర్చి ప్రాణతత్త్వాన్ని ఆకర్షించుకోగలగుట ఒక విషయమైతే, కేవలము శ్యాసప్రశ్యాసల క్రియ (ఊపిరి పీల్చుకొనుట) రెండవది. ప్రాణాయామములో గట్టి సంకల్పాన్ని తీసుకోవలసివుంటుంది. అందువలన ఆకర్షణ చేత ఆవృతమైయున్న ప్రాణతత్త్వాన్ని ఆకాశం నుండి రాబట్టికోగలుగుతాము. అవిధంగా పొందిన ప్రాణతత్త్వాన్ని కోరుకున్న స్థానాలకు పంపగలగటం గట్టి సంకల్పశక్తి ద్వారానే సాధ్యము. శ్యాసక్రియతోపాటు గట్టి మనోబలం కూడా కలిస్తేనే ప్రాణాయామ ప్రక్రియ అవుతుంది. వాటి సమన్వయం ద్వారానే ప్రాణవిద్యలో వర్ణించబడిన పరిణామాలు కలుగుతాయి.

మృత్యుభయం - ప్రాణశక్తి తగ్గడమే :

3.25 రక్తం చెడిపోవడం వల్లనే చాలామందికి చర్చలోగాలు, పుట్టు, కురుపులు, నెప్పులు, వాపులు మొదలయిన బాధలు కలుగుతాయి. ఇదేవిధంగా ప్రాణతత్త్వంలో కలిగే మార్పుల వలన శరీర అవయవాల పటుత్వం సదలుతుంది. రకరకాల బాధలు, రోగాలు పుట్టుకొస్తాయి. మనోక్లోత్తంలో ప్రాణవిఫూతాల వ్యత్యాసాలే ఆవేశము, ఉన్నాద రూపాల్లో ప్రకటితమవుతూ వుంటుంది. భావనాక్లోత్తంలో చెడిన ప్రాణశక్తి మానవుడిని మనిషి రూపంలోవున్న జంతువులలాగా, పిశాచాలలాగా అధోగతిలోకి దిగజార్థుతుంది. ప్రాణతత్త్వంలో వచ్చిన వికృతమైన మార్పులే పతనానికి కారణాలు. దానిని తగ్గించడానికి చేసే సామాన్య ఉపచారాలు ఉపకరించవు. ఎందుకంటే వాటి

ప్రభావం పైపైనే ఉంటుంది. కానీ అసలు సమస్య చాలా లోతుగా ప్రాణచేతనలో ఉంది. పెద్ద పెద్ద ఉపచారాలవల్ల కూడా ప్రయోజనం కనిపించనటయితే చేతన యొక్క లోపలి పొరలలో విక్షేపం జరిగినట్లు అర్థం చేసుకోవలసివస్తుంది. చర్చంలో గ్రుచ్చుకొన్న ముల్లును సూదుల ద్వారా తీసివేయవచ్చు కాని పొట్టలో దిగిన తుపాకీ గుండును తీసివేయటానికి శష్టుచికిత్స శరణ్యం.

3.26 జీవభౌతిక శాస్త్రవేత్తలు కొన్ని దశాబ్దాలుగా చేసిన పరిశోధనల అనంతరం కనిపెట్టినదేమిటంటే జ్ఞానతంతువులలో (నాడులు) ఒక విధమైన విద్యుత్ స్పృందనలు టెలిఫోన్ సంకేతాల మాదిరిగా ప్రవహిస్తావుంటాయి. జ్ఞానతంతువుల ద్వారా విద్యుత్ స్పృందనల రూపంలో సందేశాలు ప్రయాణం చేస్తాయి.

ఒక్కాక్కనరం చాలా అడుగుల పొడవు ఉంటుంది. శరీరంలో అన్ని నరాలు కలిసి లక్ష మైళ్ళను మించిన పొడవుంటాయి. వాటి మందం అంగుళంలో వందో వంతు కంటే తక్కువ ఉంటుంది.

జ్ఞానతంతువులలో విద్యుత్తు సెకనుకి 300 అడుగుల వేగంతో ప్రవహిస్తావుంటుంది. మానవ విద్యుత్తు యొక్క గమనము టెలిఫోన్ విద్యుత్తు గమనానికంటే ఎందుకు చాలా తక్కువగా ఉందనే ప్రశ్న ఉదయించవచ్చు. దానికి సమాధానము ఏమిటంటే టెలిఫోన్ తీగలలో శుద్ధమైన విద్యుత్తు ఉంటుంది కానీ జ్ఞానతంతువులలో కేవలం విద్యుత్ప్రవాహమేకాక, దానితోపాటు రసాయనిక క్రియాకలాపాలు కూడా కలిసుంటాయి.

3.27 మనిషి ఒక విద్యుత్ భాండాగారము (పవర్సోన్) అనటంలో సందేహం లేదు. షాక్ కొట్టే బల్యులను వెలిగించే మామూలు విద్యుత్తు చాలా బలంగాను, సంవేదనాశీలంగాను ఉంటుంది. జడవిద్యుత్తు, చేతనావిద్యుత్తుల మధ్య ఈ అంతరం ఉండతగినదే. జడవిద్యుత్తుకు వీడు క్రూరుడని, వీడు సాధువనే తేడా లేదు. ఉచితానుచితాల తేడాను తెలుసుకోగలిగే శక్తి దానికి లేదు.

మానవ శరీరంలో వ్యాపించియున్న విద్యుత్తులో చేతనత్వము, సంవేదనల రెండిటితత్వము ఉన్నది. అందువల్ల, దీనిని నాడీమందలంలో పుట్టిన లేదా వ్యాపించియున్న విద్యుత్తు మాత్రమే అని పరిమితిని విధించలేదు. అది జ్ఞానతంతువుల

ద్వారా శరీరం మొత్తాన్ని శాసిస్తున్నప్పటికీ, దాని కేంద్రం మస్తిష్కంలో ఉన్నప్పటికీ, నిజానికి అది ఆత్మ యొక్క ప్రాణ ప్రతిభ మరియు ఆత్మయొక్క భావనాస్థితిలో ప్రభావితమయి ఉంటుంది.

దాని భౌతిక స్వరూపాన్ని తెల్పుకోవాలంటే నోబుల్ పురస్కార విజేత అయిన ‘హోకిస్’ వంటి వైజ్ఞానికులు చెప్పిన ఉపకరణాలు అవసరమవుతాయి. కానీ భావనా స్వర్ఘచేత, దాని ప్రభావం ఇతరులకు కూడా అర్థమవుతుంది. ఒక మంచి వ్యక్తి దగ్గర కూర్చుంటే మనలో కూడా అలాంటి మంచి భావనలు కలుగుతాయి. ఆధ్యాత్మిక శాస్త్రంలో ప్రతిపాదించిన సత్యంగము యొక్క ఆవశ్యకత కేవలం శిక్షణ కొరకేగాక ఆ మహాపురుషుల శరీరం నుండి వెలువడి ఆ పరిసరాలలో వ్యాపించే విద్యుత్త్వవాహం యొక్క ఊర్జ వల్ల కూడా లాభం పొందవచ్చు.

గురువుల అనుగ్రహ హస్తం పిన్నల శిరస్సుపై ఉంచటం, వీపు తట్టటం వంటి క్రియల వల్ల వారి వాత్సల్యాన్ని ప్రకటించటమే కాక ఇందులో విద్యుత్త్వవాహ మార్పిడి కూడా ఇమిడివుంది.

పక్కి తన గ్రుడ్డను ఛాతీ క్రింద ఉంచుకొని పొదుగుతుంది. అందులో కేవలం వేడిని ప్రసరింపచేయడమేకాదు పారంపర్యంగా వచ్చిన ప్రవృత్తులను అందజేస్తుంది. పక్కల శారీరక విద్యుత్తు, అండంలోని పిల్లలలోకి ప్రసరించి పితరుల సంస్కారాలను కలుగజేస్తుంది. యంత్రాల ద్వారా కూడా గ్రుడ్డకు వేడిని అందించి పిల్లను తీయవచ్చ కాని అది సంస్కార లోపయుక్తంగా ఉండవచ్చు. అలాగే పాలు త్రాగించబడి, పెంచబడ్డ పసిబాలకులలో తల్లి పాలు, ఆప్యాయత, లాలన, ఒళ్ళే పెట్టుకుని తినిపించటం, దగ్గర పడుకోపెట్టుకోవటం వంటి అనుబంధాలు కరువవుతాయి. ఆ బాలకులు కూడా మానసికంగా అపూర్ణతతో ఉండే అవకాశం ఉంది. సమర్థుల నుండి ప్రసరించే విద్యుత్తు దుర్భలులను పరిపుష్టం చేస్తుంది.

3.28 బ్రహ్మచర్యము, పాతిప్రత్యము, పత్రీప్రతము మొదలయిన వాటి వెనుక సామాజిక, వ్యక్తిగత కారణాలేకాక, ఆధ్యాత్మిక కారణాలు కూడా ఉన్నాయి. శారీరక విద్యుత్తు యొక్క వేగము కళ్ళలో, వాక్యలో, చేతి ప్రేశ్మలో అధికంగా ప్రస్నిటమవుతుంది. అక్కడినుండి అది బయటికి కూడా ప్రవహిస్తుంది. విద్యుత్తు సూక్ష్మరూపంలో మస్తిష్కంలోనూ, స్ఫూర్థాపంలో జననేంద్రియంలోనూ ఎక్కువగా వుంటుంది.

అంతరంగంలో ప్రవేశించండి - ఆత్మబులం పొందండి :

మస్తిష్కంలోని విద్యుత్తు అధ్యయనము, ఆలోచన, ధ్యానము మొదలగు మానసిక, యోగ సంబంధమైన పనులలో ఉంటుంది. కానీ జననేంద్రియాలలోని విద్యుత్తు స్వర్ఘ ద్వారా బహిర్గతమవటానికి తొందరపడుతూవుంటుంది. ఇదే కామాత్మేజన యొక్క వైజ్ఞానిక స్వరూపము.

అందువల్లనే మహాపురుషులు బ్రహ్మచర్యమునకు ఎంతో ప్రాధాన్యతనిస్తారు. వారు తాము సంపాదించుకున్న ఆధ్యాత్మిక శక్తిని క్షణిక సుఖాల కోసము ఖర్చుచేయరు. దీనివలన దుర్భలులకు లాభం కలిగినప్పటికి సబలులకు నష్టం వాటిల్లతుంది. తపస్సుకి కలిగే అన్ని విష్ణులలోకి పెద్ద విష్ణుము మానవ లేక దైవీ 'రియాతత్వ' ప్రభావం వల్ల జననేంద్రియము ద్వారా ఆ వ్యక్తి యొక్క శక్తిని లాగివేసేందుకు ప్రయత్నాలు జరుగుతాయి. విశ్వామిత్రుడు, పరాశరుడు, వ్యాసుడు మొదలయిన వారి తపశ్చర్యల మధ్య జరిగిన కామ వృత్తాంతాలు వీటి ఉదాహరణలే.

మహాపురుషులు తాము సంపాదించిన విద్యుత్ భాండాగారాన్ని కామప్రేరిత కార్యాలకు గాక దాని శక్తిని ఉపయోగించి మస్తిష్కము, మిగతా జ్ఞానేంద్రియముల ద్వారా అనేకులకు సేవ చేసేందుకు బధ్యతై బ్రహ్మచారులుగానే ఉండిపోతారు. ఇదే మాట ప్రీలకి కూడా వర్తిస్తుంది. తేజస్వినులుగానూ, మనస్వినులుగానూ అవటం కోసం వారు కూడా బ్రహ్మచర్యమును పాటించాల్సివుంటుంది.

ఈ శారీరక విద్యుత్తు శరీరము, మనస్సుల ద్వారా ఖర్చుయిపోతూవుంటుంది. దీనిని ఒకచోట కేంద్రీకరించి శారీరక, మానసిక, ఆధ్యాత్మిక అభివృద్ధికి ఉపయోగించుకుంటే ఎంతో ప్రగతి సాధించవచ్చు. ఈ శారీరక విద్యుత్తు దైనిక జీవనంలో చాలా పనులకు ఖర్చుయి బలహీనపడుతువుంటుంది. సాధనచేత దానిని సదుపయోగం చేసుకొని, అభీష్టసిద్ధికి ఉపయోగించుకున్నట్టయితే, సర్వసమృద్ధిచేత సుసంపన్నుడవుతాడు. సఫల జీవనుడవుతాడు.

ప్రాణాయామం ఈ దిశలో ప్రథమ సోపానము. బలహీనమైన ప్రాణాన్ని బయటికి వదిలి, దాని సాధనంలో మహాప్రాణాన్ని నింపుకోవడం ఈ సాధన యొక్క లక్ష్యం. సంధ్యాపందనం మొదలయిన నిత్యకర్మానుషౌనముల చేత సాధనల ప్రారంభ

పరిచయము ఏర్పడి, ఆభ్యాస క్రమంలో అభివృద్ధిని పొందుతూ, జీవిత లక్ష్య సాధనకై నిరంతర గమనశేలుడవుతాడు.

ప్రాణము-శక్తి యొక్క పర్యాయపదము. భౌతిక సంపదాలు, ఆధ్యాత్మిక విభూతులు కూడా దీని పరిధిలోకి వస్తాయి.

3.29 శారీరక పరిపుష్టిచేత ఓజస్సీ, మనోబల పుష్టిచేత మనస్సీ, సామాజిక ప్రతిష్ట గౌరవాల చేత యశస్సీ, ఆత్మనిష్టతచేత తేజస్సీ కాగలడు. ఈ నాలుగు రకాల శక్తులు ఏ మూలంలో పుట్టినవో దానినే ప్రాణశక్తి అంటారు. ప్రాణసాధన ద్వారా ఈ విభూతులను పొందవచ్చు.

విశిష్టతగల మస్తిష్కము విలక్షణాలకు కేంద్రము. దీనిముందు మానవులు తయారుచేసిన ఎన్నో యంత్రాలను కలిపినా అవి తక్కువే అవుతాయి.

బ్రహ్మందము యొక్క భౌతిక పదార్థాల ముందు చేతనను పోల్చుటకు అంతులేని, అనంతమైన, అనిర్వచనీయమైన అనే పదాలు వాడితేనే సంతోషాన్ని కలిగిస్తాయి.

సూర్యాడు, చంద్రాడు, సౌరమండలంలోని మిగతా గ్రహముల నుండి పృథివీ ఎన్నో అనుదానాలు పొందుతోంది. ఇది అందరికి తేలిసిన విషయమే. ఆ అనుగ్రహాల సంపద నుండి జీవిత వ్యాపారము జరుగుతూవుంటుంది. సౌరమండలానికి బయట ఉన్న గ్రహాలు, నక్షత్రాలు కూడా అటువంటి అనుదానాలనే ప్రసాదిస్తూ వుంటాయి. అవి తేలికగా ఉండటంచేత యంత్ర పరికరాల ద్వారా కనిపించనప్పటికి అవి స్వల్పమైనవి, లెక్కలోనికి రానటువంటివి కావు. ఏ వస్తువైనా తేలికగా ఉన్నప్పటికీ అది హాస్యాస్పదం కాదు. సత్యమేమంటే సూక్ష్మత పెరిగిన కొద్దీ శక్తి పెరుగుతుంది.

ప్రాణవీంతులు అయ్య విధానేము

ప్రాణశక్తి యొక్క సర్వసామర్థ్యము :

4.2 ప్రాణము చేతనత్వ వికాసానికి కేంద్రబిందువు. దీని ఊర్ధ్వ గమనము మరియు అధోగమనము మీదే చేతన యొక్క అభివృద్ధి, పతనము ఆధారపడివున్నాయి. ఆత్మ యొక్క లక్ష్యమే బ్రహ్మనంద ప్రాప్తి. నాడీతంతులలో ప్రవహించే ప్రాణశక్తి మీద ఈ దివ్య ఆనందము అవతరిస్తుంది. ప్రాణశక్తిలోని ఆనందం మేరుదండులో ఉన్న సుఖమ్మా మార్గంలో ఎప్పుడప్పుడు క్రిందకి దిగుతుందో ఆప్పుడప్పుడు ప్రకృతికి అనుగుణ్యంగా భౌతికత వస్తూ పోతూ ఉంటుంది. పైనుంచి క్రిందికి ప్రవహించేటప్పుడు ప్రాణం యొక్క తరంగవేగములో అభివృద్ధి ఉంటుంది. భౌతికతకి అనుసారంగా తరంగవేగము యొక్క పెరుగుదల క్లీషటల మార్పు ఉంటుంది. పైకి ప్రవహించేటప్పుడు తరంగదైర్ఘ్యము తగ్గుతుంది. కానీ ఆంతరిక ఊర్జలో అభివృద్ధి జరుగుతుంది.

సుఖమ్మలో భృకుటి మధ్య స్థానం నుంచి వెన్నుముక చివరి ఆధారబిందువు వరకు ఆరు చక్రాలున్నాయి. భృకుటి మధ్య స్థానంలో వెనుకవైపు కపాలంలో ఆజ్ఞాచక్రము, కంరంలో విశుద్ధిచక్రము, హృదయం వెనుకవైపు అనాహతచక్రము, నాభి వెనుకవైపు మణిపూరకచక్రము, జన్మసేంద్రియము వెనుకవైపు స్వాధిష్టానచక్రము, వెన్నుపూస చివరి ఆధార బిందువులో మూలాధారచక్రము ఉంటాయి. సుఖమ్మ పైన నుదిటివద్ద చేతన యొక్క సర్వోత్తమమైన కేంద్రం సహస్రారము ఉంటుంది. ప్రాణంయొక్క దివ్యత పైనుంచి క్రిందికి అంటే ఈ సహస్రారం నుంచి మూలాధారానికి వచ్చేటప్పుడు తగ్గుతుంది. ఈ చక్రాలనుంచి, కుండలాలనుంచి ప్రాణము ప్రవహించే కారణంవల్ల దీనిని కుండలినిశక్తి అంటారు. శరీర విజ్ఞానాను సారం ఈ చక్రాలలో నాడీకేంద్రాలున్నాయి. సూక్ష్మ నాడీతంతులు ఇక్కడనుంచి సంపూర్ణ శరీరానికి విస్తరిస్తాయి. నాడీసంవేదనలో నియంత్రణ యొక్క కేంద్ర బిందువులు ఇవే.

కుండలినీ జాగరణ ప్రక్రియలో ఈ ప్రాణశక్తిని ఆరోహణ చేస్తారు. ఈ ప్రాణశక్తిని ఉర్వదిశలో పైకి పంపిస్తారు. ఎప్పుడైతే చక్రవేధన చేసుకుంటూ ప్రాణశక్తి పైకి ప్రవహిస్తుందో చిత్తములో ఉన్న అజ్ఞానపు పొరలు తొలగుతాయి. దివ్యత్వము పెరుగుతుంది. సాధకుడు ఆనంద స్వరూప శైష్ఫ్లమైన రసానుభూతి పొందుతాడు. ప్రాణశక్తిని విషయాసక్తి నుంచి మరపించి పరమానందం వైపుకి మళ్ళీంచటమే కుండలినీ జాగరణ యొక్క లక్ష్యము. ఈ దివ్యమైన ఆనందస్థితి యొక్క పేరే సమాధి. ఈ స్థితిలో సాధకుడు అమితానందానుభూతిని పొందుతాడు. సాధకుడు తుచ్ఛమైన విషయాలకు ఆకర్షింపబడడు.

సామాన్య స్థితిలో ప్రాణము విభజింపబడి సుఖమ్ని ద్వారా బయటకు వచ్చే నవ నాడుల నుంచి శరీరమంతా సంపూర్ణంగా విస్తరించుకుంటుంది. శరీరము యొక్క సమస్త కార్యకలాపములు జరిగేటట్లుగా చూస్తుంది. ప్రాణప్రవాహం కామ భావనవల్ల తీవ్ర వేగంతో క్రిందకి ప్రవహించేటట్లు చేస్తుంది. శరీర కార్యకలాపాల యొక్క ఆలస్యము దీనివల్లే జరుగుతుంది. ఇంద్రియాలన్నీ బలహీనపడతాయి. అంతేగాక నిత్య కార్యక్రమములలో అవరోధం జరుగుతుంది. ప్రాణశక్తి బలహీనపడుతుంది. దీనివల్ల ఆత్మ యొక్క దివ్యత్వంలో తగ్గుదల ఏర్పడుతుంది. కానీ దీని సంవేగం క్రిందికు పైకి ప్రయాణించటం వలన, చక్రాల నుంచి ముందుకు వెళ్ళటం వలన దీని శక్తి పెరుగుతుంది. శరీరంలో వ్యాపించివన్న ప్రాణము సుఖమ్నిలో కేంద్రికరించబడటం వల్ల ఇంద్రియాలు అధినంలోకి వస్తాయి. ప్రాణశక్తి నెమ్మిదిగా పెరగటం వల్ల ఇంద్రియాల చంచలత్వం తగ్గుతుంది. ప్రత్యేక చక్రాల భేదనతోపాటు శారీరక క్రియలలో, శ్వాసగతిలో, హృదయ స్పందనలో క్లీషంత వస్తుంది. చివరకు మొత్తం శాంతముగా ఉంటుంది. బ్రహ్మరంద్రములో ప్రాణశక్తి యొక్క ప్రవేశము స్థిరపడటము వలన శరీరం యొక్క అన్ని కణాలూ నిశ్చలంగా వుంటాయి. ఈ కారణం వల్లే సమాధిస్థితిని చేరిన సాధకునికి నాడి, హృదయస్పందన పరిశ్రీంచిన వైజ్ఞానికులకు జీవన లక్ష్ణాలు కనిపించవు. కానీ ఇక్కడ ప్రాణం బ్రహ్మరంద్రములో కేంద్రికరింపబడి వుంటుంది. పైకి ప్రవహించే ప్రాణం యొక్క దివ్యత్వం పెరుగుతుంది. కానీ దీని తరంగదైర్ఘ్యం తగ్గుతుంది.

సహప్రారంలోకి వెళ్ళేసరికి ప్రాణం యొక్క తరంగదైర్ఘ్యం శూన్యంగా మారి ఊర్జ అనంతమాతుంది. తరంగవేగము ద్వారా మాత్రమే వైజ్ఞానికులు శరీరంలోని

చైతన్యాన్ని గుర్తించగలరు. ఇది శూన్యం అయినప్పుడు చైతన్యాన్ని గుర్తించేందుకు ఇక వారి దగ్గర ఎలాంటి యంత్రమూ లేదు. సహస్రారంలో ప్రాణంవుండి ఊర్జా యొక్క ఖర్చు ఆగిపోవటం వల్ల సాధకుడు కోరినంత కాలం ఆయువుతో జీవించి ఉండవచ్చు. ఇప్పటికీ హిమాలయాలలో వేఱి సంవత్సరాల ఆయుస్సు కలిగి సమాధిస్థితిలో ఉన్న యోగులు కలరు. వీరి యొక్క దీర్ఘాయువు యొక్క రహస్యాన్ని గురించి వ్యాఖ్యానించేందుకు వైజ్ఞానికుల వద్ద ఉండే భౌతిక యంత్రములతో గుర్తించటానికి వీలుకాదు.

ప్రాణసంపన్నత ప్రాణాయామ సాధన యొక్క లక్ష్యము. ప్రాణాయామం ద్వారా పిండంలో ఉన్న ప్రాణాన్ని బ్రిహ్మండంలో ఉన్న ప్రాణంతో జోడించి సాధకుడు తనని తాను నింపుకుంటాడు. ప్రాణశక్తిని పొందటం అనేది గొప్ప సంపద. దీనిముందు అన్ని భౌతిక వస్తువులు దిగదుడుపే. క్రియగా చూస్తే ప్రాణాయామం అంటే ముక్కు ద్వారా గాలిని తీసుకోవటం, కుంభించి మరల వదలటంలాంటి సామాన్యమైన పనులుగా కనిపిస్తాయి. కానీ ఉపయోగపరంగా చూస్తే అసామాన్యమైన అద్భుతమైన ఒక వైజ్ఞానిక ప్రక్రియ. ప్రాణసంపద యొక్క సహాయంతో కుండలినీ యోగసాధనల వంటి క్రియల ద్వారా చేతనాశక్తి యొక్క జాగ్రత్తి జరుగుతుంది. ప్రాణమును నియంత్రించి, అభివృద్ధి చేయుట ద్వారా ప్రాణచేతనను సమర్థవంతంగా చేసుకొనవచ్చును. దీనివలన సమస్త మానసిక, భౌతిక కార్యకలాపాలు క్రమపద్ధతిలో నియంత్రించబడతాయి.

ప్రాణం మీద విజయం సంపాదించే యోగి సర్వసమర్థుడు అవుతాడు. పంచభూతాలతో తయారైన శరీరం నడిచేందుకు ప్రాణం అనే ఒక ముఖ్య శక్తి మనలో ఉంచబడింది. శరీరధారి అయివుండి అతను శరీరానికి పరాయి. వీరి చేతనలో సత్యం యొక్క ప్రకాశం అద్భుతంగా కనిపిస్తుంది.

ప్రాణాయామము యొక్క సామాన్య అభ్యాసం ద్వారా సాధకుడు అంతరిక్షంలో వ్యాపించివున్న ప్రాణచేతనసత్యంలోనుంచి క్రమంగా ప్రాణశక్తిని లాక్ష్మింటూ సామర్థ్యాన్ని పెంచుకుంటాడు. దీని అసామాన్య ప్రక్రియవల్ల చేతనను సర్వసమర్థవంతంగా చేసేందుకు కావల్సిన ఎన్నో వైజ్ఞానిక పద్ధతులు ఉన్నాయి.

4.3 మనుష్యాని యొక్క తేజస్సు అంతర్విహితంగా ఉన్న శక్తిధారలే :

ముఖానికిమల్లే ఈ తేజోవలయం జననేంద్రియ క్షీత్రంలో కూడా ఉంటుంది. అందువల్ల ఉత్సేజ సంబంధమైన ఆకర్షణ ఇక్కడ ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఈ వలయం ప్రభావం వల్లనే యొవనం ఆకర్షణని కలుగజేస్తుంది. భిన్నలింగ సమీపతే ఈ వలయంలో ఎక్కువ ప్రేరణ తీసుకొస్తుంది. స్నేహితులు నిరంతరం ప్రభావించాలని అని ఉత్సేజమొందడు.

4.4 అయస్కాంత స్వర్ఘవల్ల సాధారణ లోహానికి కూడా అయస్కాంత ఆకర్షణ శక్తి ఉత్పన్నం అవుతుంది. ప్రచండ ప్రతిభా సంపన్ముఖమైన వ్యక్తిత్వం ఉన్నవారిలో ఇలాంటి మానవ విద్యుదాకర్షణ ఎక్కువగా ఉంటుంది. వీరిచ్చే ఉపదేశం, జ్ఞానం, సహాయాగం వల్ల సమీపంలో ఉన్న వ్యక్తులకు లాభం కలుగుతుంది. కానీ అన్నింటికంటే అధిక లాభం తేజోవలయానికి. అది తన శక్తి సామర్థ్యాలను నిరంతరం పెంచుకుంటుంది.

శరీర ఊర్జా యొక్క సద్వినియోగంతో ప్రభురతను వికసింపజేయుటః

అంతేగాక ఎవరు దీని సాన్నిధ్యంలోకి వస్తారో, వారిలో త్వరంత్వరగా మార్పులు సంభవించి అది వారిని ప్రభావితం చేయటంలో సఫలతని సాధిస్తుంది.

4.5 ఊర్జాశక్తి యొక్క కేంద్రము మస్తిష్కముని అంటారు. శరీరం అనే ఈ యంత్రం సవ్యంగా వని చేయగలగటానికి ఈ సామర్థ్యమే ఉపయోగపడుతుంది. ఇది చూడటానికి చాలా తక్కువగా కనిపించినా దీని ప్రభావం యొక్క మోతాదు చూస్తూ చూస్తూ వుండగానే పెరుగుతుంది. చిన్న పరమాణువు తన శక్తి ప్రదర్శించటానికి అవకాశం వస్తే అది భూమి-ఆకాశాన్ని ఆవరిస్తుంది. మానవ శరీర ఊర్జాలో చేతనత్వం కలిసివుండటం వల్ల దీని సామర్థ్యము మరింత అధికమౌతుంది. మస్తిష్కం మధ్య అనగా “పర్విక్ష్యే డక్కల్ మేటర్”లో ఊర్జా ప్రవాహం చేరటం వల్ల ప్రతిక్రియగా స్వరూపమైన ‘ఇన్డోఫిన్’ అనే పెరుగల ప్రాకృతిక రసద్రవ్యం వస్తుంది. ఇది నొప్పి యొక్క ప్రభావాన్ని వెంటనే తగ్గిస్తుంది.

4.6 యోగసాధన ద్వారా ఈ శరీర ఊర్జాను సంతులితం, నియంత్రితం చేసి మస్తిష్కంలో (ప్లేజర్ సెంటర్స్) ఆనందము కేంద్రంలో ప్రేరేపించటం వల్ల వ్యక్తి యొక్క జీవితం ఎల్లప్పుడూ స్వస్థతతో ఆనందంగా సుఖంగా ఉంటుంది.

ఈ ప్రాణవిద్య మనలను సమర్థులను చేస్తుంది.

గాయత్రీమంత్రం ద్వారా ఏ ప్రాణవిద్య సాధన చేస్తామో అది బ్రహ్మవిద్య. జపం, అనుష్ఠానం మరియు పురశ్శరణల ద్వారా మనోభూమిని నిర్మలంగా చేస్తుంది. ఏవిధంగానైతే రైతు తన కృపితో భూమిని దున్ని బీజాలు నాటి యోగ్యంగా తయారుచేస్తాడో అలాగే ఆత్మకశ్యాం బీజాలకు మన మనోభూమిని మంత్రరూపంలో ఉన్న హలం సహయంతో అందులో ఉన్న కుసంస్ఫూరాలను దున్ని సంస్ఫూరవంతంగా అనగా నాటానికి అనువగా తయారుచేసుకోవాలి. ఆ ప్రాణబీజ సాధన యొక్క తీవ్రత వల్ల ప్రాణశక్తి - శక్తి మరియు సిద్ధి రూపాలలో ప్రకటిస్తమౌతుంది. గాయత్రీ ఉపాసకులు జపంతో ప్రథమ తరగతిని పూర్తిచేసుకున్నాడు రెండవది ప్రాణసాధన. గాయత్రీ శబ్దం యొక్క అర్థం ప్రాణాన్ని పెంచుకునే ప్రత్యేకియ.

సాధకుడు తన అంతరాత్మలో ఎంత అధికంగా శక్తిని నింపుకోగలిగితే అంత అధికమైన శక్తిధారణ జరుగుతుంది. అంతే ప్రాణయుక్తమైన అత్మబల సంపన్ముందోతాడు.

ఏడు ప్రాణాలే ఏడుగురు బుములు. ఏడుగురు బుములు జ్ఞానము, తపము మరియు ఆధ్యాత్మిక బలములకు ప్రతీకగా ఉంటారు. ఈ బుములు ప్రాణరూపంలో ఎల్లప్పుడూ మనలోనే ఉంటారు. గాయత్రీ ఉపాసన వల్ల వీరిని తనలో జాగ్యతం చేసుకున్న సాధకుడు బుమి తత్త్వాన్ని పొందేందుకు అర్పుందాడు.

4.7 అందువల్ల రకరకాల బుముల పేర్లతో దీన్నిగూర్చి చెప్పబడివుంది. ఇంద్రియ నియంత్రణకు ‘గుత్త’ మరియు కామదేవుని ‘మద’ అని అంటారు. ఆ రెండింటి పనుల వల్ల ప్రాణశక్తి ద్వారా మనిషి సంపన్ముడు అవుతాడు. అందుకే వీరిని ‘గుత్తమన్’ అంటారు.

‘విశ్వం లుత్తం యస్య లభా విశ్వామిత్తః’ ప్రాణం సమస్త విశ్వమునకు అవలంబన కావటంచేతనే ఇతనిని మిత్రుడుంటారు. ఇందువల్లే ఇతడు విశ్వామిత్రుడు.

మననం చేసేది, భజించేది, సేవించేది మరియు శ్రేష్ఠమైనది అవటం వల్ల దీనిని వామదేవ అని అంటారు. **‘స్తుతమ్ పాపమ్యో_నాయత్ ఇతి అతి’** ఇది అందరినీ పాపం నుంచి రక్షిస్తుంది. అందుకే దీన్ని అతి అన్నారు. బీజ రూప శరీరం యొక్క మారణము చేయుట వల్ల దానినే భరద్వాజ అనికూడా అంటారు.

విశ్వంలో అన్నింటికంటే క్రైస్తవునది, విశిష్టవైనది ఆవటం వల్ల విశిష్టం కూడా అయ్యంది. ఇదేవిధంగా ప్రాణం యొక్క అనేకమైన పేర్లే బుఘులు.

“ప్రాణం నేనా లనుప్రాణి, మనుషు పరావిశ్వమే,
ప్రాణిహి భూతానామాయః, తస్మాత్తర్వాయంపమచ్యతే,
సర్వమేవత ఆయర్యులై మే ప్రాణం బ్రహ్మహాస్తతే,
ప్రాణిహి భూతానామాయః, తస్మాత్ సర్వాయంపమచ్యతే,”

తెత్తరీయ 2/3.

దేవత, మనుష్యుడు, పశువులు మరియు సమస్త ప్రాణులు ప్రాణంతో అనుప్రాణితులే. ప్రాణమే జీవనము. అందువల్లే దీనిని ఆయువు అంటారు. ఇది తెలుసుకుని ఎవరైతే ప్రాణ స్వరూప బ్రహ్మని ఉపాసన చేస్తారో వారు నిశ్చయంగా ఆయువుని పొందుతారు.

“సర్వాణి హనా ఇమారి భూతారి
ప్రాణమేవార్థసంవిష్టి ప్రాణమధ్యజ్ఞహాతే” ఫండ్స్ 2/22/బ్రి.

ఈ ప్రాణులన్నీ ప్రాణం నుంచి ఉత్పన్నమైనవే మరియు మళ్ళీ ప్రాణంలో కలిసిపోతాయి.

“ప్రాణాధి భవ్యమారి భూతారి ఓయుటై ప్రాణిస్త జాతారి ఛీవులై”

ప్రాణం నుంచే అన్ని ప్రాణులు ఉత్పన్నమౌతాయి. మరియు జన్మించాక ప్రాణంతోనే జీవిస్తాయి.

యావధ్యయస్త్రీక్ శరీర ప్రాణిపుతి తాపదాయః, కౌపికతకి ఉప్రాపత్తు,

ఎప్పటివరకు ఈ శరీరంలో ప్రాణం ఉంటుందో అప్పటివరకు జీవితం ఉంటుంది.

నిక్షిప్తంగా ఉన్న ప్రాణాగ్నిని ఎలా జాగ్రతం చేయవచ్చు ?

4.8 మానవ శరీరం అద్భుతమైన శక్తిభాండాగారం. ఇది బీజం రూపంలో నిద్రాస్థితిలో నొక్కబడి ఉంటుంది, నిండుగా ఉంటుంది. యోగాన్ని ప్రాణణిర్జ్ఞ, జీవనశక్తి, కుండలిని మొదలైన పేర్లతో పిలుస్తారు. పరమాణువు యొక్క నాభిలో

ప్రచండమైన శక్తి నిండియున్నది. కానీ అది ఎప్పుడు పనిచేస్తుండంటే సునిశ్చితమైన వైజ్ఞానిక క్రియద్వారా నాభి యొక్క విభండన చేయవలెను. కానీ ఈ పని చాలా కరినమైనది. ఖర్షతో కూడినది. కుండలినీ మహశక్తి ప్రతిమనిపిలోనూ సుమహాత్మిలో ఉంటుంది. సామాన్యమనుష్యులు దీనిని కామోల్లాసానికి తప్ప ఈ భాండాగారాన్నంచి ఇంక ఏ ఇతర విశేష లాభాన్ని పొందరు. ప్రాణాయామం యొక్క విశిష్ట ప్రక్రియ ద్వారా ఈ మహశక్తిని జాగృతం చేసి పై వైపుకు ప్రవహింపజేస్తే ఒక విశిష్టమైన భూమికను నిర్వహిస్తుంది. కుండలినీ జాగరణకు ప్రాణశక్తి యొక్క ప్రచండమైన లోతు అవసరం. దీనికొరకు బ్రహ్మండంలో వ్యాపించివున్న ప్రాణతత్త్వాన్ని ఆకర్షించి మనలో నింపుకోవాలి. “సూర్యభేదన” ప్రాణాయామము ఈ ప్రయోజనానికి అత్యధిక సహాయాన్ని అందిస్తుంది. ప్రాణగ్నిని వెలిగించి ఉపయోగించుకోవటమే భౌతిక సిద్ధులకు, ఆధ్యాత్మిక సిద్ధులకు మూలాధారము.

సూర్యభేదన ప్రాణాయామము : ఉపోదయం సమయమున ఏదైనా ఒక ప్రశాంత స్థానంలో తూర్పువైపుకు తిరిగి స్థిరచిత్తులై కూర్చోవాలి. ఆసనం సహజంగా ఉండాలి. వెన్నుపూస, మెడ, తల నిట్టనిలువుగా ఉండేటట్లుగా పెట్టి కూర్చోవాలి. నేత్రాలను అర్ధనిమీలితంగా ఉంచి మోకాళ్ళమీద రెండు చేతులను పెట్టుకోవాలి. సూర్యభేదన ప్రాణాయామమునకు ఈ ముద్రలోనే కూర్చోవాలి.

కుడివైపు ముక్కురంద్రాన్ని మూసి ఎదమవైపు నుంచి నెమ్ముదిగా గాలిని స్వీకరించాలి. వాయువుతో పాటు చంద్రనాడిలో వుండే ప్రాణశక్తి అత్యధిక మోతాడులో ఆకర్షింపబడుతోంది అనే భావన చేయాలి. ఈ ప్రాణశక్తి సుమమ్మా మార్గం ద్వారా బుణవిద్యుత్త్వవాహం ఇదానాడి ద్వారా మూలాధారం వద్దకు వెళుతోంది మరియు అక్కడ సుమప్తిగా ఉన్న అంగాన్ని తట్టి, కుదిపి మొదటి పూరకం తర్వాత ప్రాణాన్ని సుమమ్మలో ఉండే ధన విద్యుత్త్వవాహం ద్వారా బయటికి పింగళామార్గం ద్వారా తీసుకురావాలి. లోపలికి ప్రవేశించేటప్పుడు అంతరిక్షంలో ఉన్న ప్రాణం శీతలంగా ఉంటుంది. మూలాధారం కూడా చల్లగా ఉంటుంది. అందుకే ఇదని చంద్రనాడి అని అంటారు. ఎదమవైపు ముక్కురంద్రాన్ని చేతితో మూసి అంతర కుంభకం తర్వాత కుడిముక్కు రంధ్రం ద్వారా బయటికి వదలాలి. బయటికి తెచ్చేటప్పుడు అగ్ని ఉద్దీపన ప్రాణప్రహోరం యొక్క సంఘర్షణ ఉప్పం వల్ల ఎక్కువ అవుతుంది మరియు

ప్రాణంలో సమ్మిళితం అవుతుంది. వెనక్కి తిరిగేటప్పుడు పింగళ ద్వారా ధనవిద్యుత్తీ యొక్క క్షేత్రంలోంచి బయటికి రావటం వలన అగ్ని యొక్క వేడి మార్గం అనచ్చు. ఈ రెండు కారణాల వలన ప్రాణవాయువు వేడిగా ఉంటుంది. అందుకే ఈ నాడిని సూర్యానాడి అంటారు.

ఈ ప్రాణాయామం విశేషత ఏమిటంటే ఇందులో మళ్ళీ సూర్యానాడితో హూరకం మరియు చంద్రానాడితో రేచకం చేయవలెను. మూలాధారంలో ప్రాణాన్ని లేపుతున్నట్లు, దానిని ఉధీపన చేస్తున్నట్లుగా ఎల్లప్పుడు భావనని చేసుకోవాలి. ఈవిధంగా ఈ ప్రాణాయామం యోగిక చక్రాలను జాగృతం చేసే ఒక సశక్తి ప్రాణాయామము.

యోగసాధనలో క్రియాకృత్యాలతో పోలిస్తే భావన, విశ్వాసము మరియు సంక్షరణలు ఆధిక్యత వహిస్తాయి. సాధకుడికి దీనివలన లాభం జరుగుతుంది. శ్వాసద్వారా తీసుకున్న ప్రాణాన్ని వెన్నుబాము మార్గంలో మూలాధారం వరకు తీసుకుని వెళ్ళే క్రియను దృఢమైన సంకల్పంతో చేయాలి. నిశ్చితరూపంలో సూర్యమండలం నుంచి లేక అంతరిక్షం నుంచి ప్రేరేపించబడిన ప్రాణం మూలాధారం వరకు చేరుతుంది మరియు అక్కడ నిద్రిస్తున్న కుండలినీశక్తిని తట్టి ప్రాణాగ్నిని తన తీవ్రమైన ఆఫూతములచేత లేపుతోంది అనే భావనని ఎల్లప్పుడూ ఉంచుకోవాలి.

యోగశాస్త్రాలలో సూర్యభేదన ప్రాణాయామము చాలా మహాత్మమైనదిగా చెప్పబడింది. కుండలినీ మహాశక్తి జాగరణ కొరకు ఎక్కువ ప్రమాణంలో ఈ ప్రాణాంశుర్జా అవసరమౌతుంది. ఇది సూర్యభేదన ప్రాణాయామము వల్లనే సంభవిస్తుంది. ఈ ప్రక్రియ సామాన్యమే అయినా దాని ఘలితము మాత్రం అసామాన్యం, అద్భుతం.

ప్రాణశక్తిని పెంపొందించడం వలన కలిగే పరిణాతులు :

బ్రహ్మాపురమని చెప్పబడే ఈ శరీరంలో ప్రాణమే ఎన్నో రకాల అగ్నుల రూపంలో ప్రజ్వరిల్లుతూవుంటుంది. ఆ అగ్ని జిరాగ్ని అవ్వచ్చ లేదా యజ్ఞంలో వర్షించే మూడు దివ్యాగ్నులు కావచ్చు. ఆయుర్వేదంలో చెప్పబడే ప్రకృతి మరియు అగ్నివిజ్ఞానంలో చెప్పబడిన పదమూడు అగ్నులు లేక యోగాగ్ని రూపంలో ప్రాణశక్తి

యొక్క సముచ్చయాన్ని కుండలిని అంటారు. భిన్నభిన్న రూపాలలో ఇది బయటకు ప్రకటిస్తుండుతూవుంటుంది. ఒక్కొక్కసారి కళ్ళద్వారా, మరి యొకసారి భంగిమల ద్వారా, ఇంకొకసారి వాక్షశక్తి ద్వారా మరియు అప్పుడప్పుడు బలపరాక్రమసాహస రస రూపముల ద్వారా దీని భౌతిక అభివ్యక్తికరణ చూడవచ్చు.

శరీర రథంలో వ్యాపించియున్న ఈ తత్త్వమే మనిషి యొక్క జీవనశక్తి లేక ఔజస్సు. మనస్సులో అభివ్యక్తికరింపబడుట వలన ఈ తత్త్వాన్ని ప్రతిభ, మేధ, తేజస్సు అని అంటారు.

సూక్ష్మశరీరంలోని ప్రాణశక్తి యొక్క కాంతిని వెదజల్లే రవ్వల యొక్క సంఘటితరూపమే మానవుని స్థాలరూపము. అనంత, అపరిమిత శక్తిరాశి ఉండుట వలన ఈ శరీరాన్ని దేవమందిరం అంటారు. ఇందులో పంచప్రాణాల రూపంలో ఐదుగురు దేవతలు ప్రతిష్టింపబడిపుంటారు.

ఒకే దేవతాశక్తి మానవుడిని అజరుణ్ణి, అమరుణ్ణి చేయగలిగితే ఐదుగురు దేవతల అనుగ్రహ సిద్ధిని పొందినప్పుడు ఎంత సమర్థుడు, శక్తిమంతుడు అవుతాడో ఊహిస్తేనే శరీరము గగుర్చాటు చెందుతుంది.

హైకల్ ఫండోమెంటల్ లా ఆఫ్ యూనివర్సీలో ప్రాణ తత్త్వము, మనస్సు మరియు చేతనత్వము సమిష్టిగా వ్యాపించియున్న శక్తులుగా అభివర్ణించారు. ప్రస్తుత విజ్ఞానం దీని అస్తిత్వాన్ని ప్రత్యక్షంగా చూడలేకపోవటానికి కారణం దానియొక్క చేతకానితనం. కానీ ఇది అనుభూతికి సంబంధించిన విషయం. అదేమిటంబే ప్రాణం.

4.10 అంతరిక్షంలో వ్యాపించియున్న ప్రాణము, వికసించివున్న స్థితిలో మనస్సు మరియు చేతన, ఈ మూడు విశ్వాన్ని పూర్తిగా నియంత్రిస్తాయి.

ఎవరి ప్రాణం శక్తివంతంగా వుంటుందో, వారు ఒకే శరీరంతో రకరకాల చోట్ల ఒకేసారి పనిచేయగల్లుతారు. ఇలాంటి అనేక ఘటనలు ప్రాణవంతులు, సంకల్పవంతులైన వృక్షుల వలన జరగటం కనిపిస్తుంది.

వీరికి ఇచ్ఛాశక్తి, సంకల్పశక్తి, స్వార్థ మరియు క్రియాశక్తి అత్యధికంగా ఉంటుంది.

ప్రాణవిద్యుత్తును సేకరించుకొనుట మరియు కాపాడుకొనుట :

4.11 యోగసాధకులు ఆసనం, ప్రాణాయామము, ధ్యానము మరియు ఉపవాసము మొదలైనవాటిని పట్టుదలతో నియమంగా అభ్యాసము చేయవలెను. దీనివలన వీరికి సఫలత ప్రాప్తిస్తుంది. ఎనిమిది అడుగుల దూరంలో ఉండగానే ఏ వస్తువునైనా వారిషైపుకు ఆకర్షించుకోవటం, వాటిని స్థానపరివర్తన చేయటం వంటి రకరకాల ప్రయోగాలు చేయగలుగుతారు.

4.12 ప్రాణశక్తి యొక్క ఉదాతీకరణ :

శరీర శాప్రజ్ఞలు నిర్వహించిన పరీక్షలలో స్పృష్టమైన విషయం ఏమిటంటే మనిషి నాలుక ఎంత చైతన్యపంతంగా ఉంటుందంటే ఒక భాగం ష్ట్రిక్వీన్ పోడర్ని 10 లక్షల రెట్లు నీటితో కలిపినప్పుడు అది దాని రుచిని గ్రహించగలుగుతుంది. ఈవిధంగానే చెవుల యొక్క వినికిడి జ్ఞానం 20 నుంచి 20 వేల పోర్టేజ్ ఉంటుంది. దృష్టి యొక్క తీక్షణత 450 భరబ్బుల నుంచి 750 భరబ్బుల మధ్యవుంటుంది.

స్థాల అంగాలలో సామర్థ్యం, వివరణ, రూపం, చేతనాశక్తి అవగాహన కొరకు ఇచ్చిన ఉదాహరణ మాత్రమే. దీని పరిధి అపరిమితము. ఎక్కడయితే స్థాల ఇంద్రియాలు పనిచేయటం మానివేస్తాయో అక్కడినుండి చేతనత్వము యొక్క విస్తృత వికాసపంతమైన స్వరూపం పనిచేయట ఆరంభమౌతుంది. దీనిని ఎలా పొందాలి? యోగసాధనలు వ్యక్తి చేతనను ఉన్నతంగా తీర్చిదిద్దుతాయని, సంస్కరిస్తాయని అధ్యాత్మిక విజ్ఞానం నిర్ధారణ చేస్తుంది.

4.13 జర్మనీకి చెందిన జీవశాప్రజ్ఞడు ఆనైట్ పోనికిక్ హైకర్ చేతనను పాశవిక చేతన, మానసికచేతన అని రెండు భాగాలుగా విభజించాడు. రెండింటికి మధ్యనున్న అంతరాన్ని వివరిస్తూ హైకర్ ఏం చెప్పాడంటే - పాశవికచేతనను ఇతర ప్రాణులలోకి మార్పిడి చేయటం మాట అటుంచి జంతువులు కూడా వీటిని అర్థం చేసుకోలేవు. పాశవికచేతన శరీర ప్రధానమైనది. దీనిని ఇన్స్ట్రుంట్ అంటాము. కానీ మానవచేతన మనస్సు ప్రధానమైనది కావటం వలన దీన్ని మనం వివేకము అంటాము.

చేతనత్వము ఎప్పుడైతే సంస్కరింపబడుతుందో మస్తిష్కంలో క్రొత్తక్రొత్త విచారణలు వస్తాయి. ఇంతకుమందు ఇవి ఊహకు కూడా అందని విషయాలై

వంటాయి. ఉన్నత ప్రాణచేతన ఒక దివ్యమైన వరం. దీని ప్రాప్తిపల్ల చేసిన పురుషార్థం నిశ్చయంగా ఫలవంతమౌతుంది.

4.15 “జేజోవలయము” లేక “బయోష్టాస్యా” :

మహాపురుషుల యొక్క సూక్ష్మప్రాణం, వారు ఉన్న స్థలాన్ని కూడా ప్రభావితం చేస్తుంది. అవే తీర్థస్థలాలుగా ప్రేరణను కలిగిస్తూ, దర్శించిన వారి మనస్సులను ప్రభావితం చేస్తూంటాయి.

శబ్దాలు కూడా వాటి అస్తిత్వాన్ని అంతరిక్షంలో చిరకాలం ఉంచుతాయని మార్చేనీ చెప్పేవాడు. ఏసుక్రీస్తు తన అంతిమ సమయంలో చెప్పిన మాటలు ఇప్పుడు కూడా ప్రయత్నం చేత విన్నట్లు, కృష్ణుడు చెప్పిన గీతను కూడా వినవచ్చు. ఇవి అంతరిక్షంలో నిక్షిప్తం కావింపబడివున్నాయి. ప్రాణాగ్ని అణశక్తి కంటే మహాతరమైనది. మానవులదేకాదు సృష్టిలో ప్రతి కణం యొక్క అస్తిత్వపు తులాధార స్థిరముగా ఉన్నది. సంతులనానికి ఏ మాత్రం భంగం జరిగినా అస్తిత్వం చెదిరిపోతుంది.

ఏదైతే ఉందో (ఎగ్గిస్టెన్స్) అదే ప్రాణము. ఈ ప్రాణము జడజగత్తులో శక్తి తరంగాల రూపంలోనూ, చేతనాజగత్తులో ఆలోచనల రూపంలోనూ మరియు సంవేదనల రూపంలో వ్యాపించివున్నది.

4.16 ‘ప్రాణ వై యశో బలమ్’ అనగా ప్రాణమే యశస్వి మరియు బలము. అంటే ప్రాణం యొక్క సక్రియత బలం రూపంలో కనిపిస్తుంది. అదే నలువైపులా యశస్వి యొక్క విస్తరణకు కారణమౌతోంది.

గీత 17 వ అధ్యాయంలో - ‘శరీరంలో మనస్సు, బుద్ధి, అంతఃకరణములు క్రియాశీలమై ఉన్నప్పుడు ఈ ప్రాణాగ్నిని దుర్యినియోగం చేయటం వలన ఆకస్మిక విస్మేటనము జరిగి వ్యక్తి లోలోపల కాలిపోతూ ముక్కచెక్కలవుతూవుంటాడు’ అని ఉంది. శరీరశక్తి యొక్క దురుపయోగం, ఆహార విహోరాల నియమోల్లంఘన వలన అమూల్యమైన జీవనశక్తిని కామవికారాల కొరకు వృధా చేయుటవల్ల ప్రాణాగ్ని దురుపయోగమైనప్పుడు వ్యక్తి యొక్క బలం పెరిగి ఓజస్సు తగ్గుతుంది. కటువచనములు, పరనింద, అసత్యములాడుట, దురుసైన మాటలు మొదలైనవి

ప్రాణగ్నిని తప్పుడు మార్గంలో ఖర్చుపెట్టటానికి ఉదాహరణలు. దీనివల్ల వ్యక్తి తను కాలటమేకాక ఇతరులను కూడా కాల్చినవాడోతాడు. మండుతున్న జ్ఞాలలాగా, కాలిన వెదురు కట్టేలాగా కరినంగా మాటల్లాడేవారు ఎదుటివారిలానే తాముకూడా హింసింపబడతారు. శరీర శక్తిని దుర్యినియోగం చేయటం వల్ల స్వయంగా వారి బిలం తగ్గడమేకాక చుట్టుప్రక్కల వాతావరణం కూడా పాడోతుంది.

4.17 శరీరాగ్నిచేత ఏర్పడే సంఘటనల మాదిరిగా ఫోర దుప్పరిణామాలు స్వష్టంగా కనిపించే ఘటనలు చాలా అరుదు. ఇలాంటివి అప్పుడప్పుడు మాత్రమే జరుగుతాయి. కానీ ప్రాణవిద్యుత్తుయొక్క ఆసంతులనం వలన, దాని ఒప్పిర్చతము వలన మనకు చుట్టుప్రక్కల ఉన్న వ్యక్తులకు ఆకస్మిక విపత్తు ల్లాంటివి జరగటం నిత్యం మనం చూస్తునేవుంటాము. లండన్‌లోని కిశోరి జీనిమార్గన్ శరీరం నుంచి విద్యుచ్ఛక్తి బయటికి రావటం అందరికీ తెలిసిన విషయమే.

ఎవరి మనస్సు, బ్యాధి, అంతఃకరణాలలో క్రియాశీలమైన ప్రాణవిద్యుత్తు నిరర్థకంగా నిరంతరం బయటికి వెలువదుతూవుంటుందో అలాంటి సోమరులు-కపట మనుష్యులకు ఈ సమాజంలో కొదువ లేదు. అలాంటివారు ఎక్కడ చూసినా కనిపిస్తారు. వీరి సంపర్కంలోకి వెళ్ళినవారు వీరి కటువచనాల, కుతంత్రాల, దురాలోచనల మరియు చెడు వసుల రూపంలో బయటికి వెలువడే ప్రాణవిద్యుత్తు యొక్క దెబ్బలకి గాయపడతారు.

అలాగ కాకుండా ప్రాణవిద్యుత్తును సదుపయోగం చేసేవారు కోలరాడోకి చెందిన డబ్బు జోన్స్ లాగా స్వయంగా సుఖశాంతులతో ఉంటారు. ఇతరులకు కూడా లాభాన్ని కలిగిస్తారు. జోన్స్ తన ఈ విద్యుత్తు సామర్థ్యంతో భూమిమీద ఉత్తికాళ్ళతోనే నడిచి భూగర్భంలో ఉన్న ఖనిజాల గనులను గురించి సరియైన సమాచారాన్ని ఇచ్చేవాడు. ఈ సామర్థ్యం వల్ల సంపన్ములు చాలామంది జోన్స్ చుట్టూ తిరిగేవారు. ఆయన ప్రాచుర్యాన్ని పొందటానికి ఎంతో సమయం పట్టలేదు. ఈయన పరోపకారం వల్ల ఎంతో అనందం అనుభవించేవాడు. ఇతరులకు కూడా ఈయన చాలా ఉపయోగకరంగా మహత్వపూర్ణమైన వ్యక్తిగా అనిపించేవాడు.

అంతరంగములోని క్రియాశీల ప్రాణశక్తి యొక్క సదుపయోగం వల్ల వచ్చే లాభం ఇంతకంటే ఎన్నో రెట్లు అధికంగా ఉంటుంది. సాహసము, శౌర్యము, ప్రాణరేతి ఒక అమ్మాల్చుమ్మి విభూతి

బుద్ధికుశలత, సత్యంకల్పము మరియు మంచి నడవడులను సరియైన మార్గంలో ఉంచితే అది ప్రగతి, సంపన్చత, సంతోషం, శాంతిలాంటి వందల వరాలను వర్ణిస్తుంది. సాంఖ్యాయనసూత్రంలో ఏమి చెప్పబడిందంటే-

ప్రాణోఽస్మి ప్రజ్ఞాత్మా- అనగా నేను ప్రాణ రూపములో నున్న ప్రజ్ఞను. ఈ ప్రాణప్రజ్ఞ ద్వారా సత్యంకల్పము, సత్కర్మ, సద్జ్ఞానం మరియు సద్గుహనల ఆధారం మీద జీవితము యొక్క సదుద్దేశ్యముల యొక్క ప్రాప్తి ఈ ప్రాణాగ్ని యొక్క అభివృద్ధి మరియు ఉపయోగము.

4.19 ప్రాణశక్తిని పెంచుకోవడము మరియు చేతనా ఉదాత్మికరణము :

నిజానికి ఈ ప్రాణాంజ్ఞను జీవచేతనము యొక్క ఉత్సప్తమైన శక్తిగా అభివర్ధించారు. జీవిత సాఫల్యానికి, ఆత్మోనుతీకి ఇదే ఆధారం. దీనిని పొంది గొప్ప సాధనచేత సాధకుడు చేతన యొక్క ఉన్నతమైన శిఖరాలను అందుకోగలడు.

ఓజస్సు బ్రహ్మవర్ఘస్సు (తేజస్సు) యొక్క మహత్తర సమక్కంలో :

ఈ శతాబ్దింలో విద్యుత్థక్తి సమాజం యొక్క భౌతిక వికాసానికి గొప్పగా సహాయపడింది. రాబోయేకాలంలో అణుశక్తి మరియు లేజర్కిరణాల ఉపయోగం ప్రాధాన్యత సంతరించుకుంటుంది.

ఈ శక్తులకంటే మరొక అద్భుతమైన శక్తి ఉంది. కానీ దానివైపు మన ధ్యానే వెళ్ళుటేడు. అదే మానవ విద్యుత్తు. దీనిని అత్యంత లోతుగా అర్థం చేసుకోవచ్చు. ప్రాణుల శరీరాలలో ప్రవహించే విద్యుత్థక్తి ఏరి శారీరక, మానసిక క్షేత్రాలను అధిక సమర్థవంతంగానూ వికాసవంతంగానూ చేస్తుంది. ప్రపంచం యొక్క సమస్త శక్తి సంపదలను పెంచేవానిలో లేజర్ మొదలగునవి ముఖ్యమైనవి. ఇంతకంటే ఎంతో అధిక ఉపయోగకరమైనది ప్రాణుల శరీరంలో ప్రవహించే విద్యుత్తు. ఈ విద్యుత్తును మానవుడు ఆధ్యాత్మికక్షేత్రంలో సదుపయోగం చేసుకోవాలి.

శరీరాన్ని నడిపించేందుకు మూల ఆధారం ఏమిటి?

దీని యొక్క సూక్ష్మ కారణాన్ని పరిశీలించి శరీర వైజ్ఞానికులు ఏ నిర్దఱ్యానికి వచ్చారంటే, కండరాలలో పనిచేసేంతవరకు ఊర్జా ‘పొటెన్షియల్’ వీటితోపాటు

కలిసివన్న ఆవేశము యొక్క సామర్థ్యం జీవన ప్రక్రియలో అతి పెద్ద పాతని పోషిస్తుంది. ఆ విద్యుత్తు ధారలను వర్గీకరించి, సిఫేలీట్రాయిజోమిల్ న్యూరాల్జీయాగా చెప్పటం జరిగింది.

మహాత్మపూర్ణమైన పనులు విద్యుదాకర్షణాధారల ఆధారంగానే జరుగుతాయి. చాలా పక్షులు బుతువులు మారినప్పుడు ఒక గుంపగా కొన్ని వేల మైళ్ళు ఎగురుతూ ప్రయాణిస్తాయి. ఇవి భూమిమీద ఒక చివరి అంచునుంచి ఇంకో అంచువరకు ప్రయాణిస్తాయి. ఎక్కువగా ఇవి రాత్రిపూట ఎగురుతాయి. ఆ సమయంలో గమ్యస్థానాలను తెలుసుకునేందుకు వెలుతురుకూడా ఉండదు.

సాలీడు తన ఇంటి యొక్క నిర్మాణంలో ప్రవేశ ద్వారాన్ని ఎప్పుడూ ఒక నిర్మారిత దిశవైపు తయారుచేస్తుంది. దీనివెనకాల దాని ఆంతరిక సంవేదన పృథివీ యొక్క ఆకర్షణశక్తి ప్రవాహాన్ని గుర్తించి దానికి అనుగుణంగానే పనిచేస్తుంది.

అయిస్యాంతము మరియు విద్యుత్తు రెండూ ప్రత్యక్షంగా ఒకదానితో ఒకటి జోడింపబడిన శక్తులు. కాని ఇవి ఒకదానితో ఒకటి అవిచ్ఛిన్న రూపంలో సంబంధాన్ని కలిగివున్నాయి. సమయానుసారము ఇవి ఒక శక్తిధార నుంచి ఇంకో శక్తిధారగా మారుతూవుంటాయి. ఏదైనా ఒక ‘సర్రాజ్యాట్’ యొక్క ఆకర్షణక్షేత్రమును మాటిమాటికీ మారిస్తే దానినుంచి విద్యుత్తు పుడుతుంది. ఈవిధంగానే లోహపు ముక్కకి చుట్టబడిన తీగద్వారా విద్యుత్తును ప్రవహింపజేసే లోహపు ముక్కకు ఆకర్షణశక్తిని కల్పించవచ్చు.

4.20 శరీరంలో మెఱువు, స్వార్థి, శ్రేమ, రుచి, తాజాదనం, క్రొత్తదనం, ఉత్సాహము, శౌర్యము, సాహసము వంటి ప్రవృత్తుల వెనుక ఉన్న రహస్య కారణము ఎక్కువ పరిమాణముతో ఉన్న మానవ విద్యుత్తుయే. మనస్సి, తేజస్సి, ఓజస్సి, తపస్సి మొదలగు శబ్దాలు ఇలాంటి వ్యక్తులను గురించిన సంబోధనలే. ఇతిహసాలలో ఇలాంటి వ్యక్తులనే మనం చూస్తాము. భోతికమైన ప్రయోజనాలు, లాభాలుకూడా ఈ శక్తుల వలననే కలుగుతాయి. దుర్మార్గులు కూడా ఈ శక్తి సహాయంతోనే వారి భయానక దుష్టత్వాలను చేయగల్లుతారు. ఇతిహసంలోని మహాపురుషులు ఈ అంతఃశక్తి ద్వారానే మహాకార్యాలు చేసి సాహసాపేతంగా ముందుకు నడిచారు.

మానవ ముస్తిష్టాన్సీ అధ్యాత విద్యార్థుహాము అని అనవచ్చు.

4.21 తేనెటీగల కళ్ళను చూసి వైజ్ఞానికులు పోలరాయిడ్ ఓరియెంటేషన్ ఇండికేటర్ అనే పేరుగల యంత్రాన్ని తయారు చేయగలిగారు. దీన్ని స్థిరమైన ప్రదేశంలో ఉంచితే దిశను చూపించగలుగుతుంది. ఆ ప్రదేశంలో సాధారణ దిక్కాచి యంత్రము తన ఉత్తర, దక్షిణ దిశలను చూపించే విశేషతను పోగొట్టుకుంటుంది. అలాంటప్పుడు ఈ యంత్రం ద్వారా ఆ ప్రదేశంలోని యాత్రికులు తమ పని గడువుకుంటారు. సముద్రంలో తుపాను రావటానికి ముందే సముద్రపు బాతులు ఆకాశంలోకి ఎగిరిపోయి తుపాను పరిధి నుంచి బయటపడతాయి. డాల్ఫిన్ చేపలు పెద్ద రాతి బండలోకి వెళ్ళి దాక్కుంటాయి. నక్కలచేపలు సముద్రంలో లోతుకు వెళ్ళిపోతాయి. హేల్ చేపలు తుపాను రాని వైపుకు పారిపోతాయి. ఈ హర్షజ్ఞానాన్ని జల జంతువులు గ్రహించినంత సమర్థవంతంగా వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞులు తమ ఖరీదైన యంత్ర సహాయంతో కూడా తెలుసుకోలేరు. మాస్ట్రో విశ్వవిద్యాలయంలో ఈ జంతువులకు ఉండే అత్యంత సూక్ష్మగ్రాహక శక్తి కలిగిన చెవులను పోలిన ఒక యంత్రాన్ని తయారుచేశారు. ఇది అంతరిక్షంలో జరిగే మార్పు-చేర్పులను ముందుగానే గ్రహించగల్లుతుంది. అత్యంత సూక్ష్మధ్వనులను కూడా గ్రహించగల శక్తిచేతనే ఇది సాధ్యపడుతుంది.

4.22 గుడ్డగూబ ధ్వనినిబట్టి వేటకు కావలసిన జంతువు వస్తున్నట్టు గ్రహించటమే కాక, సరిగ్గా ఎంత దూరంలో, ఏ స్థితిలో ఉన్నదో కూడా గ్రహిస్తుంది. ఈ సూక్ష్మ ధ్వని గ్రహణశక్తి చేతనే గుట్టలక్రింద అటుఇటు తిరిగే ఎలుకల్ని గమనించి చటుకున్న పట్టుకుని వైపు ఎగిరిపోగలుగుతుంది. (లక్ష్మీ వాహనమైన గుడ్డగూబ శబ్దతరంగ విద్యకు, సంపదకు సంబంధాన్ని తెలియచేస్తుంది... ఆర్.క.)

రైటల్ అనే పాము వాతావరణంలో కలిగే స్వల్ప మార్పులను కూడా తెలుసుకోగలదు. ఎలుకలు, పక్కలు మొదలగు వాటి రక్తం యొక్క వేడిలో కలిగే సూక్ష్మధ్వని మార్పులను కూడా కనిపెట్టి ఈ పాము తన ఆహారాన్ని సంపాదించుకుంటుంది. ఈ పనిని అది వాసన ద్వారాగాక, వేడిని గ్రహించగలిగి అవయవాల సహాయంతో చేస్తుంది. వైజ్ఞానికులు ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని

ఇప్పారెడ్ కిరణాలను ఉపయోగించుకొని వాతావరణములో జరిగే హెచ్చుతగ్గులను సరిగ్గా తెలుసుకోవటంలో సఫలులయ్యారు.

అట్లాంటిక్ సముద్రానికి దగ్గరలో రేడియో ప్రసారణ సరిచేసేందుకు ఉపయోగించే కంప్యూటర్లు వాతావరణ ప్రతికూలత కారణంగా చాలాసార్లు విఫలమయ్యాయి. ఈ విషయంలో చీమల మెదడు నిర్మాణం అత్యంత ఉపయోగకరమని తెలుసుకున్నారు. కానీ ఈనాటి కంప్యూటర్లు సైతం చీమ మెదడుని కొలవలేవని శాస్త్రజ్ఞులు చెపుతున్నారు.

4.23 ప్రాణఊర్జాతో అతీంద్రియశక్తులు :

విద్యుత్తు లేకపోతే ఎంత ఖరీదైన వస్తువులైనా నిరుపయోగమే, అవి వ్యాధింగా ఇంట్లో పడివుంటాయి, మనుష్యుల శరీరంలో ఒకదానికి మించి ఒకటి మహాత్మపూర్వమైన, అద్భుతమైన ఉపకరణాలను సృష్టికర్త బిగించివుంచాడు. వీటిని ఉపయోగించుకోవటము తెలిసినవాళ్ళు, వాటికి కావాల్సినంత విద్యుత్తును సమకూర్చువలసివుంటుంది. ఈ ఉపకరణాల ఉపయోగం తెల్పుకుని, సరియైన రీతిలో ఉపయోగించి సత్పురిణామాలు పొందే పని మానవుల చేతిలోనే ఉంది.

సూక్ష్మశరీరము యొక్క నిర్మాణము ప్రాణఊర్జాతో జరిగింది. దీని అవయవాలు కూడా అదే ప్రాణ సామర్థ్యం కలిగిన ప్రాణగుత్తుతో తయారు చేయబడ్డాయి. చక్రములు అనే ఉపట్టికలు కూడా ఈ విధమైన సుడిగుండములే. వీటిని సాధన ద్వారా ఉత్సేజితం చేస్తే ఇవి ఉప్పాంగి వేగముగా తిరగటం ప్రారంభిస్తాయి. వీటిని అభివృద్ధిచేసుకుని సరియైన ప్రయోజనానికి ఉపయోగించు కొనటం అనే కళ యొక్క జ్ఞానం బుధి కుశలత కల్గిన వారికి సాధ్యం.

4.24 మనీలాకి చెందిన యూ.పి. ఆర్.ఈ. అను పేరుగల సమాచార ఏజెన్సీ వారు ఒక సంఘటన గురించి పరిశీలించి ప్రచురించిన వివరాల ప్రకారము “కార్బూలియోక్లోజా” అనే పేరుగల 12 ఏళ్ళ విద్యార్థి అప్పటికప్పుడు అద్భుతమయ్యాడు. బడిలోని తరగతినుండి మాయమై రెండు మూడు గంటల తర్వాత వచ్చేవాడు. మొదట్లో పిల్లవాడు ఏవో మాయలు చేస్తున్నాడని అనుకున్నారు. తర్వాత ఆ కుఱ్ఱాడు చెప్పిన విషయాల మీద ధ్యానపెట్టాల్సిన అవసరం ఏర్పడింది. అతని వయసులోనే వున్న

ఒక దేవతలాంటి అమ్మయి అతనిని తన దగ్గరకి రమ్మని పిలిచేదని తను దూడిలాగా తేలికపడి ఎగిరివెళ్ళి ఆ అమ్మయితో ఆడుకునేవాడినని చెప్పేవాడు. పోలీసులు చాలా పరిశోధన చేశారు. ఆ కుళ్లవాడిమీద గట్టి నిఘూ కూడా ఏర్పాటు చేశారు. అతడిని ఒక గదిలో బంధించారు కూడా, అయినా అతను మాయమవడం ఆగలేదు. చివరకు తాంత్రికుల ద్వారా మంత్రోపచారాలు చేయించిన తర్వాత అతను మాయమవటం ఆగింది.

రెండవ సంఘటన యొక్క వివరణ ప్రాస్పు వైజ్ఞానికుడు సెలారియర్ ద్వారా చెప్పబడింది. ఇతని ప్రామాణికతను, విశ్వసనీయతను ఎవరూ సంశయించలేరు. ఈ సంఘటన పారిస్టనోని ఒక ప్రాచీన విగ్రహానికి సంబంధించినది. శాష్ట్రజ్ఞుల ఒక విభాగం ఈ ప్రతిమను పరిజ్ఞిస్తుంటే, వీరు చూస్తుండగానే ఈ ప్రతిమ మాయమైపోయి దాని స్థానంలో వేరొక విశాలకాయం ఉన్న మూర్తి వచ్చి కూర్చునేది. ఇది అంతకుముందుండే దానికంటే పెద్ద విగ్రహం.

ఇలా అనుకోకుండా మాయమయ్యే సంఘటనలు ఒక వ్యక్తికే కాదు, కొంతమంది వ్యక్తుల సమూహాలు కూడా మాయమైన సంఘటనలే గాక వారి సమాచారం కూడా తెలియలేదు.

సుమమ్మా నాడీకేంద్రం, అనేక నాడీగుచ్ఛాలతో కలిసివున్న ఒక జ్యైవా ప్లాజీయా సక్రియత యొక్క కేంద్రం. బయోప్లాస్టిక్ సక్రియత ‘మానసికస్థితి’ మీద ఆధారపడి కనిపిస్తుంది. ఉదాహరణకు కళాకారుడు ఏదన్నా ఒక ఆకృతిని గూర్చి ఆలోచించేటప్పుడు ఉత్తమమైన చేతనాస్థితిలో ఉండటంవల్ల అతని ‘కోరోనా’ అత్యంత ప్రకాశపంతంగా వున్నది. కాని అతని ఆలోచనలో చిరాకు, సంకుచితతత్త్వం ఉన్నప్పుడు ఈ “కోరోనా” క్లించించి, ఇంకా దీనిమీద చిన్న నల్లమచ్చలు కూడా కానస్తాయి.

ప్రా. ఏలీప్పుగే తన పుస్తకం “మిరకిల్స్ ఆఫ్ నేచర్” లో ఈ విధంగా ప్రాశాడు. ప్రకాశాన్ని కొలిచేటప్పుడు ఆలోచనల విద్యుత్త్వవాహ గతి చాలా అధికంగా ఉంటుంది. ఇప్పుడే వీటిని యంత్రాల ద్వారా కొలపటంకాని, చూడటంకాని చేయలేము, కాని ఒకటి నిజం. ఏంటంటే ఆలోచనల మోతాదు, కల్పనలలో ఉండిపోకుండా ఒక శక్తిశాలి పదార్థంగా తయారపుతుంది. దీనియొక్క గతి మరియు సామర్థ్యము భౌతికమైన వస్తువులకంటే ఎంతో అధికంగా ఉంటుంది.

60 ఏళ్లలో 13 ఏళ్లు నిద్రకు, 6 ఏళ్లు తినటానికి పడుతుంది. అరవై సంవత్సరాలలో వాళ్లు చంద్రుడి వద్దకు వెళ్లి ఈ ప్రపంచాన్ని 9 సార్లు ప్రదక్షిణ చేసినంత దూరం నడిచివుంటారు.

4.27 జీవచుంబకత్వము యొక్క చమత్కారమైన శక్తి :

అయస్యాంతం యొక్క గుణం ‘ఆకర్షణ’. అయస్యాంతంలో కనిపించే విలక్షణత, దీనిలోవుండే ఒక అదృశ్యశక్తి. ఈ ఆకర్షణశక్తి ఒక లోహపుముక్కలోనే కాక, సంపూర్ణ జీవజగత్తులో దీని ఉనికిని చూడవచ్చు. ఈ శరీర అయస్యాంతశక్తి దిశాజ్ఞానానికి కూడా ఉపయోగపడుతుంది. ఆకర్షణశక్తిని ఆరవఇంద్రియము అని కూడా అంటారు.

ఉత్తరం వైపు నాటిన బీజాలు మిగతా దిశలలో నాటిన బీజాలకంటే తక్కువ సమయంలో మొలకెత్తటం లాంటి విలక్షణతలు పృథ్వీ మరియు జీవ-వనస్పతుల యొక్క అయస్యాంతతత్త్వాల కారణం వల్లే జరుగుతుంది.

పరిశోధకులు తెల్పుకున్నదేమిటంటే అయస్యాంతం యొక్క ఉత్తరద్రువం జీవ, అఱు క్రియలను నియంత్రణ చేస్తుంది. దక్షిణద్రువం శక్తి, పోషణ అవసరాన్ని తీరుస్తుంది. వీటి పనితీరు తెలుసుకుంటే ఈ రెండు అయస్యాంత ధారలలో ఏది, ఎక్కడ, ఎంత అవసరమో కచ్చితంగా నిర్ణయించవచ్చు.

ఈసా మనీహో (ఎసుక్రీస్టు) జరథువై (మహామృద్య) మొదలగు మహానీయులు మానవులను మంచి మార్గంలో నడిపించగలిగారు. కొందరు ఈ మార్గంలో నడవటానికి ఇష్టపడరు. ఇందులో వీరి దోషమేమి లేదు. వీరి మనోబలం తక్కువ కావటమే దీనికి కారణం. దీని కారణంగా వినేవారి మనస్సులో కదలికని తీసుకురాలేరు. నారదుడువంటి మహానీయులు మాత్రమే మనష్యుల జీవన విధానాన్ని మార్చగలిగారు. వాల్మీకి, ధ్రువుడు, ప్రహోదుడు, సుకస్య మొదలగువారు నారదుడి ప్రేరణ చేతనే పురోగమించగలిగారు. సమర్థగురురామదాసు, రామకృష్ణ పరమహంస, వివేకానంద, గురుగోవిందీంగ్, స్వామిదయానంద, కబీరుదాసు మొదలగు మహానీయులు అప్పటి మానవులకు ప్రేరణ కలిగించి సన్మార్గంలో నడిపించగలిగారు.

4.29 సాధువుల, సజ్జనుల, దైవజ్ఞుల తేజోవలయం (ఆరా) పసుపు వర్షంలో వెలుగుతూ వుంటుంది. వీరు సమీపంలోవుండే మనుష్యులమీద తమ ప్రేమని, అనుగ్రహాన్ని, వరాలను ప్రసరింపజేసేవారు. ఇలాంటి వ్యక్తుల సమీపంలో కుర్చునేవారు ఒకవిధమైన ఆకర్షణాని, ఆనందాన్ని, ఉల్లాసాన్ని పొందుతారు. వీరితో ఎల్లప్పుడు సంబంధం కలిగివుండటం వల్ల వీరి ఆశీర్వాదం లభిస్తుందనే ఆకాంక్ష కలిగివుంటారు. మహాత్ముల, దేవదూతల, దేవమానవుల రూపంలో వున్న సిద్ధపురుషుల చుట్టూ ఎల్లప్పుడూ మంచి మనుషులు ఆశ్రయించి ఉండటానికి కారణం వారి ఆకర్షణా శక్తియే. ప్రతిప్రాణి యొక్క “బయోప్లాజీక్ బాణి” శారీరక, మానసిక, ఆంతరిక శక్తులను వృద్ధిచేస్తుందని శాస్త్రజ్ఞులు తెలిపారు. అత్యంత అవసరమైన సాధన “యోగసాధన” మరియు ప్రాణాయామము.

మన అంగాల ద్వారా మనం ఎల్లప్పుడూ బ్రహ్మండంలో ఉండే ప్రాణాన్ని గ్రహిస్తూవుంటాము. యోగుల ప్రకారం ఇవి 4 రకాలు. అవి -

1. నాసిక చివరి భాగంలోని రంద్రాల వద్ద ఉండే లోపలి భాగం.
  2. ఊపిరితిత్తులలోని వాయుకోశం.
  3. నాలుక.
  4. చర్యము.
- పొశ్చాత్య దార్శనికుల ప్రకారం చర్యం ద్వారా మనం నిరంతరం ప్రాణాన్ని పీల్చుకుంటూవుంటాము. యోగుల ప్రకారం ‘యోగం’ వల్ల ఈ ప్రాణశక్తిని ఆకర్షించుకోవటం, తీసుకున్నదాన్ని వినియోగించుకోవటం, నియమబద్ధంగా, సులభంగా ప్రాణశక్తిని ఎక్కువ పరిమాణంలో పొందటం తెలుసుకోవచ్చు.

అన్నము, ఘలములు, శాఖాహోరము సూర్యశక్తితో పూర్తిగా నిండివుంటాయి. అందువల్ల వాటిని ప్రాణదాయక ఆహోరము అని అంటారు.

తూర్పు మరియు పొశ్చాత్య దార్శనికుల ప్రకారం మనము భోజనం ద్వారా అద్వితీయమైన ప్రాణశక్తిని పొందుతాము. నోటి ద్వారా మనము తీసుకునే ఆహోరంనుంచి పొట్టువంటి మిగతా అంగాలు ప్రాణాన్ని గ్రహించలేవు. భోజనం యొక్క రుచే నోటికి ప్రాణం. యోగులు భోజనాన్ని దాని రుచి పూర్తిగా పోయేంతవరకు నములుతారు. అన్నం యొక్క మొత్తం ప్రాణాన్ని నాలిక ద్వారా పీల్చేసుకుంటారు.

దీని తర్వాత ఈ ప్రాణాన్ని భోజనం ద్వారా ఏ అంగము అరిగించుకుని, గ్రహించుకోలేదు. అలసట మరియు నీరసం వల్ల కొంచెం తినగానే ఈ అంగాలు విముఖత చూపుతాయి. దీనికి కారణం నాలిక ద్వారా ఆ అన్నంలోని ప్రాణాన్ని గ్రహించటమే. అన్నం తినుతరువాత కొన్ని గంటలకుగాని అరగదు. వెంటనే అది అంగాలకు పోషణన్నిస్తుంది. కాని ప్రాణాన్ని ఇవ్వలేదు. ఈ అరుగుదల కోసం ఆ అంగాల యొక్క 70% ప్రాణశక్తిని ఖర్చు చేస్తుంది. ఈ అంగాలు (పొట్ట, కాలేయము, ఫాంక్రియాన్) ప్రాణాన్ని స్వీకరించలేవు. హోమియోపతి దీనికి చక్కని ఉదాహరణ. దీంట్లో మందును చిన్న మొత్తాదులో నాలికమీద పెట్టుకుని చప్పరించాలి.

యోగులు మరియు పొళ్ళాత్మ శాస్త్రజ్ఞుల ప్రకారం ముక్కు ప్రాణాన్ని గ్రహించే అతి సామాన్యమైన మరో అంగము. వాయువు లేకపోతే మనం ఒక్క క్షణం కూడా జీవించలేము, రోగాల బారినపడి చివరికి మరణిస్తాము. మనిషి ప్రతి నిమిషానికి 18 శ్యాసలలో ఒక లీటరు చొప్పున 4 గంటలలో 13 లీటర్ల గాలిని పీలుస్తాడు. ఇది 2 లీటర్ల నీరు మరియు ఒక కిలో అన్నం వల్ల పొందే శక్తికంటే ఎక్కువగా ఉంటుంది. గాలి శరీరానికి ముఖ్యమైన పోషకము. అంటే ముక్కు లోపలికి గాలిని గ్రహించటంలో అసంఖ్యాకమైన ‘ఆల్రౌసెన్సిటీవ్ నెర్వ్స్ రెసెప్టర్స్’ ఉంటాయి. ఇవి గాలి యొక్క అన్ని గుణాలను లోపలికి గ్రహిస్తాయి.

ముక్కు గాలిని గ్రహణయోగ్యంగా చేస్తుంది. దుమ్ము, వేడి మరియు చల్లదనాన్ని తీసివేస్తుంది. మరియు దుర్దంధాన్ని పీల్చుకోకుండా చేస్తుంది. ప్రకృతిలోని సువాసనలలో ఎంతో ప్రాణం ఉంటుంది. దీనిని ముక్కు గ్రహిస్తుంది. పువ్వుల వాసన, మొక్కల యొక్క ప్రాణతత్త్వము అనేక రకాలైన కీటకాలను ఆకర్షిస్తుంది. కీటకాలు తమకు అంటుకున్న పుష్టిదితో ఒక చెట్టునుంచి ఇంకొక చెట్టుకి వెళ్ళి మొక్కలలో పూల ఉత్పత్తికి కారణం అవుతాయి. ఈ వాసన కొన్నిరకాల కీటకాలను పారద్రోలుతుంది. కొన్నిటిని నష్టపరుస్తుంది కూడా. పూలమొక్క సుగంధాన్ని లోతుగా శ్యాస ద్వారా గ్రహించటం వల్ల మనకు అధిక ప్రాణశక్తి వస్తుంది. ‘అరోమా థరపీ’లో సువాసనలచేత చాలారకాల రోగాలను పోగొడతారు. సుగంధాన్ని మర్దన చెయ్యటం వల్ల కూడా కొన్ని రోగాలను నశింపచేయవచ్చు.

ప్రకృతినుంచి లభించే సుగంధమే లాభదాయకము. కృతిమ సుగంధాలవల్ల లాభం లేదు. ఎందుకంటే వీటిలో ప్రాణం ఉండదు.

4.32 నాసిక యొక్క నాడులు, ‘షైనల్కార్డ్’ మరియు ‘అబ్బాంగెటా’లో ఉండే ప్రాణశక్తి శరీరం యొక్క సమస్త క్రియలలో గాఢమైన, సత్యర ప్రభావాన్ని చూపిస్తుంది. దీని ప్రత్యేక్క ఉదాహరణ స్పృహ తప్పినవారికి ‘సైలింగ్ సాట్ట్’ వాసన చూపించగానే వెంటనే స్పృహలోకి రావటం లేక మత్తుమందు ద్వారా స్పృహ కోల్పోవటం.

నాసిక యొక్క నాడుల ద్వారా గంధాన్ని గ్రహించటం వల్ల దాని ‘రిషైన్’ ప్రభావం అన్నాశయము, కాలేయము, మూత్రపిండాలు, పీహము మొదలగు సమస్త శరీర అంగాలలోని నాడీమండలాల మీద పడుతుంది. ఇది ఒక క్రొత్త ‘రిషైన్’ థెరపి’. ఈ థెరపి క్రొత్త రోగాలను తగ్గించేందుకు ప్రచారంలోకి వచ్చింది. ముక్కు రంధ్రాలలోని నాడీతంతు వలయం, బొటనప్రేలి గుర్తులు కచ్చితంగా నమ్మదగినవి. ఊపిరితిత్తులలో వాయువు యొక్క ‘సెల్వ్’తో ఆక్షిజన్ రక్తంలో కలవటం రక్తం యొక్క ‘బయోఎలక్ట్రిసిటీ’ మీద ఆధారపడివుంటుంది. ఈవిధంగా ఊపిరితిత్తులలో కూడా ప్రాణగ్రహణక్రియ జరుగుతుంది.

ప్రాణరేత్కి అభివృద్ధి ద్వారా స్ఫుర్షతీ - సంపోదనము

మహాప్రాణతత్త్వము:

5.1 విశ్వవ్యాప్తమైయన్న ప్రాణశక్తి ఒక మహాతత్త్వము. అది భిస్నుభిన్న ప్రమాణాలలో ప్రపంచంలోని సమస్త సజీవ, నిర్జీవ వస్తువులలో నిండివుంది. మనిషి శరీరంలో ప్రవహించే విద్యుత్తు ఈ మహా ప్రాణ తత్త్వములో ఒక అంశ. శౌస, అగ్ని, జలములను ఆలోచనల ద్వారా మనము మనలోకి ఆవాహన చేసుకుంటాము.

వ్యాధితో, దుఃఖముతో బాధపడుతున్నవారి శిరస్సును చేతితో నిమిరితే వారికి ఎంతో సాంత్యన కలుగుతుంది. చుంబనము, ఆలింగనము, కరచాలనము, పాదాభివందనముల వల్ల గొప్ప ప్రసన్నత అనుభవమౌతుంది. వైజ్ఞానికుల కథనం ప్రకారం ఒక దివ్య ప్రాణశక్తి ఒకరిలోనుంచి మరొకరిలోకి ప్రవేశించి వారికి ఆనందాన్ని, సహాయమును అందిస్తుంది.

(యోగసాధకులు తమ అంతఃచక్షువులతో నాడులలో ప్రవహించే ప్రాణశక్తిని ప్రత్యక్షముగా చూడగలరు. శరీర ప్రకాశాన్ని (ఆరా) కూడా వారు చక్కగా దర్శించగలరు.)

ఆ తేజస్సు లేతగులాబీరంగులో ప్రకాశించే కిరణాల రూపంలో కనిపిస్తూ వుంటుంది. మనస్సులోని ఆలోచనలు నిరంతరం నీళ్ళలోని అలల మాదిరిగా తేజస్సులో కదులుతూవుంటాయి. ఆ ఆలోచనలే ప్రాణశక్తితో మిళితమై ఉంటే చాలా శక్తివంతమౌతాయి. ఆ తీవ్ర భావన లేక దృఢ సంకల్పబలము (ఇచ్ఛాశక్తి) లక్ష్యం వైపు గురిపెట్టిన బాణంలాగా పనిచేస్తుంది. అమిత ప్రాణశక్తి కలిగిన ఆలోచనాపరుల సంకల్పాలు విశ్వంలో సంచలనాన్ని కలిగిస్తాయి.

5.2 ప్రాణము యొక్కప్రబల శక్తిని కోరిన విధంగా ఉపయోగించుకొనవచ్చును. ఒక అంగుళం పరిధిలో పడే సూర్యశక్తిని భూతద్దం ద్వారా కేంద్రీకృతం చేసినచో ప్రాణరేత్కి ఒక అమ్మాల్యమైని విభూతి

అది అగ్నిని పుట్టించి పెద్ద అడవిని కూడా కాల్చివేయగలదు. అదేవిధంగా మనిషి శరీరంలోని ప్రాణశక్తిని ఏకీకృతం చేయగలిగితే గొప్ప శక్తి ఉత్సవమౌతుంది.

5.3 ప్రోఫెసర్ ఎ.వి.శార్దుగారి మాటలలో కాంతి కిరణాలు సెకండుకు లజ్జా అరవై ఐదు వేల మైళ్ళ దూరం ప్రయాణం చేస్తాయి. కానీ ఆలోచనలు సెకండుకు 4 వేల నుంచి 8 వేల మిలియన్ మైళ్ళ వేగంతో ప్రయాణం చేయగలవు. పగలు సూర్యకిరణాలు దాని వేగాన్ని కొంత నిరోధించినప్పటికి రాత్రి సమయములో దాని వేగం చాలా చురుకుగా ఉంటుంది.

(ఖరీదైన, బలవర్ధకమైన ఆహారం తీసుకున్నప్పటికీ శక్తివంతులు, తేజోవంతులు, ఆరోగ్యవంతులు కాలేని దుర్బలులు కూడా, ప్రాణశక్తి యొక్క ప్రయోగం చేత ఆశ్చర్యకరమైన ప్రగతిని సాధిస్తారు.)

చాలామంది విషయంలో వారి బరువులో అసాధారణ మార్పు కలగటం, మృత్యుముఖంలో ఉన్నవారు ఆశ్చర్యకరంగా కోలుకోవటం మా దృష్టికి వచ్చాయి.

5.4 ఈపీరస్ దేశపు రాజు పిస్టాని ముట్టుకొని పేగులు, కాలేయమునకు సంబంధించిన రోగాలను నయం చేయగలిగేవాడు. 'క్రిస్టోసియన్' రాజు తన చేతిని త్రిప్పి నొప్పిని, కుంటితనాన్ని, గుడ్డితనాన్ని పోగొట్టేవాడు.

ప్రాణాకర్షణ ప్రక్రియ :

ప్రాణతత్త్వము ఈ విశ్వంలో అనంతంగా వ్యాపించివుంది. ఈ ప్రాణం ఎక్కడనుంచి వస్తున్నది? ఏవిధంగా వస్తున్నది? అని ప్రశ్నించుకోనక్కలేదు. దానిని పొందటం కష్టమేమీకాదు. ఎందుకంటే అది ఒక మహాసముద్రంలాగా మన నలుడిక్కలా నిండివుంది. మనం ప్రతిక్షణం ఆ శక్తిసాగరం నుంచి ప్రాణమును అవసరమైనంతమేరకు మాత్రమే తీసుకుని దాని బలం చేతనే జీవించి క్రియాశీలురమైవన్నాము.

ప్రకృతి మనిషి కోసం అన్ని వస్తువులను సులభతరంగా ఉంచింది. ఏది ఎంతవరకు అవసరమో అంత పొందటం సులభమే. అందరికి గాలి అవసరం. కొద్ది ప్రయత్నము చేత అది లభిస్తుంది. ఆమైన కష్టమౌతుంది. దాని విలువ కూడా పెరుగుతూ వుంటుంది. ప్రాణవాయువు అత్యవసరం. ఎందుకంటే గాలిలేకుండా

కొద్ది రోజులు బ్రతికి ఉండవచ్చునేమో కానీ ప్రాణం లేకుండా జీవించియుండటం జరగదు.

5.5 శ్యాస్త పీల్పుటం - నీళ్ళు త్రాగటం, భోజనం చేయటమంత సులభం. అదేవిధంగా బాగా నమిలి భోజనం చేయటం, మధ్యలో ఎక్కువగా నీళ్ళు త్రాగకుండా ఉండటం వంటి నియమాలను పాటించి ప్రాణాన్ని అధికంగా పొందవచ్చు. అలాగే ప్రాణోత్పాదన ప్రక్రియలలో కొన్ని పద్ధతుల ద్వారా ప్రాణాన్ని సమృద్ధిపరచి లభ్యించాలి.

ప్రాణము అతి సూక్ష్మమైన తత్త్వము. సూక్ష్మమైనకొద్ది వస్తువును పొందటం తేలికాతుంది. భోజన సమయంలో ఈ విషయం చక్కగా బోధపడుతుంది. భోజనములో ప్రతి మెతుకు యొక్క రుచిని తెలుసుకొనగలమేమోగానీ నీటిలో ప్రతిబోట్టు యొక్క రుచిని తెలుసుకొనుట కష్టము. భోజనం విషయంలో ఘలానా పదార్థం ఉపుగా ఉంది, కారంగా ఉంది, పుల్లగా ఉంది అని చెప్పగలిగినంత తేలికగా నీటి విషయంలో ఘలానా నీరు నది నీరని, బావి నీరని, చెఱువు నీరని గానీ, ఏది ఎంతెంత పరిమాణంలో కలిసివుందనిగానీ అంత తేలికగా చెప్పలేదు. గాలి విషయంలో ఇది మరీ సూక్ష్మము. ప్రత్యేకంగా గమనిస్తే తప్ప మనం శ్యాస్త తీసుకుంటున్న విషయం తేలీదు. ఈ విషయం మీద అసలు దృష్టి పెట్టం. ప్రాణతత్త్వము వీటన్నింటికంటే మిక్కిలి సూక్ష్మమైనది. అందువల్ల ఈ ప్రాణశక్తిని తీసుకోవటం-విడవటం ఇందియాల ద్వారా తెలియకుండా జరుగుతుంది.

ప్రాణశక్తి యొక్క గమనము అందరిలోనూ ఒకేవిధంగా ఉంటుంది. కానీ ఏవిధంగానైతే ఎత్తుపల్లాల భూమిమీద పడిన నీటి పరిమాణం ఎక్కువ, తక్కువగా ఉంటుందో అదేవిధంగా ప్రాణశక్తి యొక్క పరిమాణము దానిని సదుపయోగము చేసుకొనేవారిలో ఎక్కువగానూ, దురుపయోగం చేసేవారిలో తక్కువగానూ ఉంటుంది.

దృఢమైన సంకల్పశక్తి వలన, మంచి ఆలోచనాబలంచేత, ఆకర్షణచేత ప్రాణము మనలో అధికముగా నిలిచివుంటుంది. ఆవిధంగా కూడిన ప్రాణశక్తిని ఏ పనికి ఉపయోగిస్తే ఆ పనిలో ఆనందాన్ని పొందవచ్చు.

రోగాన్ని తగ్గించటము :

రోగిని మెత్తటి పరుపుమీద బోర్లూ పడుకోబెట్టాలి. అతని గడ్డము, ముఖము నేలకు తగలకుండా ఛాళీ క్రింద ఒక దిండుసుంచాలి. రెండు చేతులను నిటారుగా చాపి విశ్రాంతిగా ఉండనివ్వాలి.

వెల్లుకిల పడుకోబట్టి రోగి గొంతు క్రింద వెన్నుముకలో ఏ భాగంలో ఉఱ్చుగా ఉందో తెలుసుకోవటానికి కుడిచేతి తర్జునీప్రేలుని, మధ్యప్రేలుని వెన్నుముకకు ఇరువైపులా వచ్చేవిధంగా ఉంచి నెమ్ముదిగా ప్రేళ్ళని క్రిందివైపుకు రుద్దుతూపోవాలి. బాగా ధ్యాసపెట్టి అలా చేస్తున్నప్పుడు వెన్నుముకలో గట్టిగా ఉన్న స్థానములు, ముడులు, నరాలలో పడ్డ మెలికలను గ్రహించవచ్చు. ఈ మూడింటిలో ఎదో ఒక్కటినా ఏ స్థానంలోనైనా ఉన్నట్లు తెలిస్తే ఆ స్థానాలను గుర్తుపెట్టుకోవాలి లేకపోతే మూడురకాల విషయాలను మూడురకాల రంగులలో గుర్తులు పెట్టుకోవాలి.

5.6 ఇంకా రెండు విషయాలు నీవు తెలుసుకోవాలి. అవి అవసరమైన శీతలము మరియు ఉప్పము. చేతి ప్రేళ్ళను వెనుకకు త్రిప్పి వాటి క్రింది భాగమును వెడల్పుచేసి నెమ్ముదిగా వెన్నుపాము మొదలునుంచి చివరివరకు తీసుకురావాలి. నాలుగు ప్రేళ్ళూ దగ్గరికి ఆనించి వెన్నుముక అనే కత్తి మీద నాలుగు ప్రేళ్ళతో కోస్తున్నట్లుగా పైనుంచి క్రిందికి లాగుతూ వుండాలి. కొంతమంది వ్యక్తులకు ప్రేళ్ళ మూలభాగములోని జ్ఞానతంతువులు పూర్తి చేసివ్యవహరించాలి. కొంతమంది వ్యక్తులకు ప్రేళ్ళ మూలభాగములోని శీతలత్వము, ఉప్పములను గుర్తించలేకపోవచ్చు. అప్పుడు అఱచేతి క్రింది భాగమును ఉపయోగించి పైన చెప్పిన విధముగా చేయవచ్చును. సాధారణంగా వెన్నుపాము మొత్తములో సమాన ఉప్పము ఉంటుంది. ఎక్కడైనా ఆ స్థానాలలో ఉప్పము ఎక్కువ తక్కువలు ఉన్నట్లుతే గుర్తుపెట్టుకోవాలి.

ఇప్పుడు నీవు రోగి యొక్క ఈ ఐదు మూల విషయములను దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి. అవి 1. మెలికలు, 2. వాపులు, 3. చల్లదనము, 4. ముడులు, 5. ఉప్పము. రోగానికి ఇవి కారణాలైనవా లేక రోగము వల్ల ఇవి కలిగినవా అని విచారణ చేయవలసిన అవసరం లేదు.

ఈవిధంగా పొట్ట, చాతి, తల మొదలైన స్థానాలలో ప్రాణోపచారాలు చేసే సమయంలో వెన్నుముకలోని రోగాల మూలకారణాన్ని శోధించటం మరిచిపోకూడదు.

అనుభవం ఆధారంగా చికిత్స ఈవిధంగా చేయవచ్చును. గట్టితనము (పట్టుకుపోవటం), వాపులకు-ఉచ్ఛవిస్త-నిచ్ఛవిసములు, ముడులకు -స్పృర్జ, మెలికలకు- కంపనము, శీతలమునకు- మాలిష్, ఉష్ణమునకు -మార్జనము మంచి ఉపచారములు.

వ్యాధితునకు చేయవలసిన ఉపచారములు :

నీ పలుకు మృదువుగా, దృఢంగా మరియు స్ఫుర్పంగా ఉండాలి. సానుభూతితో ప్రేమగా మాట్లాడు. వ్యాధిచేత బాధపడుతున్న వాళ్ళ కష్టముల గురించి కొంతైనా ఆలోచించు. రోగంచేత మంచం పట్టి దుఃఖిస్తు, ఎప్పుడు లేచి తిరుగగలుగుతామో అని అనుకుంటున్న వాళ్ళకోసం తినటానికి పళ్ళులాంటివి తీసికెళ్ళు. ఈవిధంగా వారికి అందించే కొద్దిపాటి సాంత్వన పలుకుల ద్వారా వారి ప్రాణం తేలికపడుతుంది. ఆ సానుభూతి మాటలను వారు స్వీకరిస్తారు. అంతేగాని వాళ్ళ రోగ బాధలు ఎక్కువయ్యే విధంగా మాట్లాడవద్దు.

5.7 వాళ్ళకి కష్టాలు తొలగిపోతాయనే నమ్మకాన్ని కలుగజేయి. నీ చూపును రోగి కళ్ళమీద, ముఖము మీద నిలుపు. వారి నుదుటిని చేతితో స్పృశించు, మృదువుగా వెన్నుతట్టు. ఆ చర్యలు రోగి మీద గొప్ప ప్రభావాన్ని చూపుతాయి.

రోగి దగ్గర కూర్చున్నవాళ్ళకి నీవు ఏవిధంగా రోగులకు నయం చేశావో చెప్పు. ఈవిధమైన సంభాషణలో కొద్దిగా కల్పన ఉన్నా పర్మాలేదు. కానీ ఆ మాటల చాతుర్యములో నిన్ను నీవు పొగుడుకోకూడదు. ఆ సంఘటనలను వర్ణించేటప్పుడు 'నేను చేశాను' అనే అహంభావం లేకుండా నమ్రతతో ఆహ్లాదకరంగా, తేలికగా చెప్పవచ్చు. వేరేవారితో ఈవిధంగా చేశానని చెపితే చాలు. ఆవిధమైన వర్షన దోషమని తలంచనక్కల్లేదు. రోగమీద శ్రద్ధను చూపిస్తూ అతనిలో విశ్వాసాన్ని కలిగించటానికి, సందేహ నివృత్తికి ఇదొక మంచి ఉపాయం. ఇందులో తప్పులేదు. నీవు అక్కడ లేని సమయములో వేరే ఎవరైనా ఈవిధమైన వర్షన చేయటం కూడా చాలా ఉత్తమం. సాధారణంగా రోగికి పెట్టే భోజనం గురించి, పడక గురించి కుటుంబికులు పెద్దగా

శర్ధను కనపరచరు. కొన్ని మూర్ఖపు నమ్మకాల వలన కూడా రోగికి అవసరమైన సాధారణ సదుపాయములు కూడా కలగని పరిస్థితి ఉంది. ఉపవాసం ఉంటే ఆకలి చచ్చిపోతుందని, పాలు తీసుకుంటే దగ్గ వస్తుందని, గది కిటికీ తలుపులు తీసే చల్లగా ఉంటుందని, పక్క తింటే జలుబు చేస్తుందనే ఇలాంటి భ్రమలను తార్పిక ప్రమాణాల సహాయంతో తొలగించి రోగికి స్వచ్ఛమైన గాలి గదిలోకి ప్రసరించేటట్లు, పడక శుభ్రంగా ఉండేటట్లు చేయాలి. అవసరమైనంత నీరు త్రాగించటం, బాగా ఆకలయినప్పుడే ఆహారం పెట్టటం చేయాలి. మలబద్ధకం ఏర్పడినప్పుడు ఏదైనా తేలికమైన ఉపచారాల వలన ఒకటి రెండుసార్లు విరోచనమయ్యే విధంగా చేయాలి. నీకు ఆహారం గురించి మంచి అవగాహన కలిగివుండాలి. ఏ రోగికి ఎటువంటి ఆహారం ఉచితమో తెలిసికొనివుండాలి. ముఖ్యంగా బాగా ఉడికిన మెత్తటి ఆహారం, ద్రవాహారం, మంచి రుచిగల ఆహారం రోగికి ఇవ్వాలి.

ప్రాణచికిత్స విధానం అత్యంత ప్రాచీన విధానం. కానీ ప్రస్తుతం అదికూడా పశ్చిమ దేశ వైద్యుల యొక్క అనుభవాల మీదనే ఆధారపడి జరుగుతున్నది. అందు వల్లనే ప్రాణశక్తి అంటే ఏమిటి? దానిని ఇతరులమీద ఎలా ఉపయోగించగలం? దీనిగురించిన విజ్ఞానం, అవగాహన నీకు ఘృతిగా ఉండాలి. అవసరమైనప్పుడు ప్రజలకు తెలియజెప్పు.

కడుపులోని జడత్వమే రోగాలకు కారణమని చెపుతూ వుంటారు. కాబట్టి మొట్టమొదట పొట్టను శుభ్రపరచాలి. ఎనిమా, గుదమునందు సబ్బముక్క ప్రయోగము, ఉపవాసము, బాగా ఆకలి అయ్యేవరకు భోజనం ఇవ్వకుండా ఉండటం వంటి పద్ధతుల ద్వారా పొట్ట శుభ్రపడుతుంది.

భోజనం చేసేటప్పుడు లాలాజలము పదార్థంలోకి బాగా కలిసేవిధంగా నమిలి ఖ్రింగవల్సిన అవసరాన్ని రోగికి అర్థమయ్యే విధంగా చెప్పవలసివుంటుంది. నీరు త్రాగేటప్పుడు బాగా నెమ్మడిగా ఒక గ్లాసు నీరు త్రాగటానికి కనీసం 10 నిమిషాలు పట్టేవిధంగా త్రాగించాలి. అదేవిధంగా భోజనం కూడా నింపాడిగా చేయమనాలి. ఈవిధంగా భోజన పదార్థములను చక్కగా నమిలితే లాలాజలం అందులో బాగా కలిసి ఖ్రింగటానికి సులువుగా ఉంటుంది. రోగిచేత అవసరమైనంత నీటిని త్రాగించాలి.

ఏ వ్యాధికి ఏ ఉపచారము చేయాలి ?

ప్రాణోపచార ప్రక్రియను ఈవిధంగా విభజించవచ్చును.

1. మార్జనము: 1) సంహర్షమార్జనము. 2) తిర్యక్ మార్జనము. 3) బేధక మార్జనము. 4) వృత్తమార్జనము. 5) స్వర్ప మార్జనము. 6) ప్రగాఢస్వర్ప మార్జనము. 7) ధపకీమార్జనము. 8) అంగుళీ ప్రసారణ.

2. శ్వాసచ్ఛాపనము: అ) ఉష్ణశ్వాస, ఆ) శీతలశ్వాస, ఇ) జలమును మంత్రించుట, ఈ) నూనెను మంత్రించుట, ఊ) అమృతశ్వాస

3. స్వర్పకీయ: ఇది పది రకాలుగా ఉంది.

4. కంపనఉపచారము: ఇది ఒకేవిధము.

5. వస్తువులను మంత్రించుట, ఘలాలెన్, కాగితము, ద్రవపదార్థము, జౌపథములు, అన్య ఉపచారములు.

మానసిక చికిత్స :

ఇదికూడా ఒకవిధమైన చికిత్సయే. వీటిలో ముప్పుది రకాలైన చికిత్స విధానములు తెలుపబడ్డవి. ఈ ముప్పుది ఉపచారములను ముప్పుది గొప్ప ఆయుధముల వలె రోగుల యొక్క పరిస్థితిని బట్టి ఉపయోగించవచ్చును.

బ్రొక్క శత్రువుమీద ఒక్కొక్క రకమైన ఆయుధాన్ని ప్రయోగించవలసిన అవసరం లేనివిధంగా ప్రాణచికిత్సలో రకరకాల మందులు లేవు. రోగి ఏ పరిస్థితిలో ఉన్నాడు? ఎక్కడున్నాడు? ఎటువంటి ప్రమాదంలో ఉన్నాడు? ఈ విషయాలను తెలుసుకున్న వెంటనే చికిత్సను ప్రారంభించవచ్చును.

ప్రాణ చికిత్సకుడు రోగాల పేర్లు, వాటి సంఖ్య, మిగతా అనేక అనవసరమైన విషయాలను తెలుసుకునేందుకు అమూల్య సమయాన్ని వృధా చేసుకొనవల్సిన అవసరమే లేదు. రోగం తెలుసుకున్న వెంటనే చికిత్స ప్రారంభం చేయాలి. శరీరంలో మలిన పదార్థాలు పేరుకుపోవటమే రోగం. సక్రమమైన ఆహార విషారాల లోపం వల్లనే ఈ మలిన పదార్థాలు లోపల కూడటమో, బయటనుంచి చేరటమో జరుగుతుంది. ఆ చెడు పదార్థాలు శరీర స్థితి మీద ప్రభావాన్ని చూపి దేహం మొత్తాన్నిగానీ లేక ప్రొంగోలేకీ ఒక అమ్ముల్చుమ్మీ విభూతి

ఏదో ఒక భాగాన్నిగాని బాధపెట్టడం జరుగుతుంది. వాటి పీడన వల్ల ఆరోగ్యంగా ఉన్న శరీర భాగాలుకూడా బలహీనపడతాయి. ఇదే రోగము యొక్క బాహ్య లక్షణము.

సర్వరోగాలకి మూల కారణం ఒకటేనని, వాటి లక్షణాలు కూడా ఒకటేనని వివిధ పరిస్థితుల కారణంగా అవి వివిధ రకాలుగా బయటపడతాయని మీకు అర్థమయ్యేవుంటుంది. ఈ రోగాలన్నింటికి చికిత్సకూడా ఒకటే. అంటే మలిన పదార్థాలను శరీరం నుంచి లాగి బయటికి నెట్టి రోగి సహాయం కొరకు ప్రాణమును లోపలికి పంపటం. ఈ రెండు చర్యలను ఆచరించుటకు పైన చెప్పినట్లు 30 ఉపచారములు ఉపయోగపడతాయి.

మొత్తం శరీరంలోని నాడులు వెన్నుముకతో సంబంధం కలిగి వున్నాయి. దేహంలో కలిగే వికారాల ప్రతిరూపం వెన్నుముకలో ప్రతిఖింబిస్తావుంటుంది. అవన్నీ అక్కడ ప్రోదిచెందుతాయి.

దేహంలో కలిగే వికారములన్నీ వెన్నుముకకి దగ్గరలో ఏర్పడిన ముడులు, దాని గట్టితనము, శీతలత, ఉష్ణము, మెత్తదనము మొదలైన సూచనల ద్వారా ప్రకటితమౌతాయి. విద్యుత్తు తీగల మధ్య నలిగిన చెట్టు ఆ చుట్టుప్రక్కల ఎక్కడ తాకినా పాక్ కొడుతుంది. అలాగే వెన్నుముకకి ఉపచారము చేయట ద్వారా బాధ వున్న శరీర భాగం మీద దాని ప్రభావం ఉంటుంది. పైన చెప్పినట్లుగా అవయవములు పట్టుకుపోవుటకు, వాపులకు - శ్వాసాచ్ఛాయసములు, ముడులకు - స్పృశ్య, మెలికబడితే - కంపనము, శీతలమునకు - మాలిష్, ఉష్ణమునకు - మార్జనము మంచి ఉపచారములు.

నివారణా ఉపచారములు - వృత్తమార్జనము, ధపకీమార్జనము, సంపూర్జనము, తిర్యక్ మార్జనము, శీతలశ్వాస, కంపనఉపచారము, వర్తులస్పృశ్య, చికోటి స్పృశ్య, భోఖలా స్పృశ్య. ఈ 9 ఉపచారములు శరీరంలో ఉన్న 9 వ్యాధులను లాగివేసి బయటకి పంపివేస్తాయి.

ప్రతిరోగికి మూడు స్థితులు ఉంటాయి. 1. రోగము యొక్క ఆరంభ దశ 2. మధ్య దశ 3. ముదిరిపోయిన దశ. రోగ దశను బట్టి ఈ 9 ఉపచారముల నుంచి ఏదో ఒకటి ఏరుకోవల్సివుంటుంది. రోగము ఆరంభ దశంలో ఉన్నట్లయితే

1) సంపూర్ణమార్జనము 2) శీతలశ్వాస, 3) వర్తులశ్వాసలను ఉపయోగించాలి. ఆరంభ దశను దాటి ఉంటే 1) తిర్యక్ మార్జనము, 2) శీతల్ మార్జనము, 3) చికోబిశ్వాస, 4) భోఖలాస్పర్శలను ఉపయోగించాలి. రోగము ముదిరిపోతుంటే 1) తిర్యక్ మార్జనము, 2) కంపణపచారము, 3) వర్తులస్పర్శలను ఉపయోగించాలి. ఈ విధానాలు చెడు పదార్థాలను బయటికి నెట్టివేస్తాయి.

5.10 పుస్తకాల ఆధారంగా ఏ చికిత్స అయినా పూర్తిగా చేయలేదు. మన బుద్ధిని కూడా ఉపయోగించి అవసరాన్నిబట్టి క్రొత్త ప్రయోగాలను కూడా చేస్తూ పనిచేయాల్సిపుంటుంది. మన అనుభవం, బుద్ధికుశలత ఆధారంగా చికిత్స చేస్తే మంచి ఫలితాలను పొందవచ్చు.

ప్రాణచికిత్సలో ప్రముఖ ఉపచారములు :

1) మార్జనము: ప్రాణశక్తి ద్వారా చికిత్స చేసేవాళ్ళు బాగా అర్థం చేసుకోవాల్సిన విషయం ఏమిటంటే శరీరంలోకి రోగాలు బయట నుంచి లోపలికి లేక క్రిందినుంచి పైకి ప్రవేశిస్తూ పుంటాయి. అదే రోగం నయమౌతున్నప్పుడు దాని గతి లోపలనుంచి బయటకి లేక పైనుంచి క్రిందకి ఉంటుంది.

తెలుసుకోవల్సిన మరొక విషయమేమిటంటే శరీరంలో స్వతహోగా ఉన్న జీవనశక్తి రోగాన్ని పూర్తిగా నిర్ములిస్తుంది. అది (జీవనశక్తి) తన వికర్ణణాశక్తి (ధనాత్మక) వల్ల బయటికి నెట్టివేసే గుణాన్ని ఆకర్ణణాశక్తి ద్వారా (బుణాత్మక) లోపలికి గుంజాకునే గుణాన్ని కలిగి వుంటుంది. మార్జనము చేతుల ద్వారా జరుగుతుంది. మనిషి అఱచేతిలో వికర్ణణాశక్తి, అఱచేతి అడుగున ఆకర్ణణాశక్తి ఎక్కువ పరిమాణంలో ఉంటుంది. అందువల్లనే ప్రవర్తకమార్జనము(రుద్దుతూ చేసే మార్జనము) చేయటానికి అఱచేతిని, ఈ నిర్వర్తకమార్జనము చేయటానికి అఱచేతి అడుగు భాగాన్ని ఉపయోగించాలి. ‘ప్రవర్తకమార్జనము’ క్రిందినుంచి పైకి, ‘నిర్వర్తకమార్జనము’ పైనుంచి క్రిందకి చేయబడుతుంది.

రోగిని కూర్చోబట్టిగానీ, పడుకోబట్టిగానీ మార్జనము చేయాలి. నీవు నిటారుగా నిలబడి చేతులను వదులుగా ప్రేలాడేసి ముందుకు వెనకకు ఊపాలి. మొదట నెమ్ముదిగా, పోనుపోను వేగంగా ఊపాల్సి ఉంటుంది. అలా చేయడం వలన నీ చేతిప్రేళ్ళ చివర తిమ్మిరులు కలుగుతాయి. అందులో ఒకవిధమైన చక్కలిగింత ప్రాణశక్తి ఒక అమ్మాల్స్ట్రైప్సి విభూతి

లాంటిది కలిగి వేడిని ఉత్సవం చేస్తుంది. అప్పుడు నీ చేతులు ఈ దిశలో మార్జనము చేయటానికి సిద్ధముగా ఉంటాయి. సమయానుసారంగా ఎలా అవసరమో అలాగ నీ చేతులతో మర్చనా చేయవచ్చు. ఒకవేళ మరొక రోగికి చికిత్స చేయవల్సివుంటే మళ్ళీ ఇంకోసారి ఇదేవిధంగా తయారుకావల్సి వుంటుంది.

మర్చన మొదలుపెట్టేటప్పుడు సాధారణ పద్ధతిలో చేతిని దగ్గరికి తీసుకోకూడదు. పిడికిలి బిగించి చేతిని దగ్గరగా తీసికెళ్ళి, మర్చనా ప్రక్రియను మొదలుపెట్టే ముందుర పిడికిలిని వదిలేయాలి. ఒక మర్చనా(పాస్) పూర్తిచేసి రెండో మర్చనా మొదలెట్టేంతవరకు పిడికిలిని బిగించే ఉంచాలి. మర్చనా పూర్తెన పిదప ముత్తికి నీళ్ళతో తడిసిన చేతిని శుభ్రపరచుకునే విధంగా చేతిని త్రిప్పవలసి వుంటుంది. దీనిని మరచిపోకూడదు. ఎందువల్లనంటే అలా చేయకపోతే రోగికి ఉన్న బాధ చికిత్స చేస్తున్న వ్యక్తిలో పొడసూపుతుంది. నెమ్మిదిగా చేతిని విదిలించాలి. చేతి ప్రేళ్ళకి ఉన్న గోళ్ళను శుభ్రంగా కత్తిరించుకోవాలి. మర్చనవల్ల విద్యుత్పవాహం కలుగుటకు ముఖ్య మార్గము చేతిప్రేళ్ళ కొసలు. గోళ్ళ పెద్దవిగావుంటే ఆ ప్రవాహస్ని నిరోధిస్తాయి. రోగిమీద ప్రభావం కూడా ఉండదు.

ప్రతి మర్చనా తరువాత రోగి శరీరం నుంచి ఆకాశతత్త్వము బయటికి తీసివేయబడుతుంది. దానిని పూర్తిగా బయటికి విసిరివేయకపోతే చికిత్స చేస్తున్న వ్యక్తి గోళ్ళల్లో ఉండిపోయి అతనికి రోగం అంటుకుంటుంది. చికిత్సకుడు తన అడ్డంధ కారణంగా రోగి యొక్క రోగగ్రస్త ద్రవ్యాన్ని తనపైన వేసుకుని రోగాన్ని అనుభవించవల్సి వస్తుంది. ఏదైనా సమతల ప్రదేశం మీద ఉన్న వస్తువును చేతి ప్రేళ్ళతో ముందుకు లాగితే ప్రేళ్ళను వంకరగా ఉంచి తీయాల్సివుంటుంది. మర్చనా(పాస్) చేస్తున్నప్పుడుకూడా ఆవిధంగా చేతిప్రేళ్ళను కొడ్దిగా వంచవల్సివుంటుంది. రోగ తీవ్రతనుబట్టి, రోగి ముసలివాడైనా అన్ని ప్రేళ్ళను దగ్గరగా కలిపివుంచాలి. అప్పుడు అన్ని ప్రేళ్ళ బలము ఏకమై మర్చనా ఎక్కువ శక్తివంతమౌతుంది. అదే సాధారణ రోగికిగాని, పిల్లలకిగానీ మర్చనా చేయవల్సివున్నప్పుడు ప్రేళ్ళను కొంచెం ఎడంగా ఉంచాలి. అప్పుడు ఉపవారం మధ్యమర్మేణికి చెందినదై తేలికగా ఉంటుంది.

బొటనప్రేలు మడిచి అఱచేతికి ఆనించాలి. అదే రెండు చేతులను కలిపి ఎక్కువ బలంగా చేయవల్సివచ్చినప్పుడు రెండు బొటనప్రేళ్ళను ఒకదాని తరువాత

ఇంకోకటి ఉంచి పరస్పరము కలిపి చేయటం ఉచితము. చేతివేళ్ళను రోగికి కొంచెం ఎదంగా ఉంచాలి. అవసరాన్నిబట్టి దూరము ఒకటి రెండు అంగుళాలు ఉండవచ్చు.

మార్ఘనము చేసే సమయంలో రోగి యొక్క శరీరం మొత్తంగానీ లేదా బాధ వన్న భాగాన్నికానీ నగ్నముగా ఉంచాలి. గుడ్డను ఉంచటం వలన ఒత్తిడి తగ్గిపోతుంది.

స్త్రీలను నగ్నంగా చేయజాలము. అలాగే చాలా బలహీనంగా ఉన్న రోగులను వాతావరణము సరిగా లేనప్పుడు వస్తురహితముగా చేయరాదు. అలాంటి సందర్భాలలో ఒక పలుచటి వస్తుమును శరీరముపై కప్పివుంచాలి. కానీ ఆ గుడ్డకి గుండీలు, ముడులు లేకుండా చూసుకోవాలి. నారబట్టలు గానీ, ఉన్నిబట్టలు కానీ శరీరము మీద ఎప్పుడూ ఉంచరాదు. వాటివలన ప్రాణోపచారము జరుగదు.

సంపూర్ణ మార్ఘనము: (లాంగ్‌పాన్) ఇది చాలా ఉపయోగకరము. రోగిని మేజాబల్ల లేదా చెక్కబల్ల లేక ఏదైనా ఎత్తు ప్రదేశము మీద వెల్లకిలా పదుకోబెట్టి తలనుంచి కాళ్ళవరకు మర్దన(పాన్) చేస్తారు. చికిత్సకుడు ప్రక్కన నిలబడి అవసరమైనంతసేపు మార్ఘనము చేస్తూవుంటాడు. అఱచేయి రోగివైపు ఉంటుంది.

తిర్యక్ మార్ఘనము : ఇది కేవలము ఛాతి, పీరము, పొట్ట మీదనే ఇప్పబడుతుంది. కుడివైపు మొదలుపెట్టి ఎదమవైపుకు చేతిని తీసుకువెళ్లాలి.

బేధకమార్ఘనము: కుడిచేతి తర్జ్ననీవేలును, అవసరాన్నిబట్టి రెండు మూడు వ్రేళ్ళను రోగి శరీరానికి ఆరు అంగుళాల దూరంలో ఉంచి బర్యా మాదిరిగా బాగా త్రిప్పాలి. శరీరం నుంచి వ్యాధిని ఛేదిస్తున్నట్లు భావన చేయాలి.

నిర్వర్తకమార్ఘనము: రోగి వైపు అఱచేతి వెనుక భాగాన్ని ఉంచి చికిత్సకుడు మర్దనా చేయటకు చేతులను వ్యతిరేకించాలి. త్రిప్పాలి.

స్ఫుర్తమార్ఘనము: ఇది శరీరాన్ని తాకి చేసే మర్దన. రోగి శరీరాన్ని వ్రేళ్ళతో తాకుతూ ఈ మర్దన చేయబడుతుంది.

ప్రగాఢస్ఫుర్తమార్ఘనము (స్టడెంగ్‌పాన్): ఈ మర్దన ఏదైనా విశేష స్థానం మీద చేస్తారు. ఆ స్థానాన్ని వ్రేళ్ళ కణవులతో ఎనిమిది సంఖ్య ఆకారంలో కలయిదిపుతూ చేయాలి.

ధవకీమార్జనము(స్థాకింగ్ పాన్) : ముఖ్య స్థానములో కేవలం తర్వాతీ ప్రేలుతో లేక మధ్య ప్రేలుతో కొడుతూ మర్జనా చేయాలి. నెమ్ముదిగా సమ్మేళ మాదిరిగా దెబ్బివేస్తూ చేయాలి. దీనివలన ఆ స్థానం ఉత్తేజితమై, చైతన్యం కలుగుతుంది. అంతేగాక ఆ ప్రాంతంలో ఉష్ణము కలుగుతుంది.

అంగుళీ ప్రసారణ: కుడిచేతి ఐదుశ్రేష్ఠను ప్రతి వ్రేలి మధ్య కొంత ఎడం ఉండేటట్లుగా విస్తరించి ఉంచాలి. శ్రేష్ఠకొసలను బాధ వున్న భాగమునకు ఆరు అంగుళాల దూరంలో ఉంచాలి. ఈ భంగిమలోనే ఉంటూ కౌద్ది నిమిషాలపాటు వ్రేష్ఠ కొసలనుండి మార్జనము యొక్క బలాన్ని ప్రసారణ చేస్తే చాలా లాభం ఉంటుంది.

2. ప్రాణాయామ శ్యాసనచాయాసము: విజ్ఞానశాస్త్రము చెప్పేదాన్నిబట్టి ప్రకృతిలో అత్యంత సూక్ష్మమైన పరమాణువు క్రమపద్ధతిలో కంపిస్తావుంటుంది. ఈ కంపనల ప్రక్రియ తాళబద్ధంగా ఉంటుంది. విశ్వము యొక్క సమస్త సంచాలనమునకు మూలము ఈ తాళమే. ఎగురుతూ సంచరిస్తూ ఉండేవి, క్షణం కూడా స్థిరంగా ఉండలేని ఈ పరమాణువులు ఈ తాళ యుక్త కంపనల ప్రభావం చేత ప్రకృతి యొక్క క్రీడాక్షేత్రంలో గాలి బుడగల మాదిరిగా పుట్టి నశించిపోతూ ఉంటాయి.

ఒక నియమము ప్రకారం మాటిమాటికి పునరుక్తి చేయటాన్ని తాళము అంటారు. సముద్రంలో అలలు లేవటం, గ్రహాల గమనము, రేయింబవత్సల్, ఉచ్ఛాసనిశ్చాసాలు, హృదయ స్పుందనలు, రక్తప్రసరణ ఇవన్నీ తాళరూపాలే. ఈ తాళ ఘటనము నిలిచిపోతే విశ్వలీల సమాప్తమైపోతుంది.

నీవు కూడా ఈ తాళగతి ననుసరించి నడుపుకోవాలి. ఈ తాళశక్తిని ఉపయోగించుకోగలిగితే దాని ద్వారా చాలా పనులు చేయగలము. ఈ కారణం చేతనే యోగులు ప్రాణాయామానికి విశిష్ట స్థానాన్ని ఇచ్చారు. శ్యాసన అనే వ్యాయామ క్రియ వలన ఘలితం ఏమిటి? అని సామాన్యాలు ఎగతాళి చేయవచ్చు కాని నిజమైన యోగులు ఈ గొప్ప క్రియచేత ప్రాకృతికశక్తి యొక్క అనంత ప్రవాహంతో తమను అనుసంధానించుకొని గొప్ప ఘలితాలను పొందుతారు.

5.13 ఈ విశ్వంలో ఆసంఖ్యాకమైన తాళ ధ్వనలు వ్యాపించి ఉన్నాయి. వాటి శక్తుల పరిధి మరియు భావనలు రకరకాలుగా ఉన్నాయి. నీ హృదయ స్పందనల తాళము నీకు ఎంతో ఉపయుక్తము. ఎందుకంటే ఆ ధ్వని గతులకు నీ సమస్త శరీరము ప్రతిస్పందిస్తూ వుంటుంది. అంతేగాక దాని ఫలితాలను తేలికగా పొందగలము.

నీ కుడిచేతి నాడి మీద ఎడమచేతి తర్జని (చూపుడుప్రేలు), మధ్యమ, అనామిక (ఉంగరపుప్రేలు) లను ఉంచి వైద్యుడు గమనించే విధంగా నాడిని పరీక్షించు, నాడి ఏవిధంగా కొట్టుకుంటున్నదో శ్రద్ధగా గమనించి, ఎన్నిసార్లు కొట్టుకుంటున్నదో లెక్కపెట్టు. మాటిమాటికి ఒక క్రమపద్ధతిలో తాళం వేసినట్లు ధ్వని ఉత్పన్నమవటాన్ని గమనించవచ్చు. ఏదైనా ఒక శబ్దాన్ని ఉదాహరణకు ‘న’ను మాటిమాటికి పలికితే ఒక శబ్దబంధము ఏర్పడుతుంది. అదే శబ్దాన్ని ఒకక్రమంలో చాలాసార్లు ఉచ్చరిస్తే ఒక పాటలాగా వినిపిస్తుంది. ఇదేవిధంగా నాడి విషయంలో కూడా జరుగుతుంది. చేతిప్రేళ్ళను నాడిమీద ఉంచి శ్రద్ధగా ఆలకిస్తే ఆ శబ్దము మాలగా ఏర్పడి తాళయుక్తంగా మన లోపల ఉత్పన్నమవటాన్ని గమనించవచ్చు).

సాధారణంగా మనిషి నాడి కొట్టుకునే సమయంలో ఆరుసార్లు ఒక మర్దన చేస్తారు. అభ్యాసం ద్వారా ఈ సంబ్యము పెంచుకోవచ్చు. ఒకసారి శ్యాస తీసుకుని విడిచే సమయం నాడి కొట్టుకునే సమయం సమానమయ్యేవిధంగా అభ్యాసం చేయవల్సి ఉంటుంది. శ్యాస తీసుకుని వదిలేందుకు పట్టిన సమయములోను, ఆ తరువాత పొట్ట సగం ఖాళీగా ఉండాలి. ఉచ్చాస నిచ్చాసాలను దీర్ఘతరం చేస్తూ అదేక్రమంలో కుంభక సమయాన్ని కూడా పెంచాలి.

ఒక వారంరోజులలో చాలాసార్లు నాడి కొట్టుకోవటం అనుభవానికి వచ్చినప్పుడు లోపల తాళబంధము కలుగుతుంది. అప్పుడు ప్రాణాయామం ఆరంభించాలి.

1) ప్రాతఃకాలములో ఒక ఏకాంత ప్రదేశములో తూర్పు ముఖముగా ఆసనం మీద సుఖంగా కూర్చో. వెన్నప్పామును నిటారుగా వినిపిపుంచు.

2) నాడీ చలనాన్ని ఆరుసార్లు లెక్కించి నెమ్ముదిగా శ్యాసను లోపలికి తీసుకో.

3) మూడుసార్లు నాడి కొట్టుకునే సమయం వరకు ఆ శ్యాసను లోపలే వుంచు.

4) ఆరుసార్లు నాడి కొట్టుకునే సమయంలో ఆ శ్యాసను నెమ్మదిగా బయటికి వదులు.

5) మళ్ళీ మూడుమార్లు నాడి కొట్టుకునే సమయం వరకు శ్యాసను ఆపివుంచు.

ప్రారంభంలో ఆవిధంగా కొన్ని నిమిషములు చేయాలి. సులభంగా, తేలికగా ఎంతసేపు చేయగలిగితే అంతసేపు చెయ్యి. అలసట కలిగినా లేదా ఏదైనా గాభరాగా అనిపించినా ప్రక్రియను ఆపివేయాలి. నెమ్మదిగా సమయాన్ని పెంచుతూ ఒక శ్యాసనమయాన్ని గుండె 24 సార్లు కొట్టుకునే సమయం వరకు పొడిగించాలి. దానితోపాటు కుంభక సమయాన్నికూడా అదే అనుపాతంలో పెంచాల్సివుంటుంది. (గుండె 12 సార్లు కొట్టుకునే సమయం) ప్రారంభంలో శ్యాస పొడిగించేందుకు ప్రయత్నం చేయవద్దు. ఆరుసార్లకంటే అధికమైనప్పుడు తాళము యొక్క అనుభవం స్ఫుర్తింగా తెలుస్తుంది. ఆ తాళమే శక్తి యొక్క కేంద్రము.

ఎప్పుడైతే తాళము యొక్క అనుభవం తెలుస్తుందో అప్పుడు ఉచ్ఛాసన నిచ్ఛాసలు రోగనివారక శక్తితో కలిపినట్లు అర్థం చేసుకోవాలి. దాని శక్తి, పరిమాణము తాళము యొక్క స్ఫుర్తత మీద ఆధారపడి ఉంటుంది.

కొన్ని రోగనివారక శ్యాస క్రియలు :

ప్రాణయుక్తమైన శ్యాసోచ్ఛాసము ద్వారా రోగాలను ప్రభావితం చేయటానికి చాలా విధానాలు ఉన్నాయి. వాటిలో కొన్నింటిని గురించిన వివరణ ఈ క్రింద ఇవ్వబడింది.

ఉప్పుశ్యాస: రోగగ్రస్తమైన శరీరాంగము మీద ఒక పల్చటి క్రొత్త బట్టని కప్పాలి. ముక్కు ద్వారా శ్యాసను పీల్చి నోటి ద్వారా ఆ బట్టమీద గట్టిగా ఉండాలి. అలా ఊదేటప్పుడు నోటిని ఈలవేస్తున్నప్పుడు లేదా పిల్లనగ్రోవి ఊదుతున్నప్పుడు ఏవిధంగా ఉంటుందో ఆవిధంగా పెట్టాలి. బాధ వున్న ప్రదేశం నుంచి నోటిని ఆరు అంగుళాల నుంచి ఒక అడుగు దూరం ఊదేటట్లు చూసుకోవాలి.

5.14 శీతలశ్వాసః ఉష్ణశ్వాస మాదిరిగానే దీన్నిగూడా చేయవచ్చు. ఈ రెండింటికి ఉన్న తేడా ఏమిటంబే ఈప్రక్రియలో నోటిషో గాలిని ఊదేటప్పుడు నాలుకను మడిచి అంగిట్లో ఆనించాలి.

జలమును మంత్రించుట : పైన చెప్పిన ఉష్ణ-శీతల శ్వాస క్రియలో చికిత్సకుడు కూర్చొని కూడా చికిత్స చేయవచ్చు. కానీ ప్రతిసారి రోగి, చికిత్సకుడు ఒకేచేట ఉండకపోవచ్చు. అటువంటప్పుడు మంత్రిత జలము చాలా సులభమైన ఉపాయం. దీనిలో కూడా కొన్ని విధానాలు ఉన్నాయి.

1) ఒక గాజుగ్గాసులో స్వాష్టమైన నీటిని నింపి దానిని ఎడమ అఱచేతిలో ఉంచి, ఆ చేతి బొటనప్రేలు, మిగతా వ్రేళ్ళతో ఆ గ్గాసును పట్టుకోవాలి. కుడిచేతి వ్రేళ్ళను గ్గాసుమైన ఒక అంగుళం దూరంలో ఎడమమైపు ఉంచు. ఏ రోగాన్ని ఏవిధంగా బాగుచేయాలి అనుకుంటున్నావో దాన్ని దృఢంగా భావన చేస్తూ వ్రేళ్ళను నీటిమీద 5 లేక 7 సార్లు త్రిప్పాలి.

2) నీటితో నింపిన గాజుగ్గాసును ఎడమచేతిలో పట్టుకోవాలి. దానికి పైన ఆరు అంగుళాల ఎత్తులో శీతలశ్వాస లేక ఉష్ణశ్వాస ఏది ఇవ్వదలచుకుంటే దానికి చెప్పిన పద్ధతిలో నోటిని ఈల వేస్తున్నప్పుడు పెట్టినట్లుగా పెట్టి గట్టిగా ఊదాలి.

ఎడమ చేతిలోకి గ్గాసుని తీసుకుని కుడిచేతి వ్రేళ్ళను పిడికిలి బిగించి భజాల దగ్గరికి తీసుకువచ్చి అక్కడనుంచి నీళ్ళమీద నాలుగు అంగుళముల దూరంలో త్రిప్పి నీళ్ళలో మట్టిగడ్డను వదులుతున్న విధంగా పిడికిలిని నీళ్ళమీద తెరవాలి. ఈవిధంగా 5 నుండి 10 మార్లు చేయాలి. జలానికి ఉష్ణ స్వభావాన్ని ఇవ్వాలంటే కుడిచేతి పిడికిలిని, శీతల స్వభావాన్ని ఇవ్వాలనుకుంటే ఎడమచేతి పిడికిలిని ఉపయోగించాలి.

4) సీసాలో నీళ్ళ నింపి గోధుమ లేక యవధాన్యము మొక్క యొక్క బోలుగా ఉన్న కాడను, సీసా అడుగుదాకా ఉంచి పై కొసనుంచి నీళ్ళలో బుడగలు వచ్చే విధంగా గాలిని గట్టిగా ఊదాలి.

5) జలపాత్రను ఏదైనా కట్టతో చేసిన వస్తువు మీద ఉంచి దానిమీద నివర్తక లేక ప్రవర్తక మర్దనను ఇచ్చి ఆ నీటికి వాని గుణాలను కలిగించవచ్చు.

వైద్యుడు విలియం డేవీ కథనం ప్రకారం 5 లేక 7 నిమిషాలనేపు శీతల లేక ఉష్ణ శ్వాస ద్వారా మంత్రించబడిన జలము ఈ క్రియలన్నింటిలోకి చాలా ఎక్కువ ఉపయోగకారిగా ఉంటుంది.

ఈ మంత్రించబడిన జలాన్ని ఏవిధమైన ధాతువుకుగానీ లేక వస్తువుకు గానీ తాకించరాదు. అలా తాకితే విద్యుత్తు అవతలికి ప్రవహిస్తుంది. చేతితోగానీ ఏదైనా ధాతువుతోగానీ స్పృశించిన మంత్రజలము పనికిరాకుండా పోతుంది. 48 గంటల వరకు జలములో మంత్రశక్తి ఉంటుంది. ఆతర్వాత అది గుణహీనమౌతుంది.

సూనెను మంత్రించుట: బాధిత స్థానాల మీద పూయుటకు చాలా సందర్భాలలో సూనె అవసరం అవుతుంది. సాధారణంగా శుద్ధమైన నువ్వుల సూనెను ఇందుకు ఉపయోగిస్తారు. శిరస్సుకి రాయడానికి ఉసిరి, బ్రాహ్మణ లేక ఆవనూనెలు కూడా ఉపయోగించటం జరుగుతుంది. యూరోపియన్ దేశాలలో ప్రాణ చికిత్సకులు నోటిలోని ఉమ్మినికూడా సూనెల్లో కలుపుతారు. కానీ భారతీయ సంస్కృతి దృష్టి అది ఉచితమైన విధానం కాదు. పశ్చిమ దేశాలలోని వైద్యులు సూనె ఎక్కువ స్వాలమైనదని, అది అసాధారణ శ్వాస ప్రక్రియ వలన ప్రభావితం కాదని చెప్పారు. వైద్యుడు లూయిస్ ఈ వాదనను అంగీకరించలేదు.

సూనెలో రబ్బురు లేక ఏదైనా వేరులను వేసి పది నిమిషాలు గట్టిగా బుడగలు వచ్చేదాకా ఊది ఆ సూనెను ప్రభావితం చేయవచ్చని, దానిలో ఉమ్మిని కలిపితే వచ్చే ఘలితాన్ని, ఈ పుద్ధతి వలన కూడా పొందవచ్చునని సిద్ధాంతికరించాడు. మన దేశ సాంప్రదాయమును దృష్టిలో ఉంచుకొని వైద్యుడు లూయిస్ ప్రతిపాదించిన చికిత్సా విధానము సులభతరంగావుంటుంది.

అమృత శ్వాసః: ఈ విధానంలో అనేక రకాలుగా సాధారణ ఉపచారాలను ఉపయోగించి రోగాలను నయం చేస్తారు. శ్వాసోచ్ఛాసముల్లో నున్న సూక్ష్మతలు తెలియని సాధకుడు కూడా ఈ విధానం ద్వారా రోగులకు చికిత్స చేయగలడు.

1) శుభ్రమైన సూలు రుమాలును రోగిగ్రసమైన శరీర భాగం మీద కప్పి, దానిమీదనుంచి గట్టిగా ఊదాలి. దానివలన నోటినుంచి శ్వాసద్వారా బయటికి వచ్చే ఉమ్మికణాలు రుమాలు మీదపడి నిర్మలమైన ప్రాణతత్త్వము రోగిని చేరుతుంది.

రోగిగ్రస్తమైన శరీర భాగమునకు ఒక అడుగు దూరంలో నోటినివుంచి రెండు చేతులను దూరంగా ఉన్నవారిని పిలిచేటప్పుడు పెట్టేవిధంగా నోటిదగ్గర ఉంచి గట్టిగా ఆ శరీర భాగాన్ని తాకేవిధంగా ఊచాలి. అప్పుడు రోగికి హయిగా ఉండి అప్పుడప్పుడు నిద్రకూడా వస్తుంది.

రోగి శరీరానికి సుమారు ఆరు అంగుళాల దూరంలో నోటినివుంచి శ్వాస ద్వారా తీసుకున్న గాలిని నోటితో రోగిగ్రస్త అంగం మీద ఊచాలి.

స్వర్ఘక్రియ: రెండు అఱచేతులను బాగా రాపిడి చేసి, వేడిని పుట్టించి, రెండు చేతులను పీడిత శరీర భాగం మీద ఉంచాలి. మూడు నిమిషాల తర్వాత మెల్లిగా అదేవిధంగా చేయాలి. ఈవిధంగా చాలాసార్లు చేసి శిరోభారం, కంటి మంట మొదలైనవి తగించవచ్చు.

చేతిశ్రేష్ఠ చివరలను సమానంగా వచ్చేటట్లు ఉంచి ఆ శ్రేష్ఠ కొసలతో బాధపున్న శరీర భాగాన్ని లేక పూర్తి శరీరాన్ని సున్నితంగా రుద్దాలి. మొత్తం శరీరాన్ని రుద్దవల్సివుంటే తల నుంచి పొట్టవరకు ఒకసారి, పొట్టనుంచి కాళ్ళవరకు ఇంకొకసారి రుద్దాలి. ఛాతీమీద, పొట్టమీద రుద్దేటప్పుడు ఆ భాగాలలో పోషకరసాలు ఊరతాయి కాబట్టి చాలా శ్రద్ధగా, తెలివిగా రుద్దాలి.

3) మొత్తం చేతిని ఉపయోగించి పీడిత శరీర భాగాన్ని జోరుగా క్రమపద్ధతిలో రుద్ది మాలిమ మాదిరిగా చేయాలి. దీనివలన అయస్యాంతశక్తి చికిత్సకుడి శరీరం నుంచి రోగి శరీరంలోకి ప్రవహించి చాలా ఉపయోగకారిగా ఉంటుంది.

4) వర్తులస్వర్ఘ అనే విధానంలో చికిత్సకులు చేతులను, శ్రేష్ఠను రోగిగ్రస్త భాగముమీద ఉంచి గుండుంగా గోళాకారరూపములో గడియారంలోని ముల్లు మాదిరిగా కుడినుంచి ఎడమకి త్రిప్పుతారు. ఎడమ నుంచి కుడిప్రకృతి త్రిప్పుకూడదు.

5) కండరాలు, నరాలు పట్టుకపోయినప్పుడు చేతి శ్రేష్ఠతో పిండిని పిసికినట్లు పీడిత భాగాన్ని క్రమపద్ధతిలో గట్టిగా మెలిబట్టి మాలిష్ చేస్తే చాలా ఉపయోగకరముగా ఉంటుంది.

6) చిటికెల చికిత్స కూడా మంచి విధానము. దీనివలన రక్త ప్రసరణ పెరుగుతుంది. చూపుడుపేలితో బాధ వున్న శరీర భాగం మీద చర్చంలో అర్థ త్రాజులేక్కి ఒక అమ్మాల్యమైని విభూతి

అంగుళం వరకు ప్రసరించే విధంగా రెండు చేతులతో త్వరత్వరగా గుండుంగా చిట్టికెలు వేయాలి.

7) బలహీనపడిన శరీర భాగాలను నాలుగు వ్రేళ్ళ క్రింది భాగంతో గట్టిగా రుద్దాలి.

8) మళ్ళీమళ్ళీ దెబ్బకొట్టుట దీనిలో పద్ధతి. చౌపుని నరికేటప్పుడు పెట్టే విధంగా పిడికిలి బిగించి చేతిక్రింది భాగంతో గుద్దాలి. చేతి వ్రేళ్ళను దగ్గరగా కలిపి వుంచాలి. అఱచేతిని విస్తరించి చిట్టికెనవైలు వైపు త్రిప్పాలి.

9) చెంపకాయలు కొట్టడం అందరికీ తెలిసిందే. అదేవిధంగా నెమ్ముదిగా క్రమపద్ధతిలో ఒకే ప్రదేశంలో చాలానేపు దెబ్బలు వేయాలి.

10) చప్పట్లు కొట్టడం తేలికగా చేయవచ్చు. నాటకాలలో, సర్వన్లో కళాకారులను ఉత్సాహపరచటానికి చప్పట్లు కొడతాము. అదేమాదిరిగా అఱచేతి మధ్యభాగాన్ని బోలుగా ఉంచి శరీర భాగం మీద చరచాలి.

4) కంపనటపచారము: కంపనక్రియ ప్రాణ ఉపచారాలలో ముఖ్యమైనది. మొదట్లో ఇది కష్టమనిపించినా తరువాత తేలికగా చేయవచ్చు. చేతిని కొద్దిసేపు వేగంగా త్రిప్పితే పొక్క కొట్టినట్లుగా కంపనాలు కలుగుతాయి. గంట ప్రోగ్రామించిన తరువాత కొద్ది క్షణాలవరకు కంపనలు ఉంటాయి. అదే క్రియ చేతితో చేయాలి. మొదట మణికట్లు నుంచి మోచేతివరకు చేతిని బాగా త్రిప్పటం ద్వారా కంపనలు కలిగించే అభ్యాసం చేయాలి.

ఒక చిన్న మేజాబల్ల మీద గాజుగ్లాను నుంచి మేజాబల్లమీద మెల్లిగా కొడుతూ కంపనాలు సృష్టించాలి. చేతితో కొడుతున్నప్పుడు గ్లానులోని నీటిమధ్య కంపనల వల్ల సుడి ఏర్పడితే సరియైన పద్ధతిలో జరుగుతున్నట్లు గ్రహించాలి. చేతితో కొట్టడం ఆపిన తరువాత కూడా కొద్దిసేపు కంపనలు ఒక పద్ధతిలో ఉండాలి.

ఏ అంగముమీద కంపనలు కలిగించాలో దానిమీద ఎక్కువగా కొట్టరాదు. నీ చేయి నొప్పిపెట్టకుండా చేతిని, వ్రేళ్ళను కదలిస్తూ రోగి శరీరంలోకి విద్యుత్ కంపనలు ప్రసరింపజేస్తూ అతనికి ఆ ప్రవహిస్తున్న అనుభూతి కలిగేవిధంగా కంపనలు కలిగించాలి. ఈ మెత్తటి కంపనలు శరీరం మీద ఒక స్థానంలో

కలిగించినప్పటికీ శరీరం మొత్తానికి ప్రాకుతాయి. ఒక భాగంలో కంపనలు ఇచ్చినప్పుడు రోగి మిగతా శరీర భాగాలను తాకితే ఆ కంపనల అనుభవం అక్కడ కూడా తెలుస్తుంది.

ఈ కంపనలు ఒకచేతి వ్రేళ్ళతో లేదా రెండు చేతుల వ్రేళ్ళ ద్వారా ఇప్పవచ్చ. పీడిత భాగము కొద్దిగానే ఉన్నప్పుడు ఒకచేతిని ఉపయోగించితే సరిపోతుంది. పూర్తి శరీరం లేక తల భాగానికి చేయవల్సివచ్చినప్పుడు రెండు చేతులను ఉపయోగించాలి. సాధారణంగా రెండు నుంచి ఐదు కంపనలు కలుగుతాయి.

మంత్రిత వస్తువుల ద్వారా ఉపచారము: మనిషి శరీరంలోని విద్యుత్ప్రవాహ ప్రభావం శరీరంతో తాకిన వస్తువులపై కూడా పడుతుంది. ధరించిన బట్టలు, ఉమ్మి, చేతితో తాకిన కాగితము మొదలైనవి ఆ మనిషి యొక్క ‘ఆరా’ చేత ప్రభావితమౌతాయి. భారతీయ తత్త్వ దార్శనికులు ఈ విజ్ఞానాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని మడి-దడి అనే వ్యత్యాసాన్ని పెట్టారు.

విద్యుత్ ప్రవాహం చేత ప్రభావితమయ్యే కంచు, ఇత్తడి పొత్రలలో భిన్న ప్రవృత్తులుగల వారిని భోజనం చేయనివ్వకపోవటం ఇందువల్లనే. నూలు మాదిరిగా ఉండే మెత్తటి ఉన్ని, పట్టు మొదలైన వస్తుముల మీద వేరేవారి ప్రభావం తక్కువగా ఉండటం వలన వాటిని పవిత్రంగా భావిస్తారు. సాంప్రదాయములను పాటించే భారతీయులేగాక నవీన నాగరికులయిన ఆంగ్నేయులు కూడా ఈ స్వర్గ ప్రభావం గురించి వివారణ చేస్తున్నారు. చెడు వస్తువులను ముట్టుకున్న వెంటనే వారు చేతులను సబ్బుతో కడుక్కుంటారు. ప్రజలు గజ్జి, కొరుకుడు అనే సుఖవ్యాధి, ఫ్లైగు, క్షయ మొదలైన వ్యాధులు రోగులనుండి తమకు కూడా అంటుకుంటాయేమోనని దూరంగా ఉంటారు. చెడ్డవారితో ఉండి చెడిపోవటం, మంచివారితో ఉండి సంస్కరింపబడటం అద్దంలో కనిపించే ప్రతిభింబములాగా అందరికి స్పృష్టంగా తెలిసిన విషయమే.

ఈ సిద్ధాంతము ఆధారంగానే ప్రాణ చికిత్సకులు కొన్ని వస్తువులను మంత్రించి వారి ప్రాణబలాన్ని వాటితో నింపగలుగుతారు. రోగి చికిత్సకుడికి అందుబాటులో లేనప్పుడు, ఎక్కువ కాలం చికిత్స చేయవల్సిన అవసరమొచ్చినప్పుడు ఈ మంత్రిత వస్తువులను ఉపయోగించవచ్చును. చికిత్సకుడి వద్దకు అధిక సంఖ్యలో రోగులు

వస్తే ప్రతిరోగికి చికిత్స చేయుటకు ఎక్కువ సమయమును వెచ్చించలేనప్పుడు కూడా ఆ మంత్రిత వస్తువుల ద్వారా చికిత్స చేయవచ్చును. అప్పుడప్పుడు ఒకే రోగంతో బాధపడుతున్న అనేక రోగులను ఉమ్మడిగా కూర్చోబెట్టి వారికి మానసిక ఉపచారము మరియు మార్జనము చేయవచ్చును. అటువంటి సందర్భాలలో మంత్రిత వస్తువుల చేత చికిత్స చేయవచ్చును. కానీ చికిత్సకుడు ఎక్కువ పరిమాణంలో ప్రాణశక్తిని తనలో నింపుకొని ఉండవల్సివుంటుంది. అలాంటప్పుడు కొద్దిపాటి ప్రాణశక్తిని ఎక్కువమంది రోగులకు పంచటం వలన, కొద్ది పరిమాణంలో లభించిన ప్రాణశక్తిచేత చికిత్సకూడా కొద్దిగానే జరుగుతుంది.

5.17 ఘలాలేన్ని మంత్రించుట: 14 గంటలపాటు ప్రయోగించవల్సి వుంటే నూలు ఘలాలేన్ గుడ్డను, వారంరోజుల వరకు మంత్ర ప్రభావాన్ని కొనసాగించవల్సి వుంటే ఉన్ని ఘలాలేన్ గుడ్డను వాడాల్సివుంటుంది.

అన్ని రోగాలకు మూలము పొట్టలోనే ఉంటుంది. అందువలన మొత్తం శరీరాన్ని కప్పవల్సిన పనిలేదు. కేవలము పొట్ట, ఛాతీలను ప్రభావితము చేస్తే సరిపోతుంది. సరిపడినంత గుడ్డముక్కను తీసుకొని అరగంటనేపు మంచి ఎండలో ఉంచాలి. ఒకవేళ ఆ సమయంలో ఎండలేకపోతే అప్పటివరకు ఆ గుడ్డని ఆశ్రయించి వున్న ఆలోచనల ప్రభావం తొలగిపోయేటట్లుగా నిప్పు సెగమీద ఉంచాలి. నీవు ప్రాణచికిత్స చేస్తూ ఉంటే అలాంటి శుభ్రమైన ఘలాలేన్ గుడ్డను తయారుగా ఉంచుకోవాలి. అప్పుడు అనవసర కాలయాపన ఉండదు. ఈవిధంగా శుభ్రం చేసిన గుడ్డను శుభ్రపరచకున్న కుడి అఱచేతిమీద ఉంచాలి. చేతిని వంకర లేకుండా నిటారుగా చాపి వ్రేళ్ళను దగ్గరకి కలిపివుంచాలి. చేతిమీద వేసుకున్న ఆ గుడ్డముక్కకి నోటిని ఆరు అంగుళాల దూరంలో ఉంచి రోగికి చికిత్స చేయవల్సిన దానిప్రకారం శ్యాసను ఆ గుడ్డమీద వదలడం ప్రారంభించు. వయస్సులో ఉన్న మనిషి కొరకు నూలు గుడ్డముక్క అయితే పది నిమిషాలు, ఉన్ని గుడ్డముక్కయితే అరగంట వరకు ప్రభావితం చేయాల్సివుంటుంది. అదే స్త్రీల విషయంలో పైన చెప్పిన సమయంలో ముప్పొవువంతు, పిల్లల విషయంలో అయితే సగము వంతు సరిపోతుంది. ఈవిధంగా ప్రభావితం చేయబడిన గుడ్డముక్కను కాగితంలో చుట్టాలి. ప్రయోగము చేస్తున్నప్పుడు వేరే మనిషి ఎవ్వరూ దానిని తాకరాదు. రోగి ఆ గుడ్డముక్కను తనంతట తానే పీడిత

అంగము మీద కప్పుకోవాలి. రోగి అలాంటి స్థితిలో లేనప్పుడు వేరే వ్యక్తి ఈ గుడ్డముక్కను తాకకుండా కట్టి సహాయంతో రోగి మొక్క వ్యాధిగ్రస్త అంగము మీద కప్పాలి. తీసేటప్పుడు కూడా అలాగే తీసి కాగితంలో చుట్టివుంచాలి. దానికి ఎండ తగులరాదు.

5.18 కాగితములో శక్తిని నింపుట: పోస్టుకార్డంత ఆకారమున్న ఒక తెల్లటి భ్లాటింగ్ కాగితము(అడ్డుడు కాగితము) ముక్కను తీసుకుని దాని రెండుప్రక్కల శుఫ్రమైన నీటిని, వీలైతే గంగాజలమును కొడ్దిగా చిలకరించాలి. రెండు చేతులను బాగా రాపాడించగా చేతుల మధ్య వెలువడిన వేడిలో ఆ కాగితపు ముక్కను ఉంచాలి. ఏకాగ్ర చిత్తముతో సంకల్యబలం చేత రోగనివారణ గురించిన ఆలోచనతో ఆ కాగితపు ముక్కను 5 నిమిషాలనేపు ప్రేరిపించాలి.

కొంతమంది ప్రాణచికిత్సకులు మంత్రించిన మందులను కూడా రోగాలను తగ్గించటానికి ఉపయోగిస్తారు. మన అభిప్రాయము ప్రకారం ఇది ప్రాణచికిత్స కాకపోయినప్పటికి ఈ పద్ధతిని చాలామంది ఉపయోగిస్తున్నారు. దీనిని చాలా ప్రయోజనకారిగా చెప్పున్నారు. వారు ఏదోవోక మొక్క చూర్చము, గోలీ లేక మాత్రము తయారుచేస్తారు. వారి అభిప్రాయము ప్రకారం రెండు మూడు వస్తువులను కలిపి తయారుచేసిన కషాయంగానీ, విషంచేత తయారుచేయబడిన వస్తువులనుగానీ ఉపయోగించటం నిపిధ్యం. మిరియాలు, సొంరి, తులసిఅకులు, బ్రాహ్మణ మొదలైన వనస్పతుల బౌపథాలలో ఏదోవోక దానిని తీసుకొని చూర్చము లేక గోలీని చేసి నిఘంటువులలో వర్ణించబడ్డ గుణాల ననుసరించి దానిని శ్వాసోచ్ఛాసు క్రియ ద్వారా మంత్రించి, పంచదార కలిపి తయారుచేసిన మందు గోలీలను సీసాలలో మంత్రించి అనుపాన తేడాలతో అన్ని రోగాల చికిత్సకు ఉపయోగించటానికి తయారుగా ఉంచుకోవాలి.

మిగతా ఉపచారాలు: రోగాలు ఇతరుల ద్వారా సంక్రమించినవని తలంచినప్పుడు మంత్రించిన యజ్ఞ భస్యాన్ని రోగుల తల, ఛాతీ, గుండె మీద పూయాలి. ఎవరైనా మంత్రగాళ్ళవల్ల, దిష్టితగలటం వలన లేక భూతప్రేతాలు ఆశించటం వలన కలిగే రోగాల విషయంలో యజ్ఞ భస్యాన్ని ఉపయోగించవచ్చు.

తాయెత్తుల మీదా చాలామందికి నమ్మకం ఉంది. కుంకుమ పువ్వు, ఖర్జూరము, చందనము కలిపి నూరి దానిమ్మ పుల్లతో శుభ్రమైన కాగితము మీద గాయత్రీ మంత్రాన్ని ప్రాసి తాయెత్తులో ఉంచి కట్టాలి. ఫలాలేన్ గుడ్డముక్క లేక ఒత్తుడు కాగితమును మంత్రించిన విధంగానే చేతితో ఒడికిన దారానికి మధ్యలో ప్రకృష్టక్కనే ఐదు ముదులు వేయాలి. ఇది రక్షాసూత్రము యొక్క ఆశీర్వచనము వలె రోగుల మానసిక పరిస్థితిని మెరుగుపరుస్తుంది. చేతితో మార్జనము చేసేవారు నెమలి ఈకలతో చేయబడ్డ విసినకట్ట లేక వేపచెట్టగాలితో మార్జనము చేసేవాళ్ళు ఈ వస్తువులను గాలిలో ఊపితే విషమును నశింపజేయగల వాతావరణము సృష్టింప బదుతుందని చెపుతారు. చికిత్సకులు ఈ మాటలను స్వయంగా నిర్ధారించుకొని ఎంతవరకు ఇవి లాభదాయకమో చూసుకోవాలి.

ద్రవ్యపదార్థాలను అభిమంత్రించుట: నీరు, నూనె లేక వెన్నును కూడా మంత్రించవచ్చును. శ్యాసోచ్ఛాస్ విధిలో నీటిని, నూనెను మంత్రించే విధానము చెప్పబడింది. ఒక గాజుగ్గాసులో స్వచ్ఛమైన నీటిని తీసుకొని పైన చెప్పిన విధంగా ఇచ్చాశక్తి బలంచేత, శ్యాసచేత ప్రేరేపించి 5 లేక 7 నిమిషాలలో వీటిని అభిమంత్రించవచ్చును. నూనెనైతే బోలుగావున్న గడ్డిగొట్టము ఒక చివరను గ్గాసు అడుగు భాగం వరకు ఉంచి, అప్పుడు రెండవ కొన నోటిలో ఉంచుకొని గట్టిగా ఊడాలి. అలా చేసినందువలన తైలంలో బుడగలు వస్తాయి. పొలను కూడా అదేవిధంగా అభిమంత్రించవచ్చు. అదే నెఱ్య లేక వెన్న అయితే చూపుడుప్రేలితో 5 నిమిషాలు మజ్జిగి చిలికినట్టు కలియత్రిపొలి. ప్రతి ప్రయోగంలోనూ తీవ్ర సంకల్పశక్తిని సమన్వయపరచవలసిన ఆవశ్యకతను గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పవల్సిన పనిలేదుగదా!

ప్రాణ చికిత్సకులకు వ్యక్తిగత సలహా : నీవు ప్రాణతత్త్వముచేత రోగులకు చికిత్స చేయవల్సి వుంటుంది. ప్రాణతత్త్వము ఒక దైవ పదార్థము. అందువలన దానిని పొందుటకు మరియు సంరక్షించుకొనుటకు నీవు నీలో దైవిగుణాలను నింపుకొనవలసి వుంటుంది.

5.19 సాధారణ వైద్యులవలె జీవిస్తూ నీవు ఇందులో సఫలతను పొందలేవు. నీవు ప్రాణతత్త్వ చికిత్సకుడివి కావాలనుకుంటే ఈ విషయాన్ని మర్చిపోవద్దు. ప్రజలనే దేవుళ్ళగా భావిస్తూ, నీవు వాళ్ళకి ఒక సామాన్య సేవకుడివని తలంచు. నాకున్న

కొద్దిపొటి శక్తి సామర్థ్యాలచేత ఎవరికైనా కొద్దో గొప్పో మంచి చేయగలను, చేస్తాను అని అనుకో. ఎవ్వరితోనూ కూడా అహంకారపూరితమైన మాటలు మాటల్లడవద్దు. నేను చాలా గొప్పవాడిని, అది చేస్తాను, ఇది చేస్తానని గొప్పలు చెప్పుకోవద్దు. ఎందుకంటే-నిజానికి నీకు ఒక పరిధివుంది. ఆ పరిధిలోనే నీవు ఇతరులకు నీ సహాయాన్ని అందజేయగలవు. రోగము తగ్గటమనేది రోగి యొక్క జీవనశక్తిమీద ఆధారపడి వుందనే ఏపయాన్ని బాగా గుర్తుంచుకో. నీవు నీ ప్రాణశక్తిని సహాయముగా మాత్రమే పంపించగలవు. అలసిపోయిన వ్యక్తికి విశ్రాంతినిచ్చి, మర్దనా చేసి, స్నానం చేయించి, పాలవంటి పొషించుకొను పదార్థాలను త్రాగించి, ఉత్సాహాన్ని కలిగించే మాటలు చెప్పి ఏవిధంగా విజయాన్ని సాధించుటకు కార్బోన్యూళుడిని చేస్తామో అదేవిధంగా నీ చికిత్స ద్వారా నీవు చేస్తున్నావు. పూర్తిగా శక్తిశీనుడైపోయి మరణమాసన్నమైన వ్యక్తికి బాసుంది లేక మిరాయి కూడా ఎట్లాంటి ఘలితాన్ని ఇష్టవు. ఎవరి జీవనశక్తి పూర్తిగా నశిస్తుందో వారికి ఎంత సహాయాన్ని అందించినా జీవించలేరు. ప్రాణము బలహీనపడినవారు కోలుకోవటానికి కొంత సమయం పడుతుంది. అదే మంచి రక్తం కలిగి, ఉత్సాహంగా ఉన్న రోగి త్వరగా కోలుకుంటాడు.

ఒక రోగి సామాన్యమైన మందుచేతనే త్వరగా కుదుటపడితే మరో రోగి ఎంత ఖరీదైన మందులు నెలల తరబడి వాడినప్పటికి ఘలితం కనిపించదు. ఇందులో మందు యొక్క దోషమేమీ లేదు. అటువంటి స్థితిలో వైద్యుడిని దూషించుట మతిలేని చర్య. ఏ వైద్యుడైనా రోగాన్ని తన శక్తిచేత బాగుచేయలేదు అనేది నిజం. కేవలం రోగి యొక్క జీవనశక్తిని పెంచటానికి సహాయపడగలడు. ప్రాణచికిత్స కూడా ఒక వైద్యమే. ఇది నిరపాయమైనది. సర్వదేషమైనది. దీనిలో అన్య ఉపాయాల ద్వారా రోగి త్వరగా కోలుకోగలుగుతాడు. ఇది శరీర, మానవ శాస్త్రాల మీద ఆధారపడి పనిచేసే ఒక శాస్త్రియమైన చికిత్స విధానం. ఏదో మాయల చేత లేక దేవతాశక్తి చేత చేసే చమత్కార విద్యకాదు. ఎవరైనా దీనిని ఒక చమత్కారంగా తలంచినా పట్టించుకోక ఎప్పుడూ నిరభిమానంగా ఉండు. అందరిపట్లు నముతాభావంతో వుండు. నీ చికిత్స పద్ధతిలోని సిద్ధాంతాలను విశదీకరించి వాళ్ళు స్వయంగా అర్థం చేసుకునేటట్లు చెయ్య. వాళ్ళు ఆ పద్ధతిమీద విశ్వాసం ఉంచుకునేటట్లు చికిత్స చెయ్య. ఒకవేళ వాళ్ళు ఉపేక్షించినా తప్పుగా భావించరాడు. కోపగించు కోవద్దు.

వేరే పద్ధతుల ద్వారా చికిత్స చేసేవాళ్నను ద్వేషించవద్దు. వాళ్నను తప్పుడు మార్గంలో పెట్టేవారిగా భావించవద్దు. అలసిపోయివున్న వ్యక్తిని బలవంతపెట్టి బాగుచేయాలని ఒకడు అనుకుంటే, ఇంకొకడు పాలను త్రాగించి సేదతీర్చుట ద్వారా బాగుచేయాలని అనుకుంటాడు. ప్రకృతి యొక్క పూర్తి రహస్యాలు ఎవరికీ తెలియవు. తనకున్న పరిజ్ఞానం చేత తన బుద్ధిని అనుసరించి మాత్రమే చికిత్స చేస్తాడు. ఏ పద్ధతిలోనైనా సయంగా చికిత్స చేయటం వలన లాభం ఉంటుంది. పరిణామాలలో తేడా ఉండవచ్చు.

నీ ఆలోచనలు పవిత్రంగా ఉండాలి. నీవు చికిత్సకుడివి కాబట్టి పిత్ర సమానుడవు. రోగులను నీ పిల్లల మాదిరిగా మమత, సానుభూతులతో చూడాలి. కొంతమంది దుష్టవైద్యులు చికిత్స కొరకు వచ్చిన స్త్రీలను చెడుదృష్టితో చూస్తారు. రోగుల నుంచి అధిక ధనాన్ని గుంజటానికి ఆలోచిస్తూంటారు.

ఒకవేళ నీకు కూడా చెడు భావనలు కలుగుతుంటే నా హృదయవాణిని ఈ వాక్యాల రూపంలో నీ అంతఃకరణమునకు సర్దిచెప్పు. ‘ఓ ప్రియతమా! హద్దులను అతిక్రమించకు. నీవు పశ్చాత్తాపవడవలసి వస్తుంది. అందరి మనస్సులు ఒక మహామనస్సు యొక్క అంశలే. ఒక హృదయము ఇంకొక హృదయం చేత ఉపశమనము పొందుతుంది. ఆంతరిక భావనలు గుప్తరూపంలో ఇతరుల మీద వెంటనే ప్రభావం చూపుతాయి. చెడుభావాలు రోగి యొక్క మనస్సుమీద దెబ్బతీస్తాయి కాబట్టి కష్టాన్ని కలిగించేటటువంటి నీ చికిత్స వల్ల అతనికి లాభం చేకూరదు. నీవు ఎల్లప్పుడూ రోగిమీద ప్రేమాభిమానాలను చూపించు. సానుభూతితో రోగి యొక్క హితాన్ని కోరుకుంటూ అతని కష్టాన్ని మరిపింపజెయ్య. నిస్యార్థంగా, నిష్పత్తంగా పాలవలె స్వచ్ఛంగా ఉండు. నీ మానసిక భావనలు ఆవిధంగా ఉన్నట్టయితే నీ చుట్టూప్రక్కల వాతావరణము ప్రశాంతంగా మారుతుంది. అశాంతిగా వుండే రోగి నీ దగ్గరకు రాగానే శాంతిని, సుఖాన్ని పొందుతాడు. చూస్తూండగానే అతని ఆరోగ్యము కుదురుకొని కొద్ది చికిత్సచేతనే తన రోగం సగము నయవైనట్లుగా అతనికి అనిపిస్తుంది’.

కేవలం ఈ పుస్తకాన్ని చదివి నీవు చికిత్సకుడివి కాలేవు. శ్యాసోపచారము, మార్గము, కంపనము మొదలైన ప్రక్రియలను తెలుసుకున్నంత మాత్రమున నీ కర్కరవ్యము పూర్తవ్యదు. అది ప్రారంభము మాత్రమే. ఒక ప్రత్యేక పద్ధతిలో చెయ్య

కదిలించినందువలన, గట్టిగా శ్యాసను ఊదినందువలన మాత్రమే రోగాలు తగ్గవు. దేనివలన సహాయం చేయగలమో ఆ వస్తువును సంపాదించాలి. ఆ వస్తువే ప్రాణశక్తి. దీనిని గురించి ప్రత్యేకంగా వేరొక అధ్యాయంలో వివరించడం జరిగింది. ప్రతిరోజు లేక వీలైనప్పుడు ఆ క్రియలను చేసినందువలన గొప్ప ప్రాణశక్తి కలుగుతుంది. నీవు ఎక్కువ పరిమాణములో ప్రాణశక్తిని సంపాదించుకొనకపోతే రోగి నీలోని రసాన్ని పీల్చేసుకుంటాడు. నీళ్ళలో మునిగిపోతున్న వ్యక్తి ప్రక్కనున్నవాడిమీద తన భారాన్ని పడేస్తాడు. రోగుల విషయంలో కూడా అంతే. రోగి యొక్క శరీరంలో ప్రాణశక్తి బుఱగ్రాహకంగా ఉంటుంది. చికిత్సకుడి ప్రాణశక్తిని గ్రహించి తాను పుష్టిని పొందాలని రోగి అనుకుంటాడు. నీవు స్వయంగా రోగికి ప్రాణశక్తిని అందించి నీలో నీవు క్రొత్త ప్రాణశక్తిని సంపాదించుకోకపోతే గుర్తుంచుకోండి దివాలాతీసి మీరుకూడా రోగగ్రస్తులోతారు. త్వరగా శక్తివంతముగా వేరేవారి ఆరోగ్యస్థితిని భరించగల స్థితిమేర నీవు అధిక ప్రాణశక్తిని కలిగివుంటే రోగి లాభాన్ని పొంది స్వస్తత పొందగలడు.

5.20 నీ మార్గమును నీవే నిర్ణయించుకో. ఈ పుస్తకంలో అనేక క్రియలు, అనుభూతులు లిఖింపబడి వున్నవి. కానీ అవి అందరికి ఒకేరకంగా ఉపయోగపడవు. ఒకేవిధంగా జడపదార్థాల విషయంలో జరుగుతుంది. కానీ జీవించియున్న ప్రాణులన్నీ సమానంగా ఉండవు. వాటిలో చాలా భిన్నత్వం ఉంటుంది. ఒకరికి లాభంగా ఉన్నది ఇంకొకరికి నష్టదాయకంగా ఉంటుంది. మనుషులలో ఉండే భిన్న రుచులే దీనికి బుజువు. ఒకరికి ఒక వస్తువు అనుకూలమైతే ఇంకొకరికి వేరొక వస్తువు అనుకూలంగా ఉంటుంది. ప్రాణశక్తి కూడా ఒక్కాక్కరికి ఒకొక్క ప్రమాణంలో ఉంటుంది. దాని గుణంలో కూడా మనిషి మనిషికి తేడా వుంటుంది. ప్రాణచికిత్సకుడు ఒక్క క్షణంలో రోగిలోకి పంపగలిగే జీవనశక్తిని వేరేవాళ్ళు పంపడానికి చాలా సమయం పడుతుంది. కొందరికి మార్గసర్వము బాగా పనిచేస్తే, కొందరికి శ్యాస బాగా పనిచేస్తుంది. అందువలన రోగి యొక్క శక్తి, యోగ్యత మరియు ఉపచార క్రియల గురించిన పూర్తి అవగాహనను స్వయంగా తెలుసుకోవాలి. ప్రతిరోగికి పనికిపచ్చే అనేక ఉపచారాలను సూక్ష్మదృష్టితో శోధించి దానిద్వారానే కార్యక్రమాన్ని నిర్ణయించుకో. వేరేవారి అనుభవాన్ని నీవు ఉపయోగించుకొనవచ్చును కానీ గుడ్డిగా అనుసరించటం తగదు. ప్రాణశాస్త్రము ప్రతి చికిత్సకుడికి వివిధ ఉపచారాలను, ప్రాణరేట్రి ఒక అమ్మాల్యమైని విభూతి

విధివిధానాలను, మూల సిద్ధాంతాలను అతిక్రమించకుండా నిర్ణయం తీకొనుటకు స్వేచ్ఛను ఇస్తుంది.

5.21 బలహీనతలు రోగాలకు కేంద్రమని అర్థం చేసుకోవాలి. దుర్వలత రకరకాల రోగాల రూపంలో బయటవడుతుంది. ఆకలి సరిగా లేకపోవటం, సరిగా అరగకపోవటం, అరుచి, స్ఫూలకాయము, సోమరితనము, కాళ్ళమంటలు, తలనొప్పి, నడుం నొప్పి, కొద్ది పనికే అలసిపోవటం, గొంతు ఆరిపోవటం, కళ్ళు బైర్లుకమ్మటం వంటి అనేక వికారాలు బలహీనత వలన కలుగుతాయి. నీలోని ప్రాణశక్తిని పెంచి బలవంతుడిని చేయటానికి ఈ క్రింద కొన్ని ఉపాయాలు చెప్పబడినవి.

1) మంచినీళ్ళు ఒకేసారి త్రాగకుండా పాలు లేక టీ త్రాగేవిధంగా ఒక్కాక్కు గుటక త్రాగు. ఆవిధంగా త్రాగుతున్నప్పుడు ‘ఆ నీటిలోని జీవన తత్త్వము నా పూర్తి శరీరంలో నిండుతున్నది’ అనే భావన చెయ్యి. నేను ఈ నీటినుంచి ప్రాణాన్ని పొంది నా లోపల నిలుపుకుంటున్నాను అని భావించు. ప్రతి గుటకతో పాటు మనసులో ఓంకారాన్ని ఉచ్చరించు. భోజనం చేస్తున్నప్పుడు కూడా అదేవిధంగా భావన చెయ్యి. ప్రతి ముద్ద బాగా నమిలి ఘ్రూంగేటప్పుడు మనసులో ఓం అని ఉచ్చరించు.

2) అద్దం ముందు నిలబడి ముఖాన్ని, శరీరంలోని ప్రతి భాగాన్ని సునిశితంగా చూచుకో. నీ బుగ్గలు మెఱిసిపోతున్నట్లు భావన చెయ్యి. కళ్ళలో జ్యోతులు వెలుగుతున్నట్లు, పెదవుల మీద చిలునవ్వు వెల్లివిరుస్తున్నట్లు, ముక్కు శుభ్రమైన గాలిని పీలుస్తున్నట్లు, చెవులు చక్కగ వింటున్నట్లు భావన చెయ్యి. నోరు బాగా తెరిచి లోపలి భాగాలను అద్దంలో చూడు. నాలుక మంచి పదార్థాలను ఇష్టపడుతున్నట్లు, మంచి మాటలు మాటల్లాడుతుందని భావించు. అదేవిధంగా కంరము, అంగిలి, దంతాలు, దవడలు, చిగుళ్ళు, రసగ్రంథులు వీటినిగురించి అవనీ చాలా చురుకుగా, తేజోవంతముగా ఉన్నట్లు, అవి వాటి విధులను చక్కగా నిర్వర్తిస్తున్నట్లు మానసికంగా భావన చెయ్యి.

3) ఎక్కువ చలిగాని, వేడిగాని లేని ఒక ఏకాంత ప్రదేశానికి వెళ్ళి మర్మాపయవాల మీదనుస్తు లో వస్త్రాలను తప్ప మిగిలిన దుస్తులన్నింటిని విప్పేసి నీ చేతులను, కాళ్ళను, ఛాతీని, పొట్టను, నడుమును, శరీరాన్ని చూస్తూ ఆరోగ్యంగా,

చురుకుగా ఉన్నట్లు భావించు. వాటిమీద విశ్వాసాన్ని కలిగివుండు. శరీరానికి నూనె రాసుకునేటప్పుడు నూనెలో ఉన్న ప్రాణశక్తి శరీరంలోకి ప్రవేశించి తేజోవంతం చేస్తున్నట్లుగా భావించు.

4) ఏదైనా నిర్జన ప్రదేశానికి వెళ్లి పడక కుర్బీమీదగాని బల్లమీదగాని లేక నేలమీద చాప పరచుకొని పడుకో. కాళ్ళకింద ఎత్తుగా దిండు పెట్టుకో. దేహాన్ని దూదిలాగా తేలికగాచేసి విశ్రాంతిగా పడుకో. అప్పుడు ప్రపంచమంతా నీలాకాశమని, దానినిండా ప్రాణశక్తి నిండి వున్న దని భావన చెయ్య. ఆ సమయంలో ఏ వస్తువు గురించిన ఆలోచనను మనస్సులోకి రానియ్యకు. కొన్నిరోజులపాటు ఈవిధంగా అభ్యాసం చేస్తే మంచి లాభం ఉంటుంది. ఆ సమయంలో చెట్లు, కొండలు, గుళ్ళు, గోపురాలు, మందిరాలు, జీవజంతువుల ఆలోచనలు రాకుండా ఒకే భావనతో చేస్తే మనస్సు చాలా ప్రశాంతమౌతుంది. 10-15 నిమిషాలు ఆవిధంగా పడుకుంటే అలసటపోయి శరీరం బలంగా ఉంటుంది. మనసు సంతోషంతో ఉప్పాంగటానికి ఒకటి రెండుసార్లు నోరు తెరిచి పగలబడి నవ్వుకో.

ఈ క్రియలను నియమంగా కొన్నిరోజులపాటు చేస్తే మంచి ఫలితం ఉంటుంది. మంచిమంచి పదార్థాలు తిన్నదానికన్నా దీనిద్వారా మంచి లాభముంటుంది. నీ భావనలు ఎంత దృఢంగా, విశ్వాసానీయతతో ఉంటాయో ఫలితం కూడా అంత తొందరగా, అధికంగా పొందగలవు.

కొన్ని ముఖ్యమైన రోగాలకి ఉపచారములు :

ఏవైనా అంగాలకు వ్యాధి కలిగినప్పుడు వ్యాధిగ్రస్తమైన భాగాన్నే ధ్యానిస్తావుండు. పొట్టలో బాధగా ఉంటే శరీరం మొత్తంమీద అదొక్క అంగమే ఉన్నట్లుగా కేవలం దానిమీదనే ధ్యానపుంచు. అలా చేస్తున్నప్పుడు అడ్డంలో సూర్యకిరణాలనీ ఏకీకృతమైన విధంగా శరీరంలో వున్న సమస్త శక్తులు ఆ స్థానంలో కేంద్రీకృతమై బలాన్ని చేకూర్చి బాధనుంచి విముక్తిని కలిగిస్తాయి.

2) పీడిత స్థానమీద మన్సును త్రిప్పుతూ ఆ రోగగ్రస్తమైన భాగము బాధమంచి విముక్తి పొందినట్లూ, అది చక్కగా మళ్ళీ పనిచేయగల శక్తిని కలిగివున్నట్లు భావన చెయ్య.

3) ముక్కుద్వారా శ్యాసను పీల్చుకుంటూ ఆ వాయువు బాధపడుతున్న అంగానికి అందుతూ దానిలో క్రొత్త ప్రాణాన్ని నింపుతున్నట్లు, శ్యాసను వదిలేటప్పుడు దానిద్వారా బాధ తొలగిపోతున్నట్లు భావన చెయ్య.

4) నీ బాధను పెద్దదిగా తలంచవద్దు. అది సామాన్యమైనదని, త్వరలోనే బాగుపడుతుందని భావించుకో. రోగాన్ని గురించే ఎప్పుడూ ఆలోచించక వేరే పనులలో మనస్సుని నిలిపి నీవు కులాసాగానే ఉన్నట్లు భావించు.

ఈ విధంగా చేయడం వలన పెద్ద రోగాలుకూడా త్వరగా నయమౌతాయి. కొద్దిగా అలస్యం అయినా అశ్రద్ధ చేయవద్దు. ఎందుకంటే ఆలస్యానికి కారణం మన కార్యాచరణ మాత్రమే. అచంచలంగా, దృఢంగా ఆకర్షించుకుంటే ప్రాణతత్త్వము ఎంతో శక్తివంతంగా ఉపయోగపడుతుంది.

మానసిక చికిత్స :

రోగాలకు మరొక ముఖ్య కారణము కూడా ఉంది. అదే దురాలోచనలు చేయుట. నీచమైన హేయమైన ఆలోచనలవల్ల మనిషి ఆరోగ్యము క్లీటించుట మొదలై, శరీరంలో విపరీతంగా మార్పులు కలిగి అవి రోగం రూపంలో బయట పడుతూంటాయి. మనిషి ఎప్పుడూ ప్రశాంత వదనంతో ఉండాలి. ముఖంలో చిరుహసం నాట్యం చేస్తూవుంటే అనారోగ్యంకూడా కుదుటపడుతుంది. పరోపకారము, ప్రేమ, సానుభూతి, ఉదారత, స్వచ్ఛత మొదలైన గుణాల వల్లనే ఈవిధమైన ప్రసన్నత కలుగుతుంది. ఎప్పుడూ స్వార్థము, భయము, చింత, ప్రకోపము, లోభములతో కూడిన ఆలోచనలు గల వ్యక్తి తప్పక రోగగ్రస్తుడవటమే కాకుండా హీనమైన మరణాన్ని పొందుతాడు.

5.22 ప్రాణచికిత్సకుడు రోగి యొక్క మానసిక స్థితిమీద, ఆలోచనల మీద ఎక్కువ దృష్టి నుంచుతాడు. ఎందువలనంటే శరీరం మొత్తాన్ని మనసు ప్రభావితం చేస్తూ వుంటుంది. మనసుమీద పదే ప్రభావం వలన పూర్తి శరీరం ప్రభావితమౌతుంది. శరీరంలో వుండే సమస్త జ్ఞాన తంతువలు మస్తిష్కముతో కలుపబడి దానిచేత ప్రేరిపింపబడుతూ ఉంటాయి. రసోత్సత్త్వి చేసే గ్రంథులమీద, ఆహారాన్ని జీర్ణము చేసే అవయవాలమీద మనసులో జరిగే క్రియలు తక్షణ ప్రభావం చూపుతాయి.

5.23 నీరావల్ల ప్రపంగా తెలిస్తేనేమటంటే మన్సులో ఉరాలో చున్నలుంటే చాలా పద్ధతి చేడు జరుగుతుంది. అరోగ్యాన్ని కాపాడుకోవాలని తలచేవారు ఎల్లప్పుడూ ప్రస్తుతంగా ఉండాలని, చేడు ఆలో చున్నలను మన్సులోకి రాథయకూడదని తెలుపుకోవాలి.

దురాలో చనలు చేసేవారు తాత్యాలికంగానైనా మంచి పనులు, త్యాగములు చేయగలిగితే అదికూడా మంచిదే. రోగాన్ని పోగొట్టుకోవటం కోసం ప్రతము, అనుష్టానము, జవము, గోదానం, అన్నదానము వెఱదలైన పనులు చేయవల్సివుంటుంది. ఇందులో రహస్యం ఏమిటంబే రోగి త్యాగము, ఉదార స్వభావంతో కూడిన భావనలు కలిగివంటే కల్పణాలు తొలిగిపోతాయి. రోగి యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితుల వలన ఇటువంటివి నిర్వహించలేకపోయినట్టుతే రామనామము లేదా గాయత్రీ లేదా వేరే ఏదైనా మంత్రజపం చేయమని సలహా ఇవ్వపచ్చ). ఉదాహరణలను చూపి రోగికి విశ్వాసం కలిగించాలి.

ఆరోగ్యంమీద ఆలో చనల ప్రభావం చాలా వుంటుంది. కొంతమంది నాస్తికులు కొన్ని భ్రమలలో ఉంటారు. వాటివల్ల రోగాలపాలై కొన్ని సందర్భాలలో మరణం వరకు రావచ్చు. చాలా సందర్భాలలో రోగి తన ఇచ్ఛాశక్తి యొక్క బలంచేత లేచి కూర్చోగలుగుతాడు. క్రొత్త జీవితాన్ని పొందుతాడు.

5.24 ప్రాణచికిత్సతోపాటు రోగికి మానసిక చికిత్సకూడా చేయవల్సివుంటుందని ఈ విచారణ వల్ల అర్థమౌతుంది. మానసిక పరివర్తన యొక్క గొప్పశక్తిని పొందటం, ఇతరులను దృఢ సంకల్పాలుగా చేయటం అనేది మరొక వైజ్ఞానిక విషయం. దానినిగురించిన పూర్తి వివరాలు “ పరకాయప్రవేశము ” అనే వేరొక గ్రంథంలో ఇవ్వబడ్డాయి. ఆ విధానాలు పూర్తిగా కాకపోయినా సంక్లిపంగానైనా చికిత్సకులకు ఆచరించుట ఆవశ్యకం.

మనస్సు రెండు విధాలుగా ఉంటుందని నీవు తెలుపుకోవాలి. ఒకటి ప్రకటిత మనస్సు (ఆబ్జక్టివ్ మైండ్ లేదా కాస్టస్ మైండ్), రెండోది గుప్తమనస్సు(సబ్జక్టివ్ మైండ్ లేదా అన్ కాన్సియన్ మైండ్) మామూలు ఆలో చన, విచారణ, తర్కము మొదలగునవి ప్రకటమనస్సు లేక స్థాల మనస్సు ద్వారా జరుగుతాయి. కానీ జీవితంలో గుప్త మనస్సు ద్వారా ప్రభావితమై అధిక భాగం పనులు జరుగుతూవుంటాయి.

పూర్వస్నృతులు గుప్తమనస్సులో నిక్షిపమైవుంటాయి. అలవాట్ల యొక్క బీజాలు గుప్తమనస్సులో ఉంటాయి. ఏదైనా వ్యసనాన్ని చెడుగా భావించి వదిలేయాలని బయటి మనస్సు అనుకున్నప్పటికి గుప్తమనస్సు లోపల ఆ చెడుపనిని చేయటానికి ప్రోత్సహిస్తూ వుంటుంది. ఈ గుప్తమనస్సుకు తర్వాతర్యాలు చేయడం తెలియదు కానీ ఒకసారి ఏదైనా దానిలో జమ్మెపోతే మాత్రం చాలాకాలం వరకు అది ఉండిపోతుంది. గుప్తమనస్సులో ఉన్న దృఢమైన భావాలు, గుండె కొట్టుకోవటం, రక్తప్రసరణ, శ్వాసక్రియ, జీర్ణక్రియ, నిద్ర, మెలకువ మొదలైన అసంక్లిష్ట క్రియల ప్రభావం శరీరం మీద తప్పక పడుతుంది.

5.25 బహిర్మనస్సును నిద్రింపచేసి, వేరే విధానాల ద్వారా సరాసరి అంతర్మనస్సు వద్దకు తెచ్చే సులభ మార్గాలు ‘పరకాయప్రవేశం’ పుస్తకంలో విశదికరింపబడినవి. ఇక్కడ విశేషమైన అభ్యాసం అవసరం లేకుండా రోగి యొక్క గుప్తమనస్సుని చేరి దానికి సందేశాలను ఇష్టవగల సులభమైన సాధారణ మార్గం గురించి చెప్పబడింది.

తన శరీరాన్ని నిటారుగా ఉంచి, వీలైనంత సడలించి ఉంచమని రోగికి చెప్పండి. శరీరాన్ని కట్టివలె జడమైనదానిగా తలంచి అన్ని అవయవాలను ఏ పనీ లేకుండా మొత్తం శరీరాన్ని వదులుగా సడలించి ఉంచమని చెప్పండి. అలాగే మనస్సును కూడా ఖాళీగా ఏర్కమైన ఆలోచనలు లేకుండా ఉంచమనండి. రోగిని అర్థనిమీలితనేత్రాలతో మీ మొహంలోకే చూస్తూ –“ ఈ ప్రపంచమంతా శూన్యమని, అందులో కేవలం తను ఎదురుగా చూస్తున్న తల మాత్రమే ఉన్నది’ అనే భావనను చెయ్యమనండి. కొద్దిసేపట్లోనే రోగి కనుతెప్పలు మూతపదుతూంటాయి. కళ్ళు మూసుకున్నప్పటికి తన మనస్సును చూడటం మరచిపోదు. 5 లేక 10 నిమిషాలలోపే అతడు నిద్రమత్తులోకి జారిపోతాడు. అప్పుడు అతని బయటి మనస్సు ప్రశాంతంగా మారి నిద్రపోతాడు. ఈవిధమైన కునుకుపాట్లు రాకపోయినా పర్యాలేదు. శరీరం అలసట చెందినట్లు అవుతుంది. ఇప్పుడు నీ మొహన్ని రోగి చెపుల దగ్గరొక అడుగు దూరంలో వుంచు.

ఏ మంత్రాన్వేతే రోగి యొక్క గుప్తమనస్సులోకి పంపాలని అనుకున్నావో, దానిని ముందునుంచి తయారుచేసుకొని బాగా గుర్తుంచుకో. మంత్రోచ్చారణ మెల్లిగా, మధురంగా, స్వప్తంగా, దృఢంగా చెప్పాలి. మంత్రాన్ని మధ్యలో విరిచేసినా, వేరే

పదాలు మాట్లాడినా లేదా కలినంగా ఉచ్చరించినా రోగిమీద చక్కటి ప్రభావమును చూపించదు. మంత్రాన్ని ఉచ్చరించేటప్పుడు ప్రేమగా, ప్రసన్సంగా, విశ్వాసంతో, దృఢంగా భావనచేసి చెపితే ప్రతిభావంతంగా ఉంటుంది. ప్రారంభంలో ఉచ్చారణ చాలా నెమ్ముదిగా ఉంటే రోగి ఉలికిపడి లేవకుండా ఉంటాడు. తర్వాత స్వరాన్ని కొద్దిగా పెంచి మంత్రాన్ని ఉచ్చరించవచ్చు.

5.26 రోగి యొక్క కుడి చెవి దగ్గర మొహన్ని పెట్టి ఇలా చెప్పు-ఆప్పుడు నీవు ప్రశాంతంగా, ఆనందంగా, విశ్రాంతిగా ఉన్నావు. నీ శరీరంలో ప్రతి అంగం హాయిగా విశ్రాంతిగా ఉన్నది. నీ మనస్సు నా సూచనలను త్రథగా గ్రహిస్తున్నది. ఈ సూచనలు సారవంతమైన భూమిలో నాటిన విత్తనము వలె మొలకెత్తి, రోగి ఆరోగ్యాన్ని బాగుపరుస్తాయి.

“నీ జీర్జాశయము బలిష్టము, బలిష్టము, బలిష్టము. అవసరమైన భోజనాన్ని జీర్జము చేయటానికి సమర్థవంతంగా ఇష్టంగా, సిద్ధముగా ఉన్నది. అది ఈరోజు ఇష్టటినుంచే పనిచేయటానికి త్వరపడుతోంది. నీ రక్తము జీవవంతమై, తేజోవంతమై, వెచ్చగా శరీరంలోని సరాలలో వేగంగా ప్రవహిస్తా అన్ని అంగాలకూ బలాన్ని, చేతనత్వాన్ని, రోగినిరోధక శక్తిని కలుగజేస్తా ఉన్నది”.

“నేను అలసిపోయిన నీ అన్ని అంగాలకూ చేతనత్వాన్ని పంపుతున్నాను. వాటిలో సూతనత్వాన్ని, బలాన్ని, ఉధృతిని, వేగాన్ని నింపుతున్నాను. తక్కణమే నీకు బాగా వున్నట్లు, ఉన్నతిని, శాంతిని పొందినట్లు అనుభవానికి వస్తున్నది. ఆ ఆనందము, ఆరోగ్యవంతమైన ఆలోచన నీలో ప్రవేశించి నీ అన్ని బాధలను తొలగించివేస్తున్నది. ఇష్టపుడు ఆనందం, సుఖం, శాంతి, ప్రసన్సత, ఆరోగ్యం, అందం అన్ని ఈ వాతావరణం అన్నివైపులా నిండివున్నాయని బాగా గుర్తుంచుకో. దానిని మరల మరల తలుచుకో.”

మంత్రాన్నిచ్చిన తరువాత రోగి యొక్క ధార్మిక భావనలను నష్టపరచకుండా ‘ఓం ఆనందం’ అని మధురంగా పలుకు. ఆ రెండు పదాలను శ్రావ్యంగా పాడుతూ ఒకవిధమైన రుఖుంకార ధ్వనిని పుట్టించవచ్చు. దానివల్ల రోగి చెవులలో సంగీత ధ్వనులు వినిపించటం మొదలై అవి అద్భుత ప్రభావాన్ని చూపిస్తాయి.

రోగి తన పాపపూరిత ఆలోచనలచేత కృంగిపోతుంటే పాప కార్యముల వలన రోగగ్రస్తుడైతే తన పాత సంఘటనలు గుర్తుకువచ్చి దుఃఖపదుతూ ఉన్నట్టుతే అతని చేతుల మీదుగా దానధర్మాలను చేయించడం ద్వారా అతని మనస్సును కుదుటపరచవచ్చు. ఒకవేళ రోగి ఖర్చుకు వెనుకాడుతున్నా, డబ్బులేక ఇబ్బంది పదుతున్నా అతనిచేత ఖర్చులేని దానఫలం వచ్చేవిధంగా ఎక్కువ జీవరాశులకు అంటే చీమలకు పిండినిగాని, పంచదారను గానీ వేయటం వంటివి చేయవచ్చు.

పంచతత్త్వాలచేత నిర్మింపబడిన శరీరాన్ని నడిపించటానికి పంచప్రాణాల సామర్థ్యం పనిచేస్తావుంటుంది. మానసిక తరంగాల ద్వారా, దృష్టిద్వారా, ముఖ ముద్రలచేతా, చేతులను త్రిప్తి ప్రాణశక్తిని ఒకరినుంచి మరియుకరికి ప్రసరింపజేయవచ్చు. శరీరాన్ని దగ్గరగా ఉంచటం లేక తాకించటం వల్ల కూడా ప్రాణాంగా బలవంతుల నుంచి బలహీనులకి బదిలీ అవుతుంది. యువతీ యువకుల మధ్య ఈ విద్యుత్తు బాగా ఉధృతంగా ప్రవహిస్తుంది.

ప్రాచీనకాలంలో ప్రాణదానం చేయటం, శక్తిని దింపటం వంటి అనేక శక్తుల వర్ణన కనిపిస్తావుంటుంది. గురువులు తమ శిష్యులకు ఉత్సర్థికారాన్ని ఇస్తున్నప్పుడు చాలా శక్తులను ఇస్తా వుండేవారు.

5.28 ఇందులో ఆ శక్తులను గ్రహించేవారికి లాభం కలుగుతుంది. కానీ ఇచ్చేవారికి శక్తి నష్టము ఉండదు. దైనిక జీవనంలో అనేక పనులకు ఈ విద్యుత్తు ఖర్చువుతూ వుంటుంది. ఇది ప్రకృతిలో ప్రాణవిద్యుత్తును కొంతసేపటివరకు వెదిరిషోకుండా ఉంచి ఏకాగ్రత మరియు సంకల్పశక్తిచేత బలహీన వ్యక్తికి ఇవ్వాల్సివుంటుంది. శరీర సామర్థ్యానికి ఇది చాలా చిన్న పని. కాబట్టి ఈ ఉపయోగము కొరకు పెద్ద కృషి అవసరం లేదు. దీనిని తీసుకునేవారి కొరకు ప్రాణశక్తిని ఎక్కువగా నష్టపరచుకోనక్కల్సేదు.

ఈ చికిత్సా విధానం సామాన్య శిక్షణ ద్వారా నేర్చజాలము. ఇందులో శక్తి యొక్క ప్రచండ రూపము ప్రదర్శితమౌతుంది. అందువలన నైతిక, ఆధ్యాత్మిక దృఢదృష్టి అవసరమౌతుంది. గొప్ప యోగి లేక గురువు అధికారి లేక అర్హులకే ఈ విద్యను నేర్చుతారు. ఈ శక్తిని అపవ్యయం చేస్తే అది కొద్దికొద్దిగా క్లీషించి చికిత్సకుడు శక్తిహీనుడోతాడు.

5.31 ప్రాణవాయువులో ఆక్రోజను యొక్క పాత చాలా గొప్పది. ఇది అందరికి తెలిసిన విషయమే. కానీ అందులో విశ్వవ్యాప్తమైన చేతన యొక్క గొప్ప అంశ కలిసివుంటుందనే విషయాన్ని అర్థం చేసుకోవాలి. ఆ చేతన శరీరంలో జీవనశక్తి రూపములో, మనస్సులో ప్రతిభ రూపంలో ప్రకటితమౌతుంది. ఈ శక్తి శ్యాసతోపాటు సూక్ష్మరూపంలో కలిసివుంటుంది. అది సంకల్పశక్తి యొక్క ఉత్సూప్తతలో ఉంటుంది. ఆత్మతో కలిసివుంటుంది.

ఇక్కడ మనం సంకల్పశక్తి యొక్క ప్రాముఖ్యతను అర్థం చేసుకోవాల్సి వుంటుంది. ఆలోచనాశక్తి మనిషిని చెడ్డవాడిగా, హీనుడిగా లేక గొప్పవాడిగా చేస్తూ వుంటుంది. జలమును భగవంతుడి చరణమృత రూపంలో తీర్థములాగా, పంచదారను భగవంతుడి ప్రసాదంగానూ భావించి తీసుకున్నంత మాత్రంచేత వెంటనే దాని ప్రభావం పెరుగుతుంది. అదే నిర్లక్ష్యంగా, ద్వేషిస్తూ తీసుకుంటే లాభము మాట అటుంచి చెడు చేస్తుంది. ఒక యువతిని కూతురుగా గానీ చెల్లెలుగా గానీ భావిస్తే పవిత్రతను కలిగిస్తుంది. అదే మోహభావనతో చెడు దృష్టితో చూస్తే వెంటనే మనసు అశీల భావనతో నిండుతుంది. సంసారాన్ని భవబంధములుగా భావిస్తే మనసు దానినుంచి విముక్తి పొందాలని అనుకుంటుంది. దానినే భగవంతుడి యొక్క విరాద్రూపంగా అర్థం చేసుకుంటే సేవ చేయాలని, సాధన చేయాలని, దానితో సంబంధం కలిగివుండాలనీ, మంచి పనులు చేయాలని అనిపిస్తుంది.

5.32 బ్రహ్మందవ్యాప్తంగా వున్న ప్రాణచేతన యొక్క అస్తిత్వం మీద మనకు నుచ్చడమైన విశ్వాసం ఉండాలి. చేతన మన శ్యాస ద్వారా శరీరంలోకి, మనస్సులోకి వస్తూ-పోతూ ఉంటుంది. ఈ తత్త్వాన్ని మన అయస్కాంత సంకల్పము ద్వారా ఆకర్షించవచ్చు. ఈ చేతననుగనుక ఆకర్షించకపోతే శ్యాసలో కేవలం వాయువు మాత్రమే లోపలికి ప్రవేశిస్తుంది. ఇందులో గాలి కలిసి వుంటుంది, అదే సంకల్ప పూర్వకంగా శ్యాసని తీసుకుంటే అందులో కలిసివున్న ప్రాణతత్త్వము మన చేతికి అందుతుంది. వ్యక్తి ప్రాణపుంజముగా అయ్యెందుకు సహాయపడుతుంది. దానికోసం ప్రాణాకర్షణ ప్రాణాయామం చేయవలెను. పద్మాసనంలో కూర్చుని శరీరాన్ని స్థిరంగా వుంచుకుని శ్యాసని లోపలికి పీలుస్తా శ్యాసతోపాటు ప్రాణశక్తి కూడా శరీరంలోకి ప్రవేశిస్తోంది అనే భావన చేయవలెను. కుంభక సమయంలో శ్యాసలో ఉన్న

ప్రాణతత్త్వం శరీరంలోకి పూర్తిగా పీల్చుకోబడింది అనే విశ్వాసము కలిగివుండాలి. శ్యాసని వదిలేటప్పుడు మనలోవున్న దుర్భలత-దుష్ప్రవృత్తి శ్యాస ద్వారా బయటికి వెళ్లిపోతున్నాయి అనే భావన చేయవలెను. ఈ క్రియను 15 నిమిషాలతో మొదలుపెట్టి నెమ్ముదిగా అరగంటకు పెంచుకుని మాటిమాటికి చేసే ప్రక్రియా విధానము ప్రాణాకర్షణ ప్రాణాయామము అవుతుంది.

కొంతకాలం తర్వాత ఈ అభ్యాసంలో ఇంకొంచెం ముందుకు వెళ్లి తీస్తున్న ప్రాణతత్త్వాన్ని శరీరంలో ఏదో ఒక అంగంలో, లేక మస్తిష్కంలోని ఏదో ఒక కేంద్రంలో విశేషమైన రూపంలో దాచుకోవటం అభ్యసించాలి.

మస్తిష్కంలో ప్రతిభ యొక్క అనేక కేంద్రాలు ఉన్నాయి. మానసిక శాస్త్రజ్ఞులు వీటి విశేష, నియమిత స్థానాన్ని కూడా గుర్తించారు. ఆ స్థానాలలో ప్రాణాన్ని కేంద్రీకరించటం, విశిష్టతను పెంచుకుంటున్న ధ్యానం కూడా చేయవచ్చు.

మస్తిష్కంలోని ప్రతిక్షేత్రంలో ప్రతిశక్తి యొక్క విస్తరణ, అభివృద్ధి జరుగుతాయనే సిద్ధాంతము రెండవది. ఏదో ఒక స్థానంలో దృష్టినిపెట్టి చేయటం కంటే పూర్తి మస్తిష్కాన్ని వృద్ధిచేసేందుకు చేస్తే అద్భుత ఫలితాన్ని పొందవచ్చు.

ఒక పొలం ఉంటుంది. అందులోనే రైతు తన మనస్సుకి నచ్చిన పంటను వేసి తగిన లాభాన్ని పొందవచ్చు. అదేవిధంగా మస్తిష్క రూపంలోని పొలంలో ఏ విశేషతని ఎక్కువగా పెంచుకోవాలను కుంటున్నామో దాన్ని గూర్చిన సంకల్పాన్ని చేసుకోవాలి. ప్రాణాంగా దీనిని వృద్ధి చేస్తోంది అనే దృఢమైన సంకల్పంతో చేయవలెను.

అధర్యవేదంలో ఇసుక రేణువుల ద్వారా రక్తప్రసరణని ఆపటం, రాయి ద్వారా స్త్రీలోని రోగాలను నయం చేయటం యొక్క వర్ణన ఉన్నది. అయస్కాంతంలో కూడా ఇసుక, బేరియం, ఐరన్ అర్పయిడ్ ఉంటాయి.

విశ్వసుందరి కీయోపాట్రా తన అందాన్ని కాపాడుకునేందుకు నుదుటిమీద అయస్కాంతాన్ని పెట్టుకున్నదనే విషయము ప్రసిద్ధమే! నడుముకి పై భాగం ఉత్తరధ్రువం, క్రింది భాగం దక్కించాడ్రువం. పొడుగులో చూస్తే కుడి భాగం దక్కించాడ్రువం, ఎడమ భాగం ఉత్తరధ్రువం.

5.38 మానవీయ విద్యుత్తు ఈ జగత్తు యొక్క ప్రచండమైన ఊర్జా :

ప్రాణశక్తి పరిపుణ్ణిగల వ్యక్తి తన ప్రచండ వ్యక్తిత్వ ప్రభావాన్ని దూరక్షేత్రాల వరకు పంపిస్తాడు. వ్యక్తిత్వాలనే కాక పరిస్థితులను కూడా మారుస్తాడు. వాతావరణాన్ని కూడా ప్రభావితం చేస్తాడు. అవి ఏ రూపంలోనైనా పనిచేస్తావన్నప్పటికీ ఈ ప్రభావాన్ని ఉత్సవ్స్నం చేసే సామర్థ్యం ప్రాణశక్తికే ఉంది. ఇది దేవతలు లేక రాక్షసులకు సంబంధించినది అయివుండవచ్చు.

ప్రాణవంతుడైన వ్యక్తి బలహీనులకు బలమునేకాక, తన సామర్థ్యశక్తిని కూడా ప్రసాదిస్తాడు. బుముల ఆశ్రమాలలో సింహము, ఆవు పేమగా కలిసి వుండటానికి కారణము ప్రాణవంతులు తమ సద్భావనల ద్వారా పశువులను కూడా ప్రభావితం చేయుట. విద్యుత్, లోహము, బంగారము, సాధువుకి కసాయివాడి మధ్య ఎలాటి తేడానీ చూపదు. అది అందరి మీద సమానమైన ప్రభావాన్ని చూపిస్తుంది. ఎవరు దానిని ఎలా ఉపయోగించుకోవాలంటే అలా చేయటానికి సహాయపడుతుంది. కాని మానవ శరీరంలో విస్తరించివున్న విద్యుత్తు యొక్క స్థితి ఖిన్నమైనది. అందులో చేతన, సంవేదన అనే రెండు తత్త్వాలు వున్నాయి. అది సమస్త శరీరాన్ని శాసిస్తుంది. మస్తిష్కము దాని కేంద్రస్థానము. అందుకని ఇది శారీరక శక్తి అని అనకూడదు. బల్యులో వెలిగే విద్యుత్తు అందులోంచే పుట్టదు, వేరే చోటు నుంచి వస్తుంది, అక్కడ అది కేవలం మెఱుస్తుంది అంతే.

ఇంత చిన్న తలలో ఇంత పెద్ద పరిశ్రమ ఎలా అలంకరించారో, సర్దాడో? దీనిని చూస్తే సృష్టికర్తయొక్క పనితనం చూసి ఆశ్చర్యపోవలసిందే. ఇన్ని సాధనాలతో ఉండే యంత మస్తిష్కాన్ని తయారుచేయాలంటే ప్రపంచంలోని సమస్త విద్యుత్ ఉపకరణాలకోసం వున్న పరిశ్రమలకి ఎంత స్థలం అవసరమవుతుందో అంతే స్థలం దీనికి అవసరం అవుతుంది.

5.45 మనిషి యొక్క ప్రచండ ఆకర్షణ-తేజోవలయము :

గీతను అర్థానుడు ఎంత దగ్గరగా విన్నాడో అలాగే మనం కూడా వినవచ్చు. శుకదేవుడి ద్వారా పరీక్షిత్తుకు వినిపించబడిన భాగవతాన్ని యథాతథంగా వినవచ్చు. రాముడికి వశిష్టుడి వినిపించిన యోగవాశిష్టమునూ ఇప్పుడు కూడా అదే రూపంలో

వినిపించడం కష్టం కాదు. రామచరిత్, కృష్ణచరిత్ యొక్క మొత్తం అన్ని సంఘటనలు యథాక్రమంలో వినవచ్చు. త్రికాలదర్శ్యాలైన బుఱులు ఈ విద్యలో పారంగతులయ్యారు. వారి చేతిలో అంతా తెల్సుకునే శక్తి ఉన్నది. అంతేకాక వారు భావి సంఘటనల యొక్క క్రమాన్ని కూడా మార్గగలిగే శక్తిని కలిగివుండేవారు. అనేక శాస్త్రపురాణాలు ఈ ప్రమాణాలతోనే నిండివున్నాయి.

మనమ్యులలో వ్యాపించివున్న జీవవిద్యత్తు : గాంధీగారు 92 పౌండ్లు బరువు, 5 అడుగుల రెండు అంగుళాల ఎత్తు ఉండేవారు, చూడటానికి ఆయన 14 సంవత్సరాల బాలుడిలాగా ఉండేవారు, కాని ఆయన ప్రాణ ప్రవాహముతో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వంలాంటి సమర్థవంతమైన ప్రభుత్వ యుంత్రాంగం వణికిపోయేది. ఆయన వ్రేలు చూపిస్తే చాలు వేల సంఖ్యలో సత్యాగ్రహాలు వారి ప్రాణాన్ని సైతం అర్పించటానికి సిద్ధపడేవారు.

ఇందులో దీర్ఘశ్యాస యొక్క మాహోత్స్వం ఉన్నది. ఆక్షిజన్ జీవనశక్తిని పెంచుతుంది. రక్తాన్ని శుద్ధి చేస్తుంది, వేడిని కాపాడుతుంది అనేవి అన్ని సత్యమే. అందువల్ల మనిషి లోతైన శ్యాస తీసుకోవాలి అనేది కూడా సత్యమే. ఊపిరితిత్తులను పూర్తిగా గాలితో నింపి, వాటిని పూర్తిగా భాళీచెయ్యాలి. ఈవిధంగా ఊపిరితిత్తులలోకి ఒకసారి శ్యాస తీసుకుంటే 2000 సి.సి. పరకు గాలి శరీరంలో నింపబడుతుంది. అందులో కచ్చితంగా పూర్తిస్థాయిలో ఆక్షిజన్ యొక్క లాభాన్ని పొందవచ్చు. కాని మనమ్యులు బద్ధకంతో తక్కువ శ్యాసని తీసుకుంటారు, ఒకసారి మొదట 500 సి.సి. గాలిని మాత్రమే లోపలికి తీసుకోగల్లుతారు. దీనివల్ల ఊపిరితిత్తులలో మధ్యభాగం మాత్రమే క్రియాశీలమవుతుంది. అటు, ఇటు వున్న లోపలి భాగాలు పనిచేయకపోవటంవలన క్షుయ రోగక్రిముల లాంటి జీవాణువులు-విషాణువులు వృద్ధి చెంది జీవితానికి ఆటంకమౌతాయి.

శరీరము మరియు మస్తిష్కములో అసాధారణమైన విద్యుదావేశాలున్నాయి. ఈ విద్యుచ్ఛక్తి ఆక్షిజన్ కంటే భిన్నమైనది. అది అనంత ఆకాశం నుంచి మస్తిష్కకేంద్రం ద్వారా అవతరించి, ఆకర్షింపబడుతుంది. దీన్ని పొందేటందుకు ముందుగు వేసి గంగావతరణకు భగీరథుడు చేసిన తపస్సులాంటి తపస్సు చేయాలి.

ప్రాణాయామం ద్వారా ఈ విద్యుదావేశశక్తిని పొందవచ్చు. కానీ అందులో శ్రద్ధ, విశ్వాసము ఉండాలి, లేకపోతే అది కేవలం శ్వాసను పూర్తిగా లోపలికి తీసుకోవటంవల్ల కలిగే శారీరక లాభాలకి మాత్రమే పరిమితం అవుతుంది. ప్రాణశక్తి యొక్క నూతన అభివర్ణన జరగదు.

5.47 ఉన్నతశ్రేణిలో మనిషికి ఒక విశేష శక్తి వుంది. దీనినే ‘ప్రాణశక్తి’ అని అంటారు. ఇది ఒకరకమైన జీవనవిద్యుత్తు. వ్యక్తి జీవితము మరియు వ్యక్తిత్వము దీనిమీదే ఆధారపడివుంది. నియమితమైన మోతాదులో ప్రాణం ప్రాణధారులన్నింటిలో సమానంగానే ఉంటుంది. దీని సహాయంతోనే వారు శరీరాన్ని నడిపిస్తారు, తీసుకోగలిగనంత, తోచినంత పురుషార్థున్నీ, కొశలాన్ని వికశింపజేసుకోవటంలో సాఫల్యం పొందుతారు.

సామాన్యంగా ఈ సచేతన ఊర్జా దగ్గరగా వున్నవారిని మందే అగ్నిలాగా అధికంగా ప్రభావితం చేస్తుంది. ఆ అగ్నినుండి దూరంగా వెళ్తే దాని వెలుగు కనిపిస్తుంది. కానీ వేడి తప్పక తగ్గుతుంది. ప్రాణం యొక్క సహజ ప్రకృతి కూడా ఇదే.

సాధారణంగా సత్యంగాలలో - దుస్యంగాలలో, మంచి-చెడుల రూపాల్లో ఈ సౌన్మిధ్య ప్రభావం ఎలా వుంటుందో చూస్తాము. సమర్థవంతుడి ప్రభావం అతని దగ్గరకు వెళ్చిన అసమర్థుడిమీద పడకుండా ఉండదు.

దర్శనము, ప్రణామము, చరణస్పర్శ, కాళ్ళు పట్టటం మొదలయినవాటివల్ల ఉన్నతశ్రేణి ప్రాణులకు ఏమీ లాభం కలగకపోయినా బలహీన ప్రాణానికి కొద్దిపాటి సామీప్యత వల్ల లాభం కలుగుతుంది. అధికమైన ఘనిష్టత వుంటే ఇంక మాట్లాడే పనేలేదు. ఏ వైపు బలమైన ప్రాణశక్తి వుండో రెండవవైపువారి మీద మంచో - చెడో ప్రభావం తప్పకవుంటుంది.

శ్రీరామకృష్ణపరమహంస - వివేకానంద, విరజా - దయానంద, కృష్ణదు - అర్పునుడు లాంటి వారికి దగ్గరగా ఉండటంవల్ల ఘనిష్టమైన శక్తిచేత అధికంగా ప్రభావితం చేయబడ్డారు. ఈ విచార ప్రభావాన్ని అధిక ‘ప్రాణప్రత్యావర్తనము’ అని అనవచ్చు.

ఈ ప్రాణప్రవాహాన్ని కుండలినీ పేరుతో తెలుసుకుంటాము. దీనిని తీవ్రతరం చేసుకునేందుకు విశేష పద్ధతులు, విధానాలు ఉన్నాయి. శక్తిపొతం ద్వారా పెద్ద రూపంలో, చికిత్స, ఉపచారాల (తక్కువ) ద్వారా చిన్నరూపంలో ఈ శక్తిని ఉపయోగించుకుని ఇతరులకు శక్తిని ప్రసాదించవచ్చు. మనిషి శరీరం పదార్థాల కూర్చు. దీని స్వరూపము ఊర్జా.

విశ్వ ప్రసిద్ధమైన దా. పెన్ఫీల్డ్ మస్తిష్కం యొక్క అగ్రభాగంలో దగ్గరదగ్గరగా రెండున్నర అంగుళాల పొడుగు, 1/10 అంగుళాల లావు గల ఒక క్లైతంలో బెంపారల్ కార్బ్రైక్సులో నల్లటి పట్టీలున్నాయని నేటికి ఎన్నో సంవత్సరాల క్రితం కనుగొన్నాడు. ఇవి కణతకి క్రింద మస్తిష్కం యొక్క నాలుగువైపులా చుట్టుకునివుంటాయి. మానసిక విద్యుత్తు ప్రవేశించగానే మంచి-చెడు అనే ఆలోచనలు ఈ పట్టీలోనే జరుగుతాయి. ఇక్కడే పూర్తి స్వీతులు నిండివుంటాయి. ఇందులోకి విద్యుదావేశాన్ని ప్రవహింపజేస్తే ఈ పట్టీలు ఆ వ్యక్తి యొక్క జ్ఞాత, అజ్ఞాతమైన అన్ని రహస్యాలను బయట పెట్టించవచ్చు. సిగ్గుతో, భయంతో, సంకోచంతో మనిషి వ్యక్తం చెయ్యని విషయాన్ని కూడా బయటికి కక్కించవచ్చు.

(జన్మజన్మంతరాల నుంచి మనిషితోపాటు సంస్కార రూపంలో వచ్చే రకరకాల ఆలోచనలు)

ప్రాణ చోరా యొక్క జాబ్సల్స్ మోనీమైన్ రూపీ ప్రీకటీకరణ

6.4 స్వాలధ్యప్రిటో చూస్తే చేతులు, కాళ్ళు, చెవులు, ముక్కు, ముఖము మరియు శరీరం కేవలం మాంసపు కండరాలు మాత్రమే. అయితే శరీరం పూర్తిగా స్వాలం మాత్రమే కాదు. ఇందులో చేతనాశక్తి యొక్క స్థానం ముఖ్యమైనది. ఈ శక్తి శారీరిక క్రియాకలాపాలను సంచాలితం చేస్తుంది. మిగతా శక్తులలూగానే ఈ శక్తి ద్వారాకూడా వేడి, ధ్వని, విద్యుత్తును ప్రకాశంగా మార్చవచ్చు, అలానే ఈ శక్తులు కూడా ఒక విద్యుదయస్మార్గంతశక్తి వలె ఇంకాక శక్తిగా మార్పు చెందుతాయి. సిద్ధులన్నీకూడా ఈ శక్తులయొక్క ప్రయోగ జ్ఞానం మాత్రమే.

6.6 ప్రాణాన్ని అగ్ని అనికూడా అనవచ్చు. యజ్ఞాగ్నిలానే దీనికి కూడా మాహోత్స్వం ఉంది. యజ్ఞం నుంచి వచ్చే అగ్ని, పౌయ్య నుంచి, చితినుంచి వచ్చే అగ్ని చూడటానికి ఒకేలాగ కనిపించినా యజ్ఞాగ్ని యొక్క విశేషతలో తేడా ఉంది. యజ్ఞంలో మంత్రోచ్చారణ సహాయంతో పవిత్రమైన సమిధలు, ఆయుర్వేద మూలికలు అగ్నికి ఆహారులుగా సమర్పించబడినవుడు ఆ సూక్ష్మికరింపబడిన పదార్థం వ్యక్తిని ప్రభావితం చేయగలిగే సామర్థ్యాన్ని కలిగివుంటుంది. ఈ స్థాయికి తీసుకునివెళ్ళాక సామాన్యాగ్నిని కూడా యజ్ఞాగ్ని అనవచ్చు. ఈ అగ్నిని దేవతలతో సమంగా పూజించనూ వచ్చు.

6.19 శరీరమనే బిందువులతో నిండివున్న సముద్రం :

శీత్రస్య శీత్రం మనస్స మన్స యద్వాచామహ వాచం సండ
 ప్రాణస్య ప్రాణః చక్షుపణ్ణక్షురతమచ్య ధీరాః
 ప్రత్యస్తోర్కాదమృతా భవత్ ॥ (శ్లోఘన)

అర్థం : మనస్సకి మనస్సు, వాక్యకి వాక్య ప్రాణానికి ప్రాణం, నేత్రాలకి నేత్రం కల్గిన ధీరుడైన పురుషుడు వీటినుంచి (ఇంద్రియాల కార్యకలాపాల నుంచి) ప్రాణరేతి ఒక అమ్మాల్స్మీనీ విభూతి

ఆత్మతత్త్వాన్ని వేరుచేసి ఇంద్రియబద్ధమైన జీవితం నుంచి పైకి ఉన్నతంగా ఎదిగి ఆ తత్త్వాన్ని ప్రాప్తించుకుంటాడు.

ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని ఉపనిషత్తారులు ఇంద్రియజన్య జ్ఞానాన్ని వీటిని జయించిన పిమ్మట పొందే ఇంద్రియాతీత జ్ఞానాన్ని గురించి రహస్యాధ్యాటన చేస్తూ కేనోపనిషత్తలో పైవిధంగా చెప్పారు.

6.30 మనిషి శరీరం ఒక చక్కటి విద్యుత్ వికాసం :

కొంతకాలం క్రితం బొంబాయిలో ఒక పండితుడు బి.జె రేలే ఒక పుస్తకంలో ఈ విధంగా ప్రాశారు. దాని పేరు 'దీ వైదిక్ గాంధ్ ఏజ్ ఫిగర్స్ బయాలజీ'. ఇందులో వారు వేదాలలో వర్ణించిన ఆదిత్యాడు, వరుణాడు, అగ్ని, మారుతము, మిత్ర, రుద్ర మొదలగు శక్తులు మస్తిష్క స్థానంలో విశేష సన్నిహితంగా ఉండే దివ్యశక్తులు అని, వీటిని జాగ్రత్తపరచి విశ్లేషామర్థాన్ని సంపన్సం చేసుకోవచ్చని ఈ పుస్తకంలో ప్రాశారు.

6.31 శరీర ఊర్జా ఒక ప్రచండ శక్తి భాండాగారము :

చూడటానికి చర్చం సమంగా ఉన్నట్లు కనిపించినా ఇది చిన్నచిన్న భేదాలతో నిండివుంటుంది. ఏవిధంగా శరీరము ఇన్ని తేదాలతో నిండివున్నది అని చూస్తే ఆశ్చర్యంగా అనిపిస్తుంది. ఒక సెంటీమీటరు చర్చంలో 15 తైలగ్రంథులు, 10 రోమాలు, 30 లక్షల కణాలు, 4 తాపశూచకతంత్రులు, 200 నొప్పిని తెలిపే నరాల కొనలు, 25 స్పృశ్యానుభూతితంత్రులు, 4 చర్చం(మీద జట్టులేని స్థలం), 3000 సంవేదను గ్రహించే నరాలు, 100 స్వేదగ్రంథులు, 3 అడుగుల రక్తనాళాలు ఉంటాయి. వీటన్నింటికి వాటివాటి ఏవిధ కర్తవ్యాలున్నాయి. మిగిలిన అన్ని భాగాల్లో జరిగే ప్రక్రియలతో పోలిస్తే చర్చంలో జరిగే ఈ ప్రక్రియ అద్భుతమైనది.

శరీరంలో ఉండే మాంసాన్ని 3 భాగాలుగా విభజించవచ్చు. 1. చాలా సున్నితమైన 9 తంతువులతో చేయబడింది. ఇది చలనానికి ఉపయోగపడుతుంది. నడవటానికి, తినటానికి, నవ్వటానికి ఈ మాంసపు కండరాలే ఉపయోగపడతాయి. మస్తిష్కం నుంచి ఆజ్ఞ వచ్చాక దాని ఇష్టప్రకారమే ఇవి పనిచేస్తాయి.

2. ఇవి స్వతంత్రగా నిరంతరం పనిచేస్తాయి. అరుగుదల, శ్వాస-ప్రశ్వాసములు, రక్తప్రసరణ, కనుతెప్పలు కొట్టుకొనుట, చెముట పట్టుట మొదలగు

పనులు వాటికవే చేస్తాయి. 3. వీటిలో రెండు విశేషాలు ఉన్నాయి. ఇవి శరీరంలోని రసాయనిక క్రియవల్ల ప్రభావితం అవుతాయి. ఈ మూడు చాలా మహాత్మపూర్వమైన ఉపయోగాన్ని కలిగివున్నాయి. వీటి సమ్మిళిత ప్రయత్నాల ఫలితం వల్లే మనం స్వస్థతగా, బలిష్టంగా ఉంటాము. మాంసపుకండరాలు మొత్తం శరీరం యొక్క వేడిని కాపాడతాయి. స్వయంగా వేడిగా ఉంటాయి. వీటిల్ని ఒక రకమైన హీటర్లు అని కూడా అనవచ్చు. శరీరం మరియు మనస్సు మధ్య సంబంధాన్ని జాగ్రత్తగా కాపాడటంలో ఇవి అత్యంత ప్రముఖపాత్ర వహిస్తాయి. జ్ఞానతంతువులు వీటిలోనే కలిసివుంటాయి. నవ్వటం దగ్గర్నుంచి ఏడవటం, నృత్యం చేయటం, పరిగెత్తటం, నిల్చేవటం వరకు, నిద్ర నుంచి మెలకువ వరకు శరీరంలో ప్రకటితమయ్యే ఈ సమస్త మనోభావాలు, కార్యములు మాంసపుకండరాలు సరిగ్గా పనిచేయటం వలన మాత్రమే సంభవిస్తాయి. రక్తప్రసరణలో హెచ్చుతగ్గలు, రక్తపోటు మరియు హృదయ రోగాల లాంటి రోగాలు ఈ కండరాలు నిర్మలం కావటం వలన వస్తాయి. ఈ కండరాలలో ఎంత దుర్భలత పెరిగితే మృత్యువుకు అంత దగ్గరగా ఉన్నట్లు లెక్క

నోబుల్ పురస్కార గ్రహీత - జె.జోగీ- మాంసపు కండరాలను గూర్చి చెప్పుటా వీటి వెనకాతల రెండు రసాయనిక తత్త్వాలు పనిచేస్తాయని చెప్పారు.

- ప్రోటాన్ సాక్షర్త్వ,
- మాయోసిన్.

ఈ రెండింటి సంయోగం వల్లనే మాంసపు కండరాలు స్క్రియంగా పనిచేస్తాయని తెలిపారు. ఈ రెండు ప్రోటీన్లు ఎక్కడో బయటనుంచి రావు. వీటి ఉత్పాదనకి ఇచ్చాశక్తి చాలా అవసరము.

కొన్ని కండరాలు ఎప్పుడూ విశ్రమించవు. హృదయము, ప్రేగులు మొదలగునవి రాత్రింబవళ్ళు నిరంతరంగా పనిచేస్తానే ఉంటాయి. జన్మించిన దగ్గర్నుంచి మరణించేవరకూ వీటికి విశ్రాంతి ఉండదు. వీటి అలసట మరణానికి కారణమౌతుంది. మధ్యమధ్యలో వీటికి విశ్రాంతినిస్తే ఆయుస్సు పెంచుకోవచ్చు. ఇవి పునఃశక్తివంతమైతే అత్యంత ఉపయోగకరంగా పనిచేస్తాయి.

ప్రాణతీత్తో యొక్క సద్విషయాగాన్ని తెలుగుకుని లాభాగ్ని పొందడం

ప్రాణవిద్యుత్తు యొక్క మంచి-చెడు ఉపయోగాలు :

7.5 బ్రహ్మండం యొక్క ఒక చిన్న పరమాణువులో ఏం జరుగుతోందో అదే కార్బూకమం ఈ ప్రాణశరీరంలో కూడా జరుగుతుంది. సామాన్యంగా పరమాణువు అదృశ్య ధూళిరేణు. కొన్ని పరమాణువుల యొక్క ఒక చిన్న భాగాన్ని విస్ఫోటం చేయటం వలన ప్రచండ ఊర్జా ప్రకటీకరణను చూడవచ్చు. ఈ విస్ఫోటనను తల్లుకుంటేనే భయంతో రోమాలు నిక్కబోడుచుకుంటాయి.

చిన్న బీజములో ఒక విశాల మహావృక్షం యొక్క సత్తా నిండివుంటుంది. అదేవిధంగా ఒక వీర్యకణంలో మనిషి యొక్క గొప్ప సామర్థ్యం నిండివుంటుంది. ఒక ఆత్మలో కూడా పరమాత్మ యొక్క అద్భుత వైభవం నిండివుంటుంది.

7.8 ప్రాణం అన్నిచోట్లా నిండియున్నది :

గాయత్రీ సాధన యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం ఈ ప్రాణశక్తి యొక్క ఆత్మతేజస్సును, బ్రహ్మవర్ఘస్సును అభివృద్ధిపరచటమే. ఈ శక్తిని ఆర్థించుకున్నాక సామాన్య స్థితి నుంచి మనిషి మహర్షి రాజర్షి దేవర్షి మరియు బ్రహ్మర్షి స్థాయికి ఎదుగుతాడు. జీవాత్మకమంగా మహాత్మ, దేవాత్మ మరియు పరమాత్మ సామర్థ్యానికి ఎదగటానికి ఈ ప్రాణశక్తి చాలా అవసరం. ప్రాణశక్తిని స్మృకరించి నిల్వచేయుట అత్యావశ్యకం.

7.10 ప్రాణప్రవాహ సద్వినియోగంతో చిరకాలము యౌవనము :

జీవరసాయనిక వైజ్ఞానికుడు ‘ఎలన్ పోలాలక్’ కథనం ప్రకారం అంతర్ ప్రావక తంత్రులను నియంత్రిస్తే ఇవి కేవలం ఎండోక్లెన్ రసాల నియంత్రణేకాక శరీర రక్కకతంత్రులకు కూడా సమర్థవంతంగా సశక్తితో పనిచేయటానికి శక్తినిస్తాయి.

కణముల విభజనలో అవధిని పెంచగలిగితే ఏ అనుపాతములో ఈ అవధి పెరిగిందో అదే అనుపాతంలో జీవితపు ఆయువు కూడా పెంచడానికి సంభావన ఉన్నది.

శరీర వైజ్ఞానికులు ఆకస్మిక మరణానికి మూడు కారణాలు చెపుతారు. మస్తిష్కం యొక్క అంతఃప్రావాల ప్రణాళిక మరియు ప్రతిరక్షాత్మంతులు. ఇవి సంపూర్ణంగా శరీర ప్రక్రియను నడిపేందుకు వీటి మూలంలో నివసించే ‘జీవ్’ సహాయం చేస్తాయి.

దీని యొక్క మూలము వేరొకవోటవుంది. ఆ మూలానికి నీరుపోసి చక్కటి సంపూర్ణమైన సముస్నతమైన వృక్షంగా ఎదిగేటట్లు చేస్తాము. ఇప్పుడు మనం ఈ మూలం కోసమే వెదుకుతున్నాము.

శరీరం యొక్క స్వస్థతకు మూలంలో ప్రాణచేతనాశక్తి ప్రముఖపాత్ర వహిస్తుందన్నదనే ప్రతిపాదనను చాలాకాలం క్రితం నుంచి ఆధ్యాత్మికవేత్తలు బుజువు చేస్తున్నారు. దేహమునకు అకాలంగా ముసలితనం లక్షణాలు రావటానికి కారణం ఈ ప్రాణం అస్తవ్యస్తంగా ప్రవహించటమే. శరీరంలో 72 వేల సూక్ష్మనాడులు ఉన్నాయని విజ్ఞలకు తెలుసు. ఇందులో 72 నాడులు ప్రముఖమైనవి. వాటిలో ఇంకా 10 నాడులు విశేషతని కలిగిపున్నాయి. ఎప్పుడైతే ఈ నాడుల ప్రవాహం క్రమం తప్పుతుందో అప్పుడు శరీరంలో రోగము-శోకము ఏర్పడతాయి. ఈ నాడుల యొక్క అధికాంశ సంబంధం కాలి యొక్క పాదంలోనూ, చేతిప్రేక్ష్మ, అఱచేయవద్ద ఉంటుందన్న విషయం వైజ్ఞానికులకు బాగా తెలుసు. శారీరిక శ్రమ తరువాత వీటిని మాటిమాటికి నొక్కటం వలన నాడులలో ప్రాణప్రవాహం ఆగకుండా జరుగుతుంది. దీనివలన శరీరం ఎప్పుడూ స్వస్థతతో ఉంటుంది. ఈ విషయాన్ని మన పూర్ణీకులు గ్రహించటంవల్లనే శారీరిక శ్రమకు వెనుకంజ వేసేవారుకాదు. వారి పనులు వారే చేసుకునేవారు. దీనివల్ల ఎల్లప్పుడూ ఆరోగ్యంగా ఉండేవారు.

7.12 మనం సంపూర్ణ సత్యార్థాన్ని తెలుసుకోవాలి. మూలం పట్టుకోవాలనుకొని వచ్చి ఆకుల్ని, కొమ్మల్ని పట్టుకోవటం వల్ల ప్రయోజనమేమీ లేదని తెలుసుకోవాలి.

7.14 అంతరంగ ఊర్జు యొక్క మహాత్మార్వమైన ఉపయోగము :

ఇచ్చారక్తి ద్వారా స్వాలజగత్తును నియంత్రించవచ్చు అనే విషయాన్ని ‘రాల్ఫ్’ నిర్వివాద అంశంగా చెప్పారు.

ఏవిధంగా కంప్యూటర్ మనం ఇచ్చిన ఫీడింగ్ ప్రకారం పనిచేస్తుందో, అదేవిధంగా అంతఃశ్లేషనకూడా ఆహారం, ఆలోచనలు, సంకల్పాలకు అనుగుణంగా పనిచేస్తుంది.

7.10 ప్రాణ-శక్తి యొక్క కళేబరం ఈ శరీరము :

మానవుని శరీరంలో ఏ అంగంమీద దృష్టినుంచి చూస్తే ఆ అంగానికి సంబంధించిన పనితనాన్ని గూర్చి మనకు తప్పక ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. హృదయాన్ని తీసుకుండాం. నదులు లాగ, ఒక శక్తివంతమైన పంపులోంచి ఒక్కసారిగా బయటికి ఉరకలెత్తే నీరులాగా హృదయం నుండి రక్తప్రవాహం వెలువడుతు వుంటుంది. హృదయం లాగానే ఊపిరితిత్తులు కూడా జీవితాంతం విక్రాంతి లేకుండా పనిచేస్తాయి. ఒక గంటలో మూత్రపిండాలు ఎంత రక్తాన్ని శుద్ధిం చేస్తాయో దాని బరువు, మొత్తం శరీరపు బరువుకు రెండింతలు ఉంటుంది. అన్నాశయం యొక్క ముఖ్యమైన పని ఆహారాన్ని జీర్ణం చేయడం. కానీ ఈ పని చాలా కష్టం మరియు విలక్షణతతో కూడినది. ఈ చిన్న సంచిని(జీర్జుశయాన్ని) పెద్ద రసాయనశాల అని చెప్పవచ్చు. కళ్ళలాంటి కెమేరా, చెవులు పనిచేసే విధానం “ప్రాణ్యంద్వాసర్ సాండ్ ఫిల్లర్” మనకి అత్యంత ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తుంది. చర్చం మన శరీరానికి సూక్ష్మాత్మకమైన కవచంలాగా పనిచేస్తుంది. కవచంలాగా ఈ శరీరాన్ని రక్షిస్తుంది. మనుషుని యొక్క చర్చాన్ని ఒలిచి పూర్తిగా పరచిచూస్తే దగ్గరదగ్గర 250 అడుగుల పొడవుంటుంది.

7.19 చర్చం శరీరానికి నలువైపులా కేవలం ఆచ్ఛాదనకే కాదు. సక్రియంగా పనిచేసే అవయవంకూడా! దీని ముఖ్య లక్షణం స్వర్ఘ. సాధన చేసి వికాశాన్ని పొందిన శరీరం యొక్క చర్చం స్వాదేంద్రియము, ప్రూచేంద్రియము, శ్రవణేంద్రియము మరియు దర్శనేంద్రియముగా కూడా పనిచేయగలదు మరియు అతీంద్రియ శక్తి సామర్థ్యాలను కూడా చూపించగలదు. మానవ మస్తిష్కపు రచన మరింత విలక్షణంగా ఉంటుంది. ఇందులో సంపూర్ణ ఈశ్వరీయ సామర్థ్యం బీజరూపంలో ఉంటుంది.

7.20 శుక్రాణవులెంత చిన్నగా ఉంటాయంటే ఒక సూది కొనమీద కొన్నివేల శుక్రాణవులను ఉంచవచ్చు. రత్నికియ సమయంలో యోనిలో విద్యుత్తు స్వందన జరిగినపుడు ఉత్తేజమైన శుక్రాణవులు సహయాగం కోసం ‘డింబాన్ని’ వెతుక్కుంటూ వెళతాయి. ఈ ప్రయాసంలో అవి ఎంత తొందరగా పరిగెడతాయంటే చిఱుతపులి కూడా అంత వేగంగా పరిగెత్తలేదు. శుక్రాణవు-డింబాణవును చేరేందుకు ఎంత దూరం పరిగెత్తాల్సివస్తుందంటే ఒక మనిషి పృథివీని ఒకసారి చుట్టటంలో ఎంత దూరం ప్రయాణం చేస్తాడో అంతదూరం పరిగెట్టపల్సివుంటుంది.

మానవ శరీరం గురించి వైజ్ఞానికుడు ‘లార్ట్ హోర్ట్టట్’ ఏం చెప్పారంటే - మా సో ఎవర్ కన్నిడర్స్ ద స్టడీ ఆఫ్ ఎనాటమీ కెన్ నెవర్ బి ఏన్ ఎఫ్స్. అనగా ఎవరైతే శరీరం యొక్క రచనని అర్థము చేసుకుని తెలుసుకుంటారో వాళ్ళని ఎప్పుడూ నాస్తికులు అని అనకూడదు.

7.21 మానవ శరీరం యొక్క విద్యుత్తు, దాని చమత్వారము :

మానవీయ అయస్కారం ఆకర్షణ విశ్వవ్యాపియైన బ్రహ్మసత్తాతో ఒక తంతునాళం ద్వారా జోడింపబడివుంటుంది. విష్ణువు యొక్క నాభినుంచి కమలం ఉధ్వవించటం, దాని మీద బ్రహ్మ యొక్క అవతరణ, పరమాత్మ మరియు ఆత్మ మధ్య వుండే సంబంధాన్ని సూచించే అలంకారిక చిత్రణే. గర్భంలో ఉండే శిశువు తల్లితో ఈ నాళ తంతువుతోనే జోడింపబడివుంటాడు. పుట్టిన శిశువుకి నాభినాళము ప్రసవమై బయటికి వచ్చాకే వస్తుంది. దీనిని కత్తిరించి ఇద్దరిని విడగొట్టడం జరుగుతుంది.

7.22 ఇచ్ఛాశక్తి పేరుతో ప్రాణశక్తి :

మనుష్యులు చేసే పనులన్నింటి వెనకాతల ఇచ్ఛాశక్తి పనిచేస్తూ వుంటుంది. చేతన యొక్క ఈ శక్తి అద్భుతమైనది మరియు విలక్షణమైనది. ఈ శక్తిని నియంత్రించ గలిగితే మనిషి కేవలం తన శరీర యంత్రాన్ని నియంత్రించగలగటమేకాక శక్తి, పదార్థము మరియు వాతావరణాన్ని కూడా ప్రభావితం చేయగలుగుతాడు. అంతేకాక వీటిని మార్పటంలో కూడా అత్యంతాశ్చర్యకరంగా సమర్థవంతుడోతాడు. కేవలం ఇచ్ఛాశక్తి ఒక్కటే సమస్త ఇంద్రియాల మరియు శక్తుల పనిచేస్తుంది.

7.24 మనిషికి మనిషికి మధ్య ఒక ప్రక్రియ తప్పక పనిచేస్తుంది. దానిద్వారా సూచనల యొక్క సూక్ష్మ విషయాలు ఇచ్చిపుచ్చుకోవటం జరుగుతోంది అనేది నిర్వివాదాంశమని ప్రామణికంగా చెప్పవచ్చు. నిజానికి ఒకరినుంచి ఇంకాకరికి ఆలోచనలను పంపించటమే కాదు. మస్తిష్కం నుంచి వచ్చే విశిష్టమైన విషయాలను కూడా గ్రహించగల్లతారు.

వైజ్ఞానికుల కథనం ప్రకారం శబ్దశక్తి ఎన్నటికీ నష్టపోదు. మనమేదైతే ఆలోచనామో ఆ ఆలోచనలే తరంగాల రూపంలో అంతరిక్షంలో తిరుగుతూ వుంటాయి.

వైజ్ఞానికులు ఈ పరిధిని ‘అయిడియోస్పియర్’ అని అంటారు. సాపేక్షతా సిద్ధాంతాన్ని కనుగొన్న భౌతికవాది ‘ఆలోబ్స్ట్రెన్ ఐన్స్ట్రీన్’ యొక్క మస్తిష్కపు తరంగాలను పరిష్కించిన తరువాత తెలిసినదేమిటంటే ఆయన మస్తిష్కం నుంచి అనంతంగా ఆల్ఫా తరంగాలు వస్తూపుండేవి. దానివలన ఎంత కరినాతి కరినమైన గణితపు సమస్యలనైనా పరిష్కరించగలిగేవాడు. తెలుసుకోదగ్గ విషయం ఏమిటంటే- మస్తిష్కం సక్రియంగా పనిచేస్తే దీనినుంచి ఆల్ఫాతరంగాలు బయటికి వస్తాయి. దీని అనుసారంగా ‘ఐన్స్ట్రీన్’కు ఎక్కువ సమస్యలకు జవాబు మెదడులో ఆకస్మికంగా వచ్చేది. తన గణితములోని ప్రశ్నలకు చాలా తేలికగా జవాబు దొరికేది. ఆయన ఏం చెప్పారంటే - సాపేక్షతాసిద్ధాంతం కూడా ఒక చేతనా ప్రక్రియవల్ల మస్తిష్కంలోకి అనాయాసంగా వస్తుంది. ఈ సిద్ధాంతం తరువాత తరంవారికి భౌతికతకు ఆధారభూతమైంది.

7.27 రండి! ఆలోచనల యొక్క రంగు రూపాలను చూడండి :

ఆలోచనల ఆకృతికి, అస్తిత్వానికి సంబంధించి వైజ్ఞానికులు చెప్పినదేమిటంటే - వీటిలో దృఢత్వం, సూక్ష్మత్వం ప్రకృతి ఆధారంగ వీటి సమయావధి నిర్ధారణ జరుగుతుంది. ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా మాటిమాటికీ వచ్చే ఆలోచనలను మనసం చేయటం వల్ల వీటి ఆకారం ఒక స్థాయికి వచ్చి ఇవి చిరకాలంగా ఉండిపోతాయి. ఏవిధమైన ఉద్దేశ్యం లేకుండా అస్థిరమైన మనస్సుతో చేసే ఆలోచనలు, తీసుకున్న సంకల్పాలు క్షణికంగా మాత్రమే ఉంటాయి. వీటి చిన్న పెద్ద ప్రభావాలు కొన్ని రోజులలోనే సమాప్తమయిపోతాయి.

ఏ మనిషి ఏ ప్రకృతికి సంబంధించినవాడో అతడు దానికి సంబంధించిన రంగుని ఇష్టపడతాడు. పవిత్రాత్మ కలిగిన వ్యక్తులు పసుపు రంగును ఇష్టపడతారు. పరిశుభ్ర హృదయం కలిగినవారు స్వచ్ఛమైన తెలుపురంగును ఇష్టపడతారు. ఉదార మనస్యులు నీలిరంగును ఇష్టపడతారు. కోపాన్ని కలిగినవారు ఎఱుపురంగుని, హింసాత్మక ప్రకృతి కలిగినవారు నలుపురంగుని, స్వార్థపరులు భాకీరంగును ఇష్టపడతారు.

7.28 విచారం యొక్క రంగు రుచిల మధ్య సంబంధం :

కొంతమంది వ్యక్తులు నలుపుతో తెలుపు, ఎఱుపుతో తెలుపు రంగుల బట్టలను ఇష్టపడతారు. ఇలాంటి వ్యక్తులలో ఏదైనా ఒక విశేషం తప్పక ఉంటుంది. ఇది సాధారణ పురుషులలో కనిపించదు. తెల్ల కమీజు మీద నల్లకోటు, ఇలానే ఇతర బట్టలు ధరించడం వీరికి చాలా ఇష్టం.

బోగ్గుగనిలో ఎఱ్ఱురంగు విద్యుత్ బల్యాను పెట్టటం వల్ల పనివారిలో అధికమైన దెబ్బలాటలు జరుగుతాయి. ఆకుపచ్చ, నీలము బల్యాల ఉపయోగం వల్ల వీరు శాంతంగా ఉంటూ ఒకరికొకరు సహాయం చేసుకుంటారు. ఇంటిలో ఎక్కువగా స్వచ్ఛమైన తెల్లని బట్టలు ఉపయోగించటం వల్ల ఆలోచనలలో స్వచ్ఛత, శుద్ధత వస్తుంది.

హిందువులు శ్రీమహావిష్ణువు యొక్క ఆకారాన్ని, ఆభూషణాలను అత్యంత సుందరముగా వర్ణిస్తారు. ఆయన గగన సదృశ మేఘవర్షము కలవాడని, పీతాంబర ధరుడని హిందువులు ఆయనను “సపీత వస్తుం సరసీరుహేక్కణమ్” అని తెల్పుకుని తమ హృదయ కమలాల మధ్యలో స్థాపించుకుని శాంతమూర్తి యైన స్వామిని ధ్యానించి పూజిస్తారు. ఈ శాంతమూర్తిని ఉహించుకుని వారుకూడా శాంత హృదయులోతారు.

మాగీపీయ విద్యుత్తు యొక్క చేమెంట్రం

ఆత్మతేజం యొక్క పరిచయం :

8.2 జీవుడు ఈశ్వరుడు ఒక్కటేనని వేదాంతం చెబుతుంది. కానీ మనం మనస్యులలో పరమాత్మ గుణాల లోటును చూస్తున్నాం. అంతేకాక శాస్త్ర వచనాలను విశ్వసించటం లేదు. మనం తెలుసుకోవల్సినదేమిటంటే - పర్వమాన స్థితిలోనున్న మనిషి బీజమైతే, పరమాత్మ వృక్షము. మామూలుగా బీజము, వృక్షము సమానమని అనలేదు. కానీ తత్త్వాన్నిబట్టి చూస్తే అవి రెండూ ఒకటే. తమ ఉత్సాదనా శక్తిని సరిగ్గా ఉపయోగించకొనకపోవటం వల్ల మనస్యులు మరినమనస్యులోతున్నారు. దీనివల్ల వారు వికాసాన్ని పొందలేరు. వీరికి తమ యొక్క ఉత్సాదనా శక్తి ఎంత కావాలంటే అంత, ఎటు కావాలంటే అటు పెంచుకునే స్వేచ్ఛ ఉన్నది. మనస్సు-ఆత్మ యొక్క ఇంద్రియము. మనస్సు కోరికలను పుట్టిస్తుంది. ఒక స్థలమును లేదా ధీల్లీలోని కోటను చూడాలన్న కోరిక మనస్సులో కలగగానే మనస్సు యొక్క కల్పనాశక్తి ఆ స్థలం లేక ఆ కోట యొక్క ఊహాచిత్రాన్ని మన కళ్ళముందు ఆవిష్కరిస్తుంది. కొద్ది సమయంలోనే మనస్సులోనుంచి అది అదృశ్యమాతుంది. కానీ ఇది బలమైన కోరిక అయినట్టుతే ఆ కోట యొక్క ఊహా మనస్సులో బలపడుతుంది. ఇచ్చాశక్తి అనే ఎరువు వల్ల ఈ ఊహా త్వరలోనే బలపడి ధీల్లీలో ఉన్న ఎత్తుకోటను స్వప్తంగా మనసులోనే దర్శించగలదు. అప్పుడు కోటకు సంబంధించిన లోతైన విషయాలు ఊహాల్లో తమంత తాముగా వస్తూవుంటాయి. బుద్ధి యొక్క స్వేచ్ఛతనుబట్టి ఈ ఊహాచిన విషయాలలో చాలా విషయాలు నిజమైనవే అయివుంటాయి.

మనస్యులలోని శారీరక విద్యుత్తు : విచక్షణ వల్ల ఆ కోరికను సఫలీకృతం చేసుకోవటానికి మనసు ఆరాటపడిపోతూ బలపంతంగా ఆలోచనల యొక్క ఊహాను తన దారికి తెచ్చుకుంటుంది. ఇదంతా చూస్తుంటే మనలో గొప్ప ప్రతిభావంతమైన అయస్సార్థం ఆకర్షణ నిండివున్నదని నిస్సందేహంగా అర్థమాతోంది.

ఒక వ్యక్తి వెయ్యమందితో తలపడి గెలవగలగటం అతని కండబలం వల్ల మాత్రం కాదు. అది అతని ఆత్మబలం వల్ల జరుగుతుంది. మన శారీరక, మానసిక క్రియాకలాపాలకు ఎంత విద్యుచ్ఛక్తి ఖర్చువుతుందో ఆ విద్యుత్తతో ఒక పెద్ద మిల్లను నడిపించవచ్చని ఒక వైద్యుదు లెక్కలువేసి మరీ చెప్పాడు. చిన్నపిల్లలలో పనిచేసే విద్యుత్త ఒక రైలు ఇంజనును నడపగల సామర్థ్యము కలది. శారీరక విధులను నిర్వహించటానికి మానసిక విద్యుత్తలో మూడవవంతుకంటే తక్కువే ఖర్చువుతుంది. మిగిలిన దానిలో అధిక భాగం మన మానసిక కోరికలను తీర్చుకునే ప్రయత్నంలో ఖర్చువుతుంది.

ఎవరు ఎలా అనుకుంటే అలా తయారవుతారు. దీని రహస్యమేమిటంటే మనస్సు ఎలా కోరుకుంటే కల్పన అలాంటి మానసిక విత్తాన్ని చిత్రిస్తుంది. కోరిక యొక్క తీవ్రతను బట్టి విద్యుద్ధారలు నలువైపులా విస్తరించి అనుకూల వాతావరణాన్ని సృష్టిస్తాయి. ఈ ప్రయత్నం చేసే గుణము శరీరానికి కాదు, మనస్సుకు ఉండని తాత్త్వికులు తెలుసుకున్నారు. తీవ్రమైన ఇచ్చ లేకపోతే అది జరగకపోవచ్చ. మనం కొంతమందిని చూస్తావుంటాం. వాళ్ళ మామూలు పనులుకూడా సరిగ్గా చెయ్యలేరు. చిన్న పని చేయటానికి కూడా గంటల సమయం పడుతుంది. అయిపోయక కూడా అలసటకి గురోతారు. విసుగుచెందుతారు. మనం ఇక్కడ అర్థము చేసుకోవల్సిన విషయమేమిటంటే వీరికి ఆ పనిచేయటం ఇష్టం లేదు. బలవంతముగా కేవలం శరీరం ఉపయోగించి అయిష్టంగా ఈ పనిని చేస్తున్నారు, కనుక ఎలా చెయ్యగలిగితే అలా చేద్దాం అని చేస్తారు.

నెపోలియన్ ఏం చెప్పేవాడంటే ‘అసంభవము అనే శబ్దము మూర్ఖుల నిఘంటువలో మాత్రమే ఉంటుంది’ అని. ఇది వినటానికి కొంచెం అతిశయోక్తిగా అనిపించినా ఇందులో నిజముంది.

ఇచ్చ ఆత్మశక్తిని ఉత్సవ్సుం చేస్తుంది మరియు బుద్ధి ద్వారా దాన్ని సరిగ్గా ఉపయోగించుకుంటుంది. అందువల్లనే ఆత్మను సర్వశక్తిమయి అని అంటారు.

మనుషుల యొక్క శారీరక విద్యుత్త :

8.4 నల్ల పరదా సహాయంతో విద్యుత్తను ప్రత్యక్షరూపంలో అనుభవం లోకి తెచ్చుకోవచ్చు :

ఒక చీకటి గదిలో కుర్చీవేసి దాని వెనుక నల్లతి బట్టను వ్రేలాడదీయాలి. కొద్ది వెలుగునిచ్చే దీపాన్ని కుర్చీకి ముందువైపు కొంచెం దూరంలో పెట్టాలి. దీని వెలుతురు కుర్చీ మీద వ్రేలాడతన్న గుడ్డమీద పడకూడదు. చీకటిగానే ఉండాలి.

ఈ బట్టకు వెనుకవైపు మరిమొక కుర్చీలో కానీ చిన్న బల్ల మీదగాని కూర్చేవాలి. ఇప్పుడు మన రెండు చేతుల్ని నమస్కరించేందుకు ఎలా కలుపుతామో అలా దగ్గరికి చేర్చాలి. నల్లబట్టకు నీ చేతులకు మధ్య ఒక అడుగు దూరం ఉండాలి. కుర్చీ యొక్క పై అంచుకు ఒక అంగుళం క్రిందుగా చేతులు పెట్టి చేతుల్ని నెమ్ముదిగా ఒక దానితో ఒకటి రాపిడి చేస్తూ క్రమంగా వేగాన్ని పెంచాలి. శ్రద్ధగా గమనిస్తే ఈ రాపిడికి చేయి చివర నుంచి విదిలింపు చేసేటప్పుడు ఒక తెల్లటి పదార్థం దీనినుంచి రావటం కనిపిస్తుంది. అప్పుడప్పుడు వ్రేళ్ళమీద చర్చం మొలచటం కనిపిస్తుంటే, అప్పుడప్పుడు చిన్నచిన్న నిప్పురవ్వులు అటుజటు రావటం కనిపిస్తుంది. గోళ్ళ చివర్ల మొలుపును చక్కగా చూడటానికి ఈ స్ఫూలమైన కళ్ళ వెలుగు సరిపోదు. అప్పుడప్పుడు కంటి చూపు తగ్గటం వల్ల కూడా దీనిని చూడలేకపోవచ్చు. కానీ కనీసం ఈ విద్యుత్తు ఉంది అనే నమ్మకం కలిగేటంతగానైనా తప్పక చూడవచ్చు,

ప్రాణమును ఆకర్షించే శక్తి పరీక్ష :

ఒక చెక్కతో చేసిన మంచంమీదకానీ కుర్చీలోకానీ పీరం వేసుకుని కూర్చేవాలి. వీటికి ఇనుప మేకులు బయటికి ఎక్కడా లేకుండా చూసుకోవాలి. దీనివల్ల శరీరంనుంచి వచ్చే విద్యుత్తు క్రిందికి ప్రవహించి నేలలోకి వెళ్ళిపోకుండా ఉంటుంది. అన్ని విషయాలు చాలా జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి. లేకపోతే శరీరంలోంచి ప్రవహించే విద్యుత్తే ఈ కుర్చీనుంచి మేకుల నుంచి లేదా కాళ్ళ క్రిందికి ఉండటం వలన తిన్నగా నేలలోకి వెళ్ళిపోతే ఏ విషయాన్ని చూడటానికి మనం ఈ ప్రయత్నం చేస్తున్నామో దాన్ని కళ్ళూరా చూడలేము.

కాళ్ళు పైన పెట్టుకుని కూర్చేవాలి. రెండు చేతులు ఒకదానితో ఒకటి వ్రేళ్ళలోకి పోనిచ్చి దగ్గరగా పెట్టుకోవాలి. రెండు చేతులు దగ్గరగా కలిపివుండాలి. అఱచేతుల మధ్య కొంచెం ఖాలీగా ఉంచుకోవచ్చు. ఒక నిమిషం పాటు అఱచేతులు, వ్రేళ్ళ చివర్లు ఒకదానితో ఒకటి గట్టిగా కలిపివుంచాలి. తరువాత చేతుల్ని దగ్గరగా అలానే ఉంచి వ్రేళ్ళని మాత్రం ఎడంచేసి ఉంచండి. ఇలా చేయడం వల్ల వ్రేళ్ళలో

కంపనలు వ్యాపిస్తాయి. కానీ అవి ఒకదానితో ఒకటి దూరంకావు. ఎప్పుడైతే నీవు వీటి ఆకర్షణి భంగం చేసి ఎడం చేస్తావో మానవీయ విద్యుత్తు ఆకర్షణ కారణంగా ప్రేక్షు వణకటం మొదలెడతాయి. ఈ అనుభవాన్ని చాలా తేలికగా పొందవచ్చు.

3) నీటి రుచి మారటం : ఒక బల్లమీద 2 గ్లాసుల్లో నీళ్ళు నింపి పెట్టుకోవాలి. అందులోని ఒక గ్లాసులో ప్రేక్ష కొసలుముంచి 4 లేక 5 నిమిషాలపాటు ఉంచి నీ చేతిద్వారా నీలోని విద్యుత్శక్తి ఈ నీటిలోకి వెళ్తోంది అనే భావన చేయాలి. తరువాత చక్కబీ గ్రహింపు శక్తి ఉన్న వ్యక్తిని పిలిచి ఈ రెండు గ్లాసులలోని నీటిని చూపించు. లేదా రెండింటినుంచి కొంచెం కొంచెం నీటిని త్రాగమను. ఆ వ్యక్తి ఆ నీటిలో ఉండే మెఱువు మరియు రుచులలో ఉన్న తేదాని వెంటనే చెప్పగలుగుతాడు.

4) చక్రాలలో కదలిక : ఒక గోళాకారంగా ఉన్న బల్లకు నాలుగువైపులా కుర్చీలువేసి ముగ్గురికంటే తక్కువ కాకుండా ఏడుగురి కంటే ఎక్కువ కాకుండా కూర్చేవాలి. ఆ స్థలము నిశ్శబ్దంగానూ, తక్కువ వెలుతురుతో ఉండాలి. ఒక జాము రాత్రి గడిచాక ప్రయోగం చేయుటకు చాలా అనుమతి సమయం ఉంటుంది. అందరూ శాంతమనస్తులై కాళ్ళు పైన పెట్టుకుని కూర్చేవాలి. బల్లమధ్యలో ఒక నల్ల బిందువుని ఏర్పరచి అందరూ వాళ్ళ దృష్టిని దానిమీద ఉంచాలి. ఏకాగ్రతతో చూడాలి. ఒకరి చేతులు ఒకరు కలిపి పట్టుకుని అందరూ చేతులను బల్ల చివరగా ఉంచాలి. అందరూ తమ చేతులను కలిపి చక్రంలాగా పట్టుకోవాలి. బిందువు మీద ప్రశాంత చిత్రంతో ఏకాగ్రతతో దృష్టిని ఉంచటంవల్ల ఒక విద్యుత్ ధార ప్రవహించటం మొదలొతుంది. చక్రాకారంగా కూర్చున్నవారి చేతులలో మరియు శరీరంలోని మిగతా భాగాలలో సన్నని కదలికలను గమనించవచ్చు.

8.5 నిర్జీవస్తువులకు జీవం కలిగించుట :

వడిలిన రెండు పండ్లనుకానీ, పువ్వుల్నికానీ తీసుకో. అందులో పరీక్ష కోసం ఒకదానిని వేరే ఎవరివద్దనైనా ఉంచి రెండవదాన్ని నీ వద్ద ఉంచుకో. రెండవ వ్యక్తి దాన్ని ఎక్కడ కావాలంటే అక్కడ పెట్టుకోవచ్చు. రెండవ వస్తువును నీ దగ్గర పెట్టుకుని దీనిలో జీవం కలుగుతోంది అనే భావనతో ఏకాగ్రదృష్టితో చూస్తావుండు. ఈవిధంగా చేసిన తరువాత రెండవ వ్యక్తివద్దనున్న వస్తువు కుళ్ళపోవటం గమనించవచ్చు. కానీ నీ దగ్గరున్న వస్తువు కుళ్ళదు. ఇంకా తీప్రంగా చూడగలిగితే ఎందుతుంది.

ప్రాన్స్‌లోని బోర్డో నగరంలో ఈ విషయానికి సంబంధించి చాలా అన్వేషణ జరిగింది. అక్కడ ఒక స్త్రీ లోపల ఉన్న విద్యుత్ ఎక్స్‌ప్రొఫెసర్ అకర్షణను పుట్టించేది. ఆవిడ ఏ వస్తువు మీద దృష్టినుంచితే ఆ వస్తువు ఎప్పటికీ పాడయ్యేదికాదు. కేవలం ఘలములు, పుష్పలమీదే కాక చనిపోయిన కప్పలు, కుండేళ్ళు, చేపలు మొదలగువాటి శవాల మీద కూడా ఈ పరీక్ష చేయబడింది. సూక్ష్మదర్శక యంత్రాలతో కొన్ని వారాలపాటు ఆ శవాలమీద పరీక్ష జరిగింది. కానీ వాటిలో కుళ్ళపోయే లక్షణం ఒక్కటికూడా కనిపించలేదు. చాలా కుళ్ళపోయిన వస్తువులు ఆమె ముందు ఉంచితే వాటినుంచి పురుగులు బయటికి వచ్చేవి. ఆవిడ దృష్టివాటిమీద తీక్ష్ణంగా పదేసరికి అవి చనిపోయేవి.

5) వ్రేలాడే వస్తువును ఊహటం : సూది యొక్క రంధ్రంలో దారాన్ని దూర్భి ఈ సూది మధ్యలోకి వచ్చేట్టుగా పెట్టి దాన్ని ఇంటికప్పుకు వ్రేలాడదీయాలి. ఈ గదిలోకి గాలి రాకుండా చూసుకోవాలి. ఈ సూదికి మూడు అడుగుల దూరంలో నీపు కూర్చొని దానీమీద దృష్టిని పెట్టాలి. కొంచెంసేపటికి ఆ సూదిలో కదలిక రావటం మొదలై ఎషైపుకు కావాలంటే ఆ షైపుకు అది ఊగడం మొదలౌతుంది. వెలుగుతూన్న క్రొవ్వోత్తిను కూడా ఇదేరకంగా మానవ విద్యుత్తు ఆధారంగా కదిలించవచ్చు.

7) జీవజంతువుల మీద ప్రతిబంధకం : రామాయణంలో లక్ష్మీణుడు ఒక గీతను గీచివెళితే ఈ గీతలోపలే సీత నిర్భయంగా ఉన్నదని ప్రాశారు. రావణుడు సీతను ఎత్తుకుని వెళ్ళటానికి వచ్చినప్పుడు ఆ రేఖను దాటలేక బిక్కగాడి రూపంలో మోసగించి సీతను ఈ గీత దాటి బయటికి వచ్చేట్టు చేయవల్సివచ్చింది. ఇలాంటి విద్యుత్తుతో కూడిన రేఖలు ఎవరైనా గీయవచ్చు. కానీ దీని ప్రభావం ఆ గీసే వ్యక్తి యొక్క మానసిక బలంమీద ఆధారపడివుంటుంది. భూమిమీద బొగ్గుతో గుండ్రంగా ఒక గీతను గియ్య. గీసేటప్పుడు రేఖమీద నీ విద్యుత్తుతో కూడిన కోరికను సమన్వయపరచు. ఇప్పుడు తమాషాను చూడవచ్చు. అటుషైపు నుంచి వెళ్ళి చీమలు, ఇతర చిన్న ప్రాణులకు ఈ రేఖ అగ్ని గోళంలాగా ఉంటుంది.

ఇవి రేఖ దగ్గరకు వెళ్ళి వెనక్కి మరలుతాయి. ఏదైనా ఒక చిన్న పురుగు చుట్టూరా గీత గీస్తే అది బయటికి రాలేక లోపలే తిరుగుతూ వుంటుంది. అప్పుడు దానికి బయటికి రావటానికి మార్గం లేక అది అఱచేతిలో ప్రాణాలు పెట్టుకొని

సాహసంతో అతికష్టంమీద గీతను దాటుతుంది. ఆవిధంగా బయటికి వచ్చాడ అది గాభరాపడుతూ పిచ్చిదానిలాగా అయిపోవటం మనం గమనించవచ్చు.

8. ఫొటో తీయట : ఫొటోను తీసేందుకు మంచి పేటును ఉపయోగిస్తారు. ఇది వెలుతురును కళ్ళ కంటే ఎక్కువ స్పష్టంగా గ్రహిస్తుంది. బయటి వెలుతురు లోపలికి ఏ మాత్రం పడకుండా వుండే ఒక చీకటి గదిలోకి వెళ్ళి ఒక ఫొటో పేటుని తీసుకుని దానిని తెరిచి రెండు నిమిషాలపాటు దానిమీద అఱచేతిని పెట్టాలి. తర్వాత పేటును జాగ్రత్తగా మూసి ఫొటోగ్రాఫర్ చేత దీనిని కడిగించాలి. దానిమీద అఱచేతి యొక్క ప్రకాశపు చిత్రం ఫొటోపడి వుంటుంది.

9. దడిపించటం : ఎవరైనా ఒక వ్యక్తి ఏదైనా ఒక పనిలో నిమగ్నమయి ఉన్నప్పుడు, నిత్యజ్ఞంగా అతనికి తెలియకుండా, అతని వెనుకనుండి, అతని మెడ వెనుక భాగంమీద గాని, వీపు మీదగాని దృష్టిని నిలిపి ఆవేశంగా అతనిని బెదిరిస్తునట్టుగా భావన చెయ్యాలి. ఆ వ్యక్తి ఎంత అత్యవసర పనిలో నిమగ్నమై వున్నా, అతని ఏకాగ్రత భగ్యమౌతుంది. ఆ సమయంలో అతను భయంతో తప్పక వెనక్కి తిరిగి చూస్తాడు.

8.6. ఆలోచనలను స్పష్టించుట :

�క వ్యక్తిని శరీరాన్ని వదులుగావుంచి శాంతచిత్తంతో నీ ఎదుట కూర్చోమనాలి. ఎలాంటి ఆలోచనలు ఆ వ్యక్తి మస్తిష్కంలో కలిగించాలని అనుకుంటున్నావో, అలాంటి భావనల ప్రవాహాన్ని అతని మస్తిష్కం లక్ష్యంగా పెట్టుకొని పంపించు. నీలోని విద్యుత్తు అతని మనస్సులోకి ప్రవేశించి అలాంటి ఆలోచనలే అతనిలో కూడా కల్గుతాయి. ఎవరి మనసైతే చాలా చంచలంగా, కరినంగా ఉంటుందో, వారు ఈ భావాలను పూర్తిగా గ్రహించలేరు. కాని చాలా మటుకు సఫలత కలుగుతుంది. ఆ వ్యక్తిని అడిగినప్పుడు అతని మనస్సులో కలిగిన ఆలోచనలు నీవు ప్రేరేపించిన ఆలోచనతో కలవటాన్ని అంగీకరిస్తాడు.

ఇది సాధారణ విద్యుత్ యొక్క విషయం. దీనికోసం ఎలాంటి ప్రత్యేక శిక్షణ అవసరంలేదు. ఒకవేళ నీలోని విద్యుత్తు చాలా బలంగా వుండివుంటే ఎదుటివారి ఆలోచనలను స్పష్టంగా ప్రేరేపించగలవు. నీలోని విద్యుత్తు బలహీనంగా వుండివుంటే ప్రేరణ యొక్క ఫలితం అసంపూర్ణంగా వుంటుంది. అభ్యాసం వల్ల ఈ శక్తిని పెంచుకోవచ్చు. ఈ శక్తి పెరగటం వల్ల జీవితము ప్రకాశవంతముగా వుంటుంది.

భోజనం యొక్క ఆంతరిక పవిత్రత :

హిందూధర్మంలో అహరపానీయాదుల స్వీకరణకు సంబంధించిన అంటు-సాంటూ లాంటివి విశేషమైన ప్రాధాన్యం కలిగివుంటాయి. పవిత్రమైన వ్యక్తుల చేత్తో చేయబడిన భోజనాన్ని క్రింద పీటమీద కూర్చుని స్వీకరించటం అనే శాస్త్రియ పద్ధతిని మనం పరిహసం చేసి, బూట్లు వేసుకుని వంటకాలను కుర్చీలమీద, బల్లలమీద పెట్టుకుని తినే హీన స్వభావం కలవారు వండిన వంటను తినటం సభ్యతా చిహ్నంగా గుర్తిస్తున్నాము. ఇలాంటి భోజనం యొక్క గుప్తరూపం శరీరం మీద, మనస్సు మీద తామసిక ప్రభావాన్ని కలిగిస్తుంది. వీటి దుష్పరిణామాలను మనుష్యులు తర్వాత అనుభవించాల్సి వస్తుంది.

8.7 ప్రతి వ్యక్తి యొక్క భోజన పాత్రలు విడివిడిగా పెట్టుకోవటం మంచి పద్ధతి.

8.8 చేతులు, మొహం కడుక్కొని ఆహారాన్ని స్వీకరించాలి, దీనివల్ల వారిలో చేరివన్న దుర్భావనలు దూరమౌతాయి. పొయి దగ్గరగా పీటమీద కూర్చుని భోజనం చేయటం వల్ల ఆ పరిసరాలలో వెలువడుతున్న వేడివల్ల మనలోని దుర్భావనలు చాలామటుకు దూరమౌతాయి. బట్టలమీదవుండే ముట్టికి భోజనం మీద పడకుండా చూసుకోవాలి. అందువల్ల భోజనం చేసేటప్పుడు వీలైనంత తక్కువ బట్టల్ని ధరించాలి. కూర్చునే స్థలం శుభ్రంగా ఉండాలి. వడ్డించేవారు కూడా వంటకాలను వీలైనంతవరకు చేత్తో తాకరాదు. వీటినీ, ద్రవపదార్థాలను మాటిమాటికీ ముట్టుకోవటం, వాటిలో చేతులు, వ్రేళ్ళూ ముంచటం మంచిది కాదు. ఎందుకంటే పొడిగా ఉన్న పదార్థాలకంటే ద్రవపదార్థాలు విద్యుత్తును చేతినుంచి చాలా త్వరగా గ్రహిస్తాయి.

భోజనం యొక్క చాలా రకాల ప్రభావాల్ని మన ఇచ్ఛాశక్తి ద్వారా దూరం చేసుకోవచ్చు. కంచంలో అన్ని వడ్డించాక చేతిలో కొంచెం నీరు తీసుకుని కంచం చుట్టూతా త్రిప్పి ఒక నిమిషం కళ్ళు మూసుకొని ఆ ఆహారాన్ని పరమాత్మకు సమర్పణ చేసుకుంటూ మనస్సులోనే ప్రార్థన చెయ్యాలి. “ఓ ప్రభు! ఈ భోజనం మీకు సమర్పిస్తున్నాను. దీనిని పవిత్రంగా, అమృతమయంగా చేయండి” అని కళ్ళు తెరిచి నీ ప్రార్థన స్వీకరించబడినదని విశ్వసించు. ఇప్పుడు ఈ ఆహారంలో లాభకరమైన గుణాలే ఉన్నట్లుగా విశ్వసించాలి. నిజమైన హృదయంతో భగవంతుచ్చి ప్రార్థించి ఆహారం పవిత్రంగా, అమృతమయంగా వున్నది అనే భావన చేసిన తర్వాత భోజనం

చేయాలి, దీనివల్ల దానిలోని హనికర గుణాలు నశిస్తాయి. అంతేగాక ఆరోగ్యప్రదంగా ఉంటుంది.

జడవస్తువుల మీద ప్రభావం :

8.9 అయస్మాంత విద్యుత్తు ధారలు వృక్షాలు మరియు చెట్ల మీద చాలా ఆశ్చర్యకరమైన ప్రభావాన్ని చూపిస్తాయి. పరిశోధకులు లోహపు జల్లెడ ద్వారా వృక్షాలకు, నీటిద్వారా పంటపొలాలకు ఈ విద్యుత్తు యొక్క సహాయాన్ని అందించారు. దానివల్ల ఆ చెట్లు మిగతా వాటికంబే ఏపుగా పెరిగాయి, ఆ పొలాల పెరుగుదల, పంట దిగుబడి చాలా బాగా వుంది. ఈ పరీక్షను జరిపిన వైద్యులు తమ పరిశోధనను యింతటితో ఆపకుండా కరినాతికరినమైన రోగాలనుకూడా అయస్మాంతశక్తితో వున్న నీటిని త్రాగించటం ద్వారా బాగుచేయవచ్చునని బుజువు చేశారు. చిన్నపిల్లల మెడలో విద్యుదాన్నితమైన రాగితీగ లేక తాయెత్తుకట్టి పొలపక్క వచ్చేటప్పుడు పిల్లలకు కలిగే బాధ, మరి అలాంటి యితర పిల్లల రోగాలను బాగుచేశారు. ఈ ప్రయోగాన్ని వారు మోటార్లలో వాడే తేలికయిన మామూలు అయస్మాంత యంత్రం సహాయంతో చేశారు.

ఏ పొలాలలో రైతులు వారి పొకల్ని వేసుకుని నివాసం వుంటారో లేక అప్పుడప్పుడు వచ్చి కూర్చుంటారో, వాటి చుట్టూప్రక్కల పొలాలు చాలా బాగుంటాయి. ఏవైనా చెట్లు ముదుచుకుపోయి చనిపోయే పరిస్థితుల్లో వున్న లేక ఎండిపోతున్న చెట్ల క్రింద మనుష్యులు, పశువులు నివాసం వున్న అవి కొద్దిరోజుల్లోనే క్రొత్త చిగుళ్ళుతొడుగుతాయి.

8.10 ఎక్కడైనాసరే ఆడవాళ్ళు నగలు ధరించటానికి ఇష్టపడతారు. వాటివలన వారి సౌందర్యం పెరుగుతుంది. ఈవిషయంతోపాటు విజ్ఞానశాస్త్రం ఏమి చెప్పండంబే వాయువుతోపాటు ఆకాశ విద్యుత్ యొక్క ఒక ధారకూడా ప్రవహిస్తూ వుంటుంది. ఇందులో మనుష్యుల పోషణ చేసే ఒక గొప్ప గుణం దాగివుంది. ధాతువులలో విద్యుత్తును ఆకర్షించే గుణం వుంది.

సూల, సూక్ష్మాల భేదం ఈ ఆకాశీయ విద్యుత్తులో కూడా వుంటుంది. ఇనుము ఇత్తడివంటి లోహముల యొక్క చవకతనము వాటి రంగు, రూపము వల్ల కాక, వాటియొక్క సూక్ష్మమైన ఉపయోగపదే ఆకాశీయ విద్యుత్తు ప్రవాహాన్ని

గ్రహించుకునే గుణం మీద ఆధారపడి వుంది. అలాకాకపోయినట్టుయితే ఇనుము యొక్క ఉపయోగము, వాడుక ఎక్కువ కాబట్టి, వెండికంటే ఇనుము విలువ ఎక్కువగా ఉండేది. కానీ ఆకాశీయ విద్యుత్పవాహ గ్రహణశక్తి వెండికి ఎక్కువ కాబట్టి దాని విలువ ఇనుముకంటే ఎక్కువగా వుంటుంది. బంగారం కంటే నికెల్ లోహం యొక్క భరీదు ఎక్కువ. ఎందుకంటే ఇది బంగారం కంటే ఎక్కువ మెఱువు కలిగివుంటుంది. వెండి మరియు బంగారం, ఆకాశం నుంచి వచ్చే సూక్ష్మవిద్యుత్తును ఆకర్షిస్తాయి. వెండి వల్ల చల్లదనము, గాంభీర్యము మరియు నెమ్ముదితనము కలుగుతాయి. స్ట్రీలలో కామశక్తి తగ్గటకు వెండి ఆభరణాలు ధరించవలసి వుంటుంది. వైధవ్య మొందిన స్ట్రీలు కాళ్ళకి వెండి కడియాలు ధరించి వారి పతీత్వాన్ని రక్షించుకుంటారు. భర్తలు పరదేశంలోవున్న స్ట్రీలు కూడా వెండి ఆభరణాలు ధరించుట వలన వీరి మనస్సు శాంతంగా వుంటుంది. బంగారము ఉత్సాహాన్ని, కాంతిని, మెఱువును కలిగిస్తుంది. మొహము మీద చక్కబీ మెఱువును (ఆకర్షణను) ప్రతి స్ట్రీ ఇష్టప్పదుతుంది. అందుకొరకు ముక్కుకి, చెవులకి ఆభరణాలు ధరించటం మంచిది. చెవుల క్రింది భాగంలో బంగారాన్ని ధరించాలి. దీనివల్ల కణత, బుగ్గలలో వుండే కండరాలకి ఈ బంగారం తగులుతూవుంటుంది. చెవులకు పై భాగంలో బంగారాన్ని ధరించటం వలన ఇది మెదడుకు సంబంధించిన కండరాలను తాకుతూ వుంటుంది. తద్వారా మెదడులో చలనము కలుగుతుంది. ధాతువులు ఆకాశం నుండి ఉపయోగకరమైన విద్యుత్తును ఆకర్షించుకుని శరీరానికి అందజేస్తాయి. వీటిని ధరించటం వలన సౌందర్య వృథేగాక ఆరోగ్య వృద్ధి కూడా కలుగుతుంది.

రాగికి కూడా బంగారమునకు ఉన్న గుణాలే ఉన్నాయి. కానీ రాగితో చేసిన ఆభరణాలను ఎందుకు ధరించరో కారణము తెలియదు. కేవలం ఇది చవక అవటం వలన నిర్లక్ష్యం చేయబడుతున్నది. బంగారంతో చేసిన పల్చటి ఆభరణాలలో లక్ష్మి నింపే బదులు రాగిని నింపితే ఇది బంగారంతో సమానమైన గుణాల్ని అందిస్తుంది. బంగారంతో కొంచెం రాగి కలిపి “గిల్లు బంగారం” లాంటి మిద్రమ ధాతువులతో చేసిన నగలు ఇంకా ఉత్తమం. ఛాతీ మీద, హృదయం మీద, కంరం దగ్గర ఏ నగలు వేసినా అవి గుండెకు బలాన్ని చేకూరుస్తాయి. పురుషులు తమకు నగలు ధరించటం ఇష్టం లేకపోతే కనీసం బంగారు లేక రాగి ఉంగరం పెట్టుకున్నా మంచిదే. రాగి మరియు వెండి తీగలతో చేసిన ఉంగరం సాత్మీక ఆలోచనను కలుగచేస్తుంది.

సరిద్దైన పాళ్లలో మిత్రమధాతువులను కలిపి తయారుచేసిన ఆభరణాలు ఒకవిధంగా జీవిత అయస్యాంతము. అష్టధాతువులతో చేసిన నగలలో చాలా ఎక్కువ ఆకర్షణ ధారలు వుంటాయి. అందుచేత అష్టధాతువులతో చేసిన పెద్ద నగలను ఎక్కువగా ధరించరాదు. దీనివల్ల నిద్రలేమి, రక్తపీడనము, ఉన్నాదము మొదలగు రోగములు కలిగే అవకాశం వుంది. అష్టధాతువుల వల్ల కలిగే ప్రయోజనం ఉంగరం లాంటి చిన్న వస్తువులు ధరించటం వలననే కలుగుతుంది.

జేబులో అవసరమయినంత డబ్బు మాత్రమే వుంచుకోవాలి, మిగిలినది వేరొక చోట ఉంచాలి. రాత్రిపూట నిద్రించే సమయంలో శరీరం మీద ఉన్న బట్టలలో కాని, మంచం మీద కాని డబ్బులు ఉంచరాదు. దీనివల్ల సరిగ్గా నిద్రపట్టదు చీకాకుపరచే కలలు కూడా వస్తాయి.

8.12 ఇతరుల వస్త్రాలు ధరించటం అంటే ఇతరుల ఎంగిలి భోజనం చేసినట్టే. ఒక పోరాటిక కథ ఉంది. దేవతల గురువు బృహస్పతి కూతురు దేవయాని ఒకసారి పరకన్య అయిన శర్మిష్ట వస్త్రాలు ధరించింది. దీనివల్ల దేవయాని జీవితాంతం శర్మిష్టకు దాసిగా జీవించాల్సి వచ్చింది. “చిరిగినవి, వెలసినవి అయినా ఎవరి వస్త్రాలు వారు ధరించాలి తప్ప ఇతరులవి ధరించరాదు.”

మన మానసిక విద్యుత్తు నుంచి ప్రతి క్షణానికి లేచే అలలను ఆలోచనలు అని పిలుస్తాము. ఆలోచనలు కేవలం ఒక శబ్దమే కాదు. ఒక మూర్తిభవించిన పదార్థం. దీనిని వైజ్ఞానిక యంత్రాల సహాయంతో ప్రత్యక్షంగా చూసి తెలుసుకోవచ్చ.

ఆలోచనలు వివిధరకాలుగా వుంటాయి, వీటిలోని తేడా కారణంగా వీటి రంగు, రూపంలో కూడా తేడా వుంటుంది. అందువల్లే ఇవి ఒకదానితో ఒకటి కలవలేవు, విడిగానే వుంటాయి. వివిధ స్థానాల నుండి ఆవిరిగా మారిన నీరు ఒక చోట చేరి మేఘముగా మారినట్లు ఒకేరకమైన ఆలోచనలు కలిసి ఘనీభవిస్తాయి.

ఆలోచనల విద్యుత్తు :

8.13 విద్యుత్తులో ఆకర్షణశక్తి కూడా వుంటుంది. అందువలననే ఒకరి ఆలోచనలు ఇంకొకరి ఆలోచనలను ఆకర్షిస్తాపుంటాయి. నీవు మస్తిష్మంతో ఏరకమైన ఆలోచన చేస్తుంటావో ఆరకమైన ఆలోచనలు ఆకర్షణశక్తిగా మారి, ఆకాశంలో పున్న అదేరకమైన ఆలోచనలను తనలోకి ఆకర్షించుకుంటాయి. అందువలననే నీవు ఏ విషయాన్ని త్రాజిశేర్తి ఒక అమ్మాల్స్ట్రీస్ విభూతి

గురించి ఆలోచిస్తూవుంటావో, దానికి సంబంధించిన క్రొత్త క్రొత్త విషయాలు అనుభవములోనికి వస్తూంటాయి. దానికి కారణము ఆరక్షేన ఆలోచనలు యింతకు మునుపు ఎవరో వ్యక్తులు చేసివుంటారు. వారి అనుభవాలు ఆకాశంలో తిరుగుతూ నీలో ప్రవేశించాయి. పరోపకారము, మంచితనముల గురించి చేసిన ఆలోచనలు ఆకాశములో నికిప్పమైన ఉన్న అదేరక్షేన ఆలోచనలతో కూడి, హృదయము చల్లబడి శాంతిని పొందుతుంది.

ప్రశ్న, భక్తి యొక్క భావనలు ఆత్మశక్తితో సమీళితమై వుంటాయి. ఆ భావనలు యిష్టదేవతను స్పృశించినపుడు అవి తీవ్రతను పొందుతాయి. దేవత యందు పూర్తి విశ్వాసము లేనపుడు ఘలితము కూడా శూన్యమే.

8.14 మహాభారతంలో ఒక కథ వుంది. ఆటవికుడైన ఏకలవ్యుదు గురువు ద్రోణాచార్యుని వద్ద శస్త్రవిద్య నేర్చుకోవాలని అనుకొన్నాడు. కాని గురువుగారు నేర్చించటానికి ఒప్పుకోలేదు. అప్పుడు ఏకలవ్యుదు అడవికి వెళ్లి ఆ ద్రోణాచార్యుడి మూర్తిని చేసి సాధించి దానినే గురువుగా స్వీకరించి ధనుర్విద్య నేర్చుకోవటం మొదలుపెట్టాడు. దీని ఘలితంగా అతను ధనుర్విద్యలో పారంగతుడయ్యాడు. అతను ఎంత గొప్పవాడు అయ్యాడంటే ద్రోణాచార్యుడే స్వయంగా దగ్గరుండి నేర్చించిన ఆయన శిష్యులలో ఒకడు కూడా ఇతనికి సరిరాలేకపోయారు. ద్రోణాచార్యుడి విగ్రహంలో ఏదో చమత్కారం వుండివుండవచ్చని తలంచకూడదు. విద్య అతని ఆత్మభావన వల్ల వచ్చింది. అది ద్రోణాచార్యుడిని స్పృశించి అతనికి విద్య రూపంలో లభించింది. అది సంతోషకరమైన పరిణామంగా మారింది.

ధర్మశాస్త్రాలు, యోగశాస్త్రాలు రెండూ ఒకే స్వరంతో గురువు యొక్క మహిమను గొప్పగా గానం చేశాయి. ఎంతో పెద్ద పెద్ద గ్రంథాలు గురువు యొక్క మహిమను గురించి చెప్పాయి, చివరికి గోవిందుడి కంటే గురువే గొప్పవాడని నిరూపించాయి.

మహర్షి దత్తాత్రేయుడు 24 మంది గురువుల్ని గురించి చెప్పారు, వీటిలో మనుష్యులే కాక పశుపక్ష్యాదులు కూడా వున్నాయి, దత్తాత్రేయుడితో పోలిస్తే ఇవి చాలా తక్కువ జ్ఞానం కలిగివుండచ్చు, ఇంకా చెప్పాలంటే దత్తాత్రేయుడు తనకు గురువు అని ఎవర్చి అన్నారో, దానికి తాను ఎవరికి గురువో కూడా తెలియకపోయి వుండవచ్చు. అయినప్పటికీ ఈ అజ్ఞానపు గురువుల ద్వారా కూడా దత్తాత్రేయుడు

ఒక ఉన్నతమైన సిద్ధులు కలిగిన గురువుడ్వారా పొందగలిగినంత ఫలితాన్ని పొందాడు. ఈ యుగంలో భక్తిని అపహోస్యం చేస్తారు, పూజనీయమైన వస్తువులలో దోషాల్ని వెతుకుతారు, శ్రద్ధా, విశ్వాసాలను బ్రహ్మ, మాయ అంటారు.

8.15 తను స్వయంగా నడిచి తిరగలేనివాడు ఈశ్వరుడెలా అవుతాడు. స్వయంగా తనలో వున్న వికారాలని పోగొట్టుకోలేనివాడు గురువెలా అవుతాడు? ఈ ఆధ్యాత్మిక భావాలు సాధ్యాలు కావని తత్త్వజ్ఞానులకు తెలుసు. వికాసాన్ని పొందటంకాని, పతనమపటం కాని ఆత్మ తనకు తానే చేసుకుంటుంది. వస్తువులు కేవలం అందుకు సహాయపడతాయంతే. మనమ్ములకు ఈ సాధనలు అనివార్యమని గుర్తుపెట్టుకోవలసి వుంటుంది. సాధనలు లేకుండా ‘సాధ్యం’ వరకు వెళ్లేరు. విశ్వాసం ధృథంగావుంటే సాధనలు తప్పక మూర్తివంతమోతాయి. (ఫలిస్తాయి)

ప్రీతి పురుషుల మధ్య ఆకర్షణ :

యోవనంలో వున్న ప్రీతి పురుషుల శరీరాల పరస్పర కలయికవల్ల యిరువురుకీ లాభం కలుగుతుంది. శారీరక మానసిక శక్తుల వికాసానికి సహాయపడుతుంది. ఇద్దరిలోని అసంపూర్ణత తొలిగిపోతుంది. జనాభా లెక్కలు ప్రకారం వివాహితులలో కంటే అవివాహితులలోనే ఎక్కువమంది జబ్బిపడటము, మరణించడము జరుగుతుంది. మధ్యమశేషి వ్యక్తులు వైవాహిక జీవనాన్ని గడుపుతూ, ప్రీతి పురుషులు పరస్పరము కలిసి జీవిస్తా శారీరక అవసరాలను తీర్చుకుంటూ స్వాభావికమైన జీవితాన్ని సాగించవచ్చు.

8.12 ఆయుర్వేద శాస్త్ర ప్రకారము చిన్నవయస్సు ప్రీతి సహవాసం వల్ల బలం పెరుగుతుంది. సమవయస్సులతో బలము సమంగా వుంటుంది, అధిక వయస్సురాలి వల్ల బలం క్రీడిస్తుంది. సరిగా ఇదే విషయం ఆడవారికి కూడా వర్తిస్తుంది. తన భర్త చిన్న వయస్సుడైతే ఆయుపుష్టి వుంటుంది. సమాన వయస్సుడైతే సమమైన బలం వుంటుంది. మరియు ఎక్కువ వయస్సు ఉంటే బలం క్రీడిస్తుంది.

8.16 అధిక వయస్సుడైన భర్త తక్కువ వయస్సు ఉన్న భార్యనుంచి శక్తిని పొందుతాడు. వృద్ధాప్యంలో వివాహం చేసుకున్న పురుషుల ఆయుస్సు పెరుగుతుంది. ఆరోగ్యం కూడా బాగుపడుతుంది. కాని ప్రీతి త్వరలోనే నిస్తేజంగా మారి బలహీనురాలౌతుంది.

సమాన వస్తువులు పరస్పరము ఆకర్షణ కలిగివుంటాయి, ఇది వైజ్ఞానిక ప్రాణశక్తి ఒక అమ్మాల్యమైని విభూతి

నియమం. స్త్రీ యొక్క విద్యుత్ కణం పురుషుడి శరీరంలో, మరియు పురుషుడి యొక్క విద్యుత్ కణం స్త్రీ శరీరంలో వ్యాపిస్తాయి. ఇవి వాటి మూల జన్మస్థానాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకుంటూ, ఒక పరదేశియుడు మాటిమాటికి తన ఇంటిని తలచుకున్నట్లు మాటిమాటికి అటువైపే ఆకర్షింపబడతాయి. ఇరువురిలోను విద్యుత్ కణాలు ఒకదాన్నివైపు యింకొకటి గుంజతూవుంటాయి. ఈ విద్యుత్ క్రియనే 'దాంపత్యప్రేమ' అంటారు. ఇద్దరిలోను ఒకరికి మమత పెరుగుతుంది. దాంపత్యం వల్ల కలిగే ప్రేమ ఇతర ప్రయోజనాల వల్ల కలగదు. విద్యుత్ కణాలు వేరే శరీరంలోకి చేరటం వల్ల ప్రేమ పెరుగుతుంది. దీనికి వేరొక ప్రమాణం సంతాన ద్రేమ. తల్లిదంట్రుల శరీరంలోని రజోవీర్యాల వల్ల పిల్లల శరీరం తయారవుతుంది, దీని కారణంగానే ఆ భాగం తన మూలస్థానం వైపుకు ఎప్పుడూ ఆకర్షింపబడుతుంది. పిల్లల శరీరంలో తండ్రి యొక్క వాంఛ, తల్లి యొక్క ప్రేమ భాగం ఎక్కువగా వుంటుంది.

నిదించేటప్పుడు ఇద్దరు వేరే మంచాల మీద పడుకోవటం వల్ల ఈ ఆకర్షణశక్తి నుంచి తప్పించుకుని ప్రశాంతంగా నిద్రపోగలుగుతారు.

సత్పుంగము : మనుష్యులు ఇతరులలోని విద్యుచ్ఛక్తిని ఆకర్షించి తమలో ధారణ చేసుకోగలరు. సంగీతం యొక్క ప్రభావం మంచో-చెడో మనమీద ఉండటం ప్రసిద్ధి చెందిన విషయం.

8.18 నిజానికి రోగకారకములైన సూక్ష్మజీవుల నుంచి ప్రతిక్షణం బయటికి వచ్చే విద్యుత్తు ఒక పరమాణు అంతే వుంటుంది. సూక్ష్మదర్శక యంత్రం (మైక్రోసోఫ్ట్పు) తో చూస్తే వీటి శకలములు కనిపిస్తాయి. వీటి శిరస్సులో బుణ, ధనాత్మక ధారల అంశ తెలుసుకోగలము.

విద్యుత్పువాహము కొన్ని వస్తువుల మీద ప్రభావం చూపని విధంగా ఈ సూక్ష్మజీవులు (జెర్మ్) ప్రతి వ్యక్తి మీద ప్రభావాన్ని చూపలేవు. అనుపత్రులలో పరిచారికలు రోగులను ముట్టకొని సేవ చేస్తుంటారు. కానీ వారు రోగగ్రస్తులు కారు. ఇళ్ళలో కూడా అంటువ్యాధులు అందరికీ రావు. నిర్ఘయంగా ఉండేవారిమీద, పట్టించుకోని వారిమీద, మనోబలం ఉన్న వారిమీద వీటి ప్రభావం వుండదు. కానీ ఎవరైతే భయపడతారో, కంగారుపడతారో వారికి రోగాలు వస్తాయి. భయపడటము

అంటే అర్థం ఆ విద్యుత్తు పరమాణవల్ని, రోగకారక సూక్ష్మజీవులను ఆకర్షించుకోవటం. నిర్వయంగా వుండటం అంటే అర్థం వాటిని తిరస్కరించటం. విద్యుచ్ఛక్తి నిరోధ వస్తువుల మీద (ఇన్స్పులేటర్) ప్రభావం చూపించలేని విధంగా ఈ సూక్ష్మజీవులు (జెర్మ్) పిలవకుండా ఎవరి వద్దకు రావు.

ఇతర జీవజంతువులలో ఈ నిరోధకశక్తి ఉండదు. అందువల్ల వీటిమీద పరమాణవుల యొక్క ప్రభావం ఎక్కువగా ఉంటుంది. బుఘుల ఆశ్రమాల దగ్గరికి చేరగానే సింహము వంటి హింసాత్మక జంతువులు వాటి స్వభావాన్ని మరచి సాధుజంతువులుగా మారగలవు. కానీ మనిషి అలాంటి ప్రాణి కాదు. మనుషులకు ఆ పరమాత్మను ఈ నిరోధకశక్తిని అధిక పరిమాణంలో ఇచ్చాడు.

సత్సంగము : మహాత్ములు ఎక్కడైతే ఉంటారో ఆ వాతావరణము యొక్క ప్రభావం అసంఖ్యాక మనుషులపై పడుతుంది. గాంధీగారి ఆలోచనల ప్రభావం అసంఖ్యాక మనుషుల జీవన విధానాన్ని మార్చింది, వారిలో మానసిక క్రాంతి కలిగింది. కాని వారి పూరిపాకను నిర్మించిన కూలీలు ఆయనతో కలిసి ఉన్నప్పటికి ఆయన ప్రభావం వారిమీద పడలేదు.

8.19 అలాగే మహాపురుషులతో ఏమాత్రము సరితూగని సామాన్య వ్యక్తి అయినప్పటికీ, ఆ వ్యక్తి యొక్క ర్ఘఢ విరోధ భావమువలన ఆ మహాపురుషుడి ప్రభావం ఆ వ్యక్తి మీద ఉండదు. గాంధీగారితో సన్నిహిత సంబంధము కలిగి వున్నప్పటికి ఆయన ప్రభావం తమ స్వంత కుమారులపై కొంచెం కూడా పడలేదు.

ఎవరి ప్రభావం ఎవరి మీద ఎంత, ఎలా వుంటుంది అనేది ఒక రకమైన కుస్తిలాంటిది. ధారణాశక్తి, యోగ్యత, ఆకర్షణాశక్తి అధికంగా వున్న వ్యక్తి ఇతరులను తనవైపు ఆకర్షించి, ప్రభావితం చేస్తాడు. ఇద్దరు వ్యక్తులు ఒకరికొకరు ఇచ్చిపుచ్చు కోవాలనే దృష్టితో ఏకాగ్రతతో సత్సంగము చేసినట్టయితే దాని ఫలితము చాలా అద్భుతంగా వుంటుంది.

8.20 దీక్షకి ఆధ్యాత్మిక జగత్తులో చాలా మాహోత్సం వుంది. ఇందులో సమర్థుడైన గురువు ఉన్నతమైన మనోయాగ సాధనాపూరితుడైన శిష్యుడి యొక్క ఆధ్యాత్మిక భూమికలో మొలకలెత్తేందుకు కొన్ని బీజాణువులను ఇంజెక్షన్ చేసిన విధంగా నాటుతారు.

ఈ బీజాలు అమరమై శిష్యుని అంతరాళాలలో పడ్డాయి. తర్వాత వాటిని సరిగా పోషణ చేసుకుంటే, త్వరితంగా ఘలవంతం అవుతాయి. అలా కాకపోయినా, ఏ దశలోనూ మరణము సంభవించదు. అనుకూలించగానే చిగురిస్తాయి. ఈ రోజులలో డంభాచారులు, అయ్యాగ్యలు గురుదీక్షలాంటి అత్యంత గొప్ప సంస్కారాన్ని చేసే సాహసం చేస్తున్నారు. వీరు ధనమోహం చేత పవిత్రమైన ఈ యోగక్రియను తమాషా చేస్తున్నారు. దీనిని అపహస్యం చేస్తున్నారు. ఇది చాలా సిగ్గుపడాల్సిన, దుఃఖించాల్సిన విషయం కదా! గొప్ప ఆత్మవంతుల ద్వారా యివ్వబడిన దీక్ష ఎన్నటికీ నిష్పలమవ్వదు. దాని ప్రయోజనము వెంటనే కనిపిస్తుంది.

సత్పుంగం యొక్క లాభాన్ని వినయంతో పొందవచ్చు. ఉత్తమ ఆలోచనా పరులు ఉత్తమ మనస్సులైన వ్యక్తుల దగ్గరగా వుండే అవకాశం కోసం వెదుకుతూ వుంటారు. ఎక్కడ ఇలాంటి ప్రసంగాలు జరిగినా వీటి లాభాన్ని పొందే ప్రయత్నాలు చెయ్యాలి. ఒకవేళ నీ పనిపాటలు, వుండటానికి కావల్సిన ఏర్పాట్లు గొప్ప పురుషుల వద్దనే కుదిరితే, ఎన్ని కష్టాలు కలిగినా సహించి వారివద్దనే వుండాలి. ఎందుకంటే దీనివల్ల కలిగే లాభము గణించలేనిది. సత్పుంగం యొక్క మహిమను వర్ణించటం మన శక్తికి మించిన పని. స్పృశ్యమణితో సత్పుంగము వలన ఇనుము బంగారంగా మారుతుంది. ఆత్మసత్పుంగం వల్ల జీవాత్మ పరమాత్మగా మారుతుంది.

ముద్రించిన పుస్తకాలు కూడా రచయిత యొక్క భావాల్ని ధరించి వుంటాయి. పుస్తకాలు ముద్రించేవాడికి సాహిత్యంతో సంబంధం లేదు. కానీ ఆ పుస్తకాలను చదివే పారకుడి మనసులో పుస్తకాలను వ్రాసేటపుడు రచయితకు కలిగిన భావాల వంటి భావాలే కలుగుతాయి.

8.21 మంచి ఆలోచనాపరులు యోగ్యులైన రచయితలు వ్రాసిన పుస్తకాలను చదవాలి, వాటివలన మంచి లాభాన్ని పొందాలంటే రచయిత యొక్క చిత్తాన్ని మనస్సులో వుంచుకుని ఆ రచయిత మనముందు కూర్చుని ఈ విషయాన్ని మనకు వివరిస్తున్న భావన చేయాలి.

దీని కారణంగా పుస్తకాలమీద రచయిత చిత్రపటం ఉండటం చాలా అవసరం. మంచి పుస్తకాలతో సత్పుంగం వల్ల కూడా మనం మంచి ప్రయోజనాన్ని పొందవచ్చు.

ఆలోచనలను మననం చేయటం, పరిశోధనలకు సంబంధించిన సూక్ష్మ విషయాలను తెలుసుకునే ప్రయత్నం ఏకాంత శాంత వాతావరణంలోనే జరుగుతుంది, కానీ మనలో నిక్షిప్తమైన ఆత్మ శక్తి యొక్క ప్రేరణ సామూహిక సత్యంగం వల్లనే కలుగుతుంది. చాలామంది వ్యక్తులు కలిసి అభ్యాసం చేయాలి. ఒక సంఘము లాగా ఏర్పడి సత్యంగం చేయటంవల్ల వీరు ఏకాంతంగా చేసిన దానికంటే ఎక్కువ స్వార్థి కలుగుతుంది. కానీ గుర్తుంచుకోవాల్సిన విషయం ఏమిటంటే సత్యంగము అవసరము వ్యక్తికి తనలో ప్రేరణ కలిగించుకొనే వరకే. వస్తువు యొక్క అన్వేషణ, తత్ప్రపొప్పి మాత్రం ఏకాంతంలోనే సంభవం.

రోగనివారణ :

8.22 అఱచేతుల్లోను, ప్రేళ్ళ చివరిభాగంలోను రోగనివారణశక్తి అధిక ప్రమాణంలో వుంటుంది. బాధ ఉన్నచోట చేతితో సృశించాలి. కడుపులో ఏదైనా బాధ వున్నా నొప్పివున్నా లేకా ఏదైనా గడబిడ వున్నా మన అఱచేతుల్ని గోళాకారంగా ఆ స్థానం చుట్టూ తిప్పాలి. కొంతసేపు ఈ క్రియని కుడినుంచి ఎదుమకి, మరొక అఱచేతితో వ్యతిరేకదిశలో అంటే ఎదుమనుంచి కుడికి గోళాకారంలో తిప్పాలి.

ఎక్కడైతే సెగగడ్డలు, నొప్పి, బాధ, బిగుసుకుపోవటం లేక కొంకర్లుపోవట, ఒత్తిడి, దురద లేక బరువుగా వుంటుందో ఆక్రూ మునిప్రేళ్ళతో లేక అఱచేతితో నెమ్ముది నెమ్ముదిగా రాయాలి. దీనివల్ల ఆ స్థానంలో వన్న జీవాణువుకు స్వస్థత కలిగి బలం చేకూరుతుంది. మరియు అవి వాటి దగ్గర కూడిన చెడు స్రావాలను బయటికి పంపటానికి వీలవుతుంది.

ఆత్మజేస్సుని పెంచుకునే విధానం :

8.26 ఆత్మశక్తిని, ఆత్మవిద్యుత్తును వృద్ధిచేసుకోవటానికి మంచి ఉపాయం ఆత్మ విశ్వాసాన్ని పెంచుకోవటం. మనల్ని మనం తుచ్ఛులుగా, నిర్భులులుగా, అయోగ్యులుగా భావించటం ఒకరకమైన ఆత్మహాత్య వంటిది. అఖండజ్యోతిలో మాటి మాటికి చేపే విషయం, మానవుడా నీవు క్షుద్రజీవుడవు కావు. దేవాధిదేవుడైన ఆ పరమాత్మ యొక్క అమర పుత్రుడిని - రాజకుమారుడిని. అయిన ఆత్మంత త్రమతో మనకి ఈ జీవితాన్ని ఇచ్చాడు. పురుగుల లాగా జీవించటానికి, కుక్కల్లాగా చావటానికి కాదు. అహంకారము, పొగరు అనేవి వేరే విషయాలు. భౌతికమైన వస్తువుల్ని తనవిగా

భావించి గర్వించటం అజ్ఞానం, కాని ఆత్మని దివ్య స్వరూపంగా చూడటమే ఆత్మదర్శనము. (పుణ్యము, కర్తృవ్యము, ఆత్మగౌరవము. అహంకారాన్ని, ఆత్మగౌరవాన్ని పెంచుట) మనలో పరమాత్మ యొక్క పవిత్ర అంశ ఉన్నదని విశ్వసించటం వలన ఏ వ్యక్తి ఆత్మతిరస్కారం చేసుకోలేదు. మనల్ని మనం తక్కువగా అనుకోవటం అంటే మనల్ని మనం పరమాత్మకు దూరం చేసుకోవటమే. మన ప్రకృతిముకలు కలిసే ప్రదేశంలో అన్నాశయం వుంది, ఆ స్థానంలో ఆత్మసూర్యనితి సమానమైన తేజోబిందువు వున్నదనే భావన చేయాలి, దాని చుట్టూ విశ్వమంతా తిరుగుతున్నదనే భావన చేయాలి.

8.27 కాని నీవు ఎవరినైనా కలవటానికి వెళ్తే వారిని గౌరవించాలి. నమ్రతతో మాట్లాడాలి, కాని వారివద్ద ప్రాధేయపడవద్దు. నీకు పుచితమైన ఆసనము మీద కూర్చో. వెనుకకి తిరిగి కూర్చోవటం, సిగ్గుపడుతూ క్రింద కూర్చోవటం తప్పు. ప్రశాంతంగా మాట్లాడటం, కొంచెం నవ్వు ముఖంతో మాట్లాడటం వల్ల ఎదుటివారిని ప్రభావితులను చేయవచ్చు. చిఱునవ్వు వల్ల ముఖంలో వున్న నరాలు స్పందించి మెదడులోని ప్రతిభావంతమైన విద్యుద్ధారను మొహం మీదకి తెచ్చి పెదాలు, బుగ్గలమీదే కాక కళ్ళలోకి కూడా చేరుతుంది. అందువల్ల వాటిలో మెఱుపు వస్తుంది. నవ్వుముఖంతో గల వారిలో విద్యుత్తు సొధారణంగా వుండేదాని కంటే ఐదు రెట్లు ఎక్కువ వుంటుంది. ఇది ఇతరులమీద ఆశ్చర్యకరమైన ప్రభావాన్ని కలిగిస్తుంది. అది తిరిగి శరీరంలోకి ప్రవేశించినపుడు రక్తప్రసరణలోను, నాడీమండలముమీద హితకరమైన ప్రభావాన్ని చూపిస్తుంది.

ఎదుటి వ్యక్తి యొక్క కళ్ళలోకి దృఢంగా, మృదువుగా చూడు. పొగరుగా, తీక్ష్ణణంగా ఎదుటివారి కళ్ళలోకి చూస్తే దాని ప్రభావం చాలా చెడ్డగా వుంటుంది. కాని ప్రేమగా సరళంగా ఎదుటివారితో మాట్లాడటం వల్ల వారిని మన పక్షంలోకి చేర్చుకోవచ్చు మరియు వారిని ప్రభావితం చేయవచ్చు.

మెస్క్రిజం అంటే విషయి?

మెస్క్రిజం మరియు యోగము :

9.2 చమత్కారాలు 3 రకాలు. అ) గుప్తచమత్కారము. ఆ) ప్రకటీకరింపబడే చమత్కారము. ఇ) జ్ఞానశక్తి వల్ల ఉత్పన్నం(బొఢిక చమత్కారం) అయ్యే చమత్కారము. గుప్తచమత్కారాలలో ఒక వ్యక్తి సిద్ధి ద్వారా గుప్తశక్తులను పొందుతాడు. ఉదాహరణకు ఒక స్వరూపం నుంచి అనేక స్వరూపాలలోకి మారటం. అనేకం నుంచి ఒకటవ్యాటం.

రెండవరకం చమత్కారములో ఒక వ్యక్తి ఇతరుల అంతఃకరణంలోకి ప్రవేశించి వారి ఆలోచనలను తెలుసుకోగల్లుతాడు. ఈ చమత్కార సిద్ధిని ఇప్పుడు కూడా మనం సాధువులు, సన్యాసులలో చూస్తావుంటాం. కానీ బ్రహ్మసుభూతుడైన బుద్ధభగవానుడు దీనిని మహా చమత్కారంగా లెక్కించలేదు.

మూడవరకమైన చమత్కారం మెస్క్రిజం విద్యతో సమానమైనది. అంతేకాక దీని సిద్ధిని సమర్థులు మాత్రమే పొందగలరు. వీరు తమ ఆలోచనల మీద పూర్తి పట్టును కలిగివుంటారు. మెస్క్రిజంలో చిత్రాన్ని భ్రమలోపడవేసి సూచనలకు అనుగుణ్యంగా చిత్రశక్తిని దాని లింగశరీరంలో త్రిపూతూవుంటుంది. దీనిలో ముఖ్యంగా ఆరు అవస్థలు ఉన్నాయి. 1) మత్తు(తంద్రా), 2. నిద్ర, 3) ప్రగాఢ సుషుప్తావస్థ, 4) అనువృత్తి, 5) దివ్యదృష్టి, 6) ప్రత్యంగదృష్టి. ఈ ఆరు అవస్థలలో మొదటి మూడు అవస్థలు సామాన్యంగా అన్నిచోట్లా కనిపిస్తుంటాయి. తర్వాత వున్న నాలుగు, ఐదు, ఆరు అవస్థలలో భూత, భవిష్య, వర్తమానాలకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలకు పూర్తిగా జవాబు దొరుకుతుంది.

ఆధ్యాత్మికశక్తితంలో ప్రవేశించేందుకు మరియు సఫలత పొందేందుకు రోజు బ్రాహ్మిముహర్తంలో నిద్రలేవటం చాలా అవసరం. ప్రశాంతంగా ఉన్న గదిలో కూర్చుని ఏకాగ్రతతో ధ్యానం చెయ్యాలి. ఏదైనా ఒక వస్తువును ఏకాగ్రదృష్టితో

చూడటం సాధన చెయ్యాలి. సూర్య దేవుని ఆవిధంగానే చూడాలి. దీనివల్ల కళలో ఆకర్షణాశక్తి కలుగుతుంది.

మెస్క్రిజం మరియు చరిత్ర :

ఏ వస్తువుల పరమాణువులు అధిక సంబ్యోలో దట్టంగా ఉంటాయో వాటిలో నుంచి వెలువదే కిరణాలు మనుష్యుల శారీరిక మానసిక స్థితులకు లాభదాయకంగా ఉంటాయి అని మి.బార్డ్ క్రికెట్ అనే వైజ్ఞానికుడు చెప్పాడు. వాటి ఆకర్షణాశక్తి యొక్క ప్రభావం మనస్సుమీద, శరీరంమీద ఉంటుంది. మణిమాణిక్యాలలో వజ్రం చాలా అధిక గుణాల్చి కలిగివుంది. దీనిలోవుండే పరమాణువులు చాలా దట్టంగా ఉండటం వలన దీనిని సుత్తితో కూడా పగలకొట్టలేము. ధాతువులలో బంగారము చాలా లాభదాయకమైనది. అందువల్ల పూర్వకాలంనుంచి బంగారము ధరించడము శుభప్రదంగా, లాభదాయకంగా పరిగణిస్తున్నారు.

9.7 మెస్క్రిజం యొక్క తత్త్వజ్ఞానం : మెస్క్రిజం విద్య ద్వారా ఉత్సవమయ్య శక్తి మూడు విధాలుగా ఉంటుంది. క) ఇచ్ఛాశక్తి (విల్). ఖ) ఆదేశం(సజేషన్) గ) మార్జనము (మర్దన).

క) ఇచ్ఛాశక్తి (విల్). మాంసాహార పక్కలు గుర్తించకుండా ఉండేందుకు సీతాకోకచిలుక తన రంగును పుప్పుల రంగులలో కలిసిపోయేవిధంగా మార్పు కుంటుంది. చెట్ల నీడలో కనిపించకుండా, గుర్తించకుండా ఉండేందుకు కొన్ని జంతువులు తమ శరీరాన్ని బహువస్తులుగా మార్చుకుంటాయి.

గడ్డిలో దాగి వుండే జంతువులు కొన్ని తమ రంగుని గడ్డి రంగులలోకి మార్చుకుంటాయి.

2. ఆవేశం : మనిషి స్వతంత్రాగా తడిమట్టి లాంటి వాడు. ఎందుకంటే ఎలా కావాలంటే అలా మార్పుకోవచ్చు.

3. మార్జనం : మనవ శరీరంలో ఒక విద్యుత్పవాహం ఎప్పుడూ ప్రవహిస్తూ వుంటుంది.

ఇచ్చు, ఆవేశము, మార్జనము ఈ మూడు తీగలు మహాత్మరమైన విద్యుత్పవాహాలతో నిండి వుంటాయి. పవిత్రీకరణము మరియు న్యాసము వీటికోసమే.

మెస్కరిజం యొక్క అభ్యాసము :

మానసిక విద్యత్తును పెంచుకునేందుకు త్రాటకము చేయాలి.

ప్రాణాయామము : ప్రాణాకర్షణ ప్రాణాయామంలో గుర్తుంచుకోవాలిన ముఖ్య విషయమేమిటంటే కేవలం గాలిని పీల్చటం, వదలటమే కాదు, ప్రాణశక్తి మన శరీరంలోకి ప్రవహించటం చూడగలిగే అంత తీవ్రంగా ఆకర్షణ యొక్క భావన చేయాలి.

9.12 దృష్టిపాతము యొక్క అభ్యాసము (త్రాటకము)

దీపాన్ని శుద్ధమైన నువ్వులనూనెతో వెలిగించాలి. క్రొవ్వుత్రి యొక్క వెలుగుకూడా తక్కువ ఫలితం ఇస్తుంది. దీపాన్ని తదేకదృష్టితో చూడవలెను. దీనినే త్రాటకము అంటారు.

ముందుగా ప్రాణాయామం చేసి తర్వాత త్రాటకం చేయాలి. ఆరంభంలో ప్రాణాయామానికి 15 నిమిషాలు, త్రాటకానికి 5 నిమిషాల సమయం కేటాయించుకోవాలి.

ఇదే క్రమంలో సమయాన్ని అరగంటకు పెంచుకోవాలి. తెలిసినదేమిటంటే 6,7 వారాలలో సాధారణ క్రేణి వ్యక్తులలో మెస్కరిజం యొక్క యోగ్యత కలుగుతుంది.

మెస్కరిజం చేసేందుకు చెక్కతో చేసిన కుర్చీనే వాడాలి, చేసేవారు చేతులు వున్న కుర్చీలోను, చేయించుకునేవారు (పడకకుర్చీ) విశ్రాంతిగా కూర్చునే కుర్చీలోను కూర్చేవాలి.

9.15 మనకై మనం మెస్కరిజం చేసుకోవటం :

మనసే మనప్యతత్త్వం యొక్క సారం. ఇది ఎటు వెళ్తే, జీవనధార అటువైపే వెళ్తుంది. అందువలన మనం మన జీవితాన్ని ఎటువైపు తీసుకువెళ్లాలని అనుకుంటామో అలాంచి సంస్కరాలనే మనస్సులో వుంచుకోవాలి. నిజమైన సంపద రః సంస్కరాలే. పరిస్థితులకు బానిసలమని చెప్పి మనప్యలు చాలా పెద్ద తప్పు చేస్తుంటారు. వాస్తవంగా ప్రతి మనిషి తన భాగ్యాన్ని తానే నిర్మించుకుంటాడు. ఎవరి మనోదిశ ఎలా వుంటే పరిస్థితులు దానికి అనుగుణంగా వుంటాయి.

9.17 ఆరోగ్య ప్రాప్తి కోసం : గదిలో ఏకాంతంగా పద్మాసనంలో ప్రశాంతంగా కూర్చోవాలి లేక విశ్రమించే కుర్చీలో పదుకోవాలి, చంచలత్వం వదిలేసి, శరీర కండరాలను, నాడులను పదులుగా చేసి శరీరాన్ని విశ్రాంతిగా వుంచాలి. నెమ్ముదిగా, దీర్ఘంగా ఒక శ్యాసను తీసుకోవాలి. తర్వాత మళ్ళీ నెమ్ముది నెమ్ముదిగా గాలిని పూర్తిగా బయటికి వదిలెయ్యాలి. శ్యాసని లోపలికి తీసుకునేటప్పుడు ఆరోగ్యకరమైన తత్త్వాలను శ్యాసనధ్యారా లోపలికి తీసుకుంటున్న భావన చెయ్యాలి. శ్యాసని బయటికి వదిలేటప్పుడు నాలోని రోగాలు, బలహీనతలు శ్యాసనధ్యారా బయటికి వెళ్లిపోతున్నాయి అనే భావనను చెయ్యాలి. 10, 15 నిమిషాల పాటు ఈ శ్యాసన, ప్రశ్యాసను కొనసాగించాలి. దీనివల్ల చాలా శాంతి లభిస్తుంది. అంతేగాక శరీరం తేలికగా, మంచి స్వార్థితో, చైతన్యవంతంగా ఉంటుంది.

ఇప్పుడు మనస్సులోనే 'నేను నా శరీరానికి అధికారిని. నేను శక్తివంతంగా ఉన్నాను, నేను ఆరోగ్యవంతుడను. నా శరీరంలోని అన్ని అవయవాలు చక్కగా పనిచేస్తున్నాయి. బలము, ఆరోగ్యము మరియు సుందరత నాలో రోజురోజుకూ పెరుగుతోంది' అనే భావన చెయ్యాలి. 'ధమనుల్లో శుద్ధమైన రక్తం ప్రవహిస్తోంది. రోజురోజుకి ఆరోగ్యం చాలా మెరుగొతోంది. చాలా త్వరగా నేను ఆరోగ్యాన్ని పొందుతున్నాను" అనే మంత్రాల్ని జపించాలి. ఇవే మంత్రాలను మనసులో పదే పదే జపించాలి, కల్పనాశక్తి చేత వీటి అనుభవాన్ని పొందాలి. ఈ అభ్యాసాన్ని ప్రతిదినం ప్రాతఃకాలంలో చేయటం వల్ల ఆశ్చర్యజనకంగా అత్యంత త్వరగా ఆరోగ్యం ప్రాప్తిస్తుంది.

2. ఐశ్వర్య ప్రాప్తికి : ఏకాంత స్థానంలో చిత్తాన్ని శాంతపరచి, శరీరాన్ని విశ్రాంతిగా అంటే పదులుగా చేసి కూర్చోవాలి. కళ్ళను మూసుకోవాలి. ధ్యానంలో సర్వత్రా ఆకుపచ్చరంగును భావన చేయాలి. ఆకాశము, భూమి, సూర్యుడు, నక్షత్రాలు, ఇళ్ళు, చెట్లు, కొండలు, నదులు, జీవ-జంతువులన్నీ పచ్చగా ఉన్నట్లు దర్శించాలి. నలువైపులా పచ్చగా వున్నట్లు అనుభవాన్ని పొందాలి. ఈ ఆకుపచ్చరంగును ఎంత ఎక్కువనేపు, దృఢంగా అన్ని వైపులా దర్శించగలిగితే అంత మంచిది. మనోవైజ్ఞానిక శాస్త్రం ప్రకారం పచ్చరంగు ధనానికి, వైభవానికి, సాఫల్యతకు చిహ్నాము. పచ్చటి

తోరణాలను అన్ని శుభకార్యములకు ఉపయోగించుకుంటాము. సున్నంలో పచ్చరంగు కలిపి గోడలకు వెల్ల వేస్తారు, ఇందులో వైభవ వృద్ధి యొక్క రహస్యం ఉంది.

పచ్చరంగును ధ్యానం చేస్తూ ప్రశాంత మనశ్శరీరలతో భావనా పూర్వకంగా ఈ మంత్రం చదవాలి – “నా బలములో అమితవృద్ధి - సిద్ధులు వున్నాయి. ఇప్పుడు నేను నా ప్రబలమైన ఇచ్ఛాశక్తి ద్వారా వైభవం రావాలని కోరుకుంటున్నాను. అంతేకాక శీప్రుంగా నా ఐశ్వర్యము వృద్ధిచెందుతుంది, నేను కోరిన వస్తువులు, పరిస్థితులు పొందడంలో నాకు సాఫల్యం ప్రాప్తిస్తుంది. నేను నా సంపూర్ణ శక్తులతో పాటు వైభవప్రాప్తి పొందుతున్నాను. నా మనస్సులోని కోరిక తప్పక తీరుతుంది అనేది నా నిశ్చయ విశ్వాసము.’ ఈ మంత్రాన్ని శ్రద్ధాపూర్వకంగా ప్రతిరోజు జపించాలి.

3. మానసిక శక్తుల ఉన్నతి కోసం : తగిన ఏకాంత స్థానంలో కూర్చుని కన్నులు మూసుకొని దృష్టిని భ్యకుటి స్థానంలో వుంచి, చంద్రుడితో సమానమైన మెఱువు కలిగిన చల్లని ప్రకాశజ్యోతిని ధ్యానించాలి. మనస్సులో ఈ మంత్రాన్ని జపించాలి – “నా మత్తిష్ఠం స్వస్తతతో బలంగా వుంది, నా బుద్ధితీప్రత పెరుగుతోంది, ఆలోచనాశక్తి, నిర్ణయశక్తి, సహనశక్తి, కల్పనాశక్తి మొదలగు అనేక మానసిక శక్తులు నాలో పెరుగుతున్నాయి, వికసిస్తున్నాయి. నేను నెమ్ముది నెమ్ముదిగా బుద్ధిమంతుడను అపుతున్నాను. చాలా త్వరగా నాకు మానసిక వికాసము కలుగుతోంది.” ఈ ధ్యానం, జపం వల్ల చాలా త్వరితంగా మానసిక శక్తుల వికాసం జరగటం చూస్తాము.

4. ఆత్మ యొక్క బలాన్ని పెంచేందుకు పైన చెప్పిన విధంగా ఏకాంత ప్రదేశంలో శరీరాన్ని విశ్రాంతిగా ఉంచి కూర్చోంది. ప్రకృటేముకలు కలిసే భాగంలో అన్నాశయం దగ్గర ఉన్న సూర్యచక్రములో - సూర్యుడితో సమమైన తేజస్సు కలిగిన జ్యోతిని ధ్యానించు. దానితోపాటు ఈ మంత్రాన్ని జపించాలి. “నేను ఆత్మబలంతో పరిపూర్ణుడను, నాలో అపారమైన ఆత్మశక్తి ఉన్నది, నిద్రించుచున్న ఆ ఆత్మశక్తినే నేను ప్రయత్నపూర్వకంగా జాగ్రత్తపరుస్తున్నాను. నాలో వున్న మొత్తం దుర్గంధాలను, కుసంస్మారాలను బయలీకి పంపిస్తున్నాను. వాటి స్థానంలో సాత్మ్వికమైన, సద్గుణ సంస్మారాలను ప్రతిష్ఠిస్తున్నాను. నేను దృఢంగా వున్నాను, నిర్భయుడను, పురుషార్థుడను, సదాచారుడను మరియు సత్యనిష్టుడను, నేను ఆత్మను, ఆత్మ యొక్క మహాశక్తులను దృఢంగా ధారణ చేస్తున్నాను.’

9.18 ఏదైనా ప్రాపంచిక వస్తువును ప్రాప్తింపజేసుకునేందుకు :

ప్రశాంతంగా కూర్చుని శరీరాన్ని విశ్రాంతిగా ఉంచాలి. పసుపుపచ్చరంగుని ధ్యానించాలి మరియు ఈవిధంగా మానసిక జపం చేయాలి - “నాకు ఫలానా వస్తువు కావాలి. దాన్ని పొందుతానే దృఢ ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను. సంపూర్ణ శక్తితో దాన్ని పొందటానికి తీవ్రంగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. ఎవరు దేనిని కోరుకుంటే దాన్ని పొందుతారు అనేది సత్యము. హృదయపూర్వకంగా ఫలానా వస్తువు కావాలని కోరుకుంటున్నాను కాబట్టి ఆది నాకు తప్పక లభిస్తుంది”. ఈ సంకల్పంతో పాటు పదే పదే ఈ పద్మాన్ని జపించాలి.

“జ్యోతిర్, జ్యోతిర్ పర్ న్యత్యస్తస్తో, పాతేషా మిలత్క్ష కుష్ సందేహు”

6. ప్రార్థన ద్వారా ఇచ్ఛాపూర్తి :

ఈశ్వరుడినిగాని లేక ఏ ఇతర దేవతనైనా కావాల్సిన వస్తువును గురించి ప్రార్థించటం భారతదేశంలో పూర్వకాలం నుంచి జరుగుతోంది. వేదాలలో సగానికి పైగా వైభవం, సంతాపం, యశస్వి, ఆరోగ్యము, బుధ్య, విద్య, సుఖము మొదలైన వాటికోసం ఈశ్వరుడ్ని ప్రార్థించే మంత్రాలతో నిండి వున్నాయి. ఇలాంటి ప్రార్థనలు మెస్కురిజం సిద్ధాంతానికి అనుకూలమైనవి. ప్రార్థన వల్ల రెండు జరుగుతాయి.

1. మన అవసరము మాటిమాటికీ గుర్తుకు రావటం, దీనివల్ల దానిమీద ఇష్టం, శ్రద్ధ పెరుగుతాయి. 2. ఈశ్వరుడు లేక దేవతా సహాయం లభిస్తుంది అనే భావనచేత ఆశాకిరణం ఉదయించి ఉత్సాహం కలుగుతుంది. ఈ రెండు విషయాలు కోరిన కోర్కెల్లి తీర్చుకోవటంలో చాలా సహాయం చేస్తాయి. అనేకసార్లు ప్రార్థన చేయటం వలన చాలా విషయాలు పూర్తిగా ఫలిస్తాయి. ప్రార్థనతో పాటు మానవ ప్రయత్నం ఉంటే ఆది అధిక ఫలవంతమవుతుంది. కర్మశూస్యుల ప్రార్థనలు భగవంతుడి దర్శారులో వినబడవు. మెస్కురిజం సిద్ధాంత ప్రకారం కూడా అది నిష్పలమే ఆవుతుంది.

9.20 వ్యక్తిత్వాన్ని గుర్తించడం ఎలా? ఏ వ్యక్తి ఎలాంటివాడు అనేది ఆత్మ అభ్యాసం వల్ల గుర్తించవచ్చు

1. ఏ వ్యక్తిని గూర్చి తెలుసుకోవాలనుకుంటున్నామో ఆ వ్యక్తిని గూర్చి 10 సెకండ్లు వారి ఎడమకన్ను మీద త్రాటకం చేయండి. దీని తర్వాత 10 సెకండ్లు కళ్ళు

మూసుకోండి. 2. కళ్ళు మూసుకుని ఆ వ్యక్తి మొహన్ని ధ్వనించండి. మీకు ఆ వ్యక్తి ముఖము చుట్టూప్రక్కల ఏదో విశిష్టమైన రంగు తునకలు తిరుగుతూ కనిపిస్తాయి. 3. ఈ రంగుల ద్వారా ఈరకమైన పరిణామాల్చి గ్రహించవచ్చు. తెలుపు రంగు - సత్యవంతుడు, నిజాయితీపరుడు. మట్టిరంగు - తెలివికలవాడు, భాకీ రంగు - మాటమీద నిలబడేవాడు, గులాబీ - కడుపులో ఎలాంటి కుళ్ళు లేనివాడు, ఎఱుపు-కోపదారి, ఆకుపచ్చ - శాంతిపరుడు, స్థిరచిత్తుడు, పసుపు - పురుషార్థుడు, ధీరుడు, నారింజరంగు - అభిమానవంతుడు, నీలం - ఆస్తిపరుడు, వంకాయరంగు - స్పార్ఫపరుడు, నలుపు - నిర్భయము, మౌసగాడు, బంగారరంగు - వినయ స్వభావం కలవాడు, మిత్రమరంగులు - కూటసీతి కలవాడు. ఒకేసారి చాలా రంగులు కనిపిస్తే కొన్ని మిత్రమగుణాలు కలిగినవాడు అని అర్థం.

9.36 సామాన్యంగా ఆత్మసంకేతము ద్వారా, ఆత్మసమ్మాహనము కూడా మన మనోబలాన్ని పెంచేందుకు, చెడు అలవాట్లను మానివేయచూనికి మరియు ఉపయోగకరమైన నిష్ఠని జాగృతం చేసేందుకు చాలా ఉపయోగకరంగా వుంటుంది. దీనివల్ల శేషమైన ఆత్మసమ్మాహనము, దానివల్ల యోగనిద్రను సాధించటం చాలా కష్టము. ఈ స్థితి ఆత్మబలాన్ని వృద్ధి చేసుకున్న తర్వాత మాత్రమే ప్రాత్మిస్తుంది. ఆ స్థితిలో ఎంత అధిక సామర్థ్యం కలుగుతుందంటే జాగృతావస్థలోనే మస్తిష్కాన్ని ప్రశాంతపరచి అవసరమైనవి పెంచుకుని అక్కఱలేనివి వదిలివేయగలము.

ప్రాణరేక్తి సీంచి దివ్యరేక్తులు ఉద్భవించేటం

10.6 ఈ సమస్త సిద్ధులకు ఆధారము ప్రాణసాధన. ప్రాణమయకోశము లేక ప్రాణమయశరీర వికాసము, నియంత్రణ మరియు ఉపయోగములు ప్రాణసాధన మీదనే ఆధారపడివున్నాయి. ఈ నిజం ఇప్పటివరకు శ్రద్ధకి సంబంధించినది అయినా ఇప్పుడు విజ్ఞానం కూడా దీనిలోని నిజాన్ని గ్రహించి, అంగీకరించి, పరిశీలన కూడా చేస్తోంది.

ప్రాణశక్తిని పూర్తిగా అభివృద్ధి చేస్తే మనిషి ఆ దివ్యశక్తులకు అధికారి కాగలడు. ఈ శక్తులు సామాన్య మనిషికి గొప్ప చమత్కారాలుగా అనిపించవచ్చు.

10.7 1967లో కళ్ళను గురించి పరిశోధన చేసిన ముగ్గురు వైజ్ఞానికులకు నోబుల్ పురస్కారాన్ని యిచ్చారు. వీరిలో డా. జాల్డ్ కూడా ఒకరు. ఈయన ‘రెటీనా’ లో (కళ్ళ మధ్య బిందువు) వున్న అఱువుల అమరిక గురించి మాట్లాడుతూ ఒక ‘విజ్ఞప్తి పర్చిల్’ (రోడ్జోస్పైన్) పేరుగల ఒక విలక్షణ తత్త్వాన్ని గురించి చెప్పారు. ఈ రోడ్జోస్పైన్ ప్రకాశ కణాలను విద్యుత్తరంగాలుగా మారుస్తుందని కూడా చెప్పారు. ఈ విద్యుత్తు తరంగాలు మస్తిష్కంలోకి ప్రవేశించి దృశ్యములను గుర్తిస్తాయి. ఇంకాక తెలుసు కోవలసిన విషయమేమిటంటే వస్తువు మీద వెలుగు ప్రసరించినంత మాత్రాన వస్తువు తెలియదు. ఆ వెలుగు విద్యుత్తరంగ శక్తిగా మారినప్పుడే వస్తువును చూడగలము.

మనస్సు వెలుతురు కాదు, ఒక రకమైన విద్యుత్తు తరంగం వంటిది. అందులోనే మనస్సుకు వస్తువుల యొక్క దృశ్యాలు నేరుగా కల్పించగల శక్తి వున్నది అని అంటే ఆశ్చర్యపడవలసినదేమీ లేదు.

10.8 ఇదేవిధంగా మరికొన్ని ఉచ్చాహారణలను చూడవచ్చు. వెలుతురును దెటీనా ద్వారా విద్యుత్తరంగాలుగా మార్పువలసిన అవసరం లేకుండానే కొంతమంది కేవలం చర్చం ద్వారా, బుగ్గల ద్వారా లేక శరీరంలోని ఇతర భాగాలతో కూడా చూడగల్లాతారు.

1954 సం॥ బాంగ్‌కార్కోని ఒక డాక్టరు మనోవైజ్ఞానికుల సహాయంతో 13 సంవత్సరాల పిల్లవాడి మీద ఒక ప్రయోగాన్ని చేశాడు. గొప్ప విషయం ఏంటంటే అతనికి మనోవిజ్ఞానానికి సంబంధించిన శిక్షణతోపాటు ధ్యానము, సమాధిస్థితిని కూడా చూపించేవాడు. ధ్యానంలో అతను బుగ్గలమీద మనస్సును ఏకాగ్రం చేసేవాడు.

9 నెలల తర్వాత అతనికి బుగ్గల ద్వారా చూడగల సామర్థ్యం కలిగింది. ఆ తర్వాత పదిమంది గుడ్డివారి మీద ప్రయోగము చేశారు. వీరిలో ఆరుగురు ఈ ప్రయోగము వలన ప్రయోజనము పొందారు. ఇప్పుడు వాళ్ళు తమ బుగ్గలతోనే హయిగా చూడగల్లుతున్నారు.

స్వాలధృష్టి యొక్క సామీప్యత నుండి అనంతాలకు చూడగల యింకొక నేత్రం మనకు వుంది. దీనినే సూక్ష్మధృష్టి లేక దివ్యధృష్టి అంటారు. యోగసాధన ద్వారా ఎవరైనా ఈ నేత్రాన్ని వికసింప జేసుకోగలరు. అంతేకాక చర్చచక్షువులకు కనిపించని పరిస్థితులను, సంఘటనలను కూడా చక్కగా చూడగలుగుతారు. భూమధ్య భాగం లేదా భూకుటి స్థానంలో వున్న ఆజ్ఞాచక్రమే మన మూడవ కన్ను. దీనిని తెరిచే ప్రయత్నం చేస్తే మనలోని అంతర్జ్యోతి వికసిస్తుంది. దీనిద్వారా లోకాంతరాలను, భూగర్భాన్ని, పొంచభౌతిక పరిస్థితులను చూడగలము. అర్థం చేసుకోగలము. ఈ ఆజ్ఞాచక్రమంటే ప్రాణమును కపాలంలోని మధ్య తెర మీద కనుబోమల మధ్య స్థానములో కేంద్రికృతం చేయటం. మరియు ఆ ఏకాగ్రత భంగమైనపుడల్లా మాటిమాటికి జ్ఞాపికి తెచ్చుకొని మరలా ఏకీకృతం చేయటమే. ఇది వైజ్ఞానిక ప్రయోగాల ద్వారా పూర్తిగా పరిశోధింపబడిన సత్యము.

10.17 ‘జీవనతత్త్వం’ పూర్తిగా శరీరంతో కలిసిపోయి కనిపిస్తుంది. దీనివలననే జీవించి వుండటం సంభవిస్తుంది. కానీ ఈ జీవనతత్త్వము శరీరము యొక్క ఉత్సాదన కాదు.

ఇది అదృశ్యమైన అలోకికశక్తి. ఆ శక్తినుంచి అవసరమైన అంశాన్ని ఈ శరీరము అంతరిక్షం నుంచి ఆకర్షించుకొని తన లోపల ధారణ చేసుకుంటుంది. దీనితోనే తన పనిని నడుపుకుంటుంది. ఈ విశ్వమంతా వ్యాపించి ఉన్న జీవన తత్త్వము పేరే ‘ప్రాణము’.

ప్రాణము వ్యక్తిలో వున్నది కాని అది విశ్వవ్యాప్తమైయున్న మహాప్రాణము యొక్క ఒక అంశ మాత్రమే. ఒక సీసా లోపల నిండి వున్న గాలి యొక్క పరిమాణం కొలవవచ్చు. స్వాలధ్యఫైకి అది సీసాచేత ఆవరింపబడి విడిగా కనిపిస్తూ వుంటుంది. కాని నిజానికి అది విశ్వవ్యాప్త వాయుతత్త్వము యొక్క ఒక అంశ మాత్రమే. ఇదేవిధంగా విశ్వవ్యాప్త మహాప్రాణము యొక్క ఒక చిన్న అంశ మానవ శరీరంలో వుంటుంది. ఆ అంశను ‘జీవనతత్త్వము’ అనే రూపంలో చూస్తాము. అనుభవాన్ని పొందుతాము. విశ్వవ్యాప్త ప్రాణము శరీరంలో రెండు రంధ్రాల ద్వారా ప్రవేశిస్తుంది. వాటినే ‘మూలాధారము’ మరియు ‘సహస్రారము’ అని అంటారు. సూర్యశక్తి భూమి మీదికి రెండు ధ్రువాల ద్వారా వస్తుంది.

10.19 కొంతకాలం ముందు బోంబాయిలోని జి.జె.రెక అనే పండితుడు “ది వైదిక గాంధీ ఎండ ఫిగర్స్ ఆఫ్ బయాలజీ” అనే పుస్తకం ప్రాశాండు. అందులో ఆయన - వేదాలలో వర్ణించిన ఆదిత్య, వరుణ, అగ్ని, మారుత్, మిత్ర, అశ్వని, రుద్ర మొదలైనవి మస్తిష్కములోని విశిష్ట స్థానాలలో వుండే దివ్యశక్తులు అని సిద్ధాంతికరించారు. వీటిని జాగ్రతం చేసుకొని మనిషి విశేషశక్తి సంపన్చుడు కాగలడు.

‘శరీర శాస్త్రానికి సంబంధించి వైదిక బుషుల జ్ఞానం చూస్తే చాలా ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది’ అని గ్రాంట్ మెడికల్ కళాశాలలో ఆధ్యాపకులు ఓ. నాడిర్ మరియు ఎడ్డర్ జె. థామస్లు సంయుక్తంగా పుస్తకానికి పీరికలో ప్రాశారు. ఎలాంటి ఉపకరణాలు లేని కాలంలో వారికి ఇంత లోతైన జ్ఞానం ఎలా కలిగింది అనేది అంతుపట్టని విషయము అని ప్రాశారు. కళ్ళ పై భాగాన్ని “వృహత్ మస్తిష్క” (పెద్ద మెదడు) అని అంటారు. ఈ ‘సెంబ్రమ్’ కేంద్రము. ఇంద్రుడు, సవితా దీనియందే నివాసం ఉంటారు.

ముక్కుకి సూటిగా లోపలివైపు తల వెనుక భాగమున “సెరిబలమ్ అను మస్తిష్కము” (చిన్నమెదడు) లో రుద్రదేవత యొక్క కార్యక్రొత్తం ఉంది. మస్తిష్కం పై భాగాన్ని రోదసీయని, మధ్య భాగాన్ని అంతరిక్షమని, క్రింది భాగాన్ని పృథివీ యని అంటాము. రోదసీలోని దివ్య చేతనా ప్రవాహము, అంతరిక్షం నుండి గ్రహ-నక్షత్రాలతో నిండిన బ్రహ్మండము మరియు పృథివీలోకంలో పనిచేసే భౌతికశక్తి ఈ మూడు ఒక సూత్రబంధంతో జోడింపబడివుంటాయి. సప్తధార సోమాగ్ని,

స్వర్దాయారము, ద్రోణకలశము మరియు అశ్వనీశక్తుల యొక్క సంబంధము ఈ రోదశేక్కేత్రంలోనే వుంటుంది.

అగ్నికి క్రిందగా వుండే భాగాన్ని స్వర్దాయారముని, దానికంటే క్రింది భాగాన్ని ద్రోణకలశముని అంటారు. ఇచ్చటి నుండే సప్తసరితలు, సప్తనదులు ప్రవహిస్తాయి. ద్రోణకలశంలో సోమరసం నిండి వుంటుంది. దీని ఆధారంగా స్థాయి కేంద్రాల శక్తి ప్రాప్తిస్తుంది. వెన్నుపాములోని (తాళ్ళ)తో బంధింపబడియున్న రెండు గ్రంథుల గుత్తిని అశ్వనీకుమారులు అంటారు. మెదడు చుట్టూతా వున్న ఒక విశేష ద్రవము సంపూర్ణ మెదడులో చేతనత్వాన్ని కలిగిస్తూ వుంటుంది. దీనినే వరుణుడు అంటారు. ఈ కేంద్రమున అగ్నిదేవుని యొక్క జ్ఞానకోశం వుంది. మస్తిష్కం వెనుక భాగంలో వుండేది (టపొలర్లీవ్) ప్రాచీనకాలం యొక్క శంఖపోలి. దీని క్రింద పీయూష గ్రంథులు ఉన్నవి. పీటినే మెడుల్లా అని కూడా అంటారు. ఇది అశ్వమేధయజ్ఞ వేదిక. అశ్వమేధము అంటే ఇంద్రియాల సంస్ఫూర్ఘము. దీనికి శీయూషగ్రంథి జవాబుదారిగా ఉంటుంది.

అతీంద్రియ శేషులకు ఆధారం

11.3 మన శరీరంలో మనస్సు ఒక విలక్షణ సత్తావలె కనిపిస్తుంది. కాని వైజ్ఞానికులు తేఖ్యినదేమిటంటే శరీరం యొక్క ప్రతికణంలో విలక్షణమైన మనస్సు వుంటుంది. కణాలలో వుండే మనస్సు యొక్క సముదాయం అవయవాలలో వుండే మనస్సు యొక్క నిర్మాణానికి కారణము. ఒక్కొక్క అవయవము యొక్క కార్బ్యూక్షైతము వేర్పేరుగా ఉంటుంది. కాని అవస్థ మనస్సు అధినంలోనే వుంటాయి. గుదా ద్వారము వద్ద ఉంటున్న జీవకణాలు తమవంటి రసాయనిక పదార్థాలను వెదుకుతూ గ్రహిస్తూ వుంటాయి. వీటి పుత్తేజనం కామవాసనలను రెచ్చగొడుతుంది. కాని అవయవాల యొక్క మనస్సుకు ఇది ఇష్టం ఉండదు. గుదాద్వారంలో ఉండే జీవకణాల కోరిక పూర్తి అయితే అవి కామవాసన మీద నియంత్రణ చేస్తాయి శరీరంలో వున్న ప్రతి అంగం యొక్క మనస్సు వాటి వాటి కోరికల్ని ప్రకటిస్తుంది. కాని అవయవాల మనస్సు అన్నిటినీ తుంచి ఏరుతూ వుంటుంది. ఏ కోరిక తీరదో దాన్ని నొక్కిపెదుతూ వుంటుంది మరియు వేరే వాటికి కూడా అలాగే చేసేందుకు సహకరిస్తుంది.

11.6 సజీవములు - సక్రియములు :

ఒకవిధంగా చూస్తే మన శరీరం ఒక ఆకాశం. చర్యాన్ని మనలో ఒక విశేష గురుత్వార్థాంశక్తి ద్వారా పృధ్వితో కలిపి వుంచకపోతే మనం ఆకాశంలో ఎగురుతూ వుండేవాళ్ళం. సూక్ష్మరూపంలో మామూలు మన చేతన యొక్క ఆలోచనలు సంకల్పాల రూపంలో ఆకాశతత్త్వంలో తరంగాలుగా అవుతూవుంటాయి.

ఊర్జాని ప్రకాశంగా మార్గటం ఒక కష్టమైన ప్రణాళిక. కాని వైజ్ఞానికులు తెల్పుకున్నదేమిటంటే ఈ ఊర్జా ఏదైనా ఒక వస్తువులోకి ప్రవేశిస్తే దాని పరమాణువులు ఉత్సేజింపబడి లేస్తాయి. తర్వాత కొంచెం శాంతింపబడి అవి వాటి మూలస్థానానికి తిరిగి వెళ్లినప్పుడు వస్తువు ఊర్జాని పీల్చుకుని ప్రకాశవంతంగా

మెఱుస్తుంది. ఈ క్రియను “సందీష్టి” అని అంటారు. ఈ గుణం ప్రపంచములోని అన్ని ప్రాణులలోను ఉంటుంది. మనకు వాటిని గురించి తెలియదా? తెలియదు. కానీ వైజ్ఞానికులకు తెలుసు. అది ఏంటంటే మనమ్యులు ఏమి ఆలోచిస్తారో దాన్ని ఎంత దాచాలనుకున్నా దాచలేరు. అవి ఈవిధంగానే సూక్ష్మ ప్రకాశవంతమైన తరంగాలుగా బయటికి వస్తాయి. మనం వీటికంటే సూక్ష్మమైన అత్యచేతన ద్వారా ఈ తరంగాలలోకి ప్రవేశించవచ్చు. పైన చెప్పిన విధంగా ప్రయత్నిస్తే మనం చాలా తేలికగా ఆ వ్యక్తి ఏం ఆలోచిస్తున్నాడు? అనేది అర్థం చేసుకోవచ్చు. భవిష్యత్తు గూర్చి అతని ప్రణాళిక లేమిటి? మొదలగునవి తెలుసుకునేందుకు మనం చాలా శ్రద్ధగా మన మనస్సుని నియంత్రించగలిగితేనే అవన్ని సంభవమౌతాయి.

శ్రవణము మరియు దర్శనము యొక్క దివ్యశక్తులు

11.9 మనమ్యుల యొక్క చిన్న భాగం చెవి. ఇది సర్వశక్తివంతుడైన కళాకారుడు అయిన విధాతని గుర్తుచేస్తుంది. దీనితో సమమైన రాడార్ మనమ్యులు ఎప్పటికీ తయారు చెయ్యలేరు. చెవి అతి చిన్న శబ్దాన్ని కూడా వినగలదు, పెద్ద శబ్దాలను భరించగలదు. ప్రయోగం ద్వారా ఈ విషయాన్ని తెలుసుకున్నారు. చెవుల సహాయంతో మానవుడు సుమారు 5 లక్షల శబ్దాలను విని గుర్తుపట్టవచ్చు, కానీ ‘రాడర్’ ఉపయోగంలో పరిమితి ఉన్నది.

శ్రీతృః కాశయోః సంబంధ సంయుక్త దివ్య శ్రీతృమ్॥

అర్థం : శ్రవణంద్రియాలను ఆకాశం యొక్క సంబంధం మీద సంయుంచేయటం వల్ల ధ్వనులను వినే శక్తి వస్తుంది.

(వైజ్ఞానికులు శబ్దపరీక్ష కోసం కొంతమంది వ్యక్తులను ‘సౌండ ప్రాఫ్’ గదిలో వుంచారు. వీరి అభిప్రాయం ప్రకారం గదిలోనివారికి ఎలాంటి శబ్దాలు వినిపించవు. ఎందువలనంటే ఆ గదిలో బయటినుంచి ఎలాంటి శబ్దం వినిపించదు. కానీ ప్రయోగం ద్వారా చాలా ఆశ్చర్యకరమైన విషయం తెలిసింది. ఆ వ్యక్తులకు విచిత్రమైన శబ్దాలు చెవులలో వినిపించాయి).

ఈ మధ్యకాలంలో ‘సికిందర్’ అనే వ్యక్తి అత్యధిక దూరం 20 మైళ్ళ వరకు

వినగలిగేవాడని వైజ్ఞానికులు స్వప్తంగా తెలుసుకోగలిగారు. కానీ యోగులు తమ చెవులతో మొత్తం బ్రహ్మందంలోని శబ్దాలనన్నింటినీ వినగలుగుతారు.

11.4 విజ్ఞానాచార్యుడు ఐన్స్టీన్ దేశం-కాలం యొక్క ప్రాముఖ్యాన్ని భ్రాంతి అని, అవాస్తవికం అని తేల్చాడు. వేదాంతదర్శనంలో జగత్తుని మాయ అని, భ్రాంతి అని చెప్పారు మరియు తాడుని చూచి పాము అనే భ్రమని ఉదాహరిస్తూ మనం ఏం చూస్తామో అది వాస్తవం కాదు అని అన్నారు. అఱువిజ్ఞానుల ధృష్టిలో ఈ ప్రపంచము అఱువులయొక్క తుపానులతో నిండిన సుడిగుండం.

11.15 ధృష్టిని సంపూర్ణంగా వినియోగించుకోగలుగుతున్నామా?

హాలోగ్రఫీ 'లేజర్' కిరణాల యొక్క అనేక చమత్కారాలలో ఒకటి. ఐన్స్టీన్ లేజర్ యొక్క సిద్ధాంత ఆవిష్కారాన్ని చేశాడు. 50 సంవత్సరాల తర్వాత ఆయన యొక్క పరికల్పనను 'టాడ్స్' 1954 లో సాకారం చేశాడు.

11.16 ఫోటోగ్రఫీ విజ్ఞానం ఆవిష్కారం చేయబడిన 112 సంవత్సరాల తర్వాత ఇది అందరికి ఉపయోగకరంగా మారింది. ఆవిష్కారం చేశాక టెలిఫోన్ 56 సంవత్సరాల తర్వాత, టెలివిజన్ 12 సంవత్సరముల తర్వాత, అఱుబాంబులు 5 సంాల తర్వాత అందరికి ఉపయోగంలోకి వచ్చాయి. హాలోగ్రాఫికీకూడా కొంత సమయం పడుతుంది. కానీ ఎప్పుడైతే అది ఉపయోగంలోకి వస్తుందో దాన్ని చూసినవాళ్ళు చాలా ఆశ్చర్యం పొంది, చమత్కారంలోనుంచి వచ్చిన అద్భుతదీపం లాగా భావిస్తారు.

11.19 స్వామీ వివేకానంద లండన్లో వుండగా జంపడ్జీ టాటా భనిజ మరియు ఇనుము పరిత్రమను నిర్మించవలసిన స్థానాన్ని తెలుసుకుని, స్వీకృతిని తీసుకునేందుకు వారివద్దకు వెళ్ళినపుడు స్థల వివరాలు వివేకానందగారు చెప్పారు. భనిజ పదార్థాలు, నీరు, సూనె బావులు, భూమిలోపల వేల అడుగుల క్రింద ఉన్న విషయాల గురించి కూడా ఆలోచనల కంపనాలను ప్రయోగించి అక్కడి స్థితిని రహస్య ఆత్మకు చెప్పగలరు. (ఈశక్తితోనే వివేకానంద పరిత్రమ స్థాపనకు స్థలాన్ని నిర్ణయించారు).

11.20 ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానంలో ప్రతి స్థానంలోను ప్రకాశం యొక్క సాధన, ప్రకాశం యొక్క చర్చ జరుగుతుంది. ఈ ప్రకాశ బల్యా, దీపం మరియు సూర్యుడు, చంద్రుడు

మొదలగువాటి నుంచి వచ్చే వెలుగు కాదు. అది పరమజ్యోతి. ఏడైతే ఈ విశ్వచేతనను ఆధారం చేసుకుని వెలుగుతూ వుంటుందో ఆ ప్రకాశం గాయత్రీ ఉపాస్యదేవత సవిత. ఈ సవితను పరమజ్యోతిని అంటారు. ఈ ఆస్తిత్వం బుతుంభరాప్రజ్ఞ రూపంలో వ్యక్తులు తమ లోపలే దర్శించగలుగుతారు. దీని మోతాదు ఎవరిలో జ్ఞానంగా వుంటుందో వారిలో అధిక ఈశ్వరీయ అంశ వున్నది అని అర్థం చేసుకోవాలి. స్వభావము, స్వసంస్కారము, కోరిక, క్రియాశక్తి ఇవనీ ఈ ప్రకాశం అణువుల ఆటే.

11.21 శరీరానికి రెండు గ్ర్హాలు ఉంటాయి. ఒకటి మసిష్టుం, రెండవది జననేంద్రియం వద్ద గల చేతనాత్మక శక్తి. మసిష్టానికి మరియు ఉఱ్ఱ ప్రవాహము జననేంద్రియానికి సంబంధం వుంది. సూక్ష్మశక్తులు ప్రవించటము అనేది శరీరంలో ఈ కేంద్రాలనుంచే జరుగుతుంది.

11.22 ఉపాసన ఒక వైజ్ఞానిక ప్రక్రియ. ఇందులో మనం మన లోపల వున్న చెడు, ముత్తికి, పాపాచరణానికి ప్రోత్సాహన్నిచేస్తే ప్రకాశ అణువులు-దివ్యాత్మగా, తేజస్వగా, సదాచరణగా, శాంతి ప్రసన్నతల ప్రవృత్తులుగా పరివర్తన చెందుతాయి. వికాసం యొక్క ఈ ప్రక్రియలో నైసర్గికత్వం, పిండము మరియు గ్రహ-నక్షత్ర సహాయాగం వుంటుంది. ఉదాహరణకి మనం గాయత్రీ ఉపాసన చేసినప్పుడు మన లోపలి దూషిత ప్రకాశ అణువులను బయటకి పంపించటానికి మరియు వాటి స్థానంలో దివ్య ప్రకాశ అణువులను నింపేందుకు ‘గాయత్రి’ దేవత అంటే సూర్యుడు సహాయం చేస్తాడు.

భారతీయ యోగులు బ్రహ్మరంధ్ర స్థానం మరియు షట్ఖక్రాలను తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేశారు. అందులో సహస్రార కమలం వీటికి భిన్నంగా వీటన్నింటిమీదా ఆధిపత్యం కలిగి వుంటుంది అనే సంగతి తెలుసుకున్నారు. దీని స్థానం తల, చెపులకు రెండు అంగుళాల లోపల భృకుటి స్థానానికి $2\frac{1}{2}$ లేక 3 అంగుళాల లోపలున్న స్థానంలో ప్రకాశపుంజ రూపంలో వుంటుంది. ఆత్మదార్శనికుల అనుసారంగా ఈ స్థానం గొడుగును వెనక్కు తిప్పితే వచ్చే ఆకృతి లేక చిన్న గిన్నె ఆకారంలో 17 ప్రధాన ప్రకాశ తత్త్వాలతో తయారయింది. ఛాందోగ్యపనిషత్తులో సహస్రార దర్శనం అనే సిద్ధిని గూర్చి 5 ముక్కల్లో ఇలా చెప్పారు. ‘తస్య సర్వేషు లోకమేమ కామచారీ భవ’ అనగా సహస్రార దర్శనం ప్రాప్తింపజేసుకున్నవారు సమర్పులు

అవుతారు. ఇదే ఆ శక్తి కేంద్రం, ఇక్కడినుంచే మస్కిప్పుం, శరీరం యొక్క నియంత్రణ జరుగుతుంది. మరియు విశ్వంలో ఏదైతే మానవీయత యొక్క విలక్షణ విజ్ఞానం కన్నిస్తుందో దానిని సంపాదించవచ్చు.

11.38 ఇప్పటివరకు మనకు తెలిసిందేంటంటే ఫునపదార్థాలు మాత్రమే విస్తరించటం, ముడుచుకోవటం చేస్తాయని. కానీ వైజ్ఞానికుల ద్వారా మనకు ఇప్పుడు తెలిసినది ఏంటంటే కేవలం పదార్థాలే ముడుచుకోవు, సమయం కూడా విస్తరిస్తుంది, ముడుచుకుంటుంది అని. వేగం తీవ్రత పెరిగితే సమయం తగ్గుతుంది. గతిశీలమైనదాని మొదలుకొని దాని స్థిరత వరకు వైజ్ఞానికులు ఇది సత్యం అని తెలుసుకున్నారు. ఐన్స్ట్రీన్ తన క్లిప్పమైన గణితాన్ని అధారంగా చేసుకుని ఈ విషయాన్ని మరింత స్పష్టంగా తెలియజేశారు. ఆయన చెప్పినది వేగంలో బుద్ధిని ఉపయోగిస్తే సమయ గతి తగ్గుతుంది. ఒకవేళ 1,86,000 మైళ్ళు ప్రతి సెకండుకు ప్రకాశవేగంతో ప్రయాణిస్తే సమయ గతి ఎంత తగ్గుతుందంటే అక్కడ సమయం ఎంత తొందరగా గడిచిందనేది తెలియనే తెలియదు. ఏదైనా రాకెట్ ఎక్కి కూర్చుని ఈ వేగంతో గ్రహా, సక్క్రాలను చుట్టి ప్రయాణం చేసి వెనక్కి తిరిగివస్తే వర్తమాన గణితం ప్రకారం వేయి సంవత్సరాలు పడుతుంది. ఆయన యొక్క విశిష్ట గణితం ప్రకారం ఒక నెలకంటే తక్కువ సమయం పడుతుంది. అలా వెళ్ళి వచ్చిన వ్యక్తి పృథ్వికి వస్తే ఇక్కడ వేయి సంవత్సరాలు పూర్తవుతాయి, అంతేకాక చాలా ఆరాలు మరియు పరిస్థితులు మారిపోయివుంటాయి. ఈ సమయంలో ఆ వెనక్కి తిరిగి వచ్చిన వ్యక్తి యొక్క ఆయనుస్సులో కొంచెం కూడా తేడా వుండదు, అతను ఆ సమయంలోనే వుండిపోతాడు.

11.39 కాలము యొక్క చేతనత్వము :

సమయం మరియు స్థానం అంటే ఏమిటి? వాస్తవంగా ఇది ఏమి లేదు. అది మన మస్కిప్పుం యొక్క కేవల కల్పనారచన మాత్రమే. మామూలుగా మనం ఏమంటామంటే - నేను 8 గంటలకు ఇంటినుంచి వచ్చాను, నా వివాహం 2 జూలై సాయంత్రం 7 గంటలకు అయ్యంది. శ్యామలకు, నాకు మధ్య మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు గొడవ జరిగింది. కిశోర మే 1957లో ప్రాథమికోన్సుత పరీక్ష ప్రాశాడు. ఈ వాక్యాలను ప్రశ్నగా చాలాసార్లు చదివితే మనకి ఒక విషయం తెలుస్తుంది,

ప్రత్యేక సమయం అనేది ఏదైనా ఒక సంఘటనతో ముడిపడివుంటుంది. సమయం ఏమీ వస్తువు కాదు. ఏదైన ఒక సంఘటన కాని, క్రియ కాని జరగకపోతే మనకి సమయం యొక్క ఆస్తిత్వంతో పనేలేదు.

11.40 సృష్టి పరమాణవులతో నిండివుంది. పరమాణవులు కలిసి వుండటం వల్ల పదార్థాలు తయారపుతాయి, పదార్థాలతో కలిసి స్థానము దేశము బ్రహ్మండంగా తయారయ్యాయి. ఈ బ్రహ్మండం పదార్థాల రూపమే. ఈ బ్రహ్మండంలో మనం తింటాం, ధరిస్తాం, అందులోనే నివశిస్తాం. మన శరీరం కూడా పదార్థము మరియు పరమాణవులతో నిండి వుంది. ఇది కూడా ఒక రకమైన బ్రహ్మండమే. ఐన్స్టీన్ ఏమని విశ్వసించాడంటే శరీర రూపంలో పదార్థజగత్తులో ఒక మస్తిష్కపు చేతనత్వం వుంది. అలాగే ఈ బ్రహ్మండము ఒక చేతనత్వంతో నియంత్రింపబడుతోంది అని ప్రతిపాదించాడు. అనగా పృథివీకి మరియు గ్రహ సక్ష్మిలకు తమదంటూ ఒక స్వతంత్ర చేతనత్వం ఉంటుంది. అది మనుష్యుల లాగే గణితమాధారంగా పనిచేస్తూ వుంటుంది. అంటే ఈ జగత్తు మస్తిష్కం ద్వారా నిర్మించబడ్డ పదార్థాలు తప్ప మరేమీ కాదు.

అతీంద్రియ శక్తులు ఆవిరాళావీం మేలియు వికాసం

12.2 అతీంద్రియ శక్తులు చూడటానికి సామాన్యంగా కన్నించే మనమ్ములలో ఒకదానికి మించి ఒకటి అద్భుత సంభావనలకి బీజాంకురాలుగా వున్నాయి. వాటిని పెంచే అవసరం వుంది. ఇది సాధన ద్వారా సంభవిస్తుంది. కొంతమందికి హుర్రజన్మ సాధనలు కూడా ఈ జన్మలో పనికొస్తావుంటాయి. అనాయాసంగా అలాంటి అద్భుతాలు ప్రకటింపబడటం దీని కారణంగానే. ఎవరిలో ఈ సామర్థ్యం వుంటుందో వారు ఈ శక్తిని అనవసరంగా ఖర్చు చేయకుండా వుంచటం వారి బాధ్యత. అతీంద్రియ సామర్థ్యాన్ని ఉచ్చస్తరీయ ప్రయోజనాలకి మాత్రమే వాడాలి.

12.14 అపరిగ్రహము, అస్తేయము, అహింస, బ్రహ్మచర్యము అతీంద్రియ సామర్థ్య సంపన్నత గల వ్యక్తులయ్యెక్క జీవనానికి ఉపకరణాలుగా ఏర్పడి అవి ఈశ్వరీయ శక్తిని లాగుకొని తమలోకి ప్రతిష్టింపజేస్తాయి లేక వివశల్ని చేస్తాయి. ఇలా అతీంద్రియ శక్తులు అవిర్భవించటం జరిగితే మనలో ప్రతివొక్కరు ఒక విశిష్టమైన శక్తికి స్వామిగాక మానరు.

కళ్ళకి గంతలు కట్టుకుని మోటారుసైకిల్ నడపటం పెద్ద ఆశ్చర్యకరమైన పని ఏమీ కాదు. దీనిని ఎవరైనా అభ్యాసం వల్ల చేయగలుగుతారు. కాని వీరి అభ్యాస సమయాన్ని నిజంగా గుడ్లివారికి ర్ధుష్టిని తెచ్చించేందుకు వినియోగిస్తే వీరి శక్తిని సద్గ్యానియోగం చేసినట్లవుతుంది. మాంత్రికులు వారి చేతుల్ని తిప్పి రకరకాల తమాపాలు చేస్తారు. ప్రస్తుత అతీంద్రియ శక్తులు కలిగిన వ్యక్తుల్ని వీరితో సమానంగా పోల్చువచ్చు. వీరు వీరి శక్తిని ఉపయోగించి చనిపోయినవారి ఆత్మతో మాట్లాడించటం లాంటి చమత్కారాలు చేస్తావుంటారు. కాని ఈ శక్తులను ఉపయోగించి దేశ ప్రజలలో ప్రేరణని కలిగించి సన్మార్గంలోకి నడిపించి, గాంధీగారి లాంటి ఆత్మలను పిలిచి వారి మార్గదర్శనాన్ని ప్రజలకు అందించవచ్చు కదా! కేవలం సరదాకోసం చుట్టాన్ని,

పక్కాన్ని పిలిపించటంవల్ల ఎలాంటే ప్రయోజనం లేకపోగా శక్తుల్ని దుర్బీనియోగ పరచటమే జరుగుతుంది.

తాంత్రికులు గాలిలో చేయితిప్పి రకరకాల వస్తువుల్ని సృష్టిస్తారు. ఇవి ప్రదర్శనకే గాని నిజంగా ఉపయోగపడవు. ఈ శక్తితో బహుమూల్యమైన రత్నాలను సృష్టించి దేశానికి ఆర్థికంగా సహాయం చేయవచ్చుకదా! ఎందుకు చేయలేరు? సద్వినియోగం కాని ప్రదర్శనలు ఎందుకు చెయ్యాలి? వీళ్ళిచ్చే ఈ శాపాలు - వరదానాలు కూడా చాలా చిన్నవి. వారికి భవిష్యత్తులో ఏమవుతుందో కూడా నిశ్చయంగా తెలియదు. వీరు తమ గుండెలమీద చెయ్యి వేసుకొని దైర్యంగా ఏ విషయంలోను ఎక్కువ, తక్కువల సంబంధాన్ని కూడా చెప్పలేరు. లాటరీ నంబర్స్, జూదంలో గెలవటం గురించి యింక ఏం చెప్పగలరు? శాపాలు, వరదానాలు వారి ఇంటి చుట్టూప్రక్కలవారికి మాత్రమే ఇప్పగలరు. రాష్ట్రంలోని రాజనీతిని మనస్సుకి నచ్చిన విధంగా మార్గాల అతీంద్రియ శక్తులు వున్నాయి. కానీ ఇది వ్యక్తుల సామర్థ్యంలో లేవని దావావేసి మరీ చెప్పవచ్చు.

12.24 మీరు అటు ఇటు తిరిగే కంప్యూటర్లివ్వడలచుకున్నారా?

మన వైజ్ఞానికులు మర్చిపోవటానికి ముందుగా 3 కారణాలు చెప్పారు.

1. ఏదైనా విషయం గుర్తుపెట్టుకోవాలి అనే కోరిక లేకపోవటం.
2. ప్రస్తుత విషయం మీద పూర్తిగా మనస్సుని పెట్టి అర్థము చేసుకునే ప్రయత్నము చెయ్యకపోవటం
3. ప్రసంగం జరిగేటప్పుడు దానిమీద ఇష్టం, రుచి లేకపోవటచేత నిర్దఖ్యంగా వుండటం, వీరి అభిప్రాయానుసారం ఈ మూడు లక్షణాలను వదిలేస్తే మర్చిపోవటం అనే అలవాటు చాలా మటుకు తగ్గుతుంది.

12.29 అతీంద్రియ సామర్థ్యం అభ్యాసం వల్ల వస్తుంది.

12.40 జ్ఞానేంద్రియాలు దేవతాశక్తులు :

జిహ్వ యొక్క మొదటి సాధన :- రుచి చూడటం వల్ల పదార్థం యొక్క గుణాలను తెలుసుకోవచ్చు. అత్యాశక్తుదీ ఆవశ్యకతకు మించి పదార్థాన్ని స్పీకరించటం వల్ల రుచి నష్టపోతుంది. రుచి ద్వారా పదార్థాల యొక్క గుణాలను గురించి తెలుసుకోవచ్చు. వాటి వివేచన, విశ్లేషణ మరియు వర్గీకరణ చేయవచ్చు. ఒకానొక ప్రాణశేక్రి ఒక అమ్మాల్యమైనీ విభూతి

సమయంలో మనస్సుకు, కందమూలల, ఘలముల గుణాల విశ్లేషణ చేయబడింది, వీటిని ఏ మోతాదులో, ఏవిధంగా ఉపయోగించుకోవాలో, ఏమి ప్రతిఫలం వస్తుందో వారికి తెలుసు. నోరు ఒక మంచి ప్రయోగశాలగా పనిచేస్తుంది. నమలడం మరియు ఉదరంలోకి పంపించడం లాంటి పని ఎలానూ చేస్తుంది, దానితోపాటు రుచి చూడగానే వెంటనే ఏ పదార్థంలో ఏ రసాయనం వుంది? ఏ మోతాదులో కలిసివుంది? వాటిని ఏవిధంగా, దేనికోసం, ఎలా ఉపయోగించుకోవాలి? అనేది తెలుసుకోగలదు. కాని ఇప్పుడు దానికి వున్న ఈ సామర్థ్యమును కోల్పోయింది.

మిధ్య ప్రపంచము, మాయా ప్రపంచము వాక్కు ద్వారానే నిర్మిస్తారు. జిహ్వ యొక్క సంయుమనం వల్ల చమత్కారమైన ప్రతిఫలాన్ని పొంది, నగలు, ధనము లాగా ఎల్లప్పుడూ చేతుల్లో కనిపించినట్టుగా మాడవచ్చు.

అస్వాదప్రతం సాధనవల్ల రుచులకు బానిస అయిన జిహ్వని నియంత్రించవచ్చు, తినదగిన, తినకూడని పదార్థాల వివేచన మరల తిరిగి వస్తుంది. ఈ ఆధారం మీదనే భోజనం యొక్క నియమిత మోతాదుకు అలవాటుపడటమే కాక, పాడయిపోయిన ఆరోగ్యం కూడా బాగుపడుతుంది. కదుపుమీద అనవసరమైన భారాన్ని వెయ్యుకుండా వుంటే అనారోగ్యం కలుగదు. రోగం లేకపోవటం, దీర్ఘజీవనం రెండూ పరస్పరం కలిసేవుంటాయి.

జిహ్వ యొక్క రెండవ సాధన - మౌనం : నిత్యము వీతైనప్పుడు రెండు గంటలపాటు మౌనంగా వుండే అలవాటు చేసుకోవాలి. ఈ సమయంలో అనవసరంగా వాక్కుని వుపయోగించకూడదు అనే విషయాన్ని అస్తమానము గుర్తుంచుకోవాలి. ఎక్కువగా, అనవసరంగా మాట్లాడేవాడ్చి పనికిరానివాడిగా గుర్తుంచుకోవాలి. వీరి మాటల్లో సొంత గొప్పలు, పరనింద, వెకిలితనము, అనౌచిత్యము నిండి వుంటాయి. దీని వల్ల వాక్ శక్తి నశిస్తుంది. వీరిని విశ్వసించటం, వీరి మాటలమీద ఆధారపడటం వలన సమయము మరియు శక్తి యొక్క దురుపయోగం స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. అవసరమైన మాటలే మాట్లాడటం అలవాటు చేసుకోవాలి. సంభాషణ జరిపేటప్పుడు వినిష్టుతతో, ఎదుటివారికి ఇష్టవలసినంత గౌరవం యుస్తా, ఏదైతే మాట్లాడతామో అది ఆదర్శప్రాయంగా వుండాలి. ఇతరులను సున్నితంగా, చక్కని వాక్కులతో మితంగా పరామర్శించాలి. ఈవిధంగా మర్యాదని పాటిస్తా ఎవరు మాట్లాడతారో వారు వ్యాపోరిక మౌనంలోకి వస్తారు. ఇది వాక్ తపస్స.

ఇలాంటి సాధనాశక్తిగల వాక్కు చాలా ప్రభావం కల్గిపుంటుంది. ఈ వాక్కులు కేవలం చెవులకు ఆనందాన్ని కలిగించేందుకు మాత్రమే కాక హృదయంలోకి ప్రవేశించి శబ్దవేధి బాణంలాగా గురితప్పదు, అంతేకాక అభీష్ట పరిణామాలు ఉత్పన్నం చేస్తుంది. వాక్కు యొక్క నాలుగు గుణములు సత్త, బుత్త, హిత, మిత, సత్యమునే పలుకవలెను. కళాణకరమైనవే మాట్లాడవలెను. మితంగా మాట్లాడాలి. వారు ఆదర్శవంతంగా మాట్లాడినా కూడా మౌనసాధనలో వున్నట్లే లెక్క ఇలాంటి పరిషుద్ధమైన వాక్కు శపించటానికి, వరదానాలు ఇవ్వటానికి కూడా సామర్థ్యము కల్గిపుంటుంది. ముస్తిష్టుంలో వచ్చిన ఆలోచనలు ఉన్నతమైన భావసలు, విశ్వాసము, ఆకాంక్షల సామర్థ్యం వాక్కు ద్వారానే ప్రస్తుతమౌతుంది.

మిగతా జీవులు వాక్కుని ఉడ్డేశ్యపూర్వకంగా మాత్రమే ఉపయోగిస్తాయి. అందువల్ల ఇచ్చి తక్కుపు మాట్లాడినా ఎంత మాట్లాడతామో ఆ మాటలు సంబంధాన్ని కలిగిపుంటాయి, అవసరమైన దాన్ని ఇచ్చి-పుచ్చుకుంటాయి.

శరీరంలో చర్యము అనగా స్వర్ఘేంద్రియము యొక్క సామర్థ్యము మిగిలిన జ్ఞానేంద్రియాలకన్నా ఏమాత్రం తగ్గడు. మిగిలిన ఇంద్రియాల ఆకారములు చిన్నచిన్నవి గానే వుంటాయి. చర్యం శరీరమంతా చుట్టూకొని వుంటుంది. చర్యం నుంచి వచ్చే విదుత్పవాహం శరీరం నలువైపులా తేజోవలయాన్ని నిర్మిస్తుంది. ఈ తేజోవలయం దగ్గరగా వచ్చేవారిని తన వైపు లాక్కుంటుంది మరియు వారిని ప్రభావితం చేస్తుంది.

సృష్టికర్త జగత్తుకి ఇచ్చిన సాటిలేని, అద్వితీయ కానుక మానవ శరీరం. ప్రత్యక్షంగా చూసే ఈ శరీరంలో సూక్ష్మ, కారణ శరీరాలు, పంచకోశాలు, పట్టుక్రాల రూపంలో అనేకానేక దివ్య భాండాగారములు నిండివున్నాయి. యోగసాధనలో రక రకాల పద్ధతులను పాటించి వాటిని జాగ్రత్తం చేసుకుని మనిషి అంతంద్రియ శక్తులను సాధించవచ్చు. భూత, భవిష్యత్తులను తెలుసుకునే విద్యను సాంతం చేసుకోగలడు. అప్పుడు అతనికి దేశ, కాల, సమయాల మధ్య దూరం లాంటి బంధనాలు సమాప్తమవుతాయి. ప్రాచీనకాల భారతీయ బుధుమలు, మహామనీమలు ఈ శక్తులను పొందటం ద్వారా అద్వితీయమైన ప్రతిభా సామర్థ్యములను పొందగలిగారు.

గిర్మిలో మెలుక్కువొండిటం ద్వారా భువిట్టు - జ్ఞానాగ్ని తెలుసుకణానీచ్చు

13.1 నిద్రాస్థతిలో వున్న అతీంద్రియ సామర్థ్యపు ఖజానా :

దివ్యచక్షువుల ద్వారా భూలోక స్థితికాక, ఇతర లోకాలలో పరిస్థితిని కూడా తెలుసుకొనవచ్చు. కర్మేంద్రియాల అతీంద్రియశక్తిని జాగ్రతం చేసేందుకు నాదయోగము, స్వరయోగము కంటే సరళమైనది.

13.2 నాదయోగానికి కర్మేంద్రియాల సహాయం తీసుకునేకంటే ముక్కును ఉపయోగించుకుంటే మంచిది ఎందుకంటే అది అధికంగా స్పందిస్తుంది. ముస్తిష్మానికి దగ్గరగా వుండటమే కాక లోపలి, బయటి శబ్దాల వల్ల ఎలాంటి అంతరాయం కలగదు. దానితో 'సోం హం' సాధన ద్వారా నాదయోగం కూడా చేసినట్టువుతుంది. అంతేకాక శబ్దబ్రహ్మంతో కలిపిన ప్రయోజనం కూడా పూర్తవుతుంది.

శ్యాసని లోతుగా తీసుకొనుట, అలాగే బయటకి పంపించుట అనే పద్ధతి శ్యాసనవిజ్ఞాన దృష్టిలో శరీరానికి లాభాన్ని చేకూరుస్తుంది. ఊహిరితిత్తులకు పూర్తిగాలి అందటం వల్ల అవి బలంగా తయారవుతాయి. రక్తానికి 'ఆక్షిజన్' ఎక్కువగా అందటం వల్ల చక్కగా రక్తసంచారం, రక్తపద్ధి జరుగుతుంది. జీవనశక్తి పెరుగుతుంది. ఇది ప్రత్యుషంగా పొందే లాభము. పరోక్ష లాభాలలో శ్యాసనక్రియతోపాటు సూక్ష్మ 'సోం హం' ధ్వని ప్రవాహం జరుగుతుంది. దీనిని పట్టుకోవటంవల్ల శ్యాసన అనే నిచ్చెనను ఎక్కు మస్తిష్కం యొక్క విభిన్న శక్తికేంద్రాలలో దేని దగ్గరకు వెళ్లాలంటే దాని వద్దకు చేరవచ్చు. అంతేకాక సమస్త శరీరంలో ప్రవహించే శ్యాసనతో చేతనని కలిపి ఏ అవయవానికి పంపించాలన్నా పంపించవచ్చు, దానిలో మంచి మార్పు తేవాలన్నా తీసుకురావచ్చు. మేరుదండంలో షట్టుక్కాలు వున్నాయి. 24 నాడీగుచ్ఛాల రూపంలో ఉపత్థికలు శరీరంలోని విభిన్న అంగాలలో వుంటాయి. అవి వాటివాటి

ప్రత్యేక సామర్థ్యాన్ని కలిగివుంటాయి. వాటిని తవ్వి, తీసి, లోతుగా వెళ్ళటం లాంటి పనులు ఎన్నో చేయటం వల్ల చమత్కారమైన సిద్ధులు ప్రాప్తిస్తాయి. ఈ విధముగా సోం హం సాధనలో నాదబిందువు యొక్క ఉద్దేశ్యం పూర్తవుతుంది. అంతేకాక ప్రాణవాయువు మీద సవారీ చేస్తూ వాటి పుంజాలను చేతుల్లోకి తీసుకుని శరీరంలోని అన్ని దివ్యకేంద్రాలకు చేరవచ్చు. అక్కడ సముద్రంలో దూకి ముత్యాలను ఏరి తెచ్చేటంత తేలికగా ఈ దివ్యకేంద్రాలలోని ఘలితాన్ని ప్రాప్తింపజేసుకోవచ్చు.

కొన్నిరోజులు ఈవిధంగా అభ్యసిస్తే ఈ భావన ముందుకంటే ఎక్కువ తేలిక అవుతుంది. మనకు కావల్సిన ‘శబ్దం’ స్ఫుర్తింగా వినిపిస్తుంది. శబ్దం వినటం వరకే పరిమితం కాదు. దూరశ్రవణం అనే అతీంద్రియశక్తి కూడా జాగ్రతమౌతుంది. అంతేగాక బ్రహ్మందం యొక్క ప్రతినిధిగా మన శరీరంలోని పిండంలో ఎక్కడైతే శక్తికేంద్రము ప్రతిష్టింపబడివుందో, దానిని నిద్ర లేపే పనికూడా పూర్తవుతుంది. నాదబ్రహ్మా, శబ్దబ్రహ్మా సాధనలు రెండూ పూర్తి అవుతాయి..

13.3 జ్ఞానేంద్రియ వర్ణికరణలో నాలుకను రెండు ఇంద్రియాలుగా అనుకోవచ్చు. ఇది రుచి, వాణి అనే రెండు ప్రయోజనాలను పూర్తిచేస్తుంది. నాలుక రుచి చూస్తుంది, మాట్లాడుతుంది. అచ్చం అలానే ‘నాసికను’ కూడా రెండు ఇంద్రియాలుగా స్వీకరిస్తారు. అది ప్రత్యక్షంగా చేసే పని శ్వాస, ప్రశ్వాస. దీనివల్ల ఆక్షిజన్లో వున్న ఊర్జా శరీరానికి అందుతుంది. ఇక్కడ మరికొంత ఎక్కువ ప్రయత్నం వల్ల ప్రాణశక్తితో నింపటానికి ప్రాణాయామాలని కూడా చేయవచ్చు. ప్రాణవంతుడు అంటే జీవించి వున్నవాడు. ఓజస్వి, తేజస్వి, సాహసి, పురుషార్ది. ఇక్కడ ఈ ప్రత్యక్ష విశేషతలను కావాలని ఎక్కువగా సేకరించటానికి ప్రాణాయామంలో అనేకరకాలైన పద్ధతులు వున్నాయి. వీటితో శారీరక, మానసిక రోగాలు కూడా దూరం అవుతాయి.

నాసిక యొక్క రెండవపని - గంధ ఆస్యాదన. సామాన్య జీవితంలో దీని వుపయోగం చాలా తక్కువ వుంది. దుర్గంధాన్నుంచి రక్షింపబడేందుకు, సుగంధాలవల్ల ఆనందాన్ని పొందేందుకు మాత్రము పనికివస్తుంది. ముఖం అందంగా వుండటానికి, వుండకపోవటానికి కూడా ముక్కు చాలా ప్రముఖ పొత్త వహిస్తుంది. ఇది అందంగా వుంటే ముఖం అందం మరింత పెరుగుతుంది. లేకపోతే అందం తగ్గుతుంది. ఈ గంధం, అందం అనే రెండు సాధారణ ప్రయోజనాలు మనం ముక్కు ద్వారా

పొందుతాం. మరో విశేషం నిర్లక్ష్యం చేయబడి, అవిజ్ఞాతంగా వుంది. ఒకవిధంగా అది మనకి చాలా దూరమయ్యాంది. దానివల్ల మనిషి ఒక గొప్ప లాభం నుంచి దూరమయ్యాడు.

మిగతా జీవాణువులు శారీరక, మానసిక ఆవశ్యకతలను గంధం ద్వారానే పూర్తి చేసుకుంటాయి. శారీరకంగా చూస్తే అవి మనిషికంటే చాలా వెనుకబడి వున్నాయి. మానసిక సామర్థ్య కూడా తక్కువే. అయినా వీటి ప్రూఢేంద్రియాలు చాలా తీవ్రంగా పనిచేయటం వలన ప్రమాదాల నుండి రక్షించుకోవటానికి ఈ వాసననే ఉపయోగించుకుని జీవిస్తాయి. ప్రేమను తెలియపరచటం, జన్మను యివ్వటంలాంటి పనులలో కూడా గంధాన్నే ఉపయోగించుకుంటాయి. ఇవి గంధమును వాటి శారీరక కార్యకలాపాలకు ఉపయోగించటమే కాక తద్వారా ప్రకృతిలోని రహస్యాల్ని తెలుసుకోగలుగుతాయి. వీటి జీవన విధానము మనిషికి ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తుంది. అంతేకాక మనిషి వీటిని తెలుసుకోలేదు కూడా. తేనెటీగలు, చీమలు లాంటి పురుగుల జీవనక్రమం మీద దృష్టిని ఉంచితే ఇవి చాలా విషయాలలో మనిషికంటే అత్యధికంగా ఉన్నతిని సాధించాయనేది తెలుసుకోగలము. చిన్న చిన్న పురుగులు, భూమిలో వుండేవి, చెట్లు - చేమలను అతుక్కుని వుండేవాటి దినచర్య కూడా ఓ ‘వాసన’ మీదే ఆధారపడివుంటుంది. పరస్పరం గుర్తించటం, అంతేకాక వాటి స్థానాలకి వెళ్ళటానికి ఇవి వాసనను ఆధారంగా చేసుకుంటాయి.

మనిషి యొక్క ‘గంధ’ శక్తి మిగతా జీవజంతువులలో పోలిస్తే లెక్కపెట్టలేనంత సామర్థ్యాన్ని కలిగివుంది. ఏదోవిధంగా దీని సామర్థ్యాన్ని పెంచితే, మహాత్మపూర్వమైన ప్రయోజనాలలో ఉపయోగించుకోగల్లితే మానవుల సామర్థ్యం నిశ్చయంగా వీటన్నిటికంటే అత్యధికంగా వికసింపబడుతుంది.

13.17 కాలానికంటే ముందుకి వెళ్ళి మహోకాలుని అర్థం చేసుకో :

సమయం యొక్క మరో పేరు కాలము. మహోకాలుడు అంటే కాలం యొక్క ఈశ్వరుడు అనగా కాలాన్ని తన అధీనంలో వుంచుకున్నవాడు. భౌతికజగత్తులో ఎవరైతే ఈ కాలాన్ని గుర్తించి, దానిని సరిగ్గా ఉపయోగించుకోవటం నేర్చుకుంటారో వారు సమయదేవతను జయించినట్టే అని అర్థం చేసుకోవచ్చు. సమయాన్ని ఆరాధించటము అంటే ఒకరకంగా మహోకాలుని ఉపాసన చేయుట అని అనవచ్చు.

ఎవరైనా హరిద్వార్ నుంచి అనల్బోడాకి వెళ్ళాలి అని అనుకున్నారనుకోండి, వాళ్ళకి నడిచివెళ్ళటానికి వారంరోజులు పడుతుంది. అదే మొటారులో వెళ్తే 10-12 గంటల సమయం పడుతుంది. వాయుయానంలో ప్రయాణిస్తే అరగంటలో చేరవచ్చు. దీనివల్ల వేగం పెరిగితే సమయం తగ్గిపోతుంది అనేది మనకు స్పష్టంగా తెలుస్తుంది.

సూక్ష్మలోకాలను స్వాలలోకాలతో పోలిస్తే పనివేగం చాలా ఎక్కువ అవటం వల్ల సమయం తగ్గుతుంది. ఇది స్వాలజగత్తులో చాలా నెమ్ముదిగా జరుగుతుంది. ఈ కారణం వల్ల సమయాన్ని పొడిగించటంలో ఏ పనైతే పార్థివ గడియారం లెక్క ప్రకారం 15 నిమిషాలలో అవుతుందో, అదే స్వాలవిశ్వములో చేయటానికి 15 రోజుల సమయం పట్టేంత తేడా వుంది. ఇది రెండు లోకాలలో సమయము మరియు క్రియ మధ్య వేగంలో తేడా వల్ల జరుగుతుంది.

ఏసు ప్రభువును ఒకసారి ఒక జిజ్ఞాసువు ఈవిధంగా ప్రశ్నించాడట. ‘మీరు ఏ అలోకిక రాజ్యాన్ని దర్శించి వచ్చారో అక్కడి విశేషాలు ఏంటి? అని. ఆయన దానికి ‘అక్కడ సమయం’ వుండదు అన్నారట. అదే ఆ లోకాలలో అన్నింటికిమించిన విశేషత అని చెప్పారట.

మహావీర్ నుంచి మహమృద్ వరకు అందరూ ఒక్క విషయాన్ని తప్పక అంగీకరిస్తారు ఈశ్వరప్రాప్తి జరిగిన క్షణాలలో సమయం యొక్క అస్తిత్వం వుండదు. (ఈశ్వరప్రాప్తిలో సమయానికి విలువ వుండదు). వాళ్ళ ఆ క్షణంలో వాస్తవంగా కాలాతీతస్థితిలో వున్నారని అందరూ అంగీకరిస్తారు. ఈ స్థితిలో యోగుల ప్రాణకంపనలు, కాలగతి రెండు సరిసమానంగా వుంటాయి.

13.21 ఒకసారి పరమహంస విశుద్ధానంద వద్దకు ఒక శ్రద్ధావంతుడైన భక్తుడు వచ్చి తన తెగిన రుద్రాక్షమాలను ఆయనకు ఇచ్చి దాన్ని శాస్త్రోక్తంగా మళ్ళీ మంచి మాలగా తయారుచేసి ఇమ్మని కోరాడు. పరమహంస మాలను తన చేతిలోకి తీసుకుని తన పిడికిలిలో పెట్టుకుని పిడికిలి మూసి గాలిలో రెండు మూడుసార్లు చేతిని తిప్పారు. తర్వాత దానిని శిష్యుడికి చూపిస్తూ ఇది తీసుకో తయారయ్యాంది అంటూ ఇచ్చారు. మాల చాలా చక్కగా తయారయివుంది. ఇంత తొందరగా ఎలా తయారయింది? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానంగా ఆయనే గుప్త విషయాన్ని సామాన్య విషయంగా చెయ్యటం బుద్ధి ద్వారా జరుగుతుంది. అయితే ఒక విషయము త్రాజికేతి ఒక అమ్మాల్యమైని విభూతి

తెలుసుకోవాలని ‘క్షణ-విజ్ఞాన’ ప్రయోగం చేశాను. దీనితో పృథ్వీయొక్క ఒకక్షణం ఒక సంవత్సరకాలం ముందుకు జరపవచ్చ.

ఒక మహామానవుడు సమయాన్ని వెనుకకు, ముందుకు జరపటం అనే కార్యమును చాలా అసాధారణ స్థితి మరియు అవస్థలో చేయవచ్చు. కాలం యొక్క ప్రతిక్షణాన్ని సద్వినియోగం చేసే అతడు యువకుడి నుంచి ముసలాడు అయ్యాక అలా ఎప్పుడు ఎలా అయ్యాడో తేలీనేతేలీదు. ఈ మధ్యలో అతను ఎంత పెద్ద పెద్ద కార్యక్రమాలు చేశాడో కనీసం గుర్తుకూడా వుండదు. ఇంత తక్కువ కాలంలో ఎన్నో జన్మలలో చేసే పనిని ఇంత తొందరగా స్వల్ప వ్యవధిలో ఎలా చేశారా అని ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తుంది. వేరొకవైపు ఇంకొకరకం మనుషులు వున్నారు. వీరికి ఇది పెద్ద పర్వతం లాగా అగుపడుతూవుంటుంది. సమయం ముందుకే జరగదు. కాలం ఎవరికోసం తగ్గదు. పెరగదు. విస్తరించదు. ముడుచుకుపోదు. ఇవి రెండు భిన్నమైన జీవిత విధానాల భిన్న పద్ధతులు. సమయము అందరికి ఒకేలాగా వుంటుంది. కాలం యొక్క శక్తి అపరిమితమైనది. మనం మహాకాలుడ్ని ఉపాసన చేస్తాము. కాని మహాకాలుడి తత్త్వదర్శనాన్ని అర్థం చేసుకోలేకుండా వున్నాము. ఏరోజైతే మనం కాలం అనగా సమయాన్ని గుర్తిస్తామో జీవితంలో దాన్ని చక్కగా సద్వినియోగం చేసుకుంటామో, అప్పుడు మహాకాలుడ్ని, మహాకాళిని నిజంగా పూజించినట్టే! ఆరోజునుంచి అనాయాసంగా శ్రేయస్సు చేకూరుతుంది.

మంట ఇంధనంలో కలిస్తేనే ప్రజ్యులిస్తుంది. కట్టెలు తడిగా వున్నప్పుడు మంటపెడితే, దానినుంచి గాఢమైన పొగ రావటమే కాక, మండటం ఆరటం జరుగుతూవుంటుంది. ఎండిన ఇంధనాన్ని (కట్టెలు వగైరా) కనుక వెలిగిస్తే గాలి లోపలివరకు ప్రవేశించి మంట అధికంగా వస్తుంది, తొందరగా విస్తరిస్తుంది. మంట వేగం కూడా పెరుగుతుంది. ఈ విభిన్నతలకు కారణం నిప్పు మరియు ఇంధనం కలవటం వల్ల వచ్చే అగ్ని గురించిన సిద్ధాంతాలలో ఉన్న తేడా అని గమనించవచ్చ.

13.30 ఇవి అసామాన్యమైన రోజులు. ఒకవైపు అసంతులనము, ప్రక్కదారిపట్టిన దుర్గతి కనిపిస్తుంది, రెండవవైపు పరివర్తన ప్రక్రియ కన్నుతెప్పపాటులో జరగటం కనిపిస్తోంది. నిశ్చయంగా రాబోయే రోజులు పైకి ఎదగటానికి, ఉన్నతి కలిగించటానికి వీరిలో ఎవరి భూమికపుంటే వారు దేవదూతలుగా పరిగణనలోకి వస్తారు. అన్ని

పనుల్లోను మన స్వంత తెలివి, వివేకమును చూపుట వలన ఈశ్వరీయ అనుగ్రహము లభిస్తుంది. ఈ సమస్యయంలో ఉత్సనుమయ్యే శక్తిని లెక్కకట్టలేము. చేతిలో శక్తి వుంటే పనిలో కరినత వుండదు. భావనలలో ప్రఖరత వుంటే పరిస్థితులు దుర్జలమైనపుటికీ సఫలత ప్రాప్తిస్తుంది. ఎవరైతే భగవంతుడిలో లీనం కావాలని ప్రయత్నిస్తున్నారో వారిని కలిసేందుకు గజ, వందమాగధులతో భగవంతుడు స్వయంగా విచ్చేస్తాడు. ఇది తథ్యము. ఎల్లవేళలా గుర్తుంచుకోవల్సిన విషయమిది.

కాగితాలు ఎగరకుండా వాటిని నొక్కిప్పేందుకు పేపర్కిప్ కాని, బరువుకాని అవసరమవుతుంది. కాని దీనిని ఎలా తెలుసుకున్నారు? ఇది చాలా తక్కువమందికే తెలుసు. ఒకసారి ఏమైందంటే ఒక యువకుడు వాణింగ్‌టన్ (అమెరికా)లో రహదారికి దగ్గరగా వున్న ఊరికి వెళ్ళటానికి ఒక వాహనాన్ని వెతుక్కుంటున్నాడు. బస్సి రావటం ఆలస్యం ఆవటం వల్ల ఆతసు నడక మొదలుపెట్టాడు. అలా నడుస్తున్నప్పుడు అతనికి దారిలో ఒక తీగ(వైర్) దొరికింది. దాన్ని ఆతసు తీసుకున్నాడు. ఏదో ఆలోచిస్తూ దానిని వంచటం, మరల సరిచేయడం చేస్తున్నాడు. ఇలా చేస్తుండగా అతనికి ఒక ఆలోచన కలిగింది. ఇలా తీగముక్కని వంచి పేపర్ కిప్ (యూపిన్) చేయవచ్చు అని అనుకున్నాడు. ఈవిధంగా అతని మస్తిష్కంలో యూపిన్ డిజైన్ రూపుదిద్దుకుంది. ఇది అకస్మాత్తుగా జరిగింది. ఉపయోగపడే వస్తువులన్నీకూడా అంతఃప్రేరణతోనే కనుక్కోవడం జరిగింది.

13.38 అంత:కరణ స్వచ్ఛంగా ఉండటం నిజమైతే భవిష్యత్తులోని విషయాలు స్వతహానే తెలుస్తాయి. గ్రహించేవాళ్ళకి మహాత్మపూర్వమైన సూచనలను ఇచ్చి లాభాన్ని చేకూరుస్తాయి. ఈవిధంగా పూర్వాభ్యాసములు నిజానికి పవిత్రంగా వున్న అంతఃకరణతో అవిచ్ఛిన్నముగా జోడింపబడివుంటాయి. ఏ అనుపాతంలో పొందాలనుకుంటే ఆ అనుపాతంలో భవిష్య విషయాలను గ్రహించవచ్చు).

ఆలోచనలను సంప్రోక్షించుకునే శాస్త్రీయ సమ్మత విధానము:

వ్యక్తి యొక్క జీవితంలో జ్ఞానేంద్రియాలు మామూలు క్రియాకలాపాలకు ఉపయోగపడతాయి. వీటి సామర్థ్యము అనంతమైనది. ‘రీడర్స్ డయిజెస్ట్’లో ను మస్తిష్కపు సీను ఏమిటి? శీర్షికలో ఆర్డీఎస్మీటమేన్ ఒక లేఖ ప్రాశారు. అందులో ఆయన మొత్తం ప్రపంచంలో ఎంత విద్యుత్తు ఉపకరణాల సామర్థ్యం వుందో, దాన్ని ప్రాశారేతీ ఒక అమ్మాల్స్ట్రీస్ విభూతి

పూర్తిగా ఒక దగ్గరకు చేర్చి త్రానులో ఒకవైపు పెట్టి, రెండవవైపు మస్తిష్కం యొక్క మూడవవంతు గ్రేమేటర్ (మస్తిష్కపు లోపలిభాగం) పెట్టి దాన్ని తూయిస్తే, గ్రేమేటర్ శక్తి అధికంగా వుంటుంది అని ప్రాశారు.

13.59 బుగ్గేదంలో “అగ్నిన అగ్ని సమిద్యత్తి” అని వుంది. అనగా అగ్ని నుంచి అగ్ని వెలుగుతుంది. ఆత్మజ్ఞానం నుంచి ఆత్మానుభూతి, బ్రహ్మప్రాప్తి ఈ సిద్ధాంతం మీదే ప్రాప్తిస్తాయి. వీటికి ఉపయుక్తమైన సంఘటనలు ‘అంతఃస్మిరణ’ ‘ఆత్మజాగృతి’ యొక్క క్షణిక అనుభూతులు. రేడియోలో స్టేషన్కోసం వెతికేటప్పుడు ఒక్క క్షణం అతిసూక్ష్మ స్టేషన్కి కలుపబడుతుంది. అది ఒక సెకనుకాలములో దొరుకుతుంది. మళ్ళీ వెతికితే అది సరిగ్గా జోడించబడదు. ఈ సంఘటనలన్నీ అలాంటివే. విస్తృత అనుభూతి, జ్ఞానప్రాప్తి, ఈశ్వరశక్తులను అనుభవంలోకి తెచ్చుకునేందుకు ఆత్మ పరిపూతం కావాలి, చాలా లోతుకి వెళ్లాలి. ఎవరైతే సంసారంలో పడి కొట్టుకుంటూ వుంచారో వాళ్ళు ఈ అనుభూతిని అర్థం చేసుకోలేరు, పొందలేరు, అంతేగాక అవస్థ భ్రమ అని కొట్టిపారేస్తారు.

విజ్ఞానం యొక్క నిజమైన ఆత్మస్వత సోపానము :

“రెండువేల సంవత్సరాల క్రిందట ఒక చైనా మహాధార్మికుడు ‘లావోత్సాతావో తెచింగ్’ చెప్పాడు ‘ఎవరికైతే తెలుసో వాళ్ళు మాట్లాడరు మరియు మాట్లాడేవారికి జ్ఞానం వుండదు.’ (జో జానతాప్రా వో బోలతా నహీ జో బోలతా ప్రా ఓ జానతా నహీ”. ఈ నిజము ఆధ్యాత్మికతకు కూడా వర్తిస్తుంది.

ప్రస్తుత సమయంలో ప్రకృతి పదార్థాలు మరియు వాటి దగ్గరి శక్తులను గూర్చి మాత్రమే సీమితం కాకుండా చేతనను లోతుగా తెలుసుకునేందుకు అందులోని భావసంవేదనలు, మాన్యతలు, విశ్వాసము, ప్రజ్ఞ, శ్రద్ధ మొదలయిన ఉచ్ఛస్తరీయ సత్యాలు ఏవైతే దాగిపున్నాయో వానిని ఈవిధానం ఉపయోగించి తెలుకునే ప్రయత్నం చేయాలి. దీని ఉత్సాహం సాధన ద్వారా మనిషి పరిపక్వం చెందుతాడు. అసలయిన వైజ్ఞానికుడు అవుతాడు.

శారీరక సీమ

శారీరక సీమకి పైన ఉన్న ఆత్మ విచారణ సులభమైనది, అసామాన్యమైనది, విలక్షణమైనది కాని సులభమైనది, సంభవమైనది.

శారీరక సీమకి పైన వున్న ఆత్మవిచారం : శ్రీరామకృష్ణపరమహంస తన ఆత్మని వివేకానందలోకి ప్రవేశింపజేశాడు. పరమహంస స్వర్గవాసులు అయిన సమయంలో వివేకానందకు ఒక దివ్యప్రకాశము తన శరీరంలో ప్రవేశించినట్టు, తన శరీరంలోని నరనరంలోకి క్రాత్త శక్తిని నింపిన అనుభూతి కలిగింది.

ఆత్మ-స్వామి, శరీరం-సేవకుడు, ఆత్మ-యూతికుడు, శరీరం- వాహనము. స్వామి యొక్క దుర్భలత సేవకుడి యొక్క సేవ, శ్రమ, సహాయాగం నుంచి వంచితుడ్ని చేస్తుంది. స్వేచ్ఛగా తిరిగి తమకు ఇష్టంవచ్చినట్టు ప్రవర్తించే సేవకుల్ని చూస్తే ఈ అనుమానం కలుగుతుంది. ఏ స్వామికి తన పదవి కాపాడుకోవాలి అనే ధ్యాన లేదో వానికి వాహనములు వుండి కూడా నడచివెళ్ళాల్సి వచ్చిందట. తన దగ్గర వున్న వాహనాల్ని, సాధనాల్ని గురించి సరిగ్గా తెలియకపోవటం మరియు ఉపయోగించుకోవటం చేతకాదని అర్థం.

14.8 మనసును నిగ్రహించుకుంటే అపారమైనశక్తి లభిస్తుంది:

శ్రీరామకృష్ణపరమహంస దక్షిణేశ్వర్లో ఉండేవారు. ఒకరోజు అనేకమంది భక్తుల మధ్య కూర్చొని ఆయన ప్రవచనాన్ని ఇస్తున్నారు. అప్పుడు ఒక వ్యక్తి ఆయన దర్శనంకోసం వచ్చాడు. రామకృష్ణపరమహంస ఆయనను చూడగానే చాలా ఏక్షనుంచి తెలిసిన వ్యక్తిని తిట్టినట్టు తిట్టాడు. ‘సువ్యు నీ భార్యను కొట్టి వచ్చావు. ముందు వెళ్లి సాధ్యాయైన నీ భార్యని క్షమించమని అడుగు, తర్వాత ఇక్కడి సత్సంగానికి రా’ అని అన్నారు.

ఆ వ్యక్తి తన తప్పును తెలుసుకొని క్షమించమని అడగటానికి ఇంటికి వెళ్ళాడు. అక్కడవన్నవారంతా ఆశ్చర్యంతో వుండిపోయారు. శ్రీరామకృష్ణపరమహంస అడగుండానే ఆ వ్యక్తి తన భార్యని కొట్టి వచ్చాడు అని ఎలా తెలుసుకున్నారో అర్థం కాలేదు. అక్కడివారు తమ ఉత్సుకతను ఆపుకోలేక పరమహంసని తమ మనస్సులోని ప్రశ్నను గూర్చి అడిగారు. అప్పుడు రామకృష్ణపరమహంస ఈవిధంగా చెప్పారు - మనస్సు యొక్క సామర్థ్యము అత్యధికమైనది. మనం దానిని పశంలో పెట్టుకోగలిగితే అది సెకనులో వెయ్యిరెట్టు తక్కువ కాలంలో ఎక్కడికైనా వెళ్ళి ఏ గుప్త విషయాన్నినా చూడగలదు, తిరిగిరాగలదు. సమర్థగురువైన గోరథ్నాథ్ మీద ఒక శైవ సాంప్రదాయకుడు చాలా విసుగుతో వున్నాడు. ఒకరోజు ఒకరికొకరు ఎదురుబడ్డారు. శైవుడి చేతిలో ఒక గునపం వుంది, దాన్ని పట్టుకొని వేగంగా గోరథ్నాథ్ని చంపటానికి పరిగెత్తాడు, ఒక పది అదుగులు ఉండనగా అతను అక్కడికక్కడే అగిపోయాడు. గునపం పట్టుకున్న చెయ్యి పైన, రెండవ చేయి కడుపుమీద పెట్టుకొని అరవటం మొదలుపెట్టాడు. అటు, ఇటు కదిలే స్థితిలో కూడా లేదు.

శిష్యుడు గోరథ్నాథ్ని అడిగాడు - మహారాజ! ఇది ఎలా జరిగింది? అని. అప్పుడు ఆయన ఈవిధంగా సమాధానం చెప్పారు - నిగ్రహంతో వున్న మనస్సు అత్యంత శక్తిపంతంగాను, ఆజ్ఞాకారిగాను పనిచేస్తుంది. ఇదేముంది, ఇలాంటి వేలమంది శైవులను మారణక్రియలో ఒక్క సెకనులో చంపగలరు.

14.10 శ్రీశ్యాముచరణగారు ఒకసారి హిమాలయాలకు వెళ్ళారు. అక్కడ ఒక యువ సన్మానితో ఆయనకి పరిచయం కలిగింది. సాధువు ఆయనను ఒక ఏకాంత గుహలోకి తీసుకొనివెళ్ళి ఆయన నెత్తిమీద చేయిపెట్టాడు. శ్రీలాహిరీగారు దీని గురించి ఏం ప్రాశారంటే - ‘నాకు ఎలా అనిపించిందంటే అది చేయికాడు, ఏదో ఒక ప్రచండ విధ్యుచ్ఛక్తి. దానితో నా శరీరమంతా ప్రకాశం నిండటం మొదలయ్యాంది. నాకు పూర్వజన్మ స్మృతి కలగటం మొదలయ్యాంది. అంతేకాక పూర్వజన్మల్లో నాతో సంబంధమున్న అనేక వస్తువులను కూడా గుర్తించాను, గురువులు తమ ప్రాణశక్తిని యోగ్యమైన శిష్యులకు ఇచ్చి ఇలాగే దీర్ఘ ప్రాణవంతులను చేస్తారు.

తత్త్వవేత్తల కథనం ప్రకారం మనమ్ములు తమ కర్కు స్వతంత్రులు కావాలనుకుంటే వారు దేవతలు కావచ్చు లేదా నరపిశాచులు కావచ్చు. కానీ వీరి

పరిణామంలో ఎన్నిక, స్వతంత్రత వీరికి లేదు. ఎవరైతే ఆసురత్వాన్ని పట్టుకుంటారో క్రూరత్వాన్ని స్వంతం చేసుకుంటారో వారు చివరకి దానికి దండన అనుభవించాల్సి వుంటుంది, తను చేసిన పాపం తప్ప ఇంకేమీ గుర్తుండదు.

14.25 మానవ శరీరంలో వున్న అతి సమర్థ అతీంద్రియ శక్తులను కరిన యోగాభ్యాసం వల్లే పొందవచ్చు). మనిషి ప్రత్యక్షంగా కనిపించినట్టుగా ఈ స్వాలశరీరానికీ పరిమితం కాదు. తన సూక్ష్మ సనాతన సత్తా - సర్వజ్ఞ, సర్వసమర్థ, సర్వవ్యాప్త చెందినది. సూక్ష్మ పరివర్తన యొక్క సామర్థ్యము ఇంద్రియ బాధ ద్వారా జరుగు లేక సూక్ష్మ తరంగాలు ఇంద్రియాలను పట్టుకునేందుకు కుదరదు. వాటిని ఇంద్రియాలు గుర్తించలేవు అనేది నిజము. అందువల్ల ఏ వ్యక్తులైతే దీనిని గ్రహిస్తారో వారు అతీంద్రియ సామర్థ్యాన్ని కలిగివుంటారు. పశు, పక్ష్యాదులలో ఈ సామర్థ్యము మనుష్యులలో కంటే ఎక్కువగా వుంటుంది. ఎందుకంటే అవి ప్రకృతికి సమీపంలో ఉంటాయి, ప్రకృతికి అనుగుణాంగా జీవితం జీవిస్తాయి. అవి మనుష్యుల కంటే తక్కువ బుద్ధిని కలిగివుంటాయి. బహుశా అందుకేనేమో తన చిన్ని ముద్దుగావుండే ఈ పిల్లలకు ఈ సామర్థ్యాన్ని ఇచ్చింది. ఏది ఏమైనా ఏదో ఒక శక్తి ఇంద్రియచేతనకి అందనిది వుంది అనేది ఒప్పుకొనితీరాలి, అతీంద్రియత వుంది, దాన్ని స్వాలశరీరం పట్టుకోలేదు. భారతీయులు ఈ చేతనను పరమాత్మ సత్తా యొక్క కిరణము అని అంటారు. ఆ సత్తాతో సంపర్కము, సాన్నిధ్యము కలిగివుంటే అసామాన్య, విలక్షణ శక్తులను సహజంగా, సులభంగా పొందవచ్చు.

చివ్వేబిభూతులతో నిండివున్న ఈ మోగీచేక్కి

15.1 మనిషి అతీంద్రియ శక్తులతో నిండివున్న భాండాగారము:

అమెరికా రాష్ట్రపతి జాన్సన్ మరియు సెక్రెటరీ మైకెన్జోరా వియత్తుం యుద్ధమునకు కావల్సిన వ్యాహారచన చేయటంలో దైవజ్ఞులతో చాలాసార్లు సంప్రదించేవారు. హిట్లర్ మరియు చర్చిల్ గురించి ఏ రహస్యాలు ఇప్పుడు తెలిశాయో అందులో ఒక నిజం బయటికి వచ్చింది. ఆయన విశ్వసనీయమైన భవిష్యవేత్తల యొక్క అభిప్రాయాలకు చాలా అసాధారణమైన విలువనిచ్చారు. హిట్లర్కు జ్యోతిష్యవేత్తలు రహస్యంగా ఏమే విషయాల్ని చెప్పారో తెలుసుకునేందుకు చర్చిల్, లూయాని నియమించాడు. తెలిసినదేంటంటే భవిష్యత్తులో జరిగే విషయాన్ని గురించి పొరపాటుగా చెప్పటం వల్ల ఒక భవిష్యవేత్తకు మరణదండన విధించారు.

మనిషి యొక్క అతీంద్రియ అనుభవ శృంఖల చాలా పెద్దది. దానిని ఒక పద్ధతి ప్రకారం వర్గీకరించడం, పరిధిని గూర్చి నిర్ధారించటం కష్టమైన విషయం. కాని పైపైన చూస్తే కొన్నిటిని వర్గీకరించవచ్చు. 1. సుదూర స్థానాలలో జరిగే విషయాలను గూర్చి చెప్పకుండానే ఆ క్షణాలో స్పష్టంగా తెలుసుకోవటం 2. ఒక వ్యక్తికి మిగతా వ్యక్తుల మనఃస్థితి, పరిస్థితి యొక్క జ్ఞానం కలగడం 3. భవిష్యత్తులో జరగబోయే సంఘటనలను గూర్చి ముందుగా తెలియటం. 4. మృతాత్మల ద్వారా ఎలాంటి పనులు చేయగలరంటే వాటివల్ల వారి అస్తిత్వం యొక్క ప్రత్యక్ష పరిచయం కల్గుతుంది. 5. పునర్జన్మలో జరిగిన కొన్ని సంఘటనలలో ఏ ప్రమాణం దొరుకుతుండంటే దానితో వ్యక్తి యొక్క పూర్వజన్మను గూర్చిన కొన్ని విషయాలు చెప్పటం ఇతరులకు సాధ్యంకాదు. చెప్పటం, నేర్చటం వల్లకాదు. 6. ఏదో ఒక వ్యక్తి ద్వారా అనాయాసంగా తన జ్ఞానము మరియు అనుభవాన్ని ప్రస్తుత వ్యక్తికంటే ఉన్నతం మరియు భిన్నమైన విషయాన్ని ప్రకటించటము. శరీరంలో అనాయాసంగా కల్గే ఒక శక్తి ఇతరులు తన సంపర్కంలోకి రాగానే ప్రభావితుల్ని చేస్తుంది.

7. దృఢమైన మనోబలంతో చాలా తేలికగా ఆడుతూ, పాడుతూ గొప్ప సాహసాన్ని చేయుట, అద్విత పరాక్రమాలను ప్రదర్శించుట. 8. అదృశ్య ఆత్మలతో సంబంధం పెట్టుకుని వారియెక్క అసాధారణ సహాయాన్ని పొందటం 9. శాపములు, వరదానములను దీర్ఘకాలం వరకు ఇవ్వటం, వాటి ప్రభావం చాలాకాలం వుండటం.

10. వరకాయప్రవేశము.

ఆలోచించే పని ‘మస్తిష్కం’ చేస్తుంది. నిర్వహించాల్సిన అవసరాలను ఒక చోటుకి చేర్చుకుని కలిన సమస్యలను ఎదుర్కొనేందుకు జవాబులు ఆలోచించటం దీని పని. దీని జ్ఞాన పరిధి ఈ ప్రయోజనాలను పూర్తిచేసేంతవరకు మాత్రమే.

దీని వెనుక అచేతన మనస్సు యొక్క పరిధి మొదలవుతుంది. రక్తప్రసరణ, హృదయస్పందన, శ్వాస-ప్రతిశ్వాస, విస్తరించుట, ముడుచుకొనుట, రెప్పలు తెరుచుట-మూయుట, గ్రహించుట - త్యజించుట, నిద్ర-జాగ్రత్తి లాంటి అనవరత శారీరక క్రియల - ప్రక్రియలలో స్వ-సంచాలిత విధివిధానాలను చూస్తుంది.

అలవాట్లు అచేతన మనస్సులో నిలువచేయబడి వుంటాయి, ఆవశ్యకత పూర్తి చేసుకునేందుకు చేతనామనస్సి పనిచేస్తుంది. మామూలుగా చెప్పాలంటే మస్తిష్కపు కార్యక్రీతంజక్కడే సమాప్తమౌతుంది.

దీనికి ముందు మాయతో చేసిన ప్రపంచవు చిత్రం కనుల ముందుకు వస్తుంది. దానికి అనుభూతి అయితేవుంటుంది. కారణాలు, సిద్ధాంతాలు అర్థం కావు. ఈప్రకారమైన అనుభూతులు ముందుగా అతీంద్రియ చేతనామనస్సి నుంచి వస్తాయి.

భూతకాలంలో తేలియకుండా జరిగిన సంఘటనల యొక్క పరిచయం, భవిష్యత్తును ముందుగానే తెలుసుకొనుట, దూరంగా వున్న మనప్యులతో సూక్ష్మంగా ఇచ్చి-పుచ్చుకోవటాలు, అదృశ్య ఆత్మలతో సంబంధం, పూర్వజన్మ స్నేహితి, చమత్కారాలతో కూడిన రిద్ధి-సిద్ధులు శాపములు-వరదానములు లాంటి సంఘటనలను అతీంద్రియ అనుభూతులు అంటారు. వ్యక్తి యొక్క సామర్థ్యం కూడా ఈ ఉపచేతనలో అంతర్మహితంగా ఉంటుంది. విజ్ఞానవేత్తలు దీన్ని “పేరా సైకిక్” అంటారు. దీనికి సంబంధించిన విషయాలను గూర్చి జరిపే పరిశోధనలను ఈకాలంలో పరామనోవిజ్ఞానము అనే పేరుతో పిలుస్తారు.

స్వాలు, కారణ శరీరాల మధ్య ఒక సూక్ష్మశరీరం కూడా వున్నది. మూడు విధాలైన శరీరాలలో స్వాలశరీరం ఒకటి, దీనిలో జ్ఞానేంద్రియాలు, కర్మందియాలు కలిసి సంచరిస్తాయి. సూక్ష్మశరీరమును -మనస్సు, బుద్ధి, చిత్తము, అహంకారము అనే నాలుగు భాగాలుగా విభజించవచ్చు. మనోవైజ్ఞానికులు దీనిని చేతన మరియు అచేతన మనస్సుగా విభజిస్తారు. దీనిని ఇంకా కొన్ని చిన్న భాగాలుగా చేసి అర్థం చేసుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తారు. సంవేదనలు, విశ్వాసాలు ఈ క్షేత్రంలోకే వస్తాయి. యోగులు ప్రత్యాహర, ధారణ, ధ్యాన, సమాధుల ద్వారా ఈ క్షేత్రాన్ని పరిష్కృతం చేసి జాగ్రత్తం చేసేందుకు ప్రయత్నిస్తారు.

15.8 డా॥ జోస్ఫ్ రాయిన్ తన గ్రంథం “ది రిచ్ ఆఫ్ మైండ్” లో “భవిష్యత్తులో అధ్యాత్మికతను విజ్ఞానరూపంలో ప్రదర్శించాల్సిన అవసరముందని, అది ఒక క్రొత్త ఆధిభౌతికానికి జన్మనిస్తుంది’ అనే సత్యానికి బీజాల్సి వేశారు.

ఆధ్యాత్మికతలో ఏ పంచకోశాల్సి గురించి విశ్లేషించారో అవి భౌతికవిజ్ఞాన సమ్మతమైనవి కూడా! అన్నమయకోశాన్ని ‘మేటర్’ అని, ప్రాణమయకోశాన్ని ‘సెల్’ అని, మనోమయకోశాన్ని ‘మైండ్’ అని, విజ్ఞానమయకోశాన్ని ‘వ్యక్తిత్వం’ అని మరియు అనందమయకోశాన్ని “ఇంట్యూపన్” అని అంటారు.

ఇప్పటివరకు వైజ్ఞానికులు “మేటర్” ని గురించి కొన్ని విషయాలను తెలుసుకున్నారు. “సెల్”, “మైండ్” గురించి కూడా చాలావరకు తెలుసుకున్నారు. వ్యక్తిత్వం, ఇంట్యూపన్ క్షేత్రాలలో ప్రవేశించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. సముద్రం లాంటి అగాధమైన విశేషతలను కల్గిన మేరుదండంలోని పట్టుక్కాల యొక్క అతి మహాత్మపూర్ణమైన భాండాగారము మనలో వుంది, దానిని వెతికించే, ఆధిభౌతిక జగత్తులో వున్న దానికంటే అధికమైన మహాత్మపూర్ణ విభూతులు చేతికందుతాయి.

చక్రాలలో 4 చక్రాల అస్తిత్వాన్ని వైజ్ఞానికులు స్వీకరించారు. మూలాధార చక్రము పెల్విక్ ప్లేక్సిన్, మణిపూరకచక్రము సోలార్ పెక్సిన్, విశుద్ధిచక్రము - పెరిజియల్ ప్లేక్సిన్ రూపాల్లో వీటిని తెలుసుకున్నారు. వీటి దృశ్యమాన స్వరూపం లోతుల్లోకి తొంగిచూశాక ఇప్పుడు శారీరక కార్యకలాపాల సామాన్య భూమికకంటే అధికంగా వేరొక అతీంద్రియ గతివిధులు, శక్తులు ఏమైవుంటాయా? అనే విషయాన్ని తెల్పుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

స్వాలజగత్తు ద్వారా ఏ చమత్కార శక్తుల్ని పొందవచ్చే, వాటితో పోల్చిచూన్నే అంతఃకరణచేతనలో అసంభ్యకమైన రెట్లు ఎక్కువ దివ్యశక్తులు దొరుకుతాయి. వాటిని పొందటము, సత్త్వయోజనాలకు ఉపయోగించటము సంభవిస్తే, మనమ్ములు నిస్యందేహంగా నర-శరీరధారులు అయినప్పటికీ నిజంగా చెప్పాలంటే దేవత, దివ్యశక్తుల సంపన్నతను సిద్ధింపవచేసుకోగలరు.

15.14 ‘రాయన్’ చేసిన పరిశోధనలో మూడు ముఖ్య విషయాలు తేలాయి.

1. మనిషిలో ఏదో ఒక అవిజ్ఞాత చేతన ఉన్నది. అది సుధూర క్షైత్రాలవరకు తన సంబంధాన్ని కలిగివుంది. అది అవసరమైన సమయాలలో రహస్యమయ సంఘటనలను సృష్టిస్తుంది.
2. పరస్పర ఘనిష్ఠ శక్తులతో సహజంగానే మనస్సులో వున్న స్థితిని ప్రయత్నపూర్వకంగా అటు-ఇటు మార్గాలదు.
3. పురుషులలో కంటే ఈ అతీంద్రియశక్తి స్ట్రీలలో అత్యధికంగా వుంటుంది. వీరిలో విశేషమైన ధార్మిక రుచి వుంటుంది.

15.15 బీజరూపంలో ఈ అలోకిక, అతీంద్రియశక్తి ప్రతి ఒక్కరిలోను వుంది. అంతేకాక ప్రయత్నపూర్వకంగా ఆ దివ్యశక్తిని వికింపజేసుకొని తనకి కాక ఇతరులకు కూడా మేలు చేయగలిగే పరిస్థితులు, అనుకూలతలు కల్పింపవచ్చు.

శ్రీమాకి వచ్చిన ఒక ఉత్తరాన్ని ఆవిడ చాలా శ్రద్ధగా చదివారు. దానికి సమాధానం ఇస్తూ-ఆత్మ యొక్క పిలుపుని గుర్తించలేకపోయాడు. (పిటీ, హి డిడ్నాట్ లిజన్ టు ది ఇంట్యూప్సన్) ఒక్క ఉత్తరం ప్రాసిన వ్యక్తే కాదు మనమంతా పిచ్చివారి లాగా జీవిస్తున్నాము. బయటి భౌతిక సంసార సుఖాలకోసం ఏమేమో చేస్తున్నాము. కాని ఆత్మను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నాము. మనకు దాని పిలుపు వినే సమయమే లేదు కదా!

బ్రహ్మండ వ్యాప్త సంఘటనలకు మూలకేంద్రం ఒకటి వుంది. అది కాలము, దిశ మరియు మూల స్థానానికి అతీతమైనది. ప్రపంచం యొక్క నియమము, నియంత్రణ దీని అధీనంలోనే వుంటాయి. మానవీయ చేతన యొక్క సంబంధము ఏదో ఒక రూపంలో దీనితో కలిసివుంది అనేది నిశ్చయము.

కుట్టమిషనును కనుగొన్న ‘ఎలియాస్’ అత్యంత ఉపయోగకరమైన ఈ యంత్రపు మూసను ముందుగా తయారు చేసుకున్నాడు. కాని దీనికి సరిద్దైన ప్రాణరేట్రి ఒక అమ్మాల్ఫ్యూసీ విభూతి

సూదిని ఎలా చేయాలో ఆయనకి అర్థం కాలేదు. ఎన్నిరకాల సూదులు తయారుచేసినా ఘలితం కలుగలేదు. ఎలియాస్కు చింతన, బాధ ఎక్కువైంది, కానీ ఎలాంటి మంచి ఆలోచనా తట్టులేదు.

ఒకరోజు ‘ఎలియాస్’కి ఒక కల వచ్చింది. అందులో అతనికి 24 గంటలలో కుట్టమిపనును తయారుచేయాలి అనే రాజుజ్జు వచ్చింది. దానిని అతను సకాలంలో పూర్తి చెయ్యలేకపోతే, రాజు మరణదండన విధిస్తూ ఒక పత్రం జారీ చేశాడు. మరణదండన విధించేందుకు బల్లెములతో భటులు చుట్టూరా చేరారు. ఆ బల్లెములను అతను చాలా భయంగా చూశాడు. వాటికి పైన (చిల్లు) బెజ్జం వుంది. ఈ కల పూర్తి అయ్యింది. కళ్ళు తెరవగానే ఎలియాస్కు క్రొత్త మార్గం దొరికింది. అతను సూదికి ఒక చివర బెజ్జన్ని చేశాడు, దీన్ని మిషన్కి పెట్టి తిప్పాడు. అంతే మిషన్ ఆవిష్కరణ పూర్తింది.

15.36 నిత్యం మనం సూర్యుని యొక్క వేడిని అనుభవిస్తాము. కాని నిజానికి మనం వేడిని ఎప్పుడూ చూడలేదు. దీని ప్రభావం వల్ల పదార్థాలు ప్రభావితమై విశేషంగా మొఱుస్తాయి. ఇది పదార్థాల మొఱుపు. ఈ మొఱుపుకు కారణం ప్రధానంగా సూర్యకిరణాలే. అంతరిక్షంలో ముందుగా పూర్తి సౌరమండలాన్ని ప్రకాశింపచేసి, ప్రభావితం చేసే ఎండ నిజానికి సోలార్ సైక్లమ్. ఇదే సౌరమండల వర్ణక్రమము. ఇవి ఊర్జా తరంగాలు లేదా రంగుల పట్టీగా మారగలవు. ఈ పట్టీలు 10 అరబ్ ప్రకాశమైన రంగులుగా ఉన్నాయి. అందులోంచి మన కళ్ళు ఎఱుపు నుంచి వంకాయరంగు వరకు వీటి సమ్ముఖిత రంగులను చూడగలవు. మిగతా అన్ని రంగులు మనకు ఎప్పుడూ అదృశ్యమైనవిగా, అపరిచితంగానే ఉంటాయి.

15.45 దివ్యశక్తులు మనిషి చేతికికూడా అందుతాయి :

ఏవిధంగా అయితే ప్రత్యేక శరీరం వెనకాతల పరోక్ష జీవాత్మ యొక్క నివాసముందో, శరీరం మీద జీవాత్మ అధికారం ఉన్నదో అదేవిధంగా, పాంచభౌతిక ప్రపంచం వెనుక ఒక చేతనా జగత్తు యొక్క ‘శక్తి’ వుంది. స్నాలజగత్తులోని విభిన్న పదార్థాల వివిధమైన ఆకృతి-ప్రకృతులు వున్నపుటికీ వాటి నివాసస్థానములు విడివిడిగా వున్నవి. అవి అసంఖ్యాకమైన కణాలవలె కలిసిమెలిసి నివసిస్తున్నాయి. ఒకదానివల్ల వేరొకటి పూర్ణతని పొందుతుంది. పరస్పరం కలిసివుంటాయి. ఆకాశంలో

గ్రహ నక్షత్రాల స్థానం దూరం దూరంగా వుంటుంది. కానీ వాటి మధ్య ఉన్న ఆకర్షణాశక్తి అనే తాడుతో అని ఒక దానితో ఒకటి కట్టబడివున్నాయి.

15.48 సృష్టికర్తయొక్క సువ్యవస్థితమైన, అధ్యుతమైన ప్రపంచము :

యోగసాధనల ద్వారా ఆధ్యాత్మిక జీవితములో ఉన్నతశ్రేణికి చెందిన మహాపురుషులు అనేకమంది అలోకికశక్తులను, సామర్థ్యాలను వికింపజేసుకుంటారు, కానీ ప్రకృతి చాలా జీవ-జంతువులకు కూడా అలోకిక శక్తిల్ని ఇచ్చింది, ఇవి లేకపోతే వాటికి మనుగడే ఉండదు. ఆ శక్తుల సామర్థ్యానికి సంబంధించిన విషయాన్ని పరిశీలిస్తే ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది, పరమాత్మ యొక్క అనంత సృష్టికి నమస్కరించాలనే భావన తప్పక కలుగుతుంది.

శీతల ప్రధాన దేశాలలో వర్షం పడబోతూంటే ఎలుగుబంటి చాలారోజులు ముందుగానే తనకి అవసరమైన ఆహారాన్ని సంపాదించుకుని గుహలోకి వెళ్లిపోతుంది. ఈవిధంగానే జపాన్లోని పిట్టలు, భూకంపము రాబోయే 24 గంటలలోనే ఆ ప్రదేశాన్ని విడిచి వెళ్లిపోతాయి. మన దేశంలోని సాధారణ పక్కలలాగే ఇవి అక్కడ అన్నిచోట్ల వుంటాయి, గ్రామాల్లో కూడా వుంటాయి. గ్రామ ప్రజలు అవి ఎగురుకుంటూ ఊరు వదిలి వెళ్లుండగానే భూకంపం రాబోతుందన్న విషయాన్ని గ్రహిస్తారు, వాళ్లుకూడా ఊరు విడిచి వెళ్లిపోతారు. ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఏమిటంటే చాలా అభివృద్ధి చెందిన యంత్రాలు కూడా కొంచెం ముందు మాత్రమే పట్టుకోగలిగే విషయాన్ని ఈ పక్కలు 24 గంటల ముందే తెలుసుకుంటాయి. వీటికి 24 గంటల ముందే ఎలా తెలుస్తుంది?

15.55 ఈ అతీంద్రియజ్ఞానం వల్ల దుర్భమైన ఆత్మచేతన యొక్క సిద్ధి కల్గుతుంది. మానవీయ పురుషార్థాలకు సార్థకత దీనిని పొందటానికి వుంది. మనం సామాన్యమైన పశు-ప్రపుత్తుల వరకే కేంద్రీకృతం కాకుండా సృష్టిమీద అభిరుచిని కూడా పెంచుకోవాలి. అప్పుడే పరమాత్మ చేసిన అమూల్యమైన మనిషి యొక్క ఆకృతికి ఉపయోగము మరియు శ్రేష్ఠత సిద్ధిస్తుంది.

16. ప్రాణాగ్నిపీతిత్త విధి ఆహారములు

1. ప్రాణ ఆహారమితి :

ముద్ర : బ్రోటన వేలు, తర్జనీ (చూపుడు వేలు) మరియు మధ్యమ వేలును కలపాలి. ఈ ముద్రలో నేతితో కలిపిన అన్నమును తీసుకుని

ధ్యాన భావన : రంగు - బంగారువర్షము, బుషి - క్షుదాగ్ని, దేవత - సూర్యుడు, ఘందము - గాయత్రి

ఓం ప్రాణాయస్వాహో - అంటూ నోటిలో వేసుకోవాలి.

పిదప ‘ఇదమాది దేవాయ న మమ’ అని పలకాలి. ఈ ఆహారమితిని స్నేకరించు దేవత సవిత. తద్వారా మంచి వర్షస్సు ఏర్పడును. గాయత్రీ మంత్ర జపమునకు శరీరము అనుకూలించును. మంచి ఆకలి కలుగును, అనాహత చక్రము ప్రభావిత మగును.

2. అపాన ఆహారమితి :

ముద్ర : మధ్య వేలు, ఉంగరపు వేలు, బ్రోటన వేళ్ళను కలపాలి.

ధ్యాన భావన : ఆపుపాలరంగు, బుషి - శ్రాద్ధాగ్ని, దేవత - సోముడు, ఘందము - ఉష్ణీక్

ఓం అపానాయస్వాహో - అంటూ నోటిలో వేసుకోవాలి. పిదప ‘ఇదం సోమాయ న మమ’ అని పలకాలి.

ఈ ఆహారమితిని స్నేకరించు దేవత చంద్రుడు. ప్రాణశక్తి సోమునితో కలిసినప్పుడు శాంతిని, పుష్టిని కలిగించే శక్తిగా మారుతున్నట్లు భావించాలి. మూలా ధార చక్రమును ప్రభావితము చేయును.

3. వాయన ఆహారమితి :

ముద్ర : ఉంగరపు వేలు, చిటికిన వేలు, బ్రోటన వేళ్ళను కలపాలి.

ధ్యాన భావన : రంగు - పద్మము, బుషి -

హుతాశనాగ్ని, దేవత - అగ్ని, ఘందము - అనుష్టవ్

ఓం వ్యానాయస్వాహో – అంటూ నోటిలో వేసుకోవాలి. పిదప ‘ఇదమగ్నయే న మమ’ అని పలకాలి.

ఈ వ్యాన ముద్ర ద్వారా స్వీకరించిన ఆహారము స్వాధిష్టానమును ప్రభావితము చేయగలదు. బొడ్డు నుండి కాలి బ్రోటన వేలు వరకు ఈ అన్నాహుత శక్తి ప్రవహించి మనకు కలిగే వ్యాధుల నుండి రక్షించగలదు.

4. ఉదాన ఆహాతి :

ముద్ర : చూపుడు వేలు, చిట్టికిన వేలు మరియు బ్రోటన వేళ్ళను కలపాలి.

ధ్యాన భావన : రంగు – ఆరుద్రము, బుషి – అగ్ని, దేవత – వాయువు, ఘందము – బృహతీ

ఓం ఉదానాయస్వాహో – అంటూ నోటిలో వేసుకోవాలి. పిదప ‘ఇదం వాయవే న మమ’ అని పలకాలి.

ఈ ముద్ర విశుద్ధి చక్రమును ప్రభావితము చేయును. గొంతు నుండి తల వరకు ఈ మంత్రపూరిత ఆహారము పని చేసి మంచి శ్రావ్యమైన కంఠమును ప్రసాదించును.

5. సమాన ఆహాతి :

ముద్ర : అన్ని వేళ్ళ చివరి భాగములను కలపాలి.

ధ్యాన భావన : రంగు – ఎత్తుపు, బుషి – అగ్ని, దేవత – పర్జన్యుడు, ఘందము – పంక్తి

ఓం సమానాయస్వాహో – అంటూ నోటిలో అన్నం మెతుకులు వేసుకోవాలి. పిదప ‘ఇదం పర్జన్యాయ న మమ’ అని పలకాలి. ఈ మంత్రాహాతి మన మణిపూరక చక్రమును ప్రభావితము చేయును. తద్వారా హృదయము నుండి నాభి వరకు గల ప్రదేశమంతయు రోగరహితమై ఉండగలరు. మంచి శ్యాస ప్రక్రియ జరుగగలదు.

ప్రతి నిత్యము ఓంకారమును ధ్యానించాలి. పై నియమములను పాటించి ఆహారమును స్వీకరించుట ద్వారా సంపూర్ణ ఆరోగ్యమును పొందగలరు. మీ ఆత్మోన్నతి కొరకై చేయు ఈ కార్యక్రమము ద్వారా దేవమానవులుగా మారగలరు. ఇదియే నిజమైన బ్రహ్మాణత్వమని పరమ హృజ్య గురుదేవులు చెప్పారు.